

Česká školní
inspekce

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

VÝSLEDKY ŽÁKŮ

NEROVNOSTI

STRUKTURA
A CHARAKTERISTIKA
SOUSTAVY

FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ
VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

ZPRÁVA

MORAVSKOSLEZSKÝ

KRAJ

VÝSLEDKY ŽÁKŮ
NEROVNOSTI
STRUKTURA A CHARAKTERISTIKA SOUSTAVY
FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY

Zpráva
Moravskoslezský kraj

Výsledky žáků
Nerovnosti
Struktura a charakteristika soustavy
Faktory ovlivňující vzdělávací výsledky

Autoři:

doc. PhDr. Tomáš Lebeda, Ph.D., Mgr. et Mgr. Jakub Lysek, Ph.D., doc. Mgr. Daniel Marek, M.A., Ph.D.,
Mgr. Roman Folwarczný, Mgr. Alena Navrátilová, Mgr. Michal Soukop, Mgr. Kateřina Zymová,
Mgr. Tomáš Zatloukal, MBA, LL.M., PhDr. Ondřej Andrys, MAE, MBA, MPA, Mgr. Jaromír Beran,
Mgr. Iveta Valachová, PhDr. Václav Korbel, Ph.D., Ing. Dana Pražáková, Ph.D.

Jazyková redakce: Mgr. Markéta Lakosilová

Obálka: Oldřich Pink

Grafická úprava a zlom: David Cícha

ISBN 978-80-88087-39-7

V roce 2020 vydala Česká školní inspekce, Fráni Šrámka 37, 150 21 Praha 5.
Elektronická verze publikace je dostupná na www.csicr.cz.

ÚVODNÍ SLOVO ÚSTŘEDNÍHO ŠKOLNÍHO INSPEKTORA

V rámci hodnocení kvality a efektivity vzdělávání poskytuje Česká školní inspekce školám a školským zařízením všech zřizovatelů využitelné informace o podmínkách, průběhu i výsledcích vzdělávání. Kvalitativní zjištění jsou poskytována v podobě vzdělávacího auditu s popisem silných stránek, slabých stránek či příležitostí ke zlepšení a s uvedením konkrétních doporučení směřujících ke zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání.

Na úrovni vzdělávacího systému, ale i pro řízení vzdělávání ze strany krajů nebo třeba intervence ze strany obcí s rozšířenou působností či přímo zřizovatelů, nabízí Česká školní inspekce souhrnné výstupy v podobě různě zaměřených tematických zpráv nebo zpráv výročních. Všechny tyto dokumenty jsou k dispozici na webových stránkách úřadu.

I když má většina kvalitativních zjištění České školní inspekce plošný, a tedy systémový charakter, pohled z úrovně jednotlivých krajů nebo i nižších územních celků a jejich specifík může řadu informací ukázat v ještě trochu jiném světle. Právě sledování a vyhodnocování krajských odlišností, resp. faktorů, které výrazně determinují kvalitu a efektivitu vzdělávání a zejména výsledky, kterých ve vzdělávání žáci v jednotlivých regionech dosahují, považuje Česká školní inspekce za nezbytný příspěvek ke komplexnosti svých výpovědí.

Česká školní inspekce tak ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy připravila samostatné analýzy vybraných faktorů ovlivňujících vzdělávání v jednotlivých krajích České republiky, které se mohou stát velmi důležitým podkladem pro další diskuze o zvyšování kvality vzdělávání v České republice.

Mgr. Tomáš Zatloukal, MBA, LL.M.

OBSAH

1	VÝSLEDKY ŽÁKŮ	6
1.1	Výsledky vzdělávání na 1. stupni ZŠ	6
1.1.1	Výsledek testování TIMSS 2015, PIRLS 2016 a testování 5. ročníků	6
1.2	Výsledky vzdělávání na 2. stupni ZŠ a ve víceletých gymnáziích	9
1.2.1	Výsledek testování PISA 2015 a podíl žáků v jednotlivých gramotnostních úrovních	9
1.2.2	Výsledky testování žáků v 9. ročnících	10
1.2.3	Podíl škol, kde ani jeden žák nedosáhl očekávané úrovně v testování 9. ročníků	13
1.2.4	Podíly žáků s výbornými výsledky	15
1.2.5	Výsledky přijímacích zkoušek na střední školy	16
1.3	Výsledky vzdělávání ve SŠ	18
1.3.1	Výsledky maturitních zkoušek	18
1.3.2	Podíly žáků s výbornými výsledky v národním testování gramotností	18
1.3.3	Počty přijatých do SŠ vs. počty absolventů v časové řadě	19
1.3.4	Přechod do terciárního vzdělávání	20
2	NEROVNOSTI	21
2.1.1	Index socioekonomického statusu v krajích	21
2.1.2	Sociální kapitál	21
2.1.3	Rozdíly v zastoupení společenských tříd v krajích	22
2.1.4	Grafy výsledků PIRLS, TIMSS a PISA v krajích vzhledem k SES	23
2.1.5	Velikost rozdílů ve výsledcích žáků mezi školami v krajích	25
2.1.6	Předčasné odchody ze vzdělávání	26
3	STRUKTURA A CHARAKTERISTIKA SOUSTAVY	29
3.1.1	Struktura škol v kraji z hlediska zřizovatele, počtu žáků, kapacity a naplněnosti	29
3.1.2	Podíly nově přijatých do středního vzdělávání v Moravskoslezském kraji	38
3.1.3	Oborová struktura v kraji podle kategorií oborů	38
3.1.4	Přehled projektů a dalších rozvojových a dotačních aktivit, které kraj realizuje v oblasti vzdělávání	40
3.1.5	Přehled využití čerpání šablon OP VVV ve veřejných středních školách dle zaměření	50
3.1.6	Optimalizační kroky, které v posledních letech zrealizoval Moravskoslezský kraj	50
4	FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY	52
4.1	Pedagogické vedení školy a personální podmínky	53
4.1.1	Ředitelé	53
4.1.2	Učitelé	56
4.2	Kvalita a pracovní podmínky učitelů	66
4.2.1	Vybavenost škol z hlediska možnosti naplňovat ŠVP – v porovnání s průměrem ČR	66
4.2.2	Důvody ukončení pracovního poměru – rozdíly oproti průměru ČR	66
4.2.3	Podpora začínajících učitelů	67
4.2.4	Sebedůvěra učitelů, šetření TALIS 2018	68
4.3	Profesní rozvoj ředitelů a učitelů	69
4.3.1	Další vzdělávání ředitelů a učitelů	69
4.3.2	Poskytování zpětné vazby učitelům	71
4.3.3	Spolupráce učitelů mezi sebou	72

4.3.4	Účelnost využití didaktické techniky	73
4.4	Bezpečné a spolupracující prostředí	75
4.4.1	Příležitosti pro vzájemnou spolupráci rodičů a učitelů	75
4.4.2	Absence žáků a neomluvené hodiny	76
4.4.3	Domácí příprava a spolupráce se zákonnými zástupci	78
4.4.4	Rizikové chování	80
4.5	Důraz na vzdělávací výsledky a podpora žáků	82
4.5.1	Systém poradenských služeb	82
4.5.2	Ostatní pedagogické pozice a počty pracovníků	86
4.5.3	Neobsazené ostatní pedagogické pozice	87
4.5.4	Poskytování podpůrných opatření 1. stupně bez vypracování plánu pedagogické podpory ..	88
4.5.5	Promyšlený systém podpůrných opatření na základě složení žáků školy a jejich potřeb	89
4.5.6	Využití podpůrných opatření	90
4.5.7	Podpora nadání	91
4.5.8	Důvody pro asistenta pedagoga	92
4.5.9	Průběh výuky	92
4.5.10	Jevy v hospitacích	93
4.5.11	Budování kultury hodnocení	94
4.5.12	Užívané formy hodnocení	95
5	SOUHRN ZJIŠTĚNÍ	96

1 VÝSLEDKY ŽÁKŮ

1.1 Výsledky vzdělávání na 1. stupni ZŠ

1.1.1 Výsledky testování TIMSS 2015, PIRLS 2016 a testování 5. ročníků

Moravskoslezský kraj dosahuje velmi podprůměrných výsledků žáků na 1. stupni ZŠ napříč testováním v různých mezinárodních i domácích šetřeních. Zpravidla se umísťuje za Ústeckým a Karlovarským krajem. V některých šetřeních a jednotlivých druzích testovaných gramotností ale vykazuje dobré výsledky a řadí se mezi úspěšné kraje (např. Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. ročníku, test z matematiky a zejména test z anglického jazyka, viz příloha).

Následující tabulky a mapy ukazují podíl žáků pod danou gramotnostní úrovní nebo v dané gramotnostní úrovni podle metodiky IEA organizující šetření TIMSS (matematická gramotnost) a PIRLS (čtenářská gramotnost). Výsledky žáků jsou hodnoceny v pěti gramotnostních kategoriích. První kategorií je podíl žáků, kteří nedosáhnou ani nízké úrovně gramotnosti v šetření TIMSS a PIRLS. Druhá kategorie je podíl žáků v nízké kategorii, analogicky postupujeme až po pátou kategorii reflektující velmi vysokou úroveň dosažené gramotnosti. Tabulka ukazuje podíly žáků v dané gramotnostní kategorii, prezentovány jsou i hranice bodové úspěšnosti. Moravskoslezský kraj je vždy srovnán s průměrnou hodnotou za ČR. **Moravskoslezský kraj má obecně podprůměrné zastoupení žáků s nejlepšími výsledky, avšak současně nadprůměrný podíl žáků nedosahujících ani nízké úrovně.**

Podíl žáků v dané gramotnostní úrovni v šetřeních PIRLS a TIMSS v čase

testování	kraj	pod nízkou	nízká	střední	vysoká	velmi vysoká
		1. pod 400	2. od 400 až po 475	3. od 475 až po 550	4. od 550 až po 625	5. nad 625
PIRLS 2011 – ČTE	ČR	1,75	10,98	37,49	41,55	8,23
	Moravskoslezský	0,96	13,98	42,58	37,07	5,41
PIRLS 2016 – ČTE	ČR	2,96	11,80	36,43	38,82	10,00
	Moravskoslezský	3,61	14,91	36,44	37,78	7,26
TIMSS 2011 – MAT	ČR	6,81	21,39	42,02	25,53	4,24
	Moravskoslezský	9,53	20,58	46,85	20,50	2,54
TIMSS 2011 – PŘ	ČR	3,50	15,50	36,72	34,25	10,04
	Moravskoslezský	5,46	19,18	38,49	29,57	7,29
TIMSS 2015 – MAT	ČR	3,93	17,65	40,12	30,54	7,76
	Moravskoslezský	4,40	21,33	43,87	26,39	4,01
TIMSS 2015 – PŘ	ČR	3,52	15,62	37,90	34,22	8,74
	Moravskoslezský	4,24	16,69	39,58	33,34	6,14

Pozn.: Vypočteno v programu IDB Analyzer. Interval spolehlivosti není ukázán z důvodu přehlednosti.

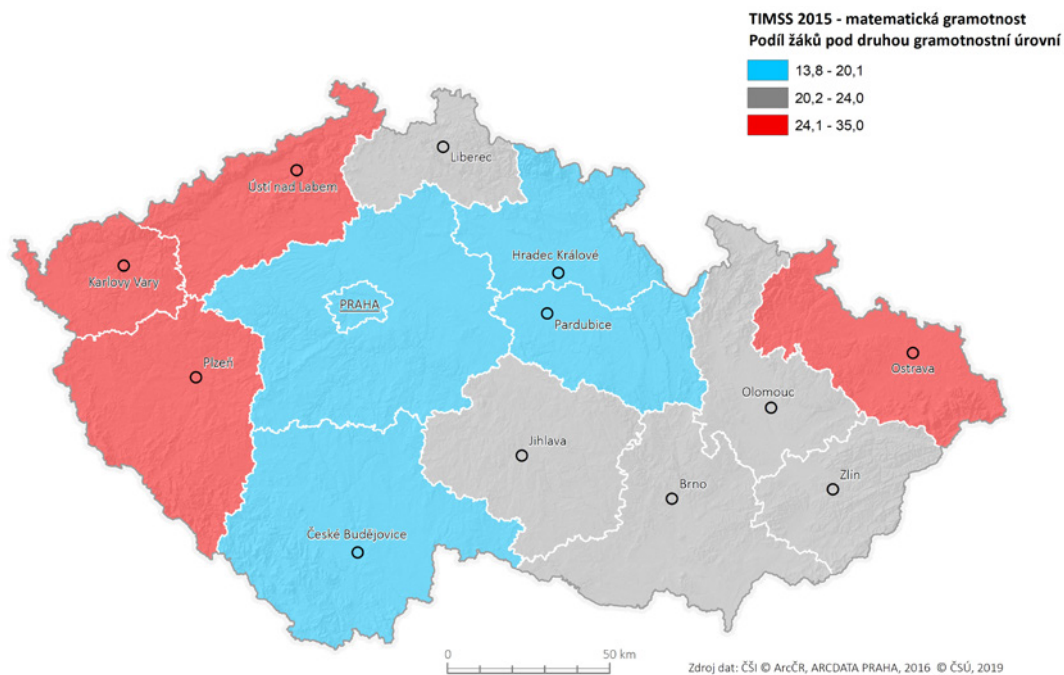
Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

Pro větší názornost se tradičně ukazuje podíl žáků, kteří spadají pod druhou gramotnostní úroveň, jež je považována **za hraniční pro úspěch v dalším vzdělávání**. Žáci, kteří nedosáhnou této hraniční úrovně, jsou ve velkém ohrožení, že budou ve vzdělávání neúspěšní, a je potřeba věnovat jim zvýšenou pozornost. Zejména na prvním stupni potřebují maximální podporu ze strany školy ti žáci, jejichž rodiče je často mohou podpořit jen v omezeném rozsahu, ať už proto, že se například jedná o cizince, nebo proto, že rodiče sami dosáhli jen nízké úrovně vzdělání.

Následující mapy ukazují, kolik procent žáků za každý kraj nepřekročilo druhou úroveň. **Moravskoslezský kraj patří k těm krajům, kde je podíl žáků pod druhou gramotnostní úrovní nejvyšší.**

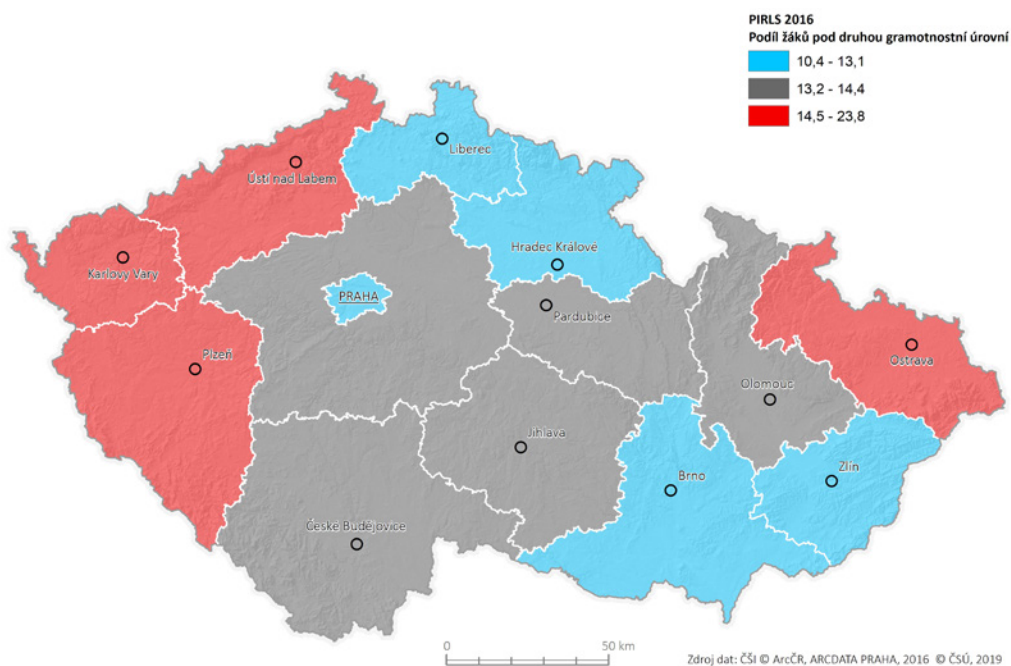
Mapy jsou vizualizovány dle rozložení podílů přibližně pomocí kvantilů na tři obdobně početné skupiny krajů.

Podíl žáků pod druhou gramotnostní úrovní v krajích – TIMSS 2015

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

Podíl žáků pod druhou gramotnostní úrovní v krajích – PIRLS 2016

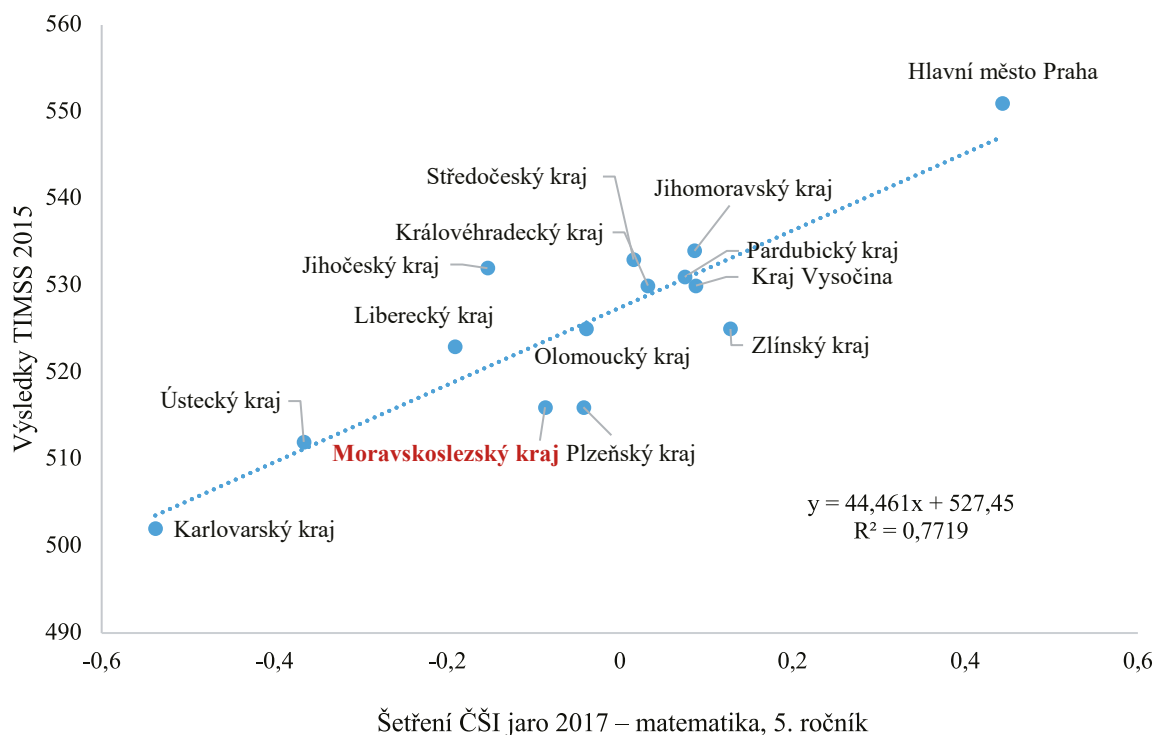

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

Výsledky mezinárodních šetření jsou výběrem z populace všech žáků daného ročníku či věku. Je však nutno počítat s tím, že z důvodu charakteru výběrového šetření jsou výsledky na úrovni České republiky zatíženy výběrovou chybou, na úrovni krajů je pak s klesajícím vzorkem výběrová chyba větší. **Pořadí krajů tak s ohledem na náhodnou výběrovou chybu nelze zcela přesně určit.** Nicméně z výsledků lze dovodit, že existují kraje, které se pravidelně umísťují na předních pozicích, a naopak kraje, které se pohybují spíše na konci. Další analýzy ukazují, že se výsledky z mezinárodních šetření odrážejí i ve výsledcích domácích šetření, kde je vzorek několikanásobně větší, popřípadě se jedná o celou populaci žáků. **Z tohoto důvodu jsou výsledky z mezinárodních šetření porovnány s výběrovým šetřením žáků 5. a 9. tříd provedeným ČŠI.**

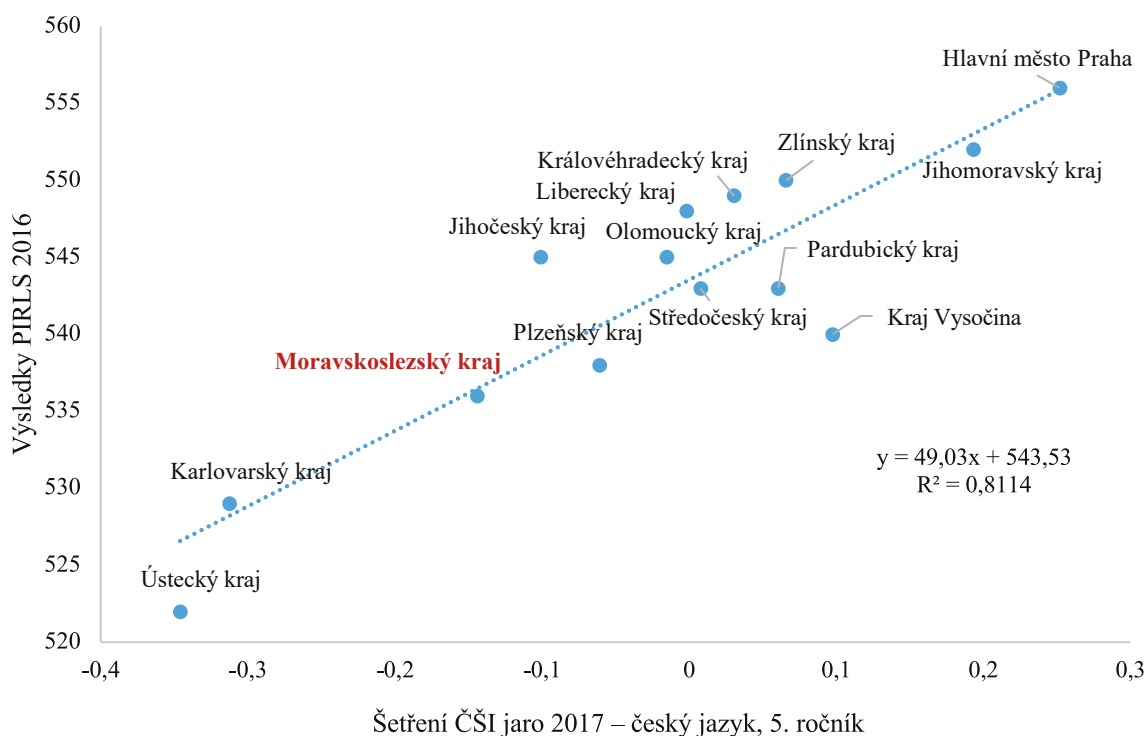
Grafy ukazují, že výsledky mezinárodních šetření velmi silně korelují s výsledky příslušných domácích šetření. Na posledních příčkách se umísťuje spolu s Ústeckým krajem i kraj Karlovarský; na prvním místě hlavní město Praha. Jedná se tedy o systémový a pravidelný jev, který není dán náhodností výběru žáků pro mezinárodní šetření. Toto zjištění se týká jak čtenářské, tak matematické gramotnosti. Grafy potvrzují závěry z mezinárodních šetření, že rozdíly mezi kraji jsou dlouhodobého charakteru. **Výsledky žáků jsou ovlivněny zejména strukturálními faktory, jako je průměrný socioekonomický status žáků (SES), nedostatek kvalifikovaných učitelů v krajích, ale i horší kvalitou škol (viz dále). Moravskoslezský kraj v mezinárodním i národním testování dosahuje podprůměrných výsledků. Lepšího výsledku ale dosáhl v testu anglického jazyka (viz příloha).**

Vztah mezi výsledky mezinárodního šetření TIMSS 2015 (matematická gramotnost) a Výběrového zjišťování výsledků žáků 5. a 9. tříd ZŠ (matematika)

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření, národní šetření

Vztah mezi výsledky mezinárodního šetření PIRLS 2016 (čtenářská gramotnost) a Výběrového zjišťování výsledků žáků 5. a 9. tříd ZŠ (český jazyk)

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření, národní šetření

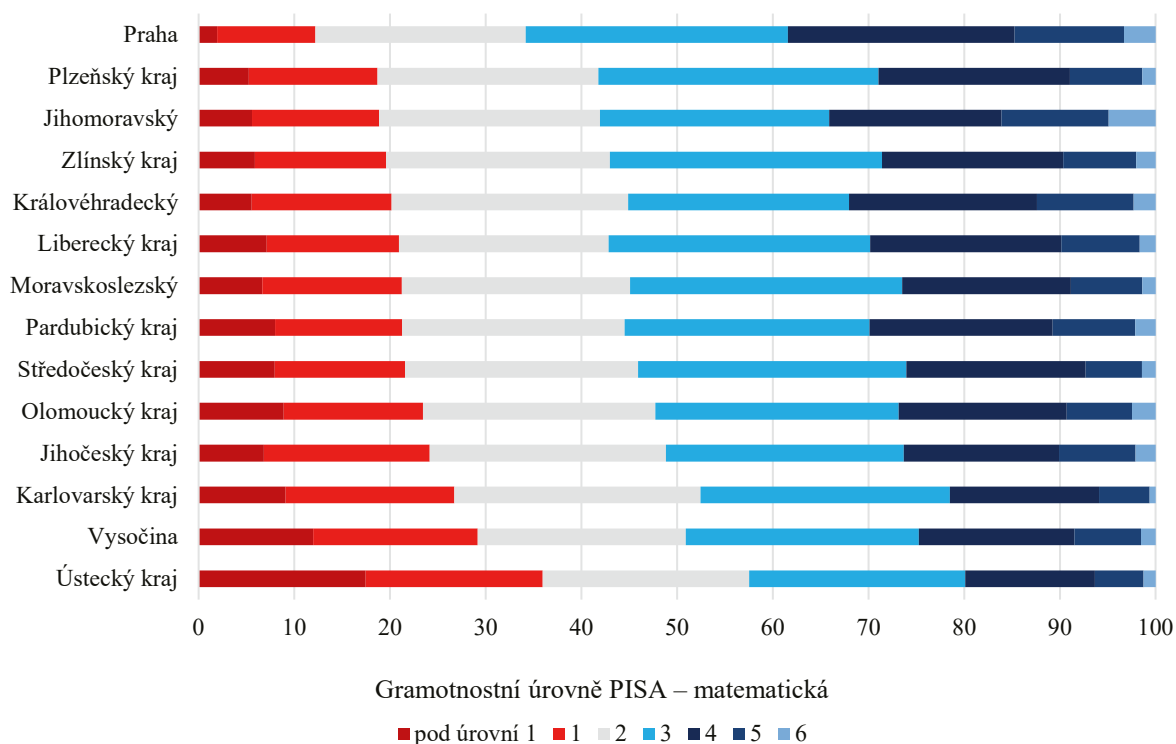
1.2 Výsledky vzdělávání na 2. stupni ZŠ a ve víceletých gymnáziích

Výsledky šetření pro druhý stupeň ZŠ a pro víceletá gymnázia ukazují zlepšení Moravskoslezského kraje, kdy již nedosahuje třetí nejhorší pozice, ale umísťuje se v pořadí zhruba uprostřed. Nicméně nedá se zatím vyvozovat, že by se jednalo o trend, protože se testují zcela jiné ročníky. Pokud se dostaví podobné výsledky i pro testování PISA 2018, bude možné zvažovat, že se kraji daří na druhém stupni počáteční zaostávání s časem dohnat.

1.2.1 Výsledky testování PISA 2015 a podíl žáků v jednotlivých gramotnostních úrovních

Šetření PISA, realizované v rámci OECD, testuje populaci patnáctiletých žáků. V roce 2015 byla testována matematická, čtenářská a přírodovědná gramotnost. Následující graf ukazuje gramotnostní úrovně dle metodiky OECD pro šetření PISA (matematická gramotnost). Pro všechny kraje a všechny gramotnostní oblasti testování jsou pak k dispozici v příloze. Z grafu níže vyplývá, že **Moravskoslezský kraj má průměrný podíl žáků, kteří nedosahují druhé gramotnostní úrovně**. Stejněho výsledku jako v matematice dosáhli žáci i v případě čtenářské gramotnosti PISA 2015. Výsledek kraje ale neukazuje na dlouhodobý a stálý trend, protože v jiných šetřeních žáci dosahují v rámci České republiky podprůměrných výsledků.

Podíl žáků v dané gramotnostní úrovni PISA – matematická gramotnost

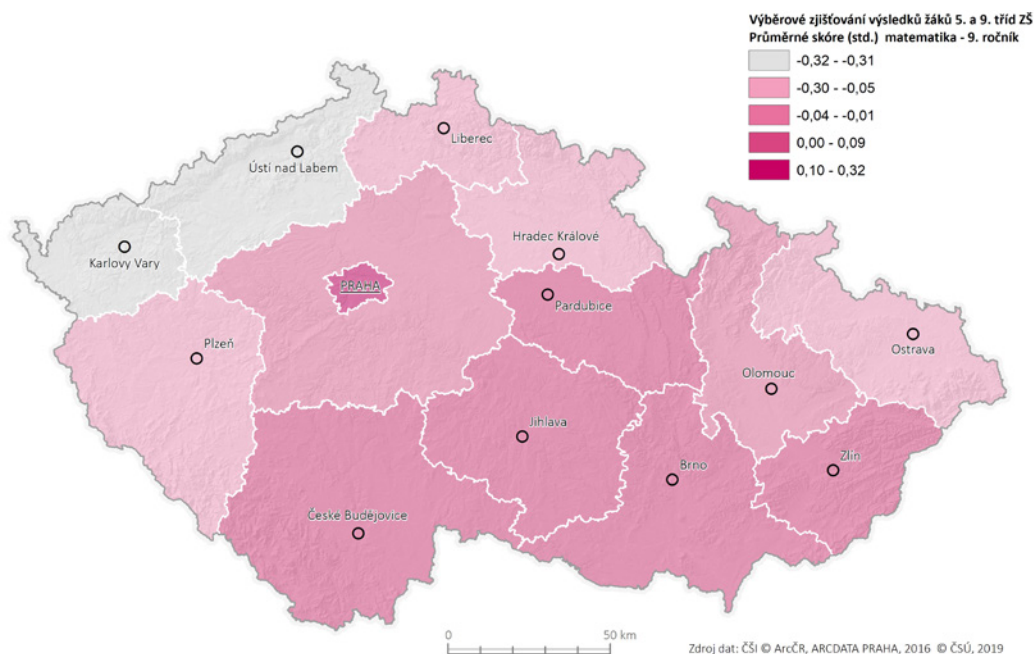
Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

Velký podíl žáků pod druhou gramotnostní úrovní je obrovskou zátěží pro daný kraj. Žáci nezvládají základní dovednosti v matematice a čtení. Nízká čtenářská gramotnost má pak důsledek takový, že **absolventi nejsou schopni vyhledávat a analyzovat informace** nejen z knih, ale ani z médií, málo se orientují v současném dění a nejsou schopni získané informace vyhodnotit a využít v osobním životě. Vysoký podíl absolventů, kteří nezvládli ani druhou gramotnostní úroveň, má dopad na socioekonomický rozvoj kraje. Moravskoslezský kraj by se měl nadále zaměřit na snížení podílu žáků v nejnižších gramotnostních úrovních.

1.2.2 Výsledky testování žáků v 9. ročnících

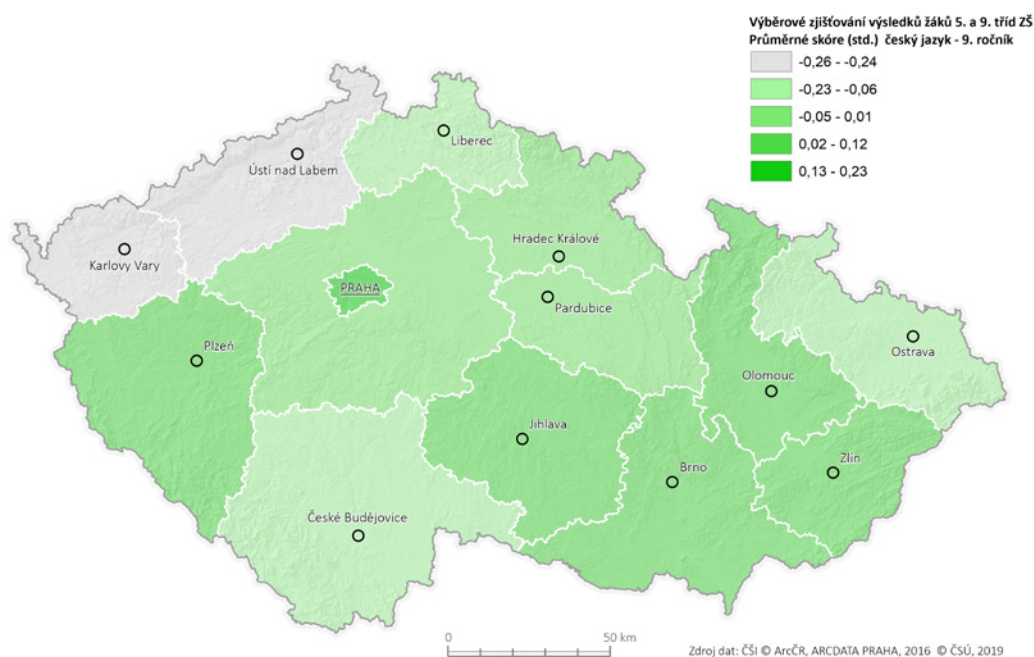
Výsledky PISA 2015 jsou zatíženy statistickou chybou z důvodu relativně malého vzorku testovaných žáků. Přesnější průměrné výsledky pak ukazuje testování žáků v 9. ročnících. **V nich Moravskoslezský kraj dosahuje podprůměrných výsledků v testech z matematiky a českého jazyka. V anglickém jazyce žáci vykazují průměrné výsledky oproti žákům z ostatních krajů.** Výsledky testování ukazují následující mapy a grafy, kde jsou kraje seřazeny od nejúspěšnějších po ty nejméně úspěšné.

Průměrné skóre z matematiky – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

Zdroj: ČŠI, národní šetření

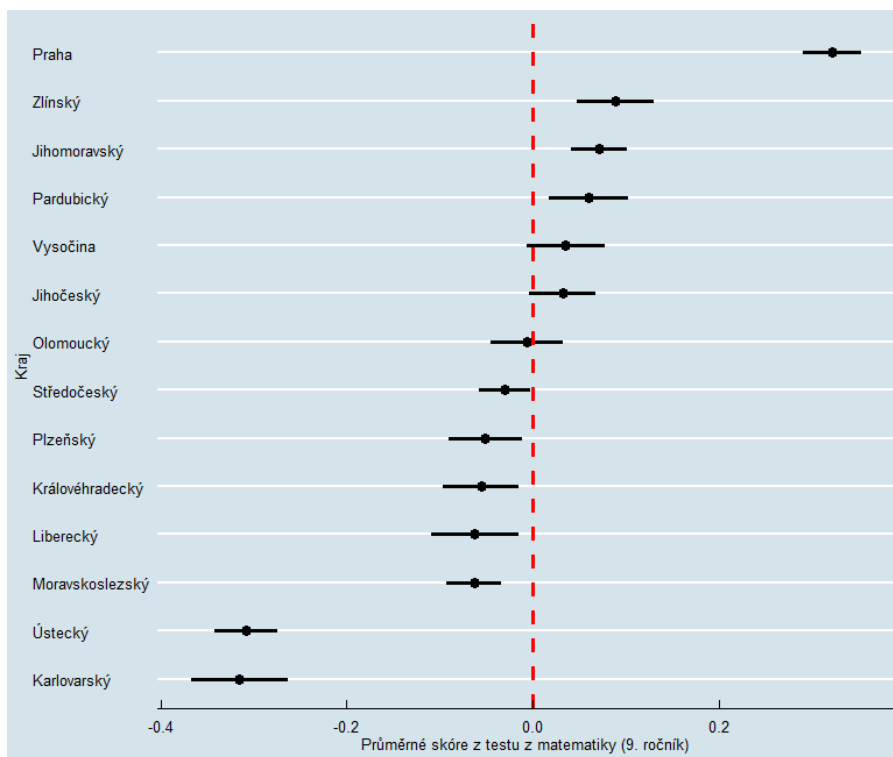
Průměrné skóre z českého jazyka – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

Zdroj: ČŠI, národní šetření

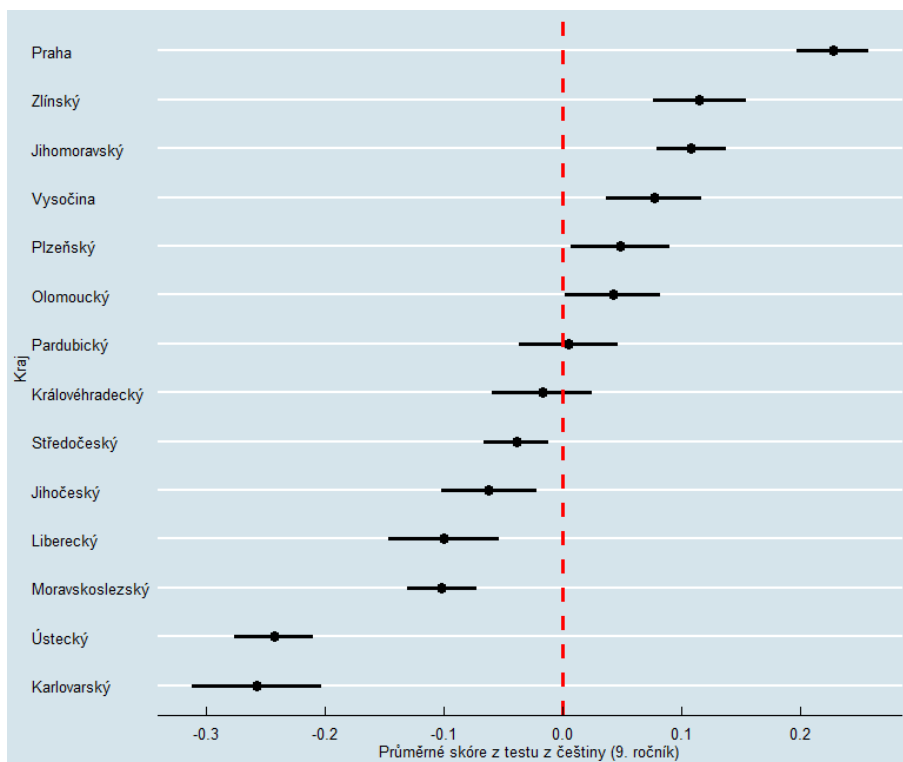
Následující grafy ukazují vždy průměrný výsledek všech žáků v daném kraji (bodový odhad) spolu s intervalem spolehlivosti (černá úsečka). Pokud se úsečky překrývají mezi dvěma kraji, nelze s určitou mírou spolehlivosti (95 %) říci, že se kraje od sebe liší. Jejich výsledek je tedy stejný, co se pořadí týče. **Moravskoslezský kraj vykazuje statisticky odlišné výsledky oproti průměru v testu z českého jazyka a v testu z matematiky. V případě testu z anglického jazyka vykazuje průměrných výsledků.** Výsledky žáků byly pro účely analýzy standardizovány.

Průměrné skóre z matematiky – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

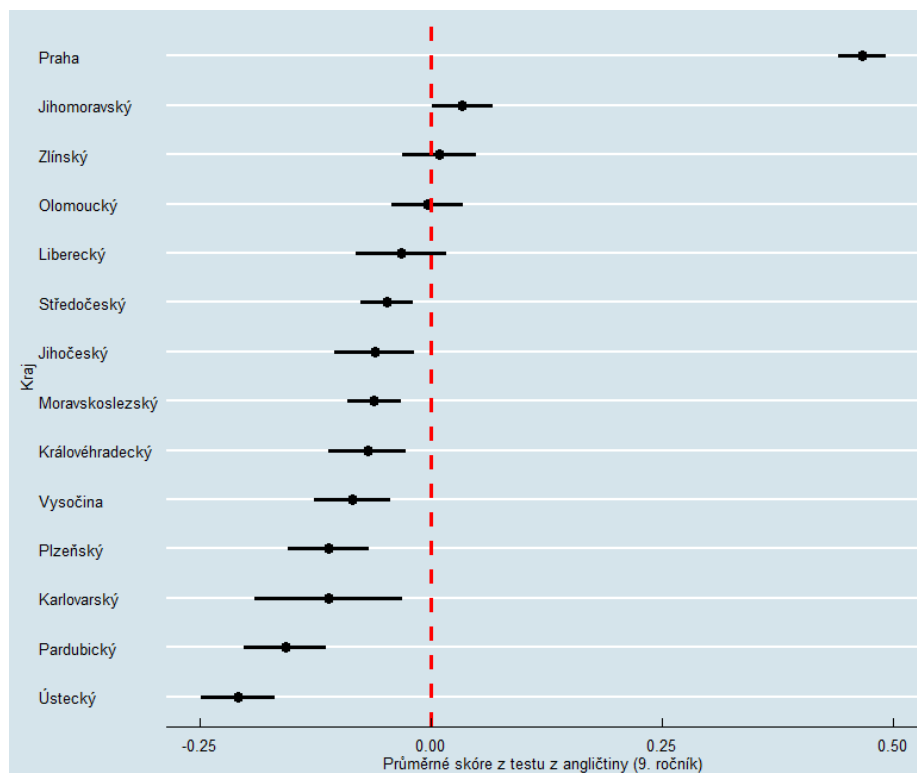
Zdroj: ČŠI, národní šetření

Průměrné skóre z českého jazyka – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

Zdroj: ČŠI, národní šetření

Průměrné skóre z anglického jazyka – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

Zdroj: ČŠI, národní šetření

1.2.3 Podíl škol, kde ani jeden žák nedosáhl očekávané úrovně v testování 9. ročníků

Tabulky níže zobrazují výsledky z testování žáků 9. tříd základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií. Pro demonstraci byly zvoleny testové výsledky žáků z dvou hlavních testovaných předmětů, kterými jsou matematika a český jazyk. Prezentované hodnoty představují procentuální podíly škol v daném kraji, v nichž ani jeden z testovaných žáků nedosáhl hranice očekávané úrovně, která byla pro potřeby tohoto testování stanovena na 60 %.

V Moravskoslezském kraji se v daném testování nacházelo 9,4 % škol, ve kterých ani jeden žák v testovaném předmětu matematika nedosáhl očekávaného testového skóre, tedy nepřekročil hranici 60 %. V případě testování z českého jazyka se v kraji nacházelo 1,9 % takových škol. V obou případech se jedná o nepříznivý výsledek.

Podíl škol v daném kraji, v nichž ani jeden žák nedosáhl očekávané úrovně v předmětu matematika

kraj	všechny školy			školy s minimálním počtem 16 testovaných žáků		
	počet škol	počet škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	podíl škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	počet škol	počet škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	podíl škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %
Jihočeský kraj	95	4	4,2 %	71	1	1,4 %
Jihomoravský kraj	160	4	2,5 %	131	2	1,5 %
Karlovarský kraj	45	9	20,0 %	38	6	15,8 %
Královéhradecký kraj	83	2	2,4 %	69	0	0,0 %
Liberecký kraj	65	2	3,1 %	49	1	2,0 %
Moravskoslezský kraj	160	15	9,4 %	133	4	3,0 %
Olomoucký kraj	95	5	5,3 %	70	3	4,3 %
Pardubický kraj	80	3	3,8 %	56	0	0,0 %
Plzeňský kraj	78	7	9,0 %	65	4	6,2 %
hlavní město Praha	132	2	1,5 %	114	0	0,0 %
Středočeský kraj	172	17	9,9 %	127	2	1,6 %
Ústecký kraj	118	18	15,3 %	90	8	8,9 %
Kraj Vysočina	80	4	5,0 %	60	2	3,3 %
Zlínský kraj	82	1	1,2 %	63	1	1,6 %
celkem	1 445	93	6,4 %	1 136	34	3,0 %

Zdroj: ČŠI, národní šetření

Podíl škol v daném kraji, v nichž ani jeden žák nedosáhl očekávané úrovně v předmětu český jazyk

kraj	všechny školy			školy s minimálním počtem 16 testovaných žáků		
	počet škol	počet škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	podíl škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	počet škol	počet škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	podíl škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %
Jihočeský kraj	96	0	0,0 %	72	0	0,0 %
Jihomoravský kraj	158	0	0,0 %	133	0	0,0 %
Karlovarský kraj	44	0	0,0 %	33	0	0,0 %
Královéhradecký kraj	85	1	1,2 %	61	0	0,0 %
Liberecký kraj	66	0	0,0 %	50	0	0,0 %
Moravskoslezský kraj	159	3	1,9 %	133	1	0,8 %
Olomoucký kraj	94	2	2,1 %	68	0	0,0 %
Pardubický kraj	80	0	0,0 %	56	0	0,0 %
Plzeňský kraj	78	1	1,3 %	56	0	0,0 %
hlavní město Praha	133	0	0,0 %	119	0	0,0 %
Středočeský kraj	172	1	0,6 %	131	0	0,0 %
Ústecký kraj	115	4	3,5 %	92	0	0,0 %
Kraj Vysočina	81	0	0,0 %	58	0	0,0 %
Zlínský kraj	82	0	0,0 %	60	0	0,0 %
celkem	1 443	12	0,8 %	1 122	1	0,1 %

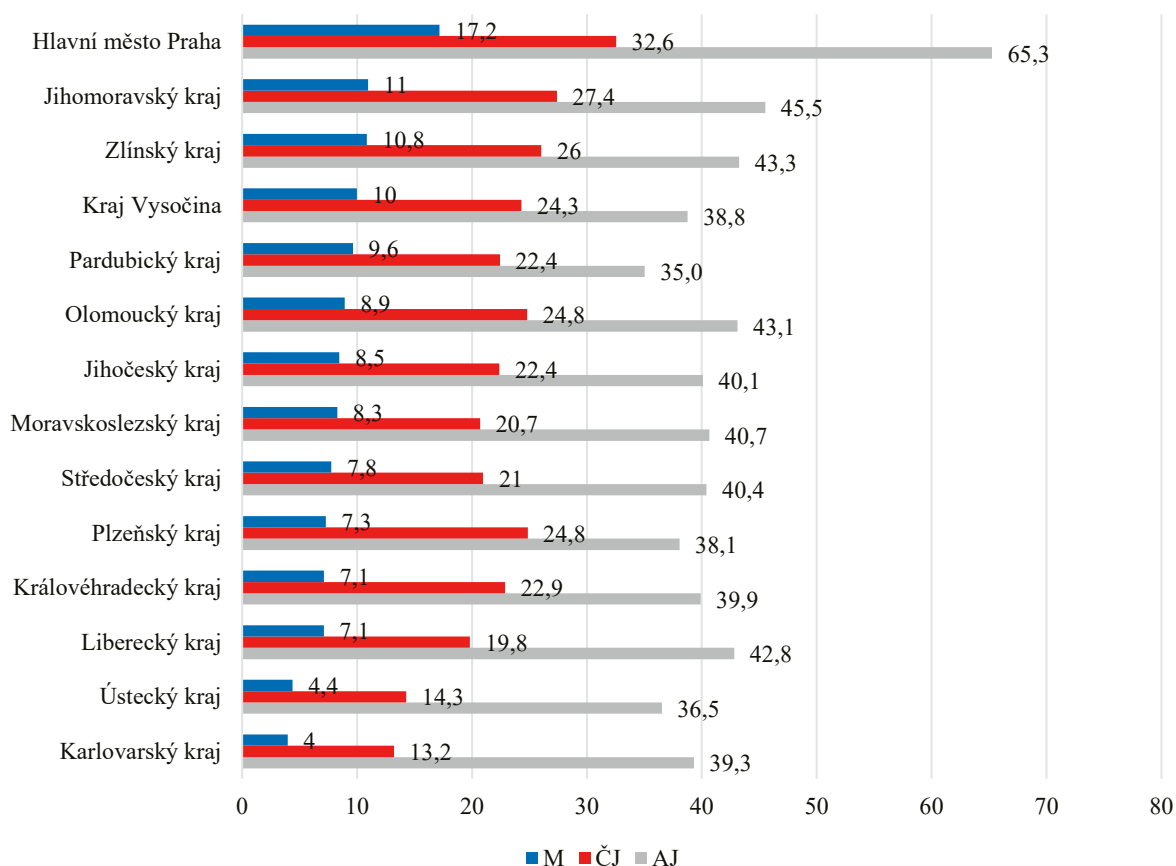
Zdroj: ČŠI, národní šetření

1.2.4 Podíly žáků s výbornými výsledky

Podobně jako v případě mezinárodních šetření je vhodné se podívat na určité gramotnostní kategorie i v rámci výběrového zjišťování výsledků žáků. V případě národního šetření byli žáci rozděleni do tří skupin podle toho, jestli jejich úspěšnost v testu náležela do intervalu do 20 % (slabý výsledek), 20–80 %, či nad 80 % (výborný výsledek). Podíly žáků 9. ročníku s výborným výsledkem v matematice, českém i anglickém jazyce v krajích zobrazuje následující graf.

V mezikrajském srovnání můžeme vidět, že procentuální podíl žáků dosahujících v příslušných testovaných předmětech výborné úrovně je v Moravskoslezském kraji průměrný. V případě matematiky dosáhlo výborného výsledku 8,3 % žáků, v českém jazyce 20,7 % žáků a v anglickém jazyce to bylo 40,7 % žáků.

Podíly žáků s výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

Zdroj: ČŠI, národní šetření

Následující tabulka zobrazuje podíly žáků, kteří v inspekčním testování dosáhli výborného výsledku (80 % a víc) ve veřejných a neveřejných školách v rámci jednotlivých krajů.

Podíly žáků veřejných a neveřejných škol s výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

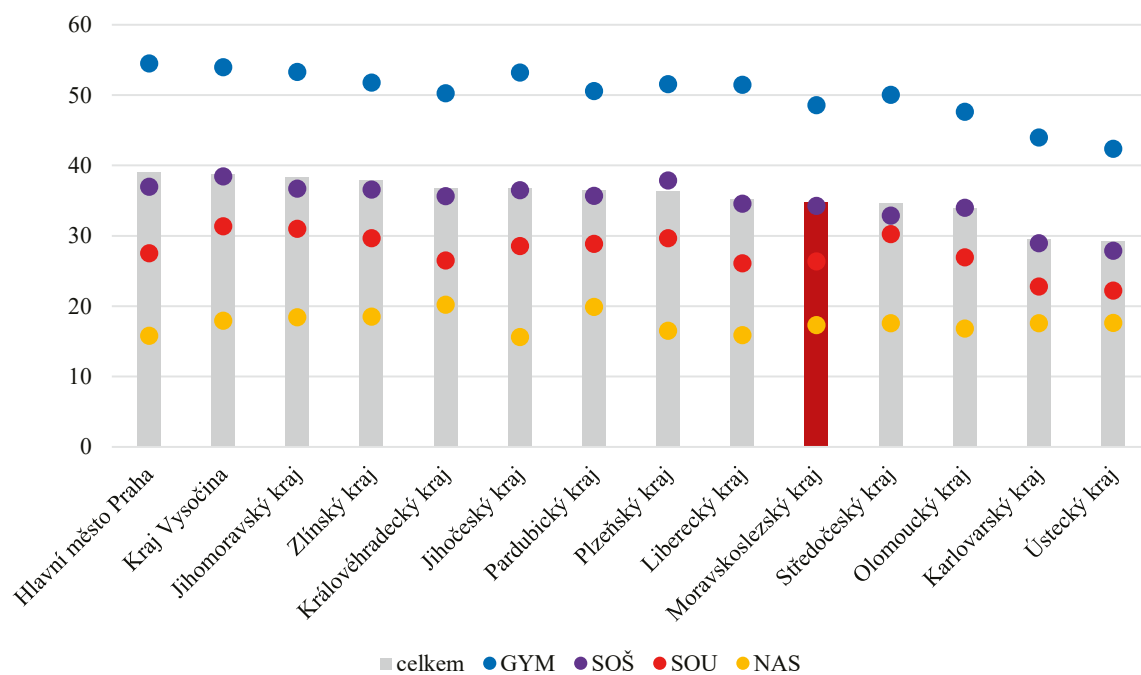
kraj	matematika		český jazyk		anglický jazyk	
	neveřejné	veřejné	neveřejné	veřejné	neveřejné	veřejné
hlavní město Praha	26,1	16,2	46,2	31,1	91,9	61,8
Jihomoravský kraj	14,6	10,8	54,4	26,2	65,6	44,6
Zlínský kraj	9,8	10,9	44,2	25,3	60,0	42,7
Kraj Vysočina	6,3	10,1	44,4	23,9	71,4	37,8
Pardubický kraj	25,8	9,4	37,5	22,4	91,3	34,4
Olomoucký kraj	40,6	8,0	49,2	24,2	31,0	43,4
Jihočeský kraj	8,9	8,4	32,2	22,0	78,6	39,3
Moravskoslezský kraj	18,3	8,0	39,2	20,4	42,4	40,6
Středočeský kraj	7,3	7,8	38,6	20,5	78,4	40,0
Plzeňský kraj	40,9	6,3	41,7	24,5	90,4	35,3
Královéhradecký kraj	15,0	6,9	46,2	21,3	67,0	38,3
Liberecký kraj	29,2	6,8	28,6	19,6	71,4	41,9
Ústecký kraj	0,9	4,5	16,0	14,2	43,0	36,3
Karlovarský kraj	-	4,0	34,5	12,7	55,2	38,6
celá ČR	19,0	8,8	43,2	22,5	73,9	42,2

Zdroj: ČŠI, národní šetření

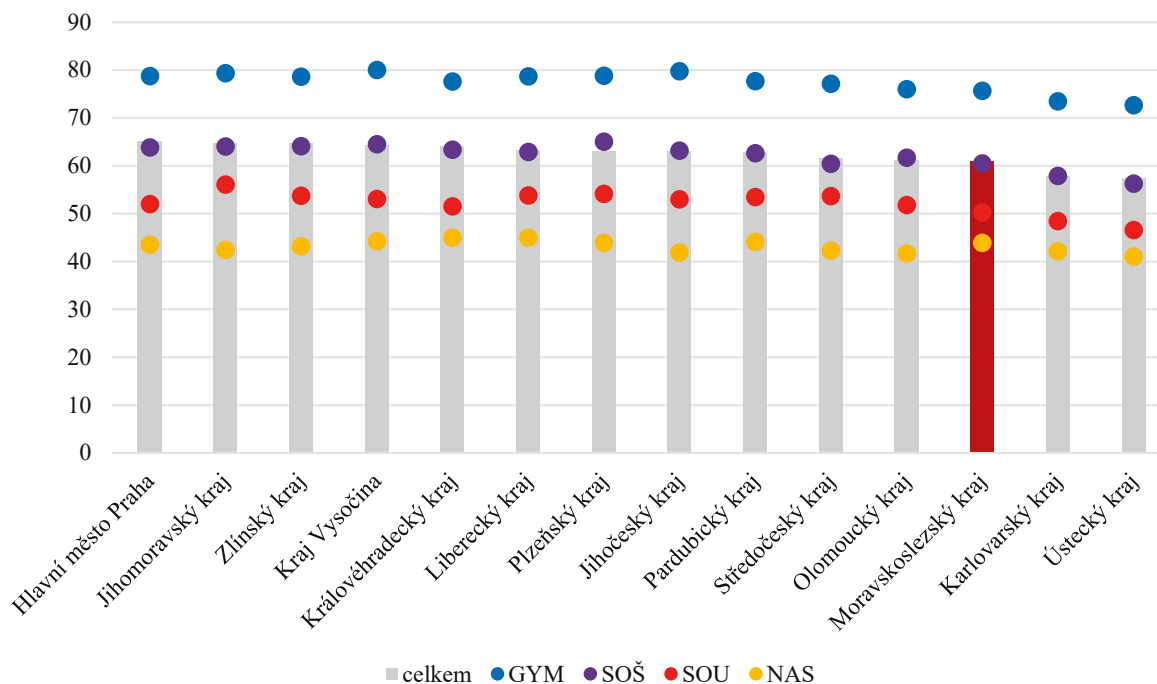
1.2.5 Výsledky přijímacích zkoušek na střední školy

Jedním z dalších možných ukazatelů výsledků vzdělávání, mimo mezinárodní či národní testování, jsou výsledky žáků v přijímacím řízení na střední školy. Krajské výsledky jednotných přijímacích zkoušek z roku 2018 ve čtyřletých oborech celkem a v jednotlivých typech škol zobrazují následující dva grafy (matematika a český jazyk).

Průměrný % skór uchazečů o čtyřleté obory v matematice – jednotné přijímací zkoušky 2018

Průměrný % skór uchazečů o čtyřleté obory v českém jazyce – jednotné přijímací zkoušky 2018

Další tabulka ukazuje podíly uchazečů o čtyřleté obory středních škol v jednotlivých krajích, kteří přijímací zkoušku nekonali. Prezentovány jsou jak celkové podíly, tak podíly v jednotlivých typech středních škol.

Podíly uchazečů o čtyřleté obory, kteří nekonali přijímací zkoušku 2018

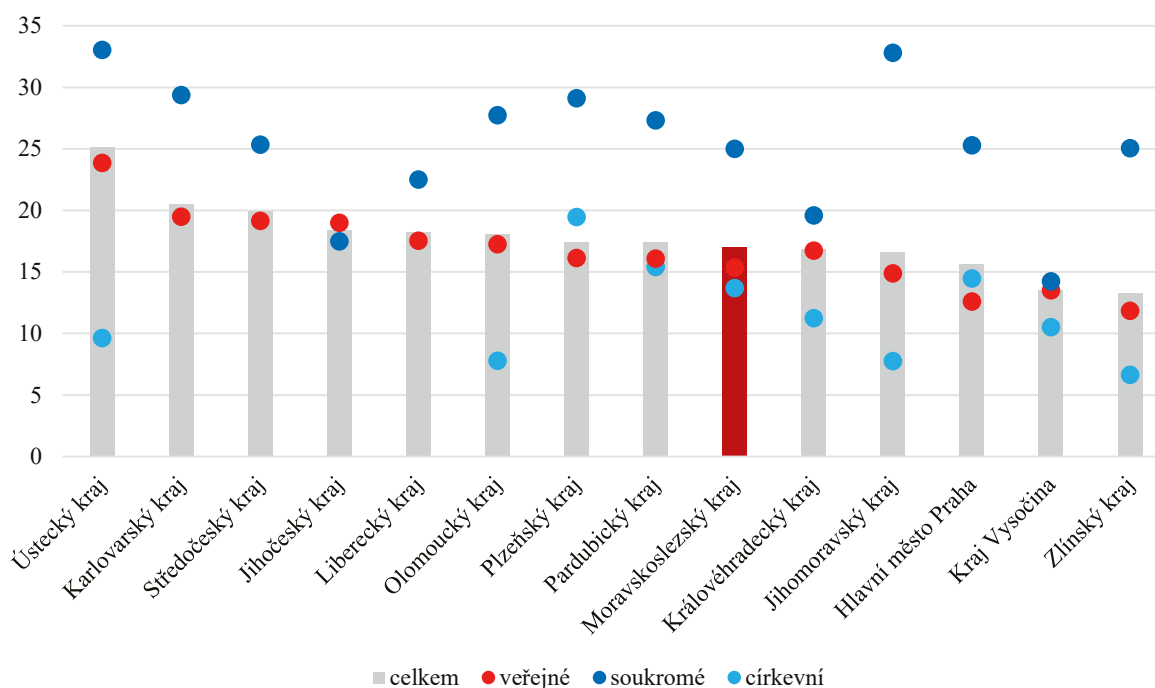
kraj	český jazyk					matematika				
	celkem	GV	SOŠ	SOU	NÁS	celkem	GV	SOŠ	SOU	NÁS
Hlavní město Praha	1,7	0,6	1,2	2,7	10,1	1,8	0,6	1,3	2,9	10,3
Jihočeský kraj	1,4	0,6	0,7	1,3	7,8	1,5	0,7	0,8	1,5	7,8
Jihomoravský kraj	2,0	0,5	1,3	1,9	8,9	2,0	0,5	1,3	1,9	8,7
Karlovarský kraj	1,4	0,4	0,9	1,1	6,9	1,3	0,3	0,8	1,1	6,9
Královéhradecký kraj	1,4	0,0	0,5	1,0	17,1	1,4	0,0	0,5	1,0	17,1
Liberecký kraj	1,5	0,3	0,9	1,5	6,6	1,6	0,3	0,9	1,5	6,6
Moravskoslezský kraj	1,1	0,2	0,6	0,6	6,2	1,1	0,2	0,7	0,6	6,2
Olomoucký kraj	1,4	0,6	0,8	0,8	6,3	1,4	0,5	0,8	1,0	6,1
Pardubický kraj	1,4	0,4	0,9	1,1	6,5	1,4	0,4	0,9	1,3	6,5
Plzeňský kraj	1,1	0,2	0,7	1,2	3,6	1,1	0,2	0,7	1,2	3,6
Středočeský kraj	1,7	0,3	0,9	1,9	8,9	1,8	0,3	0,9	2,0	9,5
Ústecký kraj	1,8	0,4	0,8	2,2	16,7	1,7	0,3	0,7	2,2	16,3
Kraj Vysočina	2,0	0,4	1,1	1,3	10,2	2,0	0,4	1,1	1,3	10,2
Zlínský kraj	1,4	0,1	0,9	2,7	6,4	1,3	0,1	0,8	2,5	6,4
celá ČR	1,7	0,4	1,0	1,6	8,5	1,7	0,4	1,0	1,7	8,5

1.3 Výsledky vzdělávání ve SŠ

1.3.1 Výsledky maturitních zkoušek

Co se týče výsledků žáků středních škol, je možné zaměřit se na výsledky maturitních zkoušek. Následující graf porovnává hrubou neúspěšnost žáků u maturit v roce 2018. Hrubá neúspěšnost je ukazatel vypovídající o tom, jaký podíl žáků z celkem přihlášených u zkoušky neuspěl anebo zkoušku vůbec nekonal. Uvedený graf konkrétně ukazuje jak celkovou hrubou neúspěšnost žáků v krajském srovnání, tak hrubou neúspěšnost žáků v členění podle zřizovatelů škol. Průměr za kraj je značen ve sloupci, průměry dle zřizovatelů škol jednotlivými body. Moravskoslezský kraj s ohledem na hrubou neúspěšnost žáků u maturit dosahuje průměrné hodnoty.

Hrubá neúspěšnost žáků u maturitní zkoušky 2018 (po podzimním zkušebním období; v %)

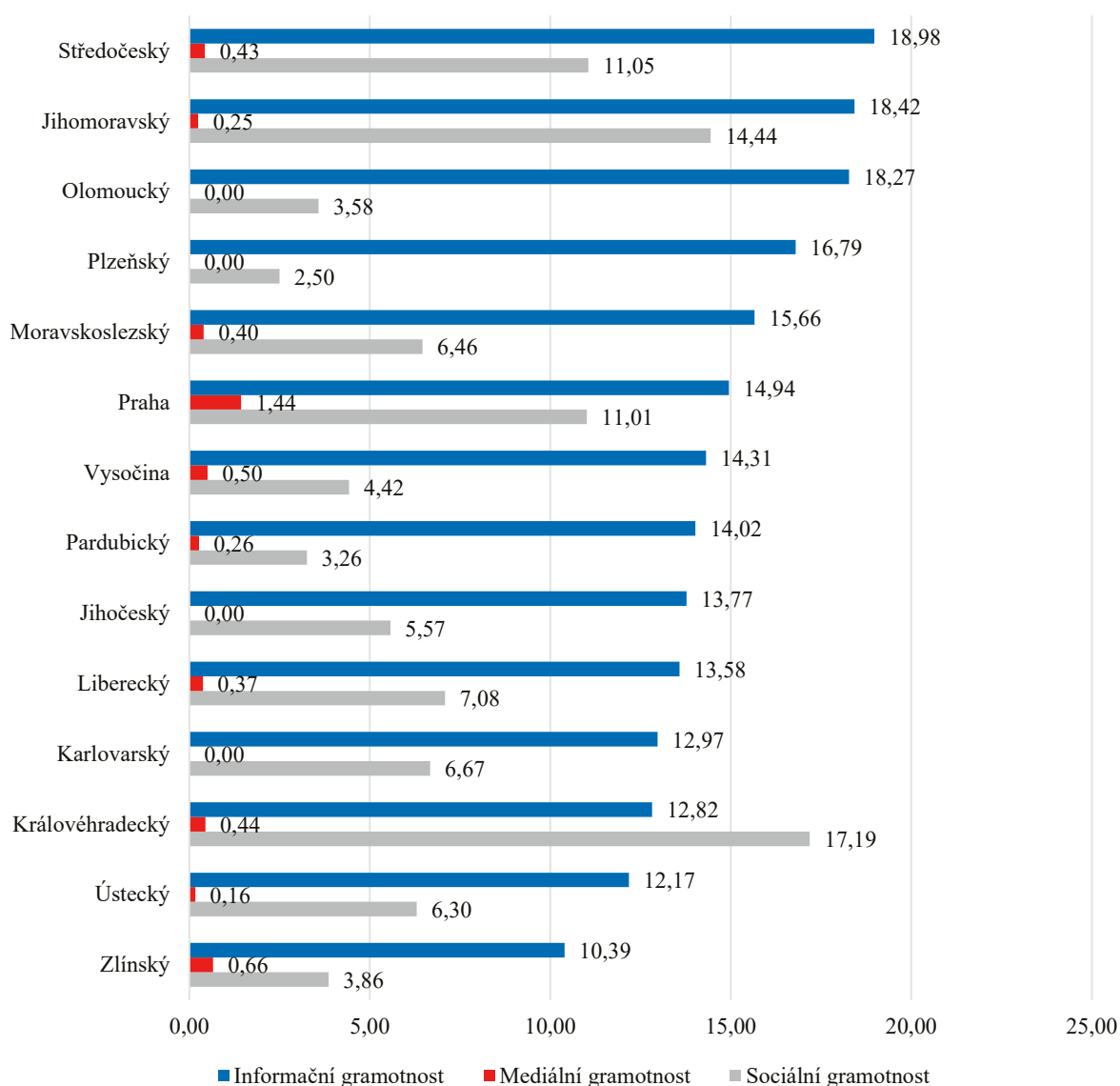

1.3.2 Podíly žáků s výbornými výsledky v národním testování gramotností

Výsledky žáků středních škol v národním testování byly sledovány třemi typy testovaných gramotností, pro které bylo vytvořeno krajské srovnání. Jednalo se o výsledky testů z mediální gramotnosti (2017) pro 2. ročník SŠ, sociální gramotnosti (2017) pro 2. ročník SŠ a informační gramotnosti (2018) pro 3. ročník SŠ. Graf zobrazuje podíly žáků, kteří dosáhli výborného výsledku (nad 80 %).

Procentuální podíl žáků, kteří dosáhli výborného výsledku v testu informační gramotnosti, byl v Moravskoslezském kraji 15,7 %. V krajském srovnání se jedná o pátý nejvyšší výsledek. V testu sociální gramotnosti dosáhlo výborného výsledku 6,5 % testovaných žáků. V třetím sledovaném testu, kterým byl test z mediální gramotnosti, dosáhlo výborného výsledku pouze 0,4 % žáků.

Podíly žáků s výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků SŠ

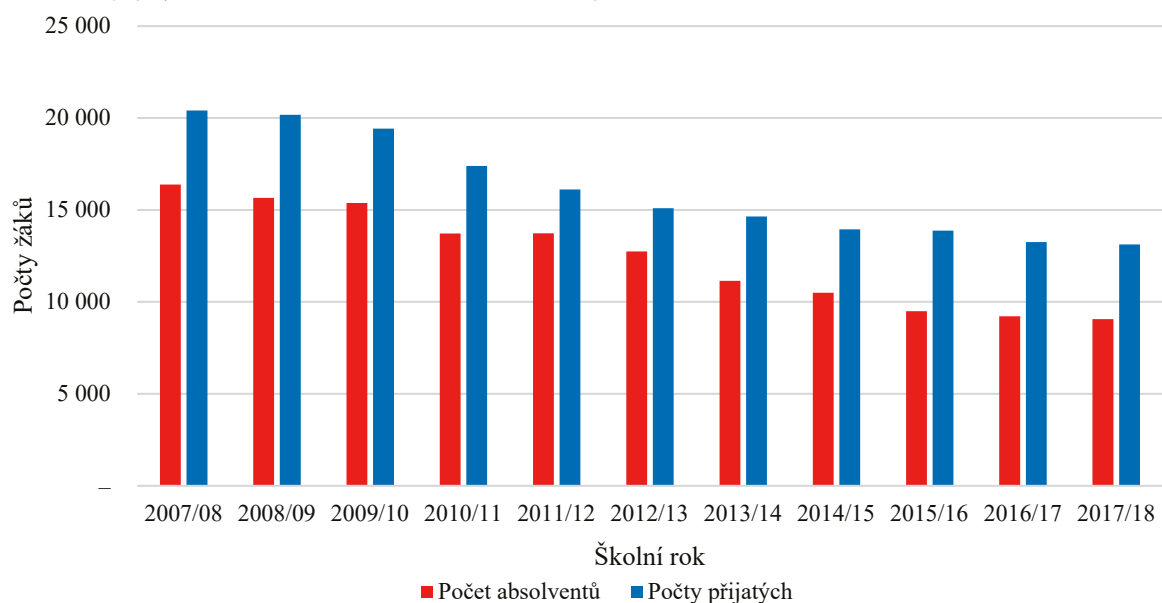

Zdroj: ČŠI, národní šetření

1.3.3 Počty přijatých do SŠ vs. počty absolventů v časové řadě

Počty absolventů a nově přijatých žáků SŠ zhruba odpovídají demografickému vývoji v ČR. V čase pozorujeme postupný pokles jak absolventů, tak počet přijatých žáků do 1. ročníku SŠ. Rozdíl mezi počtem absolventů a počtem nastupujících žáků však nelze spojovat s nedokončením studia, jelikož je dán rozdílným počtem nastupujících žáků v odpovídajícím roce nástupu do 1. ročníku absolventských ročníků v daném školním roce. **V následujících letech se očekává postupný mírný nárůst počtu nastupujících žáků do prvních ročníků SŠ (zhruba do roku 2025),** kdy se bude jednat o generaci potomků silnějších populačních ročníků narozených kolem roku 2010. Nicméně Moravskoslezský kraj se dlouhodobě potýká s úbytkem obyvatelstva, kdy se mladí lidé stěhují za prací do hlavního města Prahy.

Počet žáků přijatých do 1. ročníku SŠ v Moravskoslezském kraji celkem v časové řadě

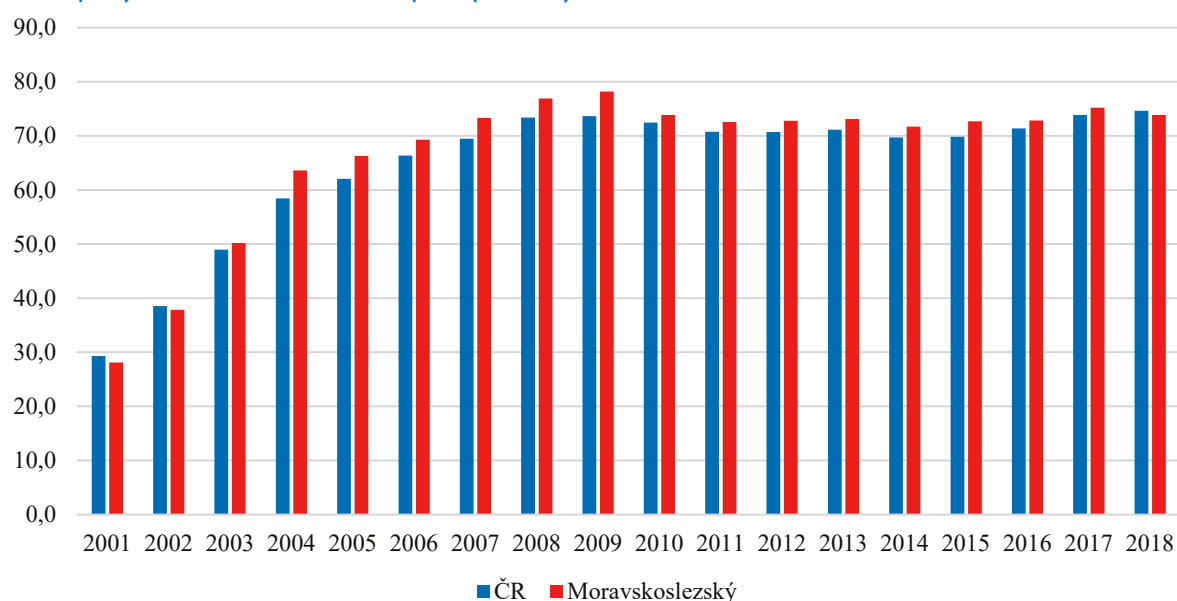

Zdroj: MŠMT

1.3.4 Přejít do terciárního vzdělávání

Velkou překážkou ve správném vyhodnocování přechodu ze střední školy do studia na vysoké škole jsou termíny konání maturitních zkoušek, podávání přihlášek ke studiu na vysoké škole a konání případných přijímacích zkoušek ke studiu na vysoké škole. Hrubou statistikou porovnávající kraje v oblasti přechodu žáků středních škol do terciárního vzdělávání je podíl zapsaných ke studiu na vysokou školu na celkovém počtu přihlášených (ne přijatých). Statistika je vytvořena z těch, co předchozí stupeň vzdělávání ukončili v daném roce a nastoupili do bakalářského stupně vysokoškolského studia. Následující graf porovnává Moravskoslezský kraj s Českou republikou. Hodnoty pro kraj se příliš neliší a do studia na vysokou školu nastupuje dnes stejný podíl přihlášených, jako je tomu za celou Českou republiku. Podobný trend je i u ostatních krajů.

Podíl zapsaných studentů VŠ na celkovém počtu přihlášených do terciárního vzdělávání

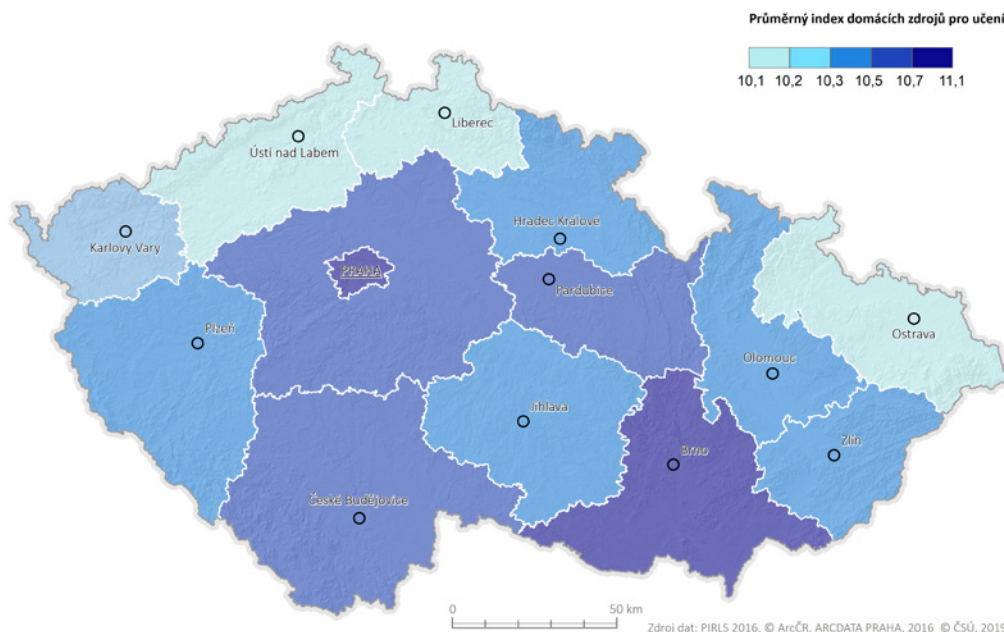
Zdroj: <http://109.238.209.120/uchazecVS.aspx>

2 NEROVNOSTI

2.1.1 Index socioekonomického statusu v krajích

Socioekonomické charakteristiky českých krajů jsou výrazným faktorem ovlivňujícím výsledky českých žáků a stojí za podstatnými rozdíly mezi školami (zhruba z poloviny). **Předchozí zjištění ukázala, že existují regionální rozdíly v průměrném socioekonomickém statusu žáků (SES), které dominantně souvisí s rozdílným výsledným skórem z různých oblastí testování v mezinárodních šetřeních** (čtenářská, přírodovědná a matematická gramotnost). Index SES je tvořen na úrovni žáka takovými ukazateli, jako je dosažené vzdělání rodičů, počet knih v domácnosti, dostupnost vlastního počítače atd. Jednotlivé indexy SES (PISA ESCS; v TIMSS a PIRLS pak index domácích zdrojů pro učení) se v konstrukci či konceptualizaci drobně liší, nicméně po agregaci na úrovni krajů jejich hodnoty spolu silně korelují. To znamená, že napříč mezinárodními šetřeními a napříč časem jsou hodnoty průměrného SES daného kraje konzistentní. Lze konstatovat, že máme pravidelnou skupinu krajů s vysokým průměrným SES žáků, ale i s nízkým průměrným SES. U krajů s průměrnou hodnotou SES se pořadí napříč šetřeními může lišit. **Přestože je index tvořen na základě měkkých dat z dotazníkového šetření, na úrovni krajů velmi silně koreluje se socioekonomickým rozvojem kraje, jako je nezaměstnanost, podíl osob v exekuci, podíl vysokoškoláků, rozvodovost, výše hrubé mzdy atd.** Průměrný SES v České republice na úrovni krajů ukazují následující mapy. **Moravskoslezský kraj má pak velmi nízký SES při srovnání s ostatními kraji.** V rámci kraje jsou regionální rozdíly, kdy nejnižší SES je na Bruntálsku a Karvinsku. Naopak vyšší je na Novojičínsku, Frýdecko-Místecku a Hlučínsku.

Průměrný socioekonomický status – index domácích zdrojů pro učení PIRLS 2016

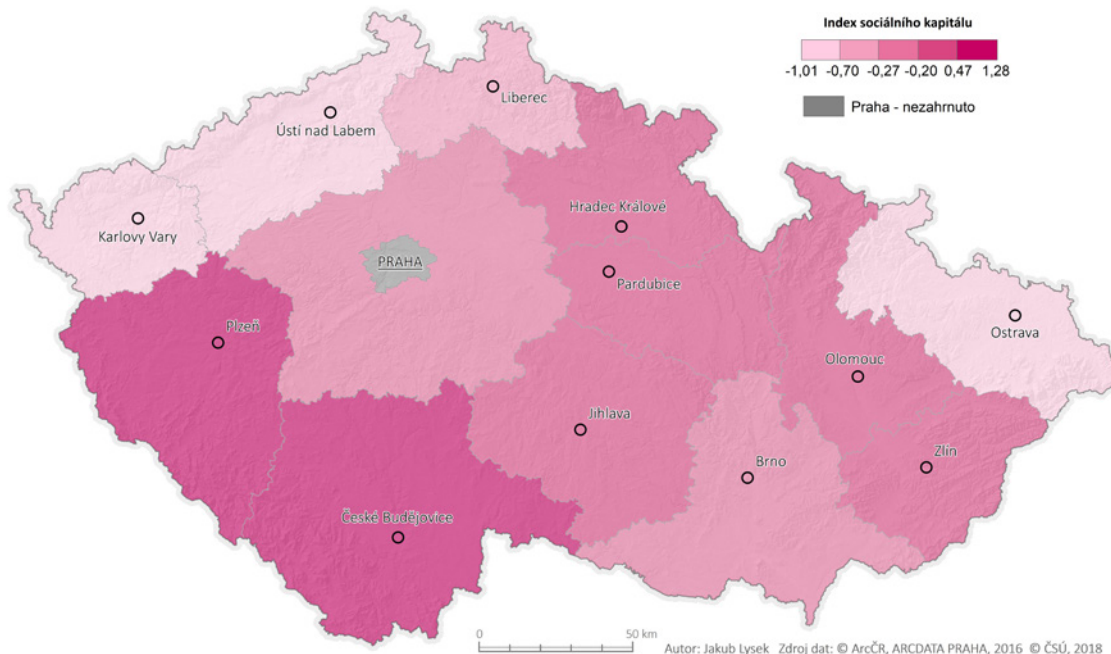
Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

2.1.2 Sociální kapitál

Socioekonomické rozdíly krajů dále ukazuje tzv. sociální kapitál, který dle mnoha vědeckých studií ovlivňuje nejen ekonomický rozvoj regionů, ale i výsledky žáků v testování v daném regionu. Vysoký sociální kapitál dané společnosti se vyznačuje například vyšší mírou občanského zapojování do veřejných záležitostí, častějším členstvím ve spolkových organizacích nebo jiných sdruženích či větší mezilidskou

důvěrou. Na mapě lze pozorovat obdobné výsledky jako výše na mapě průměrného SES žáků v krajích. Plzeňský i Jihočeský kraj nabývají i v případě indexu sociálního kapitálu nejvyšších hodnot. Stejně tak se objevuje trojice krajů s nejnižší hodnotou indexu, kterými jsou Moravskoslezský, Ústecký a Karlovarský kraj. **Nízký sociální kapitál obyvatel je tak dalším strukturálním faktorem, který ovlivňuje socioekonomický rozvoj regionu¹, ale i výsledky žáků v kraji. Moravskoslezský kraj má pak podprůměrný sociální kapitál.**

Index sociálního kapitálu v krajích

Pozn.: Index sociálního kapitálu zkonstruovaný pro tuto analýzu je tvořen proměnnými: podíl neziskových organizací na 1 000 obyvatel, podíl členů Českého svazu tělesné výchovy (ČSTV) / České unie sportu (ČUS), podíl členů dobrovolných hasičů, volební účast, důvěra v ústavní instituce (na základě šetření prováděných Centrem pro výzkum veřejného mínění, CVVM), čtenost seriózního tisku, podíl dárců krve v krajích. Všechny proměnné byly standardizovány do hodnot směrodatných odchylek (z-skóre) (viz Lysek 2014 a Lysek 2019). Index byl pak následně vytvořen zprůměrováním hodnot takto získaných odchylek za jednotlivé kraje. Další vizualizace na <http://cf.datawrapper.de/0ydnb/2/>

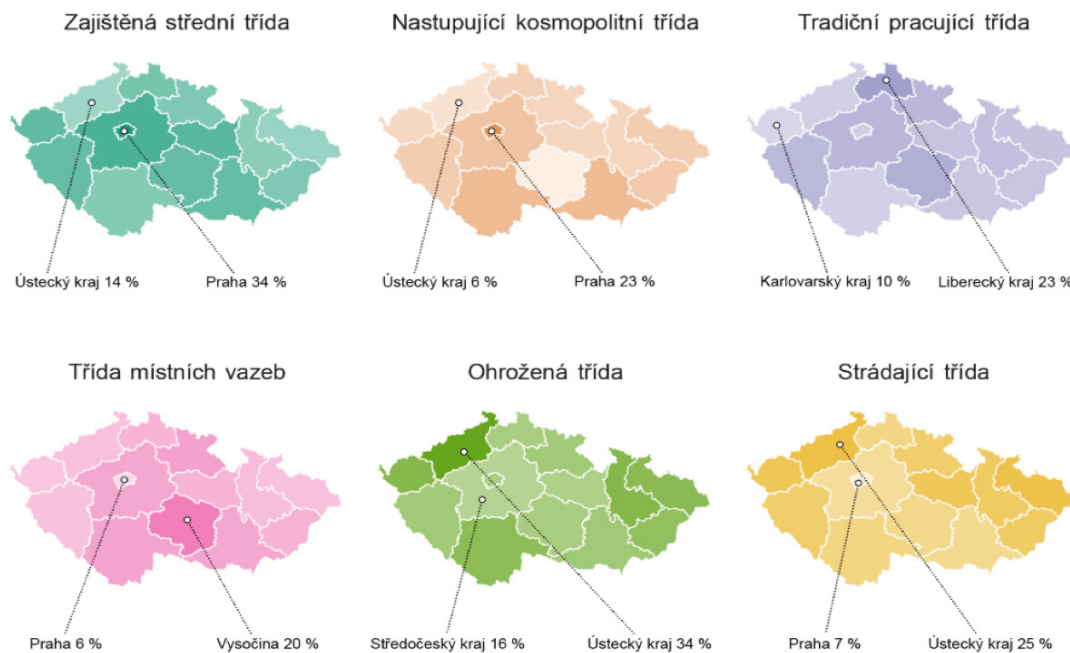
2.1.3 Rozdíly v zastoupení společenských tříd v krajích

Rozsáhlý sociologický výzkum pro Český rozhlas identifikoval celkem šest společenských tříd. Zastoupení jednotlivých společenských tříd se mezi kraji liší. **Moravskoslezský kraj má největší podíl zastoupení v ohrožené a strádající třídě.** To souvisí s podprůměrnými výsledky žáků v tomto kraji. Rozsáhlé šetření tak na jiných datech potvrzuje průměrný index SES z mezinárodních šetření PISA, PIRLS, TIMSS.

¹ Kostecký, Tomáš; Patočková, Věra; Vobecká, Jana. 2007. Kraje v České republice – existují souvislosti mezi ekonomickým rozvojem, sociálním kapitálem a výkonem krajských vlád? Sociologický časopis / Czech Sociological Review 43 (5): 911–943. ISSN 0038-0288.

Zastoupení společenských tříd v krajích

Zastoupení tříd mezi obyvateli krajů sytější barva = vyšší zastoupení

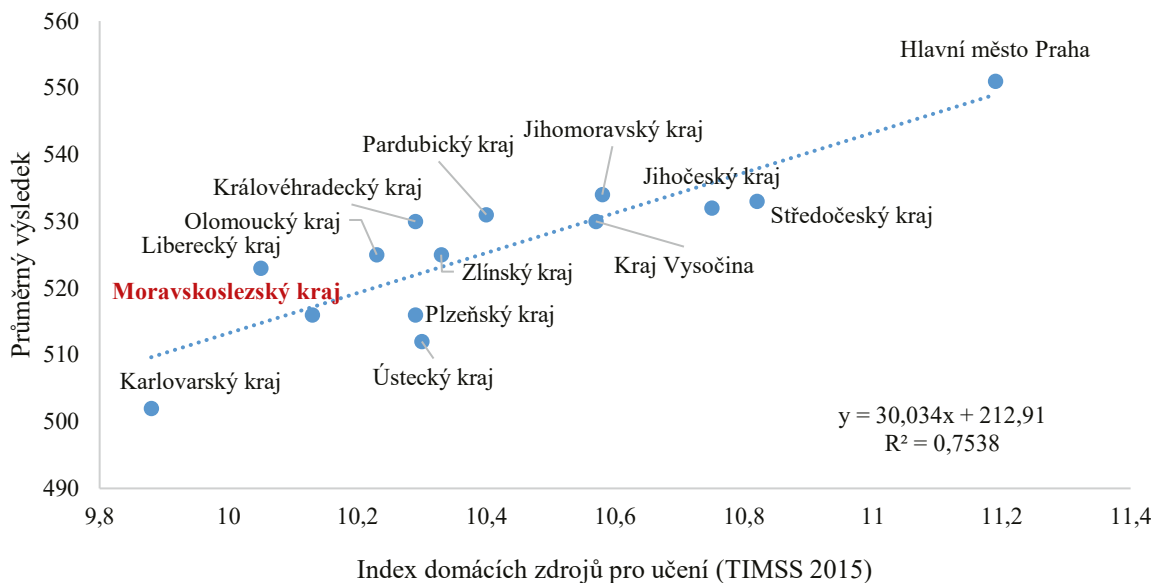

Zdroj: Český rozhlas, dostupné na https://www.irozhlaz.cz/zpravy-domov/ceska-spolecnost-vyzkum-tridy-kalkulacka_1909171000_zlo

2.1.4 Grafy výsledků PIRLS, TIMSS a PISA v krajích vzhledem k SES

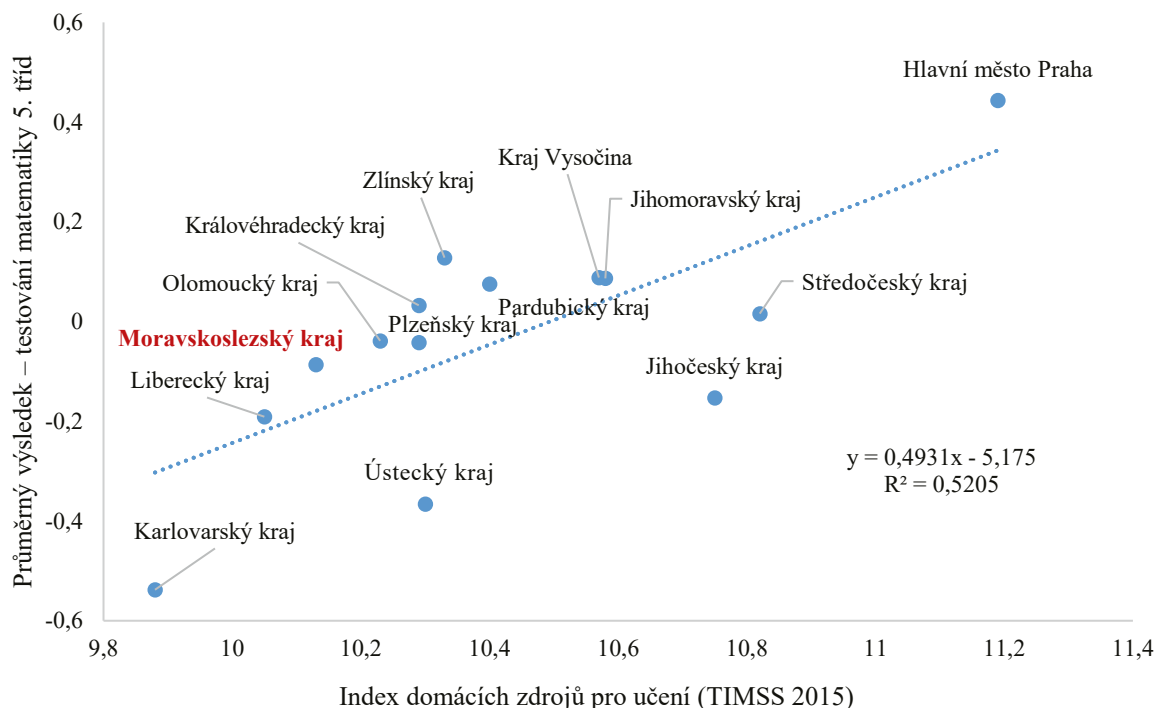
Následují grafy, které zobrazují očekávanou úroveň výsledku TIMSS či PIRLS vzhledem k SES kraje (modrá tečkovaná přímkou) a reálně dosažený výsledek. Některé kraje dokážou lépe překonávat omezení daná SES (kraje nad přímkou), jiné naopak nevyužijí ani ten potenciál, který mají z hlediska domácích zdrojů pro učení dostupný (kraje pod přímkou). **Moravskoslezský kraj je nad přímkou a vzhledem ke svým negativním strukturálním podmínkám tak vykazuje hodnoty lehce nad očekáváním.**

Průměrný výsledek (matematická gramotnost) a průměrný index domácích zdrojů pro učení v krajích – TIMSS 2015

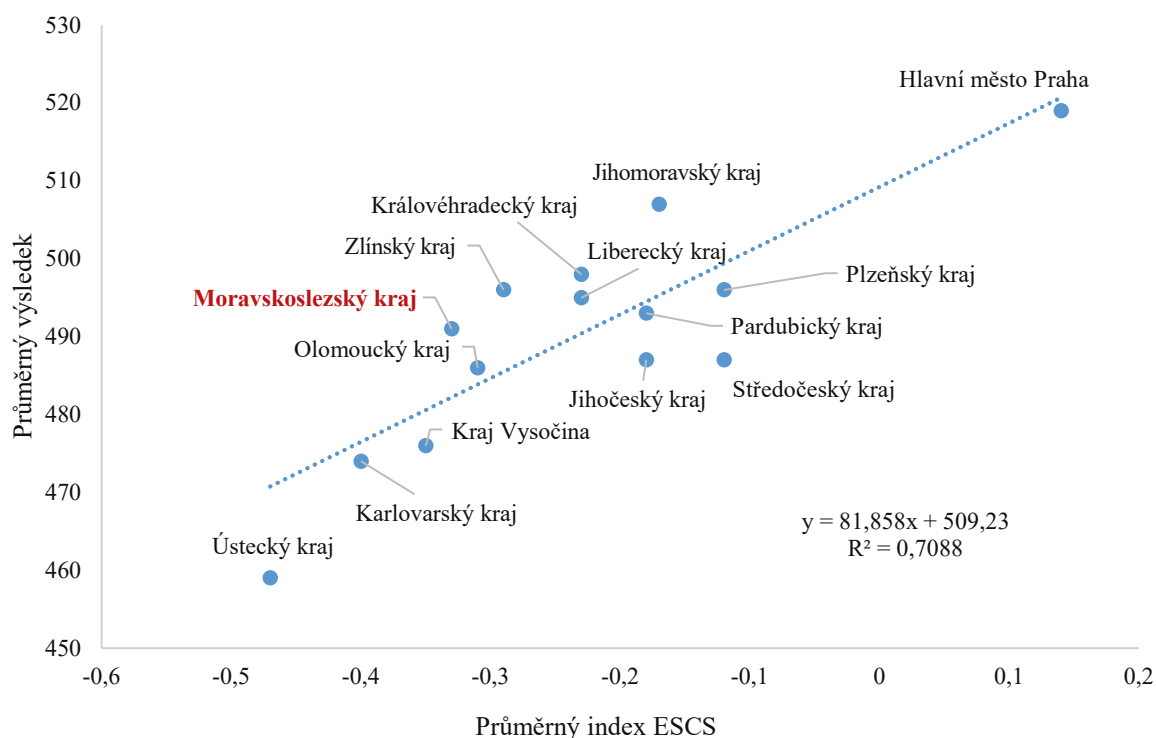
Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

Průměrný výsledek (národní testování matematiky 5. tříd) a průměrný index domácích zdrojů pro učení v krajích – TIMSS 2015

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

Průměrný výsledek (matematická gramotnost) a průměrný index ESCS v krajích – PISA 2015

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

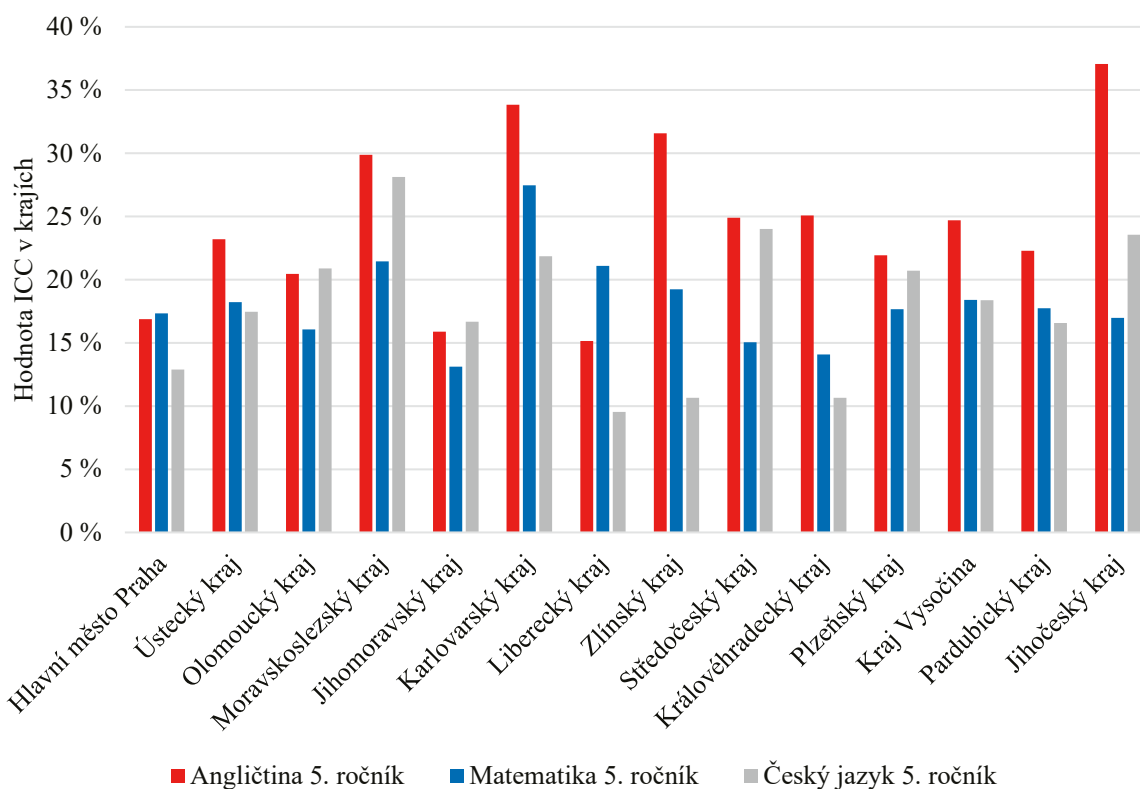
2.1.5 Velikost rozdílů ve výsledcích žáků mezi školami v krajích

V edukačních vědách se pro určení toho, kolik procent rozdílů ve výsledcích žáků lze přičíst individuálním charakteristikám samotného žáka a kolik procent kontextuálním faktorům (např. vliv školy), používá tzv. vnitroskupinový koeficient korelace (ICC; intraclass correlation coefficient). Říká nám, kolik procent rozdílů v individuálních výsledcích žáků je dáno rozdíly mezi druhou (kontextuální) úrovní, kterou je zpravidla třída nebo škola. Pro účely analýzy zobrazujeme výsledné hodnoty ICC po krajích na úrovni škol.

Hodnota tak udává, kolik procent rozdílů ve výsledku žáků je přičitatelných právě rozdílům mezi školami. Vysoké hodnoty značí, že se školy v kraji liší co do kompozice žáků (velký vliv SES, motivace, třídního klimatu atd.) či do kvalifikace a kompetence učitelů nebo do vlivu různých výukových metod či používání ICT (viz sekundární analýzy ČŠI k mezinárodním šetřením). Vysoké hodnoty značí, že školy jsou velmi heterogenní jak ve výsledcích žáků, tak z hlediska faktorů, které výsledky žáků ovlivňují. Ideálně by měly být hodnoty ICC nízké. Nízké ICC poukazuje na to, že mezi školami v daném kraji nejsou výrazné rozdíly. Například hodnota ICC pro Finsko je jedna z nejnižších na světě, což značí nízkou míru nerovnosti v dosahovaných testových výsledcích mezi školami.

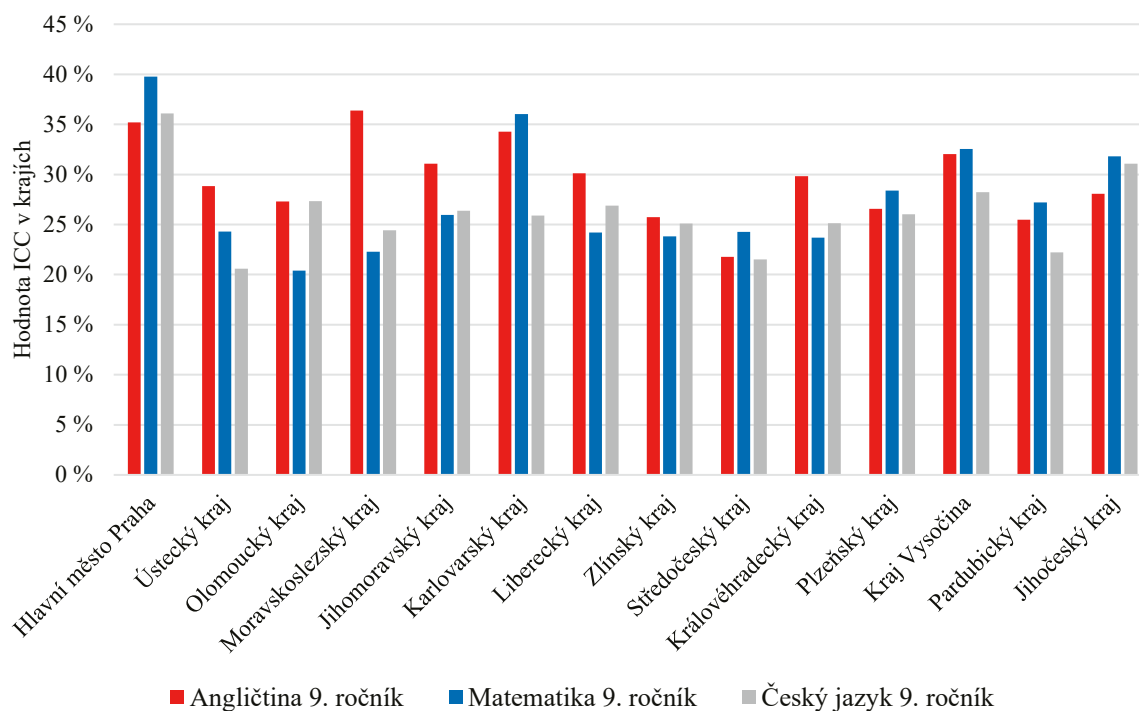
Protože data z mezinárodních šetření nemají dostatečně velký vzorek za jednotlivé české kraje, výsledné hodnoty ICC jsou spočítány ze šetření žáků 5. a 9. tříd. **Z nich vyplývá, že Moravskoslezský kraj má nadprůměrné rozdíly ve výsledcích žáků mezi školami.** Výsledky se nejvíce liší napříč školami v českém jazyce a v anglickém jazyce. V případě matematiky jsou rozdíly mezi školami nižší (5. ročník).

Hodnota koeficientu – ICC v krajích – Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. a 9. tříd ZŠ – 5. ročník

Zdroj: ČŠI, národní šetření

Hodnota koeficientu – ICC v krajích – Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. a 9. tříd ZŠ – 9. ročník

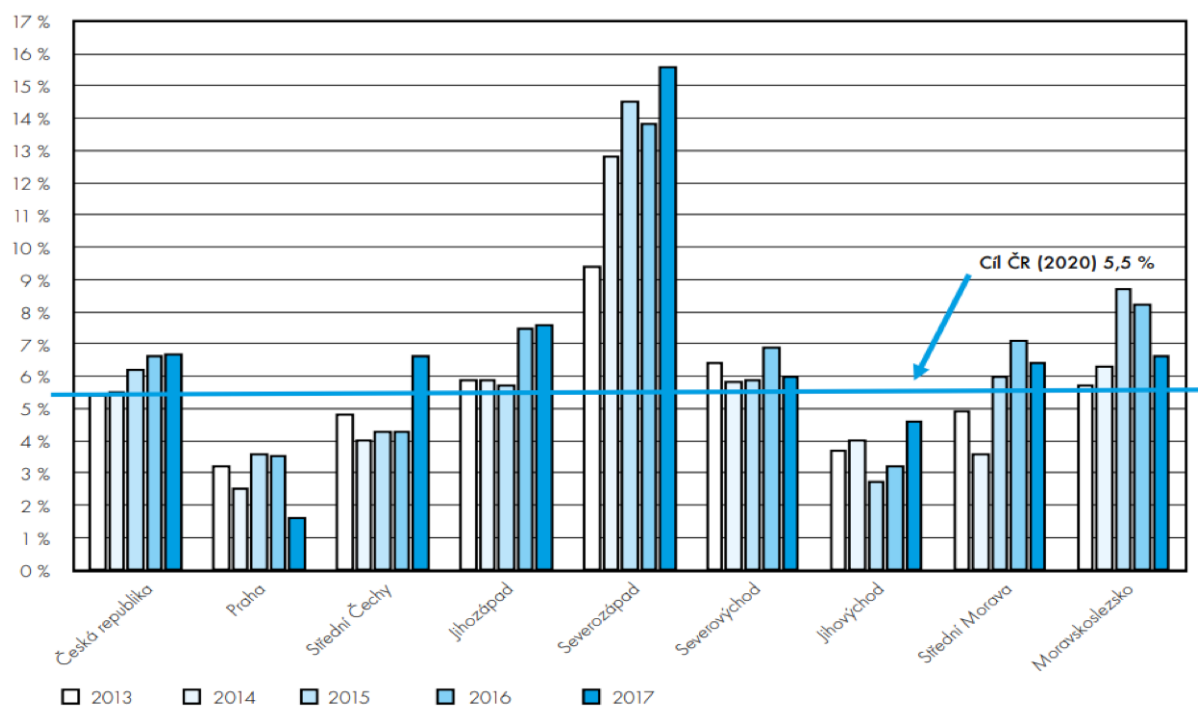

Zdroj: ČŠI, národní šetření

2.1.6 Předčasné odchody ze vzdělávání

V rámci regionálního členění České republiky je extrémně nepříznivá situace v porovnání se všemi ostatními kraji v Karlovarském a Ústeckém kraji (NUTS 2 Severozápad), kde procento předčasných odchodů ze středního vzdělávání dosáhlo v roce 2013 9,4 %, v roce 2017 vystoupalo dokonce na 15,6 %. Moravskoslezský kraj pak dosahuje hodnot nad stanoveným cílem, byť v posledních letech podíl klesal.

Předčasné odchody ze středního vzdělávání v České republice podle NUTS 2 (NÚV)

Jak ukazují statistiky na úrovni jednotlivých krajů, **Moravskoslezský kraj má nadprůměrný podíl předčasných odchodů ze základního vzdělávání.** První tabulka ukazuje absolutní počty, druhá pak podíly žáků celkem.

Předčasné odchody ze základního školství v České republice podle NUTS 3 – počty

kraj	ročník ukončení						celkem
	6	7	8	9	10	N	
hlavní město Praha		10	23	214	12	3	262
Středočeský kraj	1	21	50	129	35	5	241
Jihočeský kraj		15	31	69	19		134
Plzeňský kraj	2	18	23	56	18		117
Karlovarský kraj		15	41	62	14	2	134
Ústecký kraj	3	62	121	200	33	19	438
Liberecký kraj	1	8	38	63	17	8	135
Královéhradecký kraj		12	25	53	17	2	109
Pardubický kraj		10	19	40	29	2	100
Kraj Vysočina			7	24	15	1	47
Jihomoravský kraj		7	26	105	45	2	185
Olomoucký kraj	1	8	28	54	20	3	114
Zlínský kraj		7	11	39	27	1	85
Moravskoslezský kraj	1	54	93	179	30	20	377
Česká republika	9	247	536	1 287	331	68	2 478

Pozn.: Předčasné odchody ze vzdělávání – žáci s ukončenou povinnou školní docházkou, kteří nepokračují ve středoškolském vzdělávání. Počty osob v odpovídající populaci 15letých v roce 2015/2016.

Předčasné odchody ze základního školství v České republice podle NUTS 3 – podíly

kraj	ročník ukončení						celkem
	6	7	8	9	10	N	
hlavní město Praha		0,10 %	0,24 %	2,24 %	0,13 %	0,03 %	2,74 %
Středočeský kraj	0,01 %	0,21 %	0,50 %	1,29 %	0,35 %	0,05 %	2,41 %
Jihočeský kraj		0,27 %	0,55 %	1,23 %	0,34 %		2,39 %
Plzeňský kraj	0,04 %	0,37 %	0,48 %	1,16 %	0,37 %		2,42 %
Karlovarský kraj		0,52 %	1,41 %	2,13 %	0,48 %	0,07 %	4,60 %
Ústecký kraj	0,04 %	0,78 %	1,52 %	2,51 %	0,41 %	0,24 %	5,51 %
Liberecký kraj	0,02 %	0,20 %	0,94 %	1,55 %	0,42 %	0,20 %	3,33 %
Královéhradecký kraj		0,24 %	0,50 %	1,07 %	0,34 %	0,04 %	2,20 %
Pardubický kraj		0,22 %	0,42 %	0,88 %	0,64 %	0,04 %	2,20 %
Kraj Vysočina			0,15 %	0,52 %	0,33 %	0,02 %	1,02 %
Jihomoravský kraj		0,07 %	0,27 %	1,09 %	0,47 %	0,02 %	1,92 %
Olomoucký kraj	0,02 %	0,14 %	0,50 %	0,96 %	0,35 %	0,05 %	2,02 %
Zlínský kraj		0,13 %	0,21 %	0,75 %	0,52 %	0,02 %	1,63 %
Moravskoslezský kraj	0,01 %	0,48 %	0,83 %	1,59 %	0,27 %	0,18 %	3,35 %
Česká republika	0,01 %	0,27 %	0,59 %	1,42 %	0,36 %	0,07 %	2,73 %

Pozn.: Předčasné odchody ze vzdělávání – žáci s ukončenou povinnou školní docházkou, kteří nepokračují ve středoškolském vzdělávání. Počty osob v odpovídající populaci 15letých v roce 2015/2016.

Obdobná je situace ve středním vzdělávání. Tabulka pak ukazuje podíly předčasných odchodů dle kategorie vzdělávání, protože v rámci těchto kategorií pozorujeme velké rozdíly. Největší podíl odchodů je v kategorii střední vzdělání s výučním listem E, H a L5. **Moravskoslezský kraj dosahuje nadprůměrného zastoupení kategorií E, H a L5.**

Předčasné odchody ze středního školství v České republice podle NUTS 3 – podíly

školní rok 2015/2016	podíly žáků, kteří předčasně ukončili vzdělávání				
	kategorie vzdělání				
	E	H	L0	M	L5
hlavní město Praha	15,13 %	8,85 %	4,00 %	1,98 %	15,25 %
Středočeský kraj	14,94 %	9,71 %	3,76 %	2,07 %	27,35 %
Jihočeský kraj	17,32 %	9,22 %	2,44 %	1,54 %	20,75 %
Plzeňský kraj	18,39 %	9,82 %	1,78 %	1,44 %	21,14 %
Karlovarský kraj	20,55 %	10,17 %	3,56 %	2,80 %	18,81 %
Ústecký kraj	25,76 %	15,39 %	7,99 %	3,78 %	31,35 %
Liberecký kraj	19,60 %	9,87 %	5,81 %	2,35 %	21,26 %
Královéhradecký kraj	17,16 %	11,20 %	5,42 %	1,97 %	19,88 %
Pardubický kraj	13,46 %	8,35 %	5,36 %	1,67 %	30,77 %
Kraj Vysočina	16,74 %	8,44 %	3,30 %	1,25 %	21,88 %
Jihomoravský kraj	10,12 %	9,98 %	2,83 %	1,72 %	23,91 %
Olomoucký kraj	16,76 %	8,61 %	4,79 %	1,27 %	19,90 %
Zlínský kraj	15,59 %	7,97 %	1,54 %	0,98 %	18,85 %
Moravskoslezský kraj	18,59 %	12,43 %	4,42 %	1,76 %	24,33 %
Česká republika	17,39 %	10,29 %	3,92 %	1,91 %	22,73 %

Pozn.: Kategorie vzdělávání: Střední vzdělání s výučním listem – H, E. Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem – L/0. Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou – M. Nástavbové studium – L5.

3 STRUKTURA A CHARAKTERISTIKA SOUSTAVY

3.1.1 Struktura škol v kraji z hlediska zřizovatele, počtu žáků, kapacity a naplněnosti

Počet školských zařízení, kapacita a cílová kapacita podle zřizovatele

zřizovatel	počet škol	počet žáků	kapacita	naplněnost
církev				
konzervatoře	1	101	120	84,17 %
mateřské školy	7	203	251	80,88 %
střední školy	4	663	898	73,83 %
základní školy	7	1 056	1 266	83,41 %
kraj				
konzervatoře	1	347	500	69,40 %
mateřské školy	16	421	723	58,23 %
střední školy	91	37 056	61 684	60,07 %
vyšší odborné školy	5	854	2 020	42,28 %
základní školy	28	2 324	4 441	52,33 %
MŠMT				
střední školy	1	42	56	75,00 %
základní školy	5	153	175	87,43 %
obec				
mateřské školy	415	37 547	42 513	88,32 %
střední školy	1	145	360	40,28 %
základní školy	386	99 597	144 659	68,85 %
privátní sektor				
mateřské školy	34	959	1 435	66,83 %
střední školy	39	7 801	18 033	43,26 %
vyšší odborné školy	8	1 059	3 964	26,72 %
základní školy	20	1 191	2 430	49,01 %
celkový součet	1 071	191 590	285 528	57,51 %

Zdroj: MŠMT, školský rejstřík

V Moravskoslezském kraji se celkově vzdělává přes 191 tisíc žáků v mateřských, základních, středních, vyšších odborných školách a konzervatořích. Podíváme-li se na strukturu, 415 mateřských škol je zřizováno obcemi, 34 privátními subjekty, 16 krajem a 7 církví. Jejich průměrná naplněnost se pohybuje okolo 88 % u mateřských škol zřizovaných obcemi, o něco méně naplněné jsou mateřské školy privátní (67 %). Obce zřizují 386 základních škol s 99 tisíci žáky, dalšími minoritními zřizovateli jsou privátní sektor (20), kraj (28), církev (7) a MŠMT (5). Jejich průměrná naplněnost se liší dle zřizovatele. U základních škol zřizovaných obcemi se naplněnost pohybuje okolo 69 %, u soukromých základních škol je naplněnost 49 % a u základních škol zřizovaných krajem 52 %. Střední školy zřizované krajem, jejichž počet je 91 a vzdělávají 37 tisíc žáků, jsou naplněny přibližně z 60 %. Soukromé střední školy jsou naplněny z 43 %. V kraji je 5 vyšších odborných škol, které jsou naplněny z 42 %. Celkově vzato, naplněnost všech stupňů škol se pohybuje kolem republikového průměru.

Moravskoslezský kraj má podprůměrný podíl žáků na jednoho učitele ve srovnání s jinými kraji. V případě počtu žáků na jednu třídu má kraj v průměru menší třídy, než je průměr ČR. U středního školství je velikost ale nadprůměrná. Následující tabulky ukazují deskriptivní statistiku pro jednotlivé úrovně regionálního školství a pro střední školství i dle oborové struktury.

Základní školy v krajském srovnání – školy, třídy, žáci a učitelé ve školním roce 2017/2018

kraj	školy		třídy			žáci				učitelé ¹			počet žáků na jednoho učitele	
	celkem	na 1. stupni	v tom		celkem	na 1. stupni	v tom		celkem	v tom		počet žáků na jednu třídu		
			na 1. stupni	na 2. stupni			z toho v posledním ročníku ²	na 1. stupni		na 2. stupni				
Česká republika	4 155	46 023	28 624	17 399	926 108	575 699	113 042	350 409	78 889	63 004,8	32 452,3	30 552,5	20,1	14,7
hlavní město Praha	271	4 812	3 123	1 689	102 077	66 972	13 582	35 105	7 457	6 655,4	3 560,5	3 094,9	21,2	15,3
Středočeský kraj	553	6 050	3 882	2 168	125 416	80 607	16 491	44 809	9 919	8 102,4	4 398,4	3 704,0	20,7	15,5
Jihočeský kraj	260	2 818	1 733	1 085	56 337	34 685	6 663	21 652	4 848	3 852,9	1 929,4	1 923,5	20,0	14,6
Plzeňský kraj	222	2 493	1 553	940	50 550	31 467	6 046	19 083	4 242	3 400,5	1 765,5	1 635,0	20,3	14,9
Karlovarský kraj	106	1 263	774	489	25 002	15 551	2 966	9 451	2 103	1 691,5	862,0	829,5	19,8	14,8
Ústecký kraj	278	3 753	2 242	1 511	76 079	45 968	8 924	30 111	6 639	5 130,4	2 517,8	2 612,6	20,3	14,8
Liberecký kraj	202	2 068	1 266	802	40 722	25 171	4 860	15 551	3 641	2 797,9	1 425,7	1 372,2	19,7	14,6
Královéhradecký kraj	269	2 507	1 537	970	48 917	29 945	5 581	18 972	4 222	3 461,2	1 764,4	1 696,8	19,5	14,1
Pardubický kraj	252	2 284	1 407	877	45 746	28 114	5 429	17 632	4 060	3 125,2	1 600,9	1 524,3	20,0	14,6
Kraj Vysočina	265	2 248	1 356	892	44 319	26 843	5 174	17 476	4 201	3 159,2	1 569,3	1 589,9	19,7	14,0
Jihomoravský kraj	482	5 096	3 228	1 868	101 540	63 480	12 661	38 060	8 561	6 983,9	3 640,7	3 343,2	19,9	14,5
Olomoucký kraj	297	2 781	1 721	1 060	55 049	33 904	6 566	21 145	4 805	3 870,0	1 962,1	1 907,9	19,8	14,2
Zlínský kraj	257	2 616	1 605	1 011	50 107	30 103	5 877	20 004	4 723	3 546,8	1 814,4	1 732,4	19,2	14,1
Moravskoslezský kraj	441	5 234	3 197	2 037	104 247	62 889	12 222	41 358	9 468	7 227,5	3 641,2	3 586,3	19,9	14,4

1. Přepočtení na plně zaměstnané.

2. 9. a 10. ročník celkem.

Zdroj: MŠMT, dostupné i na ČSÚ, <https://www.czso.cz/csu/skoly-a-skolska-zarizeni-skolni-rok-201718>

Střední školy v krajském srovnání – školy, třídy, žáci a učitelé ve školním roce 2017/2018

kraj	školy ¹		třídy		žáci		nově přijatí do 1. ročníku		absolventi za školní rok 2016/2017		učitelé ²		počet žáků na jednu třídu	počet žáků na jednoho učitele
	celkem	z toho poskytující denní formu vzdělávání	celkem	z toho poskytující denní formu vzdělávání	celkem	z toho v denní formě vzdělávání	celkem	z toho denní formy vzdělávání	celkem	z toho formy vzdělávání	celkem	z toho bez kvalifikace ³		
Česká republika	1 308	1 297	19 266	18 088	421 535	403 018	114 041	107 316	78 602	74 363	38 114,9	1 369,8	22,3	11,1
hlavní město Praha	183	180	2 902	2 628	64 060	59 460	17 006	15 313	10 481	9 457	5 719,5	273,5	22,6	11,2
Středočeský kraj	153	151	1 879	1 752	39 468	37 350	10 986	10 080	7 675	6 969	3 581,2	207,7	21,3	11,0
Jihočeský kraj	89	89	1 200	1 135	26 583	25 822	7 060	6 761	5 077	4 915	2 466,4	67,2	22,8	10,8
Plzeňský kraj	55	54	967	909	22 059	21 160	6 008	5 582	3 844	3 677	1 918,0	59,2	23,3	11,5
Karlovarský kraj	37	37	527	501	10 743	10 460	2 922	2 875	1 801	1 771	988,2	51,6	20,9	10,9
Ústecký kraj	95	94	1 584	1 486	32 388	30 978	9 174	8 696	5 381	5 173	2 872,5	192,4	20,8	11,3
Liberecký kraj	49	49	677	649	15 462	15 042	4 281	4 114	2 727	2 671	1 422,2	55,3	23,2	10,9
Královéhradecký kraj	84	84	1 082	1 051	23 184	22 696	5 974	5 878	4 536	4 405	2 153,5	77,7	21,6	10,8
Pardubický kraj	75	74	994	936	21 796	20 802	5 882	5 576	4 132	3 965	2 005,8	59,1	22,2	10,9
Kraj Vysočina	63	62	945	867	21 274	19 673	5 628	5 054	4 675	4 112	1 896,0	60,8	22,7	11,2
Jihomoravský kraj	125	125	2 069	1 976	45 920	44 616	12 437	12 031	8 865	8 590	4 181,1	97,7	22,6	11,0
Olomoucký kraj	96	96	1 265	1 208	26 880	25 940	7 167	6 860	5 255	5 097	2 520,3	62,2	21,5	10,7
Zlínský kraj	68	66	1 064	1 011	24 056	23 307	6 398	6 061	4 935	4 709	2 223,7	43,4	23,1	10,8
Moravskoslezský kraj	136	136	2 111	1 979	47 662	45 712	13 118	12 435	9 218	8 852	4 166,5	62,0	23,1	11,4

1 Jedna škola může nabízet více forem vzdělávání. Součet škol poskytujících denní a jinou formu vzdělávání tedy nemusí odpovídat celkovému počtu škol v daném školním roce.

2. Přepočtení na plně zaměstnané.

3. Nesplňují požadavky stanovené zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnicích, ve znění pozdějších předpisů, a příslušných výjimek.

Zdroj: MŠMT, dostupné i na ČSÚ, <https://www.czso.cz/cso/skoly-a-skolska-zarizeni-skolni-rok-201718>

Střední školy v krajském srovnání (obory J a C) – školy, třídy, žáci ve školním roce 2017/2018

kraj	školy ¹		třídy v denní formě vzdělávání ²	žáci		nově přijatí do 1. ročníku		absolventi za školní rok 2016/2017		počet žáků na třídu (v denní formě vzdělávání)
	celkem	z toho poskytující denní formu vzdělávání		celkem	z toho v denní formě vzdělávání	celkem	z toho do denní formy vzdělávání	celkem	z toho denní formy vzdělávání	
Česká republika	146	145	361,23	2 612	2 579	1 098	1 082	614	604	7,14
Hlavní město Praha	13	13	45,00	330	330	164	164	79	79	7,33
Středočeský kraj	19	19	42,01	336	336	159	159	78	78	8,00
Jihočeský kraj	9	9	14,24	114	114	38	38	36	36	8,01
Plzeňský kraj	4	4	10,00	72	72	13	13	1	1	7,20
Karlovarský kraj	3	3	14,00	104	104	31	31	5	5	7,43
Ústecký kraj	16	16	33,20	260	260	119	119	36	36	7,83
Liberecký kraj	3	3	9,00	57	57	23	23	27	27	6,33
Královéhradecký kraj	13	13	28,08	185	185	75	75	45	45	6,59
Pardubický kraj	8	8	19,00	110	110	29	29	25	25	5,79
Kraj Vysočina	9	8	17,70	175	142	66	50	54	44	8,02
Jihomoravský kraj	16	16	33,00	246	246	103	103	65	65	7,45
Olomoucký kraj	15	15	47,00	263	263	113	113	44	44	5,60
Zlínský kraj	7	7	9,00	63	63	27	27	20	20	7,00
Moravskoslezský kraj	11	11	40,00	297	297	138	138	99	99	7,43

1. Počet škol celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých družích, formách a oborech vzdělávání.
2. Počet tříd podle oborů je sledován pouze za denní formu vzdělávání. Počty tříd jsou uvedeny v přepočtu s přesností na dvě desetinná místa.

Střední školy v krajském srovnání (obory H a E) – školy, třídy, žáci ve školním roce 2017/2018

kraj	školy ¹		třídy v denní formě vzdělávání ²	žáci		nově přijatí do 1. ročníku		absolventi za školní rok 2016/2017		počet žáků na třídu (v denní formě vzdělávání)
	celkem	z toho poskytující denní formu vzdělávání		celkem	z toho v denní formě vzdělávání	celkem	z toho do denní formy vzdělávání	celkem	z toho denní formy vzdělávání	
Česká republika	517	511	4 502,98	87 437	84 864	31 376	30 328	22 244	21 304	18,85
hlavní město Praha	40	39	408,20	8 449	7 387	3 273	2 887	1 977	1 615	18,10
Středočeský kraj	64	63	488,03	8 932	8 751	3 248	3 183	2 319	2 259	17,93
Jihočeský kraj	35	35	273,87	5 822	5 735	2 034	1 995	1 509	1 478	20,94
Plzeňský kraj	27	27	239,98	4 792	4 675	1 706	1 589	1 234	1 144	19,48
Karlovarský kraj	19	19	158,02	2 635	2 635	1 021	1 021	583	583	16,68
Ústecký kraj	43	43	449,76	8 245	8 161	3 119	3 049	1 824	1 786	18,15
Liberecký kraj	16	16	183,98	3 765	3 715	1 354	1 332	833	816	20,19
Královéhradecký kraj	35	35	256,71	4 933	4 846	1 664	1 664	1 307	1 267	18,88
Pardubický kraj	35	34	256,04	5 095	4 827	1 732	1 623	1 306	1 231	18,85
Kraj Vysočina	30	29	230,30	4 723	4 612	1 446	1 420	1 281	1 247	20,03
Jihomoravský kraj	50	49	473,03	9 428	9 208	3 558	3 448	2 601	2 531	19,47
Olomoucký kraj	41	41	339,98	5 804	5 804	2 006	2 006	1 604	1 595	17,07
Zlínský kraj	33	32	237,07	4 560	4 434	1 489	1 455	1 338	1 270	18,70
Moravskoslezský kraj	49	49	508,01	10 254	10 074	3 726	3 656	2 528	2 482	19,83

- Počet škol celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých družích, formách a oborech vzdělávání.
- Počet tříd podle oborů je sledován pouze za denní formu vzdělávání. Počty tříd jsou uvedeny v přepočtu s přesností na dvě desetinná místa.

Střední školy v krajském srovnání (obory M) – školy, třídy, žáci ve školním roce 2017/2018

kraj	školy ¹		třídy v denní formě vzdělávání ²	žáci		nově přijatí do 1. ročníku		absolventi za školní rok 2016/2017		počet žáků na třídu (v denní formě vzdělávání)
	celkem	z toho poskytující denní formu vzdělávání		celkem	z toho v denní formě vzdělávání	celkem	z toho do denní formy vzdělávání	celkem	z toho denní formy vzdělávání	
Česká republika	737	728	6 719,07	162 335	154 294	43 640	41 033	29 302	27 183	22,96
hlavní město Praha	93	91	1 025,23	25 651	23 810	7 173	6 614	4 190	3 786	23,22
Středočeský kraj	81	79	622,08	14 310	13 225	3 991	3 522	2 795	2 310	21,26
Jihočeský kraj	50	50	436,47	10 248	9 988	2 637	2 540	1 913	1 864	22,88
Plzeňský kraj	33	32	349,76	8 757	8 396	2 408	2 251	1 440	1 413	24,01
Karlovarský kraj	22	22	168,25	3 970	3 818	1 080	1 071	635	611	22,69
Ústecký kraj	56	55	575,60	13 187	12 507	3 491	3 311	1 975	1 891	21,73
Liberecký kraj	35	35	253,70	6 367	6 272	1 674	1 654	1 102	1 087	24,72
Královéhradecký kraj	50	50	426,77	9 551	9 422	2 430	2 416	1 799	1 772	22,08
Pardubický kraj	41	41	335,93	8 496	7 980	2 317	2 205	1 415	1 354	23,75
Kraj Vysočina	36	35	302,83	8 073	6 953	2 252	1 856	1 978	1 506	22,96
Jihomoravský kraj	70	70	701,46	16 309	15 836	4 268	4 139	3 006	2 892	22,58
Olomoucký kraj	47	47	400,64	9 650	9 218	2 559	2 422	1 834	1 735	23,01
Zlínský kraj	42	41	366,69	9 134	8 840	2 462	2 284	1 766	1 672	24,11
Moravskoslezský kraj	81	80	753,66	18 632	18 029	4 898	4 748	3 454	3 290	23,92

1. Počet škol celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých druzích, formách a oborech vzdělávání.
2. Počet tříd podle oborů je sledován pouze za denní formu vzdělávání. Počty tříd jsou uvedeny v přepočtu s přesností na dvě desetinná místa.

Střední školy v krajském srovnání (obory K) – školy, třídy, žáci ve školním roce 2017/2018

kraj	školy ¹		třídy v denní formě vzdělávání ²	žáci		nově přijatí do 1. ročníku		absolventi za školní rok 2016/2017		počet žáků na třídu (v denní formě vzdělávání)
	celkem	z toho poskytující denní formu vzdělávání		celkem	z toho v denní formě vzdělávání	celkem	z toho do denní formy vzdělávání	celkem	z toho denní formy vzdělávání	
Česká republika	358	358	4 849,22	129 554	129 207	23 683	23 641	20 466	20 403	26,64
hlavní město Praha	66	66	947,00	24 611	24 361	4 424	4 393	3 514	3 468	25,72
Středočeský kraj	35	35	460,00	12 484	12 484	2 243	2 243	1 927	1 927	27,14
Jihočeský kraj	23	23	304,01	7 784	7 778	1 389	1 388	1 222	1 222	25,58
Plzeňský kraj	15	15	216,00	6 205	6 168	1 077	1 077	860	851	28,56
Karlovarský kraj	10	10	125,62	3 300	3 300	525	525	473	473	26,27
Ústecký kraj	22	22	310,00	8 167	8 150	1 516	1 513	1 249	1 244	26,29
Liberecký kraj	13	13	151,03	3 984	3 984	738	738	645	645	26,38
Královéhradecký kraj	21	21	255,63	6 683	6 683	1 182	1 182	1 104	1 104	26,14
Pardubický kraj	20	20	224,00	5 944	5 944	1 044	1 044	1 035	1 035	26,54
Kraj Vysočina	18	18	227,00	6 191	6 191	1 138	1 138	1 004	1 004	27,27
Jihomoravský kraj	40	40	578,00	15 471	15 460	2 963	2 963	2 442	2 441	26,75
Olomoucký kraj	19	19	299,00	8 117	8 117	1 460	1 460	1 308	1 308	27,15
Zlínský kraj	16	16	259,00	7 192	7 192	1 427	1 427	1 311	1 311	27,77
Moravskoslezský kraj	40	40	492,93	13 421	13 395	2 557	2 550	2 372	2 370	27,17

- Počet škol celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých družicích, formách a oborech vzdělávání.
- Počet tříd podle oborů je sledován pouze za denní formu vzdělávání. Počty tříd jsou uvedeny v přepočtu s přesností na dvě desetinná místa.

Střední školy v krajském srovnání (obory LO) – školy, třídy, žáci ve školním roce 2017/2018

kraj	školy ¹		třídy v denní formě vzdělávání ²	žáci		nově přijatí do 1. ročníku		absolventi za školní rok 2016/2017		počet žáků na třídu (v denní formě vzdělávání)
	celkem	z toho poskytující denní formu vzdělávání		celkem	z toho v denní formě vzdělávání	celkem	z toho do denní formy vzdělávání	celkem	z toho denní formy vzdělávání	
Česká republika	251	251	1 143,12	23 111	22 990	6 184	6 122	3 241	3 224	20,11
hlavní město Praha	24	24	141,77	2 762	2 699	829	773	348	345	19,04
Středočeský kraj	23	23	85,95	1 559	1 559	406	406	228	228	18,14
Jihočeský kraj	15	15	66,49	1 472	1 472	390	390	209	206	22,14
Plzeňský kraj	13	13	65,23	1 323	1 323	337	337	184	184	20,28
Karlovarský kraj	8	8	25,13	440	440	133	133	73	73	17,51
Ústecký kraj	23	23	81,40	1 359	1 359	385	385	154	154	16,70
Liberecký kraj	9	9	33,59	685	685	182	182	57	57	20,39
Královéhradecký kraj	13	13	55,62	1 114	1 114	264	264	139	139	20,03
Pardubický kraj	19	19	72,09	1 429	1 423	377	377	229	227	19,74
Kraj Vysočina	12	12	63,23	1 312	1 304	358	356	212	210	20,62
Jihomoravský kraj	25	25	133,56	2 799	2 799	778	778	454	454	20,96
Olomoucký kraj	19	19	81,38	1 732	1 732	434	434	250	250	21,28
Zlínský kraj	19	19	102,27	2 242	2 198	547	543	302	295	21,49
Moravskoslezský kraj	29	29	135,41	2 883	2 883	764	764	402	402	21,29

- Počet škol celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých družicích, formách a oborech vzdělávání.
- Počet tříd podle oborů je sledován pouze za denní formu vzdělávání. Počty tříd jsou uvedeny v přepočtu s přesností na dvě desetinná místa.

Střední školy v krajském srovnání (obory L5) – školy, třídy, žáci ve školním roce 2017/2018

kraj	školy ¹		třídy v denní formě vzdělávání ²	žáci		nově přijatí do 1. ročníku		absolventi za školní rok 2016/2017		počet žáků na třídu (v denní formě vzdělávání)
	celkem	z toho poskytující denní formu vzdělávání		celkem	z toho v denní formě vzdělávání	celkem	z toho do denní formy vzdělávání	celkem	z toho denní formy vzdělávání	
Česká republika	337	257	512,75	16 486	9 084	8 060	5 110	2 735	1 645	17,72
hlavní město Praha	35	24	60,86	2 257	873	1 143	482	373	164	14,34
Středočeský kraj	38	30	54,00	1 847	995	939	567	328	167	18,43
Jihočeský kraj	22	18	40,00	1 143	735	572	410	188	109	18,38
Plzeňský kraj	19	14	28,00	910	526	467	315	125	84	18,79
Karlovarský kraj	9	6	10,00	294	163	132	94	32	26	16,30
Ústecký kraj	27	19	36,00	1 170	541	544	319	143	62	15,03
Liberecký kraj	12	9	17,69	604	329	310	185	63	39	18,60
Královéhradecký kraj	22	19	28,18	718	446	359	277	142	78	15,83
Pardubický kraj	16	14	29,00	722	518	383	298	122	93	17,86
Kraj Vysočina	21	16	26,00	800	471	368	234	146	101	18,12
Jihomoravský kraj	34	26	57,01	1 667	1 067	767	600	297	207	18,72
Olomoucký kraj	25	19	40,00	1 314	806	595	425	215	165	20,15
Zlínský kraj	20	18	37,01	865	580	446	325	198	141	15,67
Moravskoslezský kraj	37	25	49,00	2 175	1 034	1 035	579	363	209	21,10

- Počet škol celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých družích, formách a oborech vzdělávání.
- Počet tříd podle oborů je sledován pouze za denní formu vzdělávání. Počty tříd jsou uvedeny v přepočtu s přesností na dvě desetinná místa.

3.1.2 Podíly nově přijatých do středního vzdělávání v Moravskoslezském kraji

Moravskoslezský kraj má v celorepublikovém srovnání nadprůměrné zastoupení nově přijatých žáků SŠ ve středním vzdělávání v kategorii odborné vzdělávání zakončené výučním listem (H, E). Podprůměrné je zastoupení u gymnaziálního vzdělávání (K). Rozdíly ale vůči průměru ČR nejsou výrazné. Obecně by se proto Moravskoslezský kraj měl zaměřit na zvýšení kvality učňovského školství a upřednostnit kvalitu před početními kritérii (struktura je průměrná a nijak nevybočuje). Nabízí se podpora technického vzdělávání na středních školách v těch konkrétních oborech, které produkují budoucí zaměstnance pro profese s vyšší přidanou hodnotou. Podrobné členění oborové struktury je v příloze této zprávy.

Podíl nově přijatých žáků středních škol 2018/2019 podle kategorie vzdělávání

kraj	kategorie vzdělání				
	SV J, C	SV s VL H + E	SV s MZ a OV LO	SOV M	K (gymn.)
hlavní město Praha	1,15	18,70	5,37	46,28	28,50
Středočeský kraj	1,72	33,50	4,38	37,62	22,78
Jihočeský kraj	0,61	31,30	6,28	40,90	20,90
Plzeňský kraj	0,25	30,25	6,47	43,15	19,88
Karlovarský kraj	1,12	37,03	4,82	38,85	18,17
Ústecký kraj	1,45	36,25	4,68	40,29	17,33
Liberecký kraj	0,59	34,18	4,67	42,44	18,12
Královéhradecký kraj	1,36	29,66	4,78	43,09	21,11
Pardubický kraj	0,55	30,88	7,19	42,03	19,35
Kraj Vysočina	1,05	29,62	7,46	38,88	23,00
Jihomoravský kraj	0,96	27,97	7,12	38,56	25,38
Olomoucký kraj	1,78	30,84	6,85	38,24	22,28
Zlínský kraj	0,47	25,34	9,49	39,94	24,76
Moravskoslezský kraj	1,19	30,69	6,57	40,80	20,75
Česká republika	1,08	29,33	6,11	41,03	22,43

Pozn.: Střední nebo střední odborné vzdělání bez maturity i výučního listu – J. Vzdělávání v praktických školách – C. Střední vzdělání s výučním listem – H, E. Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem – L/O. SŠ s maturitní zkouškou – M (bez gymnázií). Gymnázia – K. Blíže zde: <http://www.nuv.cz/t/stredni-vzdelavani>

3.1.3 Oborová struktura v kraji podle kategorií oborů

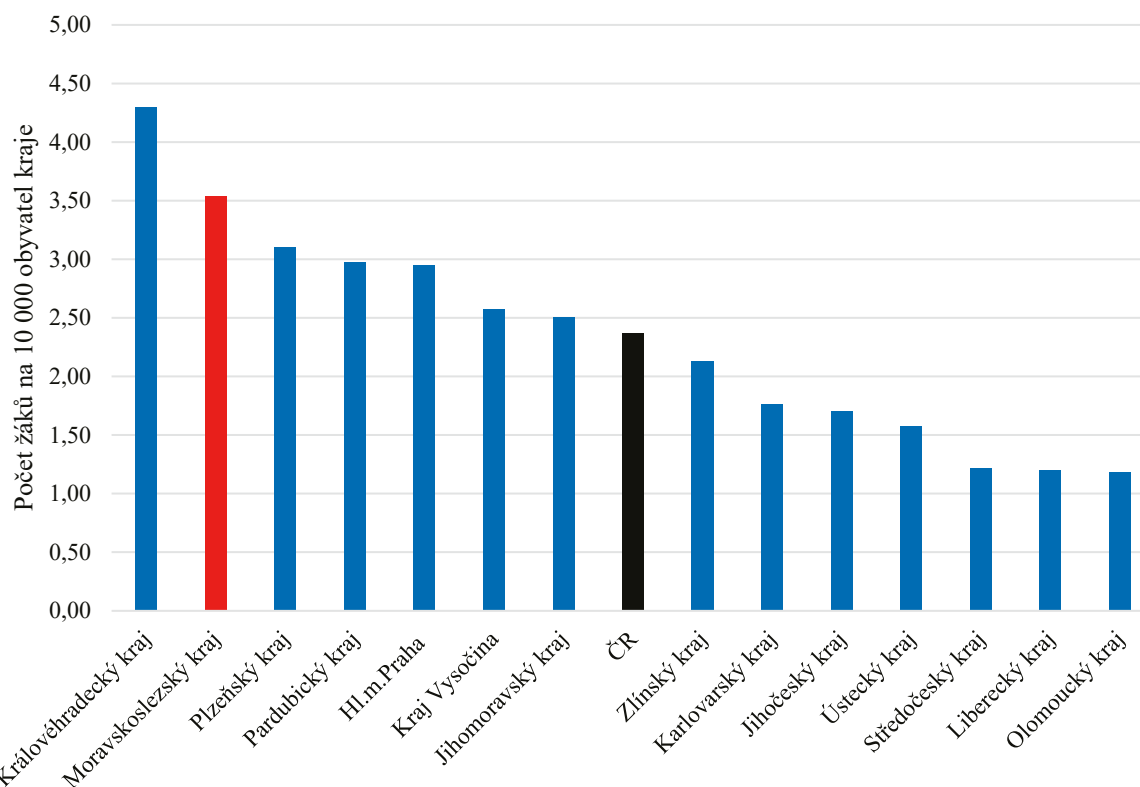
Následující tabulka ukazuje podíly nastupujících žáků do 1. ročníku SŠ dle klíčových oborů v kraji, důležitých pro rozvoj ekonomiky, která nebude založena na profesích s nízkou přidanou hodnotou. Tabulka tak sleduje počet přijatých žáků v oborech informačních technologií, telekomunikací a výpočetní techniky, zdravotnictví a v oblasti učitelství a sociální práce. Důležitá je poslední část tabulky, kdy jsou kraje srovnány dle poměru těchto žáků na 10 000 obyvatel kraje. **Z ní vyplývá, že Moravskoslezský kraj má druhý nejvyšší podíl nově přijatých žáků SŠ v oborech informačních technologií.** Protože se jedná o klíčový obor, jsou výsledky z tabulky zobrazeny i v grafu. V ostatních oborech je zastoupení absolventů průměrné. Všechny výše uvedené obory jsou však pro udržení kvalifikované pracovní síly v kraji klíčové. Kraj by se tak měl i nadále zabývat cílenou podporou těchto oborů, které produkují absolventy s uplatněním v profesích s vysokou přidanou hodnotou.

Počet nově přijatých žáků středních škol 2018/2019 do klíčových oborů a srovnání na počet obyvatel kraje

kraj	počet				podíl žáků na 10 000 obyvatel kraje			
	18 Informatické obory	26 Elektr., telekom. a výpočetní technika	53 Zdravotnictví	75 Pedag., učitel. a soc. p.	18 Informatické obory	26 Elektr., telekom. a výpočetní technika	53 Zdravotnictví	75 Pedag., učitel. a soc. p.
hlavní město Praha	382	299	142	163	2,95	2,31	1,10	1,26
Středočeský kraj	165	401	164	218	1,22	2,96	1,21	1,61
Jihočeský kraj	109	243	173	76	1,70	3,80	2,70	1,19
Plzeňský kraj	180	262	127	82	3,10	4,51	2,19	1,41
Karlovarský kraj	52	72	50	46	1,76	2,44	1,69	1,56
Ústecký kraj	129	298	129	219	1,57	3,63	1,57	2,67
Liberecký kraj	53	153	61	70	1,20	3,47	1,38	1,59
Královéhradecký kraj	237	268	99	165	4,30	4,86	1,80	2,99
Pardubický kraj	154	222	100	65	2,97	4,28	1,93	1,25
Kraj Vysočina	131	265	139	86	2,57	5,21	2,73	1,69
Jihomoravský kraj	296	443	307	271	2,50	3,74	2,59	2,29
Olomoucký kraj	75	300	237	102	1,18	4,74	3,74	1,61
Zlínský kraj	124	278	159	143	2,13	4,77	2,73	2,45
Moravskoslezský kraj	426	516	280	196	3,53	4,28	2,32	1,63
ČR	2 513	4 020	2 167	1 902	2,37	3,79	2,04	1,79

Zdroj: NÚV

Počet nově přijatých žáků středních škol v oboru informačních technologií na počet obyvatel kraje

Zdroj: NÚV

3.1.4 Přehled projektů a dalších rozvojových a dotačních aktivit, které kraj realizuje v oblasti vzdělávání

Název projektu	Operační program / financování	Stručný popis
Přírodovědné laboratoře v gymnáziích	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • modernizace odborných učeben a laboratoří a pořízení didaktických pomůcek, měřících sad pro počítačem podporované experimenty a ICT pro výuku přírodovědných předmětů • 6 SŠ • realizace: 2014–2015 • náklady: 9 606 045,52 Kč
Jazykové učebny středních odborných škol	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • vybudování a vybavení 11 moderních jazykových učeben / laboratoří • 11 SŠ • realizace: 2014–2015 • náklady: 9 621 628,00 Kč
Atraktivnější výuka zahradnických oborů	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • vybudování přírodovědně-technologického parku a učebny biologie • 1 SŠ • realizace: 2014–2015 • náklady: 9 311 539,47 Kč
Výstavba fóliovníků v Opavě	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • modernizace prostor pro potřeby praktického vyučování žáků • 1 SŠ • realizace: 2014–2015 • náklady: 7 058 179,16 Kč
Modernizace výuky a podmínek pro výuku v základních uměleckých školách	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • modernizace podmínek pro vzdělávání žáků ZUŠ pořízením vybavení do 29 učeben pro hudební a výtvarné obory • 21 ZUŠ • realizace: 2014–2015 • náklady: 9 131 906,79 Kč
Přírodovědné učebny a laboratoře ve středních odborných školách	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • modernizace odborných učeben a laboratoří a pořízení didaktických pomůcek, měřících sad pro počítačem podporované experimenty a ICT pro výuku přírodovědných předmětů • 6 SŠ • realizace: 2014–2015 • náklady: 9 979 745,50 Kč
Přírodovědné laboratoře	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • modernizace odborných učeben a laboratoří a pořízení didaktických pomůcek, měřících sad pro počítačem podporované experimenty a ICT pro výuku přírodovědných předmětů • 6 SŠ • realizace: 2014–2015 • náklady: 9 619 593,45 Kč
Podpora strojírenských oborů	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • pořízení vybavení pro výuku oborů se strojírenským zaměřením – klasické a CNC obráběcí stroje, svařovací technika atp. • 5 SŠ • realizace: 2014–2015 • náklady: 38 439 427,66 Kč
Modernizace výuky instalatérských oborů	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> • vybavení učeben interaktivními modulárními výukovými systémy z oblasti vytápění budov • 6 SŠ • realizace: 2014–2015 • náklady: 9 112 978,30 Kč

Název projektu	Operační program / financování	Stručný popis
Vybudování dílen ve Střední škole technické a zemědělské, Nový Jičín, příspěvkové organizaci	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> vybudování dílen zejména pro výuku oboru vzdělání Opravář zemědělských strojů 1 SŠ realizace: 2014–2015 náklady: 11 400 718,57 Kč
Modernizace chemických laboratoří na SPŠ chemické v Ostravě	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> modernizace 3 chemických laboratoří 1 SŠ realizace: 2014–2015 náklady: 7 359 081,03 Kč
Modernizace výuky ve zdravotnických oborech	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> modernizace odborných učeben a laboratoří a pořízení moderních didaktických pomůcek pro výuku přírodovědných předmětů, ošetřovatelství, první pomoci či somatologie 6 SŠ realizace: 2013–2015 náklady: 8 982 398,04 Kč
Moderní zkušební laboratoře	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> modernizace odborných učeben a pořízení vybavení a pomůcek pro výuku žáků v oborech Stavebnictví a Geodézie a kartografie ve středních průmyslových školách 3 SŠ realizace: 2013–2015 náklady: 8 383 147,98 Kč
Zlepšení podmínek pro praktické vyučování žáků v technicky zaměřených oborech středního vzdělání v Ostravě	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> vybudování odborného centra pro výuku elektrotechnických oborů, interdisciplinárních technických oborů a oborů ze skupiny doprava a spojení 1 SŠ realizace: 2012–2015 náklady: 22 081 907,01 Kč
Podpora jazykového vzdělávání ve středních školách	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> vybudování a vybavení 32 moderních jazykových učeben / laboratoří 19 SŠ realizace: 2013–2015 náklady: 20 705 049,59 Kč
Podpora přírodovědných předmětů	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> modernizace odborných učeben a laboratoří a pořízení didaktických pomůcek, ICT a měřicích sad pro počítačem podporované experimenty pro výuku přírodovědných předmětů 10 SŠ realizace: 2012–2015 náklady: 10 324 909,53 Kč
Diagnostické nástroje, ICT a pomůcky pro speciálně pedagogická centra	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> zlepšení podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, trvalé zkvalitnění a rozšíření poradenských služeb pro děti, žáky, studenty, jejich rodiče a školy 9 SPC realizace: 2012–2015 náklady: 7 606 115,81 Kč
Diagnostické nástroje, ICT a pomůcky pro pedagogicko-psychologické poradny	ROP NUTS II Moravskoslezsko	<ul style="list-style-type: none"> zlepšení podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, zkvalitnění a rozšíření poradenských služeb pro děti, žáky, studenty, jejich rodiče a pedagogické pracovníky 6 PPP realizace: 2012–2015 náklady: 8 311 461,53 Kč
Celkem	ROP	217 035 832,94 Kč

Název projektu	Operační program / financování	Stručný popis
Podpora výuky CNC obrábění	IROP – výzvy č. 32 a 33	<ul style="list-style-type: none"> pořízení CNC obráběcích frézek a soustruhů, vč. nástrojového příslušenství, vybudování učebny CNC obrábění, pořízení výukových programovacích panelů k CNC strojům, potřebné ICT techniky a specializovaného SW (tzv. postprocesory) 4 SŠ realizace: 2017–2018 náklady: 23 487 206 Kč
Modernizace výuky přírodovědných předmětů I	IROP – výzvy č. 32 a 33	<ul style="list-style-type: none"> modernizace chemické laboratoře a učebny biologie, pořízení nového laboratorního nábytku, projekční a ICT techniky, vybavení moderními didaktickými pomůckami, jako je např. systém čidel, SW a pomůcky pro počítačem podporované experimenty, mikroskopy, a demonstračními pomůckami 2 SŠ realizace: 2017–2019 náklady: 5 862 820 Kč
Modernizace výuky přírodovědných předmětů II (SVL)	IROP – výzvy č. 32 a 33	<ul style="list-style-type: none"> obsah projektu je stejný jako u výše uvedeného, který byl rozdělen na dva z důvodu územního vymezení podporovaných škol v rámci vyhlášených výzev 5 SŠ realizace: 2017–2019 náklady: 10 954 935 Kč
Modernizace výuky svařování	IROP – výzvy č. 32 a 33	<ul style="list-style-type: none"> předmětem projektu bylo vybavit školy virtuálními svařovacími trenažéry, které zajistí větší efektivitu, atraktivitu výuky a také sníží její náklady (materiál, energie). Dále jednotlivé školy modernizovaly své vybavení svářecích dílen pořízením svařovacích zdrojů pro různé metody svařování apod. 5 SŠ realizace: 2017–2019 náklady: 15 820 902 Kč
Budova dílen pro obor Opravář zemědělských strojů ve Střední odborné škole Bruntál	IROP – výzvy č. 32 a 33	<ul style="list-style-type: none"> v areálu školy byl postaven objekt nových dílen pro obor Opravář zemědělských strojů a Mechanik opravář motorových vozidel, včetně dalších učeben, svářecí školy a zázemí pro pedagogy. Dílny byly vybaveny měřicí technikou a diagnostikou, výukovými panely, vybavením svářecí dílny a kovárny a taktéž byl pořízen traktor a nákladní automobil pro účely autoškoly 1 SŠ realizace: 2016–2019 náklady: 49 331 459 Kč
Elektrolaboratoře	IROP – výzvy č. 32 a 33	<ul style="list-style-type: none"> modernizace nebo vybudování moderních laboratoří pro výuku elektrotechnických předmětů prostřednictvím moderního technologického nábytku s nástavbami vybavenými rozvody elektrické energie a různou měřicí technikou 7 SŠ realizace: 2017–2019 náklady: 20 042 371 Kč
Laboratoře technických měření	IROP – výzvy č. 32 a 33	<ul style="list-style-type: none"> modernizace a rozšíření odborných pracovišť a modernizace vybavení a rozšíření možností výuky v různých metodách technického měření a kontroly. Byla pořízena měřicí technika pro klasické i digitální měření, související IT a prezentační technika, případně nábytek 4 SŠ realizace: 2017–2018 náklady: 7 796 959 Kč

Název projektu	Operační program / financování	Stručný popis
Podpora jazykového vzdělávání v SŠ MSK	IROP ITI – výzva č. 66	<ul style="list-style-type: none"> bylo vybudováno 9 moderních laboratoří pro výuku jazyků, které byly vybaveny nábytkem, ICT technikou a specializovaným výukovým SW pro efektivní a atraktivní výuku jazyků 9 SŠ realizace: 2017–2018 náklady: 15 967 188 Kč
Podpora digitálního vzdělávání v SŠ MSK	IROP ITI – výzva č. 66	<ul style="list-style-type: none"> bylo vybudováno 10 počítačových učeben s kapacitou 27 až 33 míst tak, aby mohly být využity i při výuce předmětů, které nemají dělené hodiny a žáci mohli přesto pracovat samostatně. Učebny byly vybaveny nábytkem, rozvody silnoproudu a slaboproudu, ICT a prezentační technikou 9 SŠ realizace: 2017–2018 náklady: 13 258 300 Kč
Výuka pro Průmysl 4.0	IROP ITI – výzva č. 66	<ul style="list-style-type: none"> každá škola zapojená v projektu byla vybavena 6 kolaborativními roboty s příslušenstvím a byly dovybaveny stávající učebny mechatroniky (aktualizace SW, PLC automaty) 6 SŠ realizace: 2017–2018 náklady: 24 941 458 Kč
Laboratoře virtuální reality	IROP ITI – výzva č. 66	<ul style="list-style-type: none"> bylo vybudováno 6 nových laboratoří virtuální reality obsahujících 3D zobrazovací techniku – 3D projektor s plátnem pro zadní projekci, brýle pro virtuální a rozšířenou realitu –, odpovídající ICT techniku, umožňující při interakci s 3D modely zobrazení v reálném čase, a dále různý SW. Součástí projektu byly stavební úpravy a dodávky nábytku 6 SŠ realizace: 2017–2019 náklady: 29 965 174 Kč
Celkem	IROP	217 428 772,00 Kč
Mentor – lektor	OP VK	<ul style="list-style-type: none"> systematická podpora profesního rozvoje pedagogických pracovníků v oblasti mentoringu, podpora škol v této oblasti a vytvoření platformy mentorů v MSK realizace: 08/2014–06/2015 náklady: 3 305 965,79 Kč
Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v Moravskoslezském kraji (NatTech MSK)	OP VK	<ul style="list-style-type: none"> popularizace a inovace přírodovědného a technického vzdělávání, motivace žáků pro studium těchto oborů navázání spolupráce ZŠ a SŠ, spolupráce SŠ se zaměstnavateli a vysokými školami modernizace podmínek pro výuku vzdělávání pedagogů 16 SŠ + 85 ZŠ realizace: 08/2013–06/2015 náklady: 195 478 559,37 Kč
Celkem	OP VK	198 784 525,16 Kč
Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Moravskoslezského kraje	OP VVV	<ul style="list-style-type: none"> v rámci projektu budou vytvořeny dva KAP MSK. KAP stanoví priority nutné k dosažení cílů vzdělávací politiky v území MSK. Cílem projektu je plánovat společné nebo sdílené aktivity v území, které přispějí k naplnění DZ MSK a zlepší kvalitu vzdělávání ve školách. Tento cíl bude naplňován prostřednictvím projektů – šablon, tematických partnerství a sítí a tematických setkávání ředitelů SŠ a VOŠ zaměřených na zlepšení řízení těchto škol, hodnocení kvality vzdělávání a plánování strategických kroků realizace: 2015–2021 náklady: 26 000 Kč

Název projektu	Operační program / financování	Stručný popis
Odborné, kariérové a polytechnické vzdělávání v MSK (OKAP)	OP VVV	<ul style="list-style-type: none"> • projekt je zaměřen na podporu a zatraktivnění vzdělávání žáků v technických oborech, zejména strojírenských a elektrotechnických, čímž dojde ke zvýšení uplatnitelnosti obyvatel na trhu práce, a to u absolventů středních i základních škol. Je kladen důraz na profesní růst pedagogických pracovníků (vzdělávání pedagogů) a následný přenos získaných zkušeností a dovedností na žáky a studenty všech škol zapojených do projektu, bude vytvořen systém sdílení a metodické podpory napříč aktivitami projektu • 13 SŠ, 7 dalších partnerů • realizace: 2018–2021 • náklady: 196 340 000 Kč
Podpora inkluze v Moravskoslezském kraji	OP VVV	<ul style="list-style-type: none"> • cílem projektu je nastavení integrovaného systému poradenských služeb: škola – školní poradenská pracoviště – pedagogicko-psychologické poradny – neziskové subjekty – sociální a zdravotní služby. V rámci projektu jsou podpořeni žáci ze socioekonomicky znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí v dosahování školního úspěchu s cílem zabránit předčasnému odchodu těchto žáků ze vzdělávání. Součástí projektu bude také další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené především na problematiku inkluzivního vzdělávání • 12 partnerů • realizace: 2016–2019 • náklady: 36 760 000 Kč
Celkem	OP VVV	233 126 000,00 Kč
Napříč krajem s mládeží	Mládež v akci	<ul style="list-style-type: none"> • podpora strukturovaného dialogu mezi mladými lidmi, pracovníky s mládeží a politickými činiteli, realizace vlastních projektů kolektivů mládeže • realizace: 04/2014–08/2015 • náklady: 1 536 680,00 Kč
Podpora vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	Comenius Regio	<ul style="list-style-type: none"> • navázání dlouhodobé spolupráce a zlepšení úrovně v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, výměnné stáže, workshopy, konference • partner: město Gliwice, Polsko • realizace: 2013–2015
From Dropout to Inclusion	Comenius Regio	<ul style="list-style-type: none"> • navázání spolupráce mezi partnerskými regiony v oblasti vzdělávání, zejména sdílení a výměna zkušeností, příkladů dobré praxe v oblasti speciálního vzdělávání a uměleckého vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami • partner: Consiliul Judetean Teleorman, Rumunsko • realizace: 2013–2015
Teoretické a praktické vzdělávání ve zdravotnických školách a zdravotnických zařízeních	Comenius Regio	<ul style="list-style-type: none"> • posílení dlouhodobé spolupráce na úrovni veřejné správy a navázání spolupráce středních zdravotnických škol a zdravotnických zařízení, které se zapojují do vzdělávání žáků • partner: Nitriansky samosprávny kraj, SR • realizace: 2013–2015
Envitalent	Comenius Regio	<ul style="list-style-type: none"> • navázání dlouhodobé spolupráce v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, diagnostika a péče o talenty v kontextu environmentálního vzdělávání • partner: město Banská Bystrica, SR • realizace: 2013–2015

Název projektu	Operační program / financování	Stručný popis
Spolupráce v odborném vzdělávání pro Evropský trh práce (Cooperation in vocational training for European labour market)	Erasmus+	<ul style="list-style-type: none"> • partnerskými regiony MSK byly regiony GrandEst z Francie a Lublinské vojvodství z Polska. Byly vybrány 4 střední odborné školy ze 4 oblastí: zemědělství, doprava, chemický průmysl a gastronomie. Proběhly výměny pedagogů, jejichž cílem bylo zmapovat prostředí partnerských SOS a jejich sociálních partnerů. Následně proběhly výměny samotných žáků, kteří se účastnili výuky v partnerských školách a absolvovali exkurze v partnerských firmách zahraničních škol. Souběžně probíhaly i virtuální výměny oborových znalostí a zkušeností mezi jednotlivými školami prostřednictvím moderních komunikačních technologií • 4 SŠ • realizace: 2017–2019 • náklady: 157 665 eur

Připravované projekty:

Název	Operační program / financování	Stručný popis
Podpora technických a řemeslných oborů v MSK	IROP ITI	<ul style="list-style-type: none"> • modernizace vybavení odborných učeben a dílen odborného výcviku, např. v oblasti strojírenství, konvenčních a CNC obráběcích strojů, diagnostiky motorových vozidel, mechatroniky, automatizace a číslicové techniky • 6 SŠ • náklady: 33 374 958 Kč
Moderní metody pěstování rostlin	IROP ITI	<ul style="list-style-type: none"> • vybudování 2 specializovaných laboratoří pro výuku moderních metod množení a pěstování rostlin v prostoru školního zahradnictví (U Hrubků 115, Ostrava-Nová Ves) ve Střední zahradnické škole v Ostravě. Jedná se o laboratoř pro práci s in vitro kulturami (meristemická laboratoř) a laboratoř pro pěstování rostlin pomocí hydroponie, microgreens • náklady: 7 995 151 Kč
Přírodní vědy v technických oborech	IROP ITI	<ul style="list-style-type: none"> • bude vybudována či modernizována učebna či laboratoř pro výuku přírodovědných předmětů (biologie, chemie, fyzika) včetně vybavení moderními didaktickými pomůckami • 4 SŠ • náklady: 9 998 984 Kč
Specializované laboratoře na SPŠ chemické akademika Heyrovského v Ostravě	IROP ITI	<ul style="list-style-type: none"> • modernizace 2 zastaralých specializovaných laboratoří (35 let) – laboratoř chemické techniky a laboratoř analytické chemie. Dojde ke stavebním úpravám laboratoří – podlahy, osvětlení, technologické rozvody (elektro, voda, plyn, odpad), pořízení laboratorního nábytku, digestoří, technologického zařízení a měřících přístrojů • náklady: 9 734 156 Kč

Dále kraj využívá dotace související s energetickými úsporami provozu budov a realizuje projekty na zateplení a snížení energetické náročnosti budov škol a školských zařízení v rámci OP ŽP. Aktuálně probíhají dvě etapy projektů, tzv. IV. a V. etapa.

IV. etapa – jedná se celkem o 16 projektů, z nichž některé již byly ukončeny, u některých probíhá realizace a u některých se s realizací teprve začne.

Pořadí	Název projektu	Celkové náklady projektu v Kč
1.	Energetické úspory v Obchodní akademii a SOŠ logistické v Opavě	41 617 598
2.	Energetické úspory ve SŠ průmyslové a umělecké v Opavě	9 948 752
3.	Energetické úspory historické budovy SŠ průmyslové a umělecké v Opavě	20 409 347
4.	Energetické úspory ve SŠ technické v Opavě	9 543 373
5.	Energetické úspory ve SPŠ, OA a JŠ ve Frýdku-Místku	26 898 981
6.	Energetické úspory v Gymnáziu Petra Bezruče ve Frýdku-Místku	15 025 877
7.	Energetické úspory v Dětském domově v Lichnově	5 965 377
8.	Energetické úspory ve Střední pedagogické škole a Střední zdravotnické škole v Krnově	20 844 545
9.	Energetické úspory v Gymnáziu v Krnově	7 783 490
10.	Energetické úspory v ZUŠ v Ostravě-Porubě	28 881 913
11.	Energetické úspory ve SŠ technické a dopravní v Ostravě-Vítkovicích	6 801 842
12.	Energetické úspory ve SŠ teleinformatiky v Ostravě	49 275 148
13.	Energetické úspory v MŠ pro zrakově postižené v Havířově	6 928 084
14.	Energetické úspory v areálu Dětského domova SRDCE a SŠ, ZŠ A MŠ v Karvině	31 697 065
15.	Energetické úspory ve Střední škole v Bohumíně	17 009 315
16.	Energetické úspory v MŠ Klíček v Karvině	7 319 581
	Celkem	305 950 289

V. etapa – připravováno 10 projektů, nyní probíhá projekční příprava ve školách s tím, že termín ukončení aktuální a zároveň poslední výzvy z Operačního programu Životní prostředí (OP ŽP) je leden 2020.

Pořadí	Název projektu	Celkové náklady projektu v Kč
1	Energetické úspory ve SŠ služeb a podnikání Ostrava-Poruba (tělocvična)	10 538 858
2	Energetické úspory v MSŠZe a VOŠ Opava – tělocvična	9 736 265
3	Energetické úspory v SOŠ dopravy a cestovního ruchu Krnov	20 539 619
4	Energetické úspory v ZŠ speciální Slezská Ostrava	12 130 188
5	Energetické úspory v ZŠ Čkalovova	28 925 178
6	Energetické úspory v Dětském domově Úsměv	5 394 450
7	Energetické úspory v Dětském domově Na Vizině	5 417 170
8	Energetické úspory v ZUŠ L. Janáčka Havířov	12 383 806
9	Energetické úspory ve VOŠ zdravotnické Ostrava	16 946 425
10	Energetické úspory v ZUŠ Klimkovice	9 323 655
	Celkem	46 973 580

V mezidobí mezi IV. a V. etapou byl samostatně podán projekt týkající se Mendelova gymnázia v Opavě, a to za 58 999 000 Kč, projekt byl předběžně schválen k realizaci.

I. Přehled o dotačních aktivitách kraje

I. Volnočasové aktivity dětí a mládeže a vzdělávání osob se zdravotním postižením

Rok	Podpořené projekty	Poskytnutá podpora
2015	29	2 000 000 Kč
2016	51	3 316 900 Kč
2017	49	3 359 900 Kč
2018	61	4 336 770 Kč
2019	102	6 338 000 Kč

I.A. Dotační program Podpora volnočasových aktivit a informačních center pro mládež na krajské úrovni 2019

Program je zaměřen jednak na neziskové organizace s pravidelnou celoroční činností, jejichž předmětem činnosti je oblast volného času dětí a mládeže, jednak na subjekty provozující informační centra pro mládež, která mají pro rok 2019 platnou certifikaci MŠMT.

- Priority:
 - podpora pravidelné celoroční činnosti s dětmi a mládeží ve volném čase,
 - významné akce ve volném čase pro děti a mládež,
 - prázdninová činnost pro děti a mládež,
 - informační centra pro mládež.

I.B. Dotační program Podpora technických a přírodovědných aktivit v oblasti volného času dětí a mládeže, celoživotního vzdělávání osob se zdravotním postižením a podpora miniprojektů mládeže 2019

Program je zaměřen na podporu nabídky kroužků ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání typu střediska volného času a domy dětí a mládeže tak, aby byla rozšířena technická a přírodovědná gramotnost dětí a mládeže, dále na volnočasové projekty skupin mladých lidí (bez formálních vazeb na existující strukturu organizací) vedoucích ke zlepšení života ve vlastním okolí a nakonec na podporu zvyšování vzdělanosti a rozvoj dalších kompetencí osob se zdravotním postižením. Žadatelé mohou být střediska volného času a domy dětí a mládeže, skupiny fyzických osob ve věku od 15 do 26 let s trvalým bydlištěm na území Moravskoslezského kraje anebo právnické osoby, jejichž předmětem činnosti je vzdělávání osob se zdravotním postižením.

- Priority:
 - podpora technických a přírodovědných aktivit ve střediscích volného času a domech dětí a mládeže,
 - mini projekty mládeže – podpora mládežnických iniciativ,
 - celoživotní vzdělávání osob se zdravotním postižením.

II. Prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže

Rok	Podpořené projekty	Poskytnutá podpora
2015	0	0
2016	31	2 000 000 Kč
2017	24	1 500 000 Kč
2018	34	2 000 000 Kč
2019	32	2 000 000 Kč

- Dotační program „Podpora aktivit v oblasti prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže na školní rok 2019/2020“ je zaměřen jednak na aktivity škol a školských zařízení, jednak na neziskové organizace, jejichž činností je specifická všeobecná, selektivní a indikovaná primární prevence směřovaná k dětem a mládeži.

- Priority:
 - projekty zaměřené na všeobecnou specifickou primární prevenci rizikových projevů chování včetně programů na podporu bezpečného klimatu,
 - projekty zaměřené na včasnou intervenci v oblasti selektivní a indikované specifické primární prevence rizikových projevů chování,
 - projekty zaměřené na zvyšování odborných znalostí a kompetencí pedagogů v problematice prevence a řešení rizikových projevů chování včetně specializačního studia pro školní metodiky prevence, supervizních a mentorských činností v předmětné oblasti.

2. Přehled podpory polytechnického vzdělávání včetně digitalizace

Moravskoslezský kraj soustavně usiluje o podporu a zatraktivnění polytechnického vzdělávání, a to jak v oblasti investiční, tak neinvestiční. Významnou možností, jak na regionální úrovni podpořit technické a přírodovědné vzdělávání a jeho kvalitu, je využívání projektů financovaných ze strukturálních fondů EU. V současné době je polytechnické vzdělávání podpořeno v rámci projektu Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Moravskoslezského kraje (KAP MSK) a implementačním projektem Odborné, kariérové a polytechnické vzdělávání v MSK (OKAP MSK), který vychází ze schváleného KAP MSK. Jednou z klíčových aktivit projektu OKAP MSK je podpora polytechnického vzdělávání na základních a středních školách. Realizace aktivity povede ke zkvalitnění polytechnického vzdělávání, zvýšení kvality výuky a odborné způsobilosti pedagogických pracovníků a k motivaci žáků ke studiu technických a přírodovědných oborů, podpoře manuální zručnosti a prvků polytechnické výchovy ve vzdělávání v mateřských a základních školách a k podpoře vzájemné spolupráce mezi MŠ, ZŠ, SŠ a zaměstnavateli.

V rámci zvýšení kvality výuky a odborných kompetencí v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání se pedagogičtí pracovníci účastní vzdělávacích kurzů a seminářů. Největším a nejvýznamnějším poskytovatelem dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v MSK je organizace Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum, Nový Jičín, příspěvková organizace (KVIC), kterou zřizuje Moravskoslezský kraj.

Od 1. září 2017 počínaje 1. ročníkem byla nově zahájena přímá finanční podpora žákům vzdělávajícím se v řemeslných a technických oborech vzdělání, jejichž absolventi v regionu chybí nejvíce, tzv. krajská stipendia. Stipendia se aktuálně týkají 16 vybraných oborů vzdělání (12 oborů s výučním listem a 4 oborů s maturitní zkouškou) a jsou financována z rozpočtu Moravskoslezského kraje.

Moravskoslezský kraj se dlouhodobě systematicky zabývá rovněž podporou rozvoje oblastí informačních a komunikačních technologií. Podpora rozvoje digitální gramotnosti žáků a učitelů se uskutečňuje prostřednictvím různých vzdělávacích akcí: konferencí, workshopů zaměřených na oblast ICT a soutěží pro žáky a učitele (TOPík, ORIGIN, soutěž v Office aj). Již od roku 2007/2008 je na území kraje činná síť informačních center MSK – ICeMSK (vybrané školy a školská zařízení v MSK), která poskytuje metodickou a poradenskou podporu v oblasti ICT, ICeMSK koordinuje organizace zřizovaná krajem – Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků – a Informační centrum Nový Jičín, příspěvková organizace. Aktivity ICeMSK jsou zaměřeny na posílení ICT kompetencí pracovníků ve školství na území kraje, vzdělávání pedagogických pracovníků škol, sdílení příkladů dobré praxe, předávání zkušeností s novými digitálními technologiemi.

Na podporu rozvoje digitální gramotnosti realizoval Moravskoslezský kraj projekt Podpora digitálního vzdělávání v SŠ MSK, který byl podpořen v rámci výzvy IROP ITI. Do projektu bylo zapojeno 9 středních škol, jeho hlavním cílem bylo vybudování a modernizace IT učeben a zlepšení podmínek pro vzdělávání a zatraktivnění výuky přírodovědných, technických a všeobecně vzdělávacích předmětů, výuky ICT a jazyků (fyzická realizace ukončena v prosinci 2018).

Moravskoslezský kraj podporuje rozvoj v oblasti IT také finančně, podpora směřuje na spoluúčast realizace uvedené metodické pomoci a dále organizacím v oblasti školství, které zřizuje. Finanční prostředky rovněž putují na zajištění licencí operačních systémů a kancelářského balíku, na zajištění připojení k internetu, modernizaci výpočetní a prezentační techniky ve školách, na vzdělávání v oblasti ICT atp. Již třetím rokem se kraj zaměřuje také na podporu zapojení desetiprstové hmatové metody do výuky (zapojena víceletá gymnázia zřizovaná MSK).

3. Přehled podpory odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů

Moravskoslezský kraj v letech 2014–2019 realizoval v oblasti rozvoje a modernizace odborného vzdělávání značné množství krajských projektů spolufinancovaných ze SF EU:

1. V rámci ROP NUTS II Moravskoslezsko bylo pro zajištění zkvalitnění a modernizace odborného vzdělávání v uvedeném období realizováno 11 investičních projektů s celkovými náklady cca 149 mil. Kč.
2. Odborné vzdělávání bylo významně podpořeno rovněž neinvestičním projektem v rámci OP VK, jednalo se o projekt Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v Moravskoslezském kraji (NatTech MSK) s celkovými náklady cca 195 mil. Kč, do kterého bylo zapojeno 16 SŠ + 85 ZŠ a byla podpořena popularizace a inovace přírodovědného a technického vzdělávání, motivace žáků pro studium těchto oborů, navázána spolupráce ZŠ a SŠ, spolupráce SŠ se zaměstnavateli a vysokými školami, modernizovány podmínky pro výuku, proběhlo další vzdělávání pedagogických pracovníků.
3. V současné době, v rámci implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání MSK, probíhá realizace projektu Odborné, kariérové a polytechnické vzdělávání v Moravskoslezském kraji (OP VVV), s předpokládanými náklady cca 196 mil. Kč, do kterého je zapojeno 13 středních škol a 7 dalších partnerů. Tento projekt je zaměřen na podporu a zatraktivnění vzdělávání žáků v technických oborech, zejména strojírenských a elektrotechnických. Důraz je kladen rovněž na profesní růst pedagogických pracovníků (vzdělávání pedagogů) a následný přenos získaných zkušeností a dovedností na žáky a studenty všech škol zapojených do projektu, bude vytvořen systém sdílení a metodické podpory napříč aktivitami projektu.
4. Aktivní podpora odborného vzdělávání pokračuje rovněž realizací investičních projektů v rámci IROP, bylo realizováno nebo stále ještě probíhá realizace 11 krajských projektů v celkové hodnotě cca 217 mil. Kč.

MS kraj z vlastního rozpočtu podporuje jak reprodukci majetku, tak rozvoj jím zřizovaných škol a školských zařízení. V oblasti vzdělávání se připravuje realizace velkých investičních akcí směřujících k modernizaci a rozvoji odborného vzdělávání, konkrétně jde o projekty:

1. „Vybudování dílen pro praktické vyučování“ pro organizaci Střední odborná škola, Frýdek-Místek, příspěvková organizace, s předpokládaným nákladem 237 mil. Kč,
2. Revitalizace organizace Školní statek, Opava, příspěvková organizace, s celkovým předpokládaným nákladem v letech 2018–2020 cca 96 mil. Kč a předpokládaným pokračováním i v dalších letech.

Významným krokem v oblasti podpory odborného vzdělávání je vyplácení stipendií pro žáky (od září 2017). Toto stipendium se aktuálně týká 16 oborů vzdělání (12 učebních a čtyř maturitních), jejichž absolventi nejvíce chybí na trhu práce. Ročně bude na tato stipendia poskytnuta částka cca 10 mil. Kč.

Spolupráce škol a zaměstnavatelů se odvíjí zejména v těchto několika rovinách:

1. tradiční přímá smluvní spolupráce při zajišťování praktického vyučování a odborných praxí žáků ve firmách; tato spolupráce je již dlouhodobá a zejména odborné školy vyučující žáky v oborech vzdělání kategorie „H“ a „L“ trvale spolupracují s cca 10–40 zaměstnavateli, na jejichž pracovištích probíhá praktické vyučování,
2. spoluúčast zaměstnavatelů při tvorbě školních vzdělávacích programů,
3. pravidelná účast zaměstnavatelů v komisích závěrečných a maturitních zkoušek,
4. pestrá materiální i finanční podpora škol zaměstnavateli; jedná se například o darování spotřebního materiálu, zapůjčování CNC obráběcích strojů, poskytování finančních prostředků do stipendijních fondů škol,
5. umožňování odborných exkurzí žákům škol v provozech zaměstnavatelů, umožňování sdílení zkušeností (krátkodobé pobyty) pedagogických pracovníků na pracovištích zaměstnavatelů,
6. spolupráce škol a firem při zavádění prvků duálního vzdělávání.

Moravskoslezský kraj podporuje spolupráci škol se zaměstnavateli a vysokými školami v oblasti odborného vzdělávání například následovně:

1. Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje zorganizoval *kulaté stoly zaměstnavatelů* ve stavebnictví, zemědělství a energetice, jednání se účastnili vždy zaměstnavatelé konkrétního sektoru a ředitelé relevantních středních odborných škol, Moravskoslezský kraj zastupoval náměstek hejtmána kraje pro oblast školství a sportu,
2. v červnu 2015 byla radou kraje schválena a následně podepsána *Regionální sektorová dohoda pro Moravskoslezský kraj v oblasti zpracovatelského průmyslu* (se zastoupením středních odborných škol),
3. v srpnu 2016 byla uzavřena a následně podepsána *Sektorová dohoda Moravskoslezského kraje pro energetiku* (partnerství MS kraj – Asociace energetických manažerů – Střední elektrotechnická škola v Ostravě),
4. v září 2017 bylo uzavřeno *Memorandum o spolupráci v oblasti duálního vzdělávání* mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, Moravskoslezským krajem a Svazem průmyslu a dopravy České republiky,
5. finančními prostředky z rozpočtu kraje byl podpořen projekt „Zásady moderní přípravy jídel“, určený pro pedagogické pracovníky a žáky gastronomických škol,
6. probíhá rovněž spolupráce s vysokými školami, aktuálně např. v oblasti podpory nadaných žáků se zaměřením na mimořádně nadané žáky v přírodovědných a technických oborech.

3.1.5 Přehled využití čerpání šablon OP VVV ve veřejných středních školách dle zaměření

Ke dni 23. 10. 2019 je dle Rejstříku škol a školských zařízení v Moravskoslezském kraji celkem 141 SŠ, z toho je 92 zřizováno krajem, 5 církví, 41 privátním sektorem, 1 obcí, 1 státní správou ve školství a 1 jiným ústředním orgánem státní správy.

V první vlně šablon (Šablony I – Výzva č. 02_16_035) realizovalo/realizuje projekt 108 SŠ, z toho bylo 76 zřizováno krajem, 3 církví, 28 privátním sektorem a 1 obcí.

Celková výše projektů SŠ v první vlně šablon v Moravskoslezském kraji činí více než 95,3 mil. Kč, z toho 74 118 401 Kč čerpaly školy zřizované krajem, 1 830 697 Kč čerpaly školy zřizované církví, 18 936 286 Kč čerpaly školy zřizované privátním sektorem a 469 020 Kč čerpala škola zřizovaná obcí.

Projekty v rámci Šablon I byly realizované v 77 případech SŠ odborně zaměřenými (53 z nich je zřizováno krajem, 22 privátním sektorem a 2 církví).

V druhé vlně šablon (Šablony II – Výzva č. 02_18_065) je aktuálně realizováno na SŠ 43 projektů, z toho 33 zřizovaných krajem, 3 církví, 6 privátním sektorem a 1 obcí. Zároveň probíhá kontrola projektových žádostí podaných 42 SŠ, z toho bylo 31 zřizováno krajem a 11 privátním sektorem. Tato výzva byla pro příjem žádostí otevřená do 29. 11. 2019.

3.1.6 Optimalizační kroky, které v posledních letech zrealizoval Moravskoslezský kraj

Moravskoslezský kraj realizoval rozsáhlou institucionální optimalizaci v letech 2011–2013, při níž klesl počet škol a školských zařízení zřizovaných krajem z 210 na 187.

V období od 1. 1. 2014 bylo krajem realizováno 10 optimalizačních změn:

- sloučení dvou základních škol,
- sloučení základní a střední školy,
- sloučení dvou středních škol,
- sloučení dvou základních uměleckých škol,

- sloučení dvou dětských domovů,
- převod základní školy z kraje na obec,
- výmaz základní školy,
- výmaz dvou středních škol,
- výmaz školního hospodářství.

Přehled optimalizačních změn realizovaných v letech 2014–2019

Datum změny	Název školy/zařízení	Druh změny	Výsledný subjekt
1. 1. 2018	Základní umělecká škola Václava Kálíka, Opava, Nádražní okruh 11, příspěvková organizace	sloučení	Základní umělecká škola, Opava, příspěvková organizace
	Základní umělecká škola, Opava, Solná 8, příspěvková organizace		
1. 9. 2017	Gymnázium a Střední odborná škola, Nový Jičín, příspěvková organizace	výmaz střední školy	Gymnázium, Nový Jičín, příspěvková organizace
31. 8. 2017	Střední průmyslová škola a Obchodní akademie, Bruntál, příspěvková organizace	výmaz školního hospodářství	
1. 7. 2017	Střední škola zemědělství a služeb, Město Albrechtice, příspěvková organizace	sloučení	Střední odborná škola a Základní škola, Město Albrechtice, příspěvková organizace
	Základní škola, Město Albrechtice, příspěvková organizace		
1. 9. 2016	Základní škola, Střední škola, Dětský domov, Školní jídelna a Internát, Velké Heraltice, Opavská 1, příspěvková organizace	výmaz základní školy	Střední škola, Dětský domov a Školní jídelna, Velké Heraltice, příspěvková organizace
1. 9. 2016	Janáčkova konzervatoř a Gymnázium v Ostravě, příspěvková organizace	výmaz střední školy	Janáčkova konzervatoř v Ostravě, příspěvková organizace
1. 7. 2015	Střední škola, Odry, příspěvková organizace	sloučení	Střední škola, Odry, příspěvková organizace
	Střední škola, Vítkov-Podhradí, příspěvková organizace		
1. 7. 2015	Základní škola, Bílovec, Wolkerova 911, příspěvková organizace	převod z kraje na obec	Základní škola a Mateřská škola T. G. Masaryka, Bílovec, Ostravská 658/28, příspěvková organizace
1. 1. 2015	Základní škola a Praktická škola, Opava, Slezského odboje 5, příspěvková organizace	sloučení	Základní škola a Praktická škola, Opava, Slezského odboje 5, příspěvková organizace
	Základní škola, Opava, Dvořákovy sady 4, příspěvková organizace		
1. 1. 2014	Dětský domov a Školní jídelna, Opava, Rybí trh 14, příspěvková organizace	sloučení	Dětský domov a Školní jídelna, Opava, Rybí trh 14, příspěvková organizace

4 FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY

Výsledky žáků v Moravskoslezském kraji zhruba z poloviny ovlivňuje socioekonomický status žáka. Ten je celkově podprůměrný. Podprůměrný je v kraji i sociální kapitál. Jedná se o strukturální faktor, který nelze přímo krajskou politikou ovlivnit. Při tvorbě vzdělávací politiky na úrovni kraje je nutné tyto nepříznivé strukturální podmínky přímo zohlednit. Je nutné podpořit osobní a profesní rozvoj učitelů a ředitelů, kteří budou dobře připraveni na negativní faktory, jež se mohou v některých školách vyskytovat. Dále je důležité se věnovat i práci s rodiči a podporovat předškolní vzdělávání. Velmi důležitá je pak podpora asistentů pedagoga, kteří mohou zvrátit negativní vliv rodinného prostředí (nízké SES, nízký kulturní a sociální kapitál, nízké vzdělání rodičů).

4.1 Pedagogické vedení školy a personální podmínky

4.1.1 Ředitelé

V kategorii základního vzdělávání se průměrný věk ředitelů škol v Moravskoslezském kraji pohybuje pod celorepublikovým průměrem a v mezikrajském srovnání dosahuje druhé nejnižší hodnoty (52 let) společně s kraji Jihočeským, Olomouckým a Vysočinou. V případě středního odborného vzdělávání průměrný věk ředitelů v Moravskoslezském kraji dosahuje rovněž hodnoty nižší, než je celorepublikový průměr, z hlediska mezikrajského srovnání se jedná o pátý nejnižší průměrný věk ředitelů (53,5 roku) a Moravskoslezský kraj se tak pohybuje spíše na středové hodnotě.

Průměrný věk ředitelů v základních školách, gymnáziích a středních odborných školách

kraj	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	52,0	-	54,5
Jihomoravský kraj	54,0	50,8	54,4
Karlovarský kraj	58,0	62,0	47,5
Královéhradecký kraj	53,0	-	61,2
Liberecký kraj	55,0	-	53,0
Moravskoslezský kraj	52,0	-	53,5
Olomoucký kraj	52,0	-	52,4
Pardubický kraj	54,5	-	53,5
Plzeňský kraj	54,0	-	55,1
hlavní město Praha	55,0	59,7	56,0
Středočeský kraj	53,0	60,0	55,4
Ústecký kraj	55,5	-	56,4
Kraj Vysočina	52,0	-	53,6
Zlínský kraj	51,0	-	50,8
celkem v ČR	53,0	56,8	54,5

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 80, SOV = 26

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Následující tabulky ukazují důvody pro vyhlášení konkurzu na ředitele základních a středních škol. Informace vycházejí z 1 465 konkurzních řízení realizovaných v období od 1. března 2018 do 31. července 2018, resp. z 1 325 konkurzních řízení, kterých se ČŠI v souladu s vyhláškou č. 54/2005 Sb., o náležitostech konkurzního řízení a konkurzních komisích, v tomto období účastnila.

Mezi nejčastější příčiny se v obou stupních vzdělávání řadí v Moravskoslezském kraji konec řádného funkčního období ředitelů škol anebo ukončení pracovního poměru ze strany ředitelů škol (příčemž ve většině případů základních škol se jedná o první z uvedených důvodů, u středních škol převažuje druhý, ale zde mohou být výsledky zkresleny velmi malým počtem případů). To se shoduje také s celorepublikovým stavem, kde uvedené příčiny také převažují. Jiné příčiny ředitelů škol prakticky neuvádějí. V převážné většině případů byla znovu obsazována místa, na nichž působili ředitelé s dlouholetou praxí ve vedení dané školy. Průměrný počet let, po která působili ředitelé ve funkci, se v kategorii základních škol rovná hodnotě 14,66 (nejméně pak 6 a nejvíce 29 let) a v případě středních škol hodnotě 12,6 (nejméně 6 a nejvíce 18 let). Ve většině případů na základních i středních školách byla patrná snaha komise vybrat nejlepšího kandidáta většinou hlasů (přesně v 59,02 % základních a 60 % středních škol).

Bližší informace ke konkurzním řízením jsou k dispozici v příloze nebo ve zprávě ČŠI **Konkurzy na ředitele škol a školských zařízení v období od 1. 3. 2018 do 31. 7. 2018.**

Důvod vyhlášení konkurzu na ředitele – ZŠ

kraj	konec řádného funkčního období ředitele školy	návrh na vyhlášení konkurzu podaný Českou školní inspekcí	odvolání ředitele školy na návrh školské rady	odvolání ředitele školy z funkce z jiného důvodu	opakovaný konkurz (v předešlém konkurzu na ředitele téže školy nebyl nikdo vybrán)	opakovaný konkurz (žádného z vybraných uchazečů zřizovatel nejmenoval ředitelem školy)	ukončení pracovního poměru na straně ředitele školy, rezignace	jiný	celkový součet
Jihočeský kraj	33	0	0	0	0	0	7	0	40
Jihomoravský kraj	45	0	1	0	1	1	13	2	63
Karlovarský kraj	17	2	0	1	2	0	2	0	24
Královéhradecký kraj	41	0	0	0	0	0	12	1	54
Liberecký kraj	52	0	0	1	0	0	11	2	66
Moravskoslezský kraj	45	0	0	1	2	0	20	0	68
Olomoucký kraj	20	3	0	0	0	1	18	0	42
Pardubický kraj	32	1	0	2	2	0	15	0	52
Plzeňský kraj	11	0	0	0	0	0	12	0	23
hlavní město Praha	13	0	1	1	0	0	3	1	19
Středočeský kraj	42	0	0	1	1	0	36	4	84
Ústecký kraj	25	1	0	1	0	0	10	0	37
Kraj Vysočina	34	0	0	0	0	0	9	3	46
Zlínský kraj	39	0	0	0	2	0	8	1	50
celkový součet	449	7	2	8	10	2	176	14	668

Zdroj: ČŠI, konkurzní řízení

Důvod vyhlášení konkurzu na ředitele – SŠ

kraj	konec řádného funkčního období ředitele školy	návrh na vyhlášení konkurzu podaný Českou školní inspekcí	odvolání ředitele školy na návrh školské rady	odvolání ředitele školy z funkce z jiného důvodu	odvolání ředitele školy z funkce z jiného důvodu	opakovaný konkurz (v předešlém konkurzu nebyl nikdo vybrán)	opakovaný konkurz (žádného z vybraných uchazečů zřizovatel nejmenoval ředitelem školy)	ukončení pracovního poměru na straně ředitele školy, rezignace	jiné	celkový počet konkurzů v kraji
Jihočeský kraj	38	0	0	0	0	0	0	3	0	41
Jihomoravský kraj	10	0	1	1	0	0	0	2	0	14
Karlovarský kraj	6	0	0	0	0	0	0	0	0	6
Královéhradecký kraj	30	0	0	0	0	1	0	1	5	37
Liberecký kraj	15	0	0	0	0	0	0	3	1	19
Moravskoslezský kraj	2	0	0	0	0	0	0	3	0	5
Olomoucký kraj	2	0	0	0	0	0	0	1	0	3
Pardubický kraj	30	0	0	0	0	2	0	2	0	34
Plzeňský kraj	2	0	0	0	0	0	0	3	0	5
hlavní město Praha	4	0	1	1	0	0	0	0	0	6
Středočeský kraj	8	0	0	0	0	0	0	1	0	9
Ústecký kraj	3	0	0	0	0	0	0	1	1	5
Kraj Vysočina	4	0	0	0	1	0	0	3	0	8
Zlínský kraj	17	2	0	0	1	3	2	3	0	28

Zdroj: ČŠI, konkurzní řízení

Česká školní inspekce provádí hodnocení škol na základě stanovených kritérií vycházejících z modelu tzv. kvalitní školy. Kvalitu řízení školy sledují kritéria oblastí 1 a 2. V rámci oblasti 1 (Koncepce a rámec školy) je důraz kladen na pravidla a mechanismy, které vedení školy využívá pro její řízení, efektivní organizaci a rozvoj a k zajištění bezpečného a vstřícného prostředí pro vzdělávání žáků. Ve školním roce 2017/2018 bylo hodnoceno celkem 707 základních škol, 34 gymnázií a 192 středních odborných škol. Z toho 75 základních škol, 2 gymnázia a 23 středních odborných škol bylo v Moravskoslezském kraji. Jejich hodnocení podle kritérií v oblasti 1 jak v rámci Moravskoslezského kraje, tak pro srovnání v celé republice, zobrazuje následující tabulka.

Oblast 1 a podíly škol s hodnocením vyžadujícím zlepšení vs. školy výborné

		Moravskoslezský kraj (v %)		celá ČR (v %)	
		ZV	SOV	ZV	SOV
1.1 Škola má jasně formulovanou vizi a realistickou strategii rozvoje, které pedagogové sdílejí a naplňují	nevyhovující a vyžadující zlepšení	9,3	8,7	10,5	16,7
	výborná	22,7	17,4	16,1	15,1
1.2 Škola má vzdělávací program (ŠVP), který vychází z vize a strategie rozvoje školy a je v souladu s kurikulárními dokumenty (RVP); jeho cíle jsou srozumitelné pro pedagogy i rodiče	nevyhovující a vyžadující zlepšení	4,0	4,3	13,2	26,6
	výborná	6,7	8,7	2,8	5,2
1.3 Škola funguje podle jasných pravidel umožňujících konstruktivní komunikaci všech aktérů (vedení, pedagogové, rodiče) a jejich participaci na chodu školy	nevyhovující a vyžadující zlepšení	6,7	4,3	8,8	17,2
	výborná	16,0	0,0	12,6	3,1
1.4 Škola je vstřícné a bezpečné místo pro žáky, jejich rodiče i pedagogy	nevyhovující a vyžadující zlepšení	5,3	0,0	6,6	6,8
	výborná	30,7	30,4	13,3	7,8
1.5 Škola spolupracuje s vnějšími partnery	nevyhovující a vyžadující zlepšení	5,3	4,3	1,4	1,0
	výborná	38,7	65,2	28,7	45,3

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 75, SOV = 23

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Kritéria v oblasti 2 (Pedagogické vedení školy) se soustředí na aktivitu vedení školy při řízení pedagogických procesů. Níže uvedené kritérium 2.5 se zaměřuje na zjišťování, zda vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj. V Moravskoslezském kraji dosáhlo úrovně nevyhovující či vyžadující zlepšení 2,7 % základních škol a 4,3 % středních odborných škol. Pro porovnání v celé České republice dosáhlo této úrovně 5,7 % základních škol a 3,6 % středních odborných škol. Podíl škol, které byly s ohledem na dané kritérium hodnoceny jako výborné, byl v Moravskoslezském kraji v obou případech vyšší.

Kritérium 2.5 – Vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj

	Moravskoslezský kraj (v %)		celá ČR (v %)	
	ZV	SOV	ZV	SOV
nevyhovující a vyžadující zlepšení	2,7	4,3	5,7	3,6
výborná	16,0	17,4	9,1	6,8

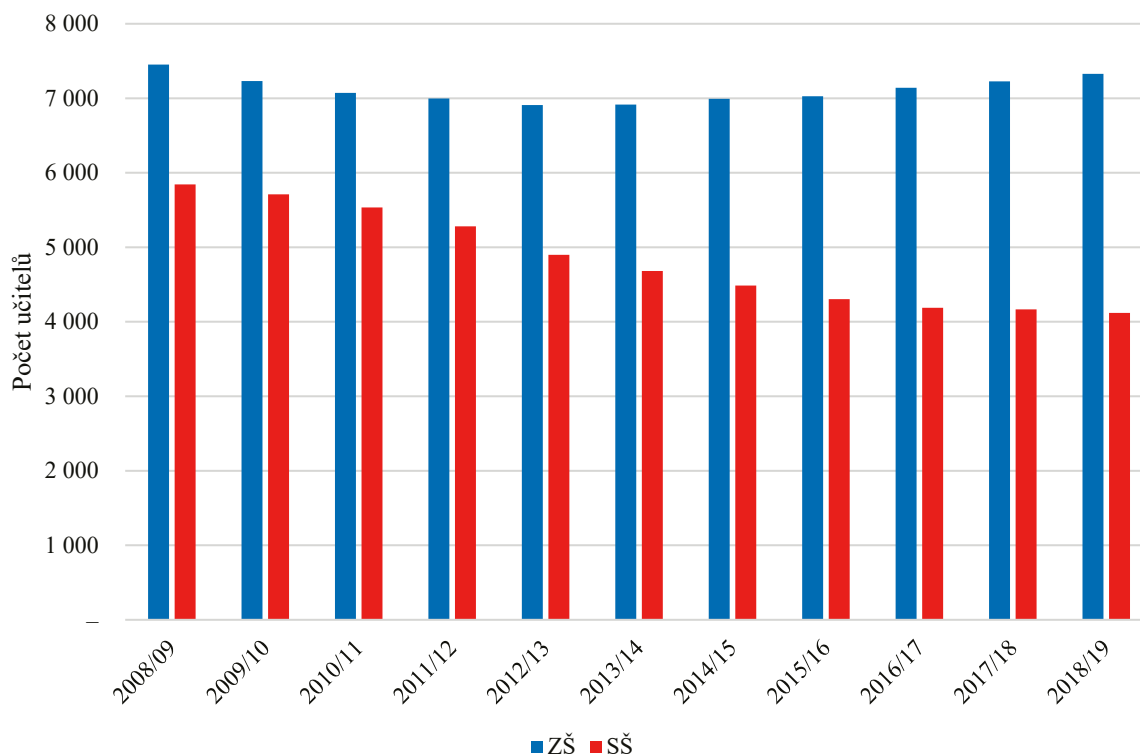
Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 75, SOV = 23

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.1.2 Učitelé

Graf níže ukazuje celkový průměrný počet pedagogických pracovníků v regionálním školství v Moravskoslezském kraji – pro základní a střední školy. Časový trend ukazuje mírně klesající tendence v počtu pedagogických pracovníků v minulých letech, přičemž výrazněji se tento trend projevuje v případě středních škol. U základních škol lze od roku 2015 pozorovat opět mírný nárůst, ovšem v případě středních škol průměrný počet pedagogických pracovníků dále klesá.

Průměrný přepočtený počet pedagogických pracovníků v regionálním školství celkem – Moravskoslezský kraj

Zdroj: MŠMT

Tabulka na následující straně ukazuje celkové počty učitelů a z toho počty učitelů bez potřebné kvalifikace v časové řadě od roku 2010. Z tabulky vyplývá, že v čase rostl počet učitelů a současně klesal počet nekvalifikovaných učitelů. Avšak od roku 2015 počet nekvalifikovaných učitelů obecně roste.

Počty učitelů a počty kvalifikovaných učitelů v časové řadě – celkem

kraj	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018	
	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace
Česká republika	132 298,1	16 227,3	131 777,1	18 104,4	130 522,7	14 998,0	130 321,1	13 449,9	130 623,5	11 006,0	131 238,3	6 737,7	132 294,5	6 362,0	134 232,6	6 605,4	135 855,3	7 209,4
Hlavní město Praha	15 079,7	1 926,8	15 378,2	2 251,9	15 451,0	1 985,6	15 658,5	1 878,1	15 929,0	1 608,4	16 350,1	1 154,5	16 607,0	1 106,6	17 019,1	1 240,0	17 577,6	1 392,7
Středočeský kraj	14 195,3	2 611,1	14 368,6	2 966,1	14 495,3	2 567,7	14 692,5	2 441,6	14 895,5	2 087,7	15 198,1	1 397,8	15 612,3	1 376,7	16 060,9	1 545,3	16 412,6	1 631,3
Jihočeský kraj	8 267,8	643,5	8 192,5	704,6	8 150,7	585,2	8 094,1	526,0	8 107,3	376,0	8 132,7	225,3	8 184,0	192,5	8 274,2	213,2	8 356,9	224,7
Pízeňský kraj	6 866,6	759,5	6 845,0	834,5	6 798,7	679,8	6 817,3	582,5	6 848,8	543,6	6 863,1	304,4	6 914,6	273,9	7 052,6	328,1	7 122,1	345,6
Karlovarský kraj	3 680,7	1 000,0	3 617,8	974,0	3 535,6	822,3	3 472,7	712,0	3 445,4	509,3	3 431,2	317,0	3 460,3	327,0	3 478,1	345,3	3 471,2	387,2
Ústecký kraj	10 715,2	2 032,4	10 610,5	2 134,6	10 522,9	1 866,6	10 440,2	1 607,3	10 376,7	1 360,5	10 299,3	889,7	10 322,9	833,4	10 409,4	833,7	10 475,2	869,4
Liberecký kraj	5 550,1	697,3	5 514,2	798,6	5 420,4	692,2	5 442,1	620,7	5 446,0	480,7	5 442,3	279,8	5 482,1	320,5	5 521,1	288,9	5 560,4	337,4
Královéhradecký kraj	7 435,8	936,0	7 371,8	1 074,1	7 300,2	831,4	7 243,8	710,1	7 245,5	550,1	7 248,6	301,2	7 232,8	259,2	7 288,9	280,3	7 277,5	335,2
Pardubický kraj	6 773,0	788,4	6 734,2	817,1	6 666,8	655,8	6 659,0	603,1	6 674,1	480,2	6 660,3	247,7	6 661,1	215,3	6 739,0	237,3	6 808,0	244,7
Kraj Vysočina	6 859,2	636,3	6 756,1	740,7	6 649,3	609,0	6 543,3	507,3	6 541,7	410,0	6 527,6	213,7	6 527,3	323,0	6 618,4	191,3	6 683,1	187,3
Jihomoravský kraj	14 684,1	1 318,4	14 562,1	1 638,7	14 357,3	1 174,4	14 336,5	1 047,4	14 318,0	829,6	14 413,3	448,0	14 594,3	381,9	14 859,2	406,5	15 057,8	480,0
Olomoucký kraj	8 410,1	717,5	8 372,3	819,9	8 283,6	679,5	8 251,9	610,9	8 238,8	525,6	8 244,9	249,1	8 282,9	211,8	8 353,9	206,8	8 435,1	221,3
Zlínský kraj	7 792,7	638,7	7 675,1	636,4	7 527,1	544,4	7 463,5	461,9	7 434,3	339,3	7 482,6	191,7	7 483,0	141,5	7 548,0	156,0	7 609,3	164,8
Moravskoslezský kraj	15 987,8	1 521,4	15 778,7	1 713,2	15 363,8	1 304,1	15 205,7	1 141,0	15 122,4	905,0	14 944,2	517,8	14 929,9	398,7	15 009,8	332,7	15 008,5	387,8

Zdroj: MŠMT, tabulka A1.2.1a Kapitoly A

Pro srovnání krajů slouží tabulka, která ukazuje podíly nekvalifikovaných učitelů. **Moravskoslezský kraj se v průběhu let vyznačuje klesající tendencí u podílu nekvalifikovaných učitelů. Jejich podíl však v roce 2018 činí 2,58 %, což je z hlediska mezikrajského srovnání velmi nízký podíl. Oproti krajům dosahujícím obdobně podprůměrných výsledků kraj Moravskoslezský nemá s nedostatkem kvalifikovaných učitelů tak závažný problém a představuje naději na zlepšení výsledků navzdory nízkému SES.**

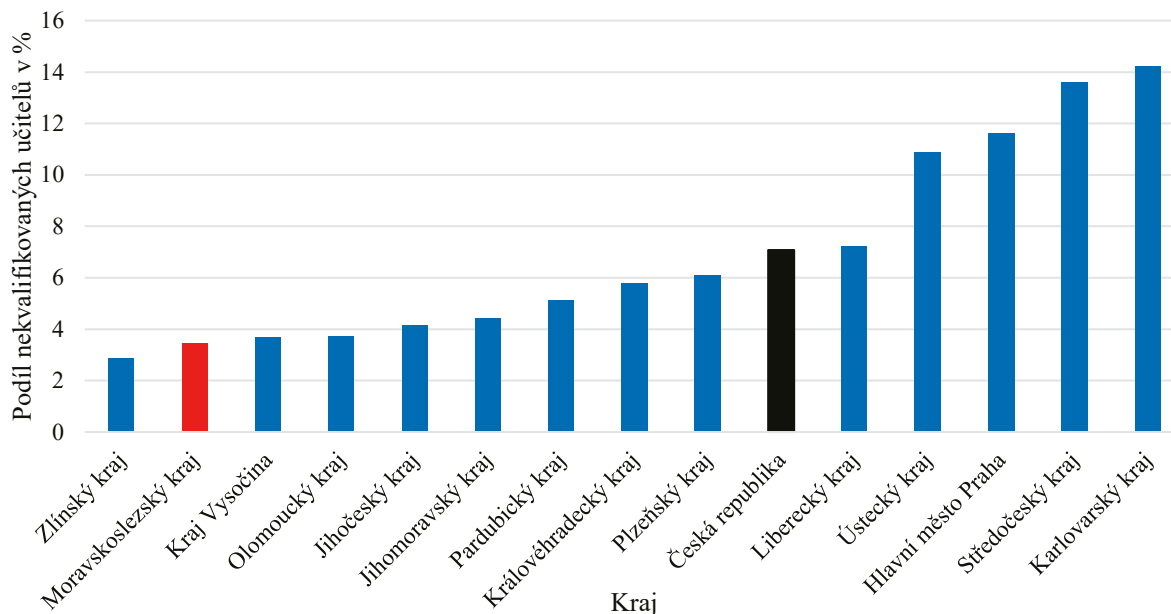
Podíl nekvalifikovaných učitelů v časové řadě – celkem

kraj	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Česká republika	12,27	13,74	11,49	10,32	8,43	5,13	4,81	4,92	5,31
hlavní město Praha	12,78	14,64	12,85	11,99	10,10	7,06	6,66	7,29	7,92
Středočeský kraj	18,39	20,64	17,71	16,62	14,02	9,20	8,82	9,62	9,94
Jihočeský kraj	7,78	8,60	7,18	6,50	4,64	2,77	2,35	2,58	2,69
Plzeňský kraj	11,06	12,19	10,00	8,54	7,94	4,44	3,96	4,65	4,85
Karlovarský kraj	27,17	26,92	23,26	20,50	14,78	9,24	9,45	9,93	11,15
Ústecký kraj	18,97	20,12	17,74	15,40	13,11	8,64	8,07	8,01	8,30
Liberecký kraj	12,56	14,48	12,77	11,41	8,83	5,14	5,85	5,23	6,07
Královéhradecký kraj	12,59	14,57	11,39	9,80	7,59	4,16	3,58	3,85	4,61
Pardubický kraj	11,64	12,13	9,84	9,06	7,19	3,72	3,23	3,52	3,59
Kraj Vysočina	9,28	10,96	9,16	7,75	6,27	3,27	4,95	2,89	2,80
Jihomoravský kraj	8,98	11,25	8,18	7,31	5,79	3,11	2,62	2,74	3,19
Olomoucký kraj	8,53	9,79	8,20	7,40	6,38	3,02	2,56	2,48	2,62
Zlínský kraj	8,20	8,29	7,23	6,19	4,56	2,56	1,89	2,07	2,17
Moravskoslezský kraj	9,52	10,86	8,49	7,50	5,98	3,46	2,67	2,22	2,58

Zdroj: MŠMT, tabulka A1.2.1a Kapitoly A

Následující graf ukazuje podíl nekvalifikovaných učitelů v regionálním školství napříč kraji pro rok 2019. Jedná se o aktuální data z mimořádného šetření MŠMT 2019. **I v tomto ohledu se Moravskoslezský kraj pohybuje výrazně pod celorepublikovým průměrem (7,08 %), přičemž v mezikrajském srovnání dosahuje druhého nejnižšího podílu nekvalifikovaných učitelů (3,45 %).** Nejvyšším podílem nekvalifikovaných učitelů se vyznačuje Karlovarský kraj (14,23 %) a nejnižším Zlínský kraj (2,87 %).

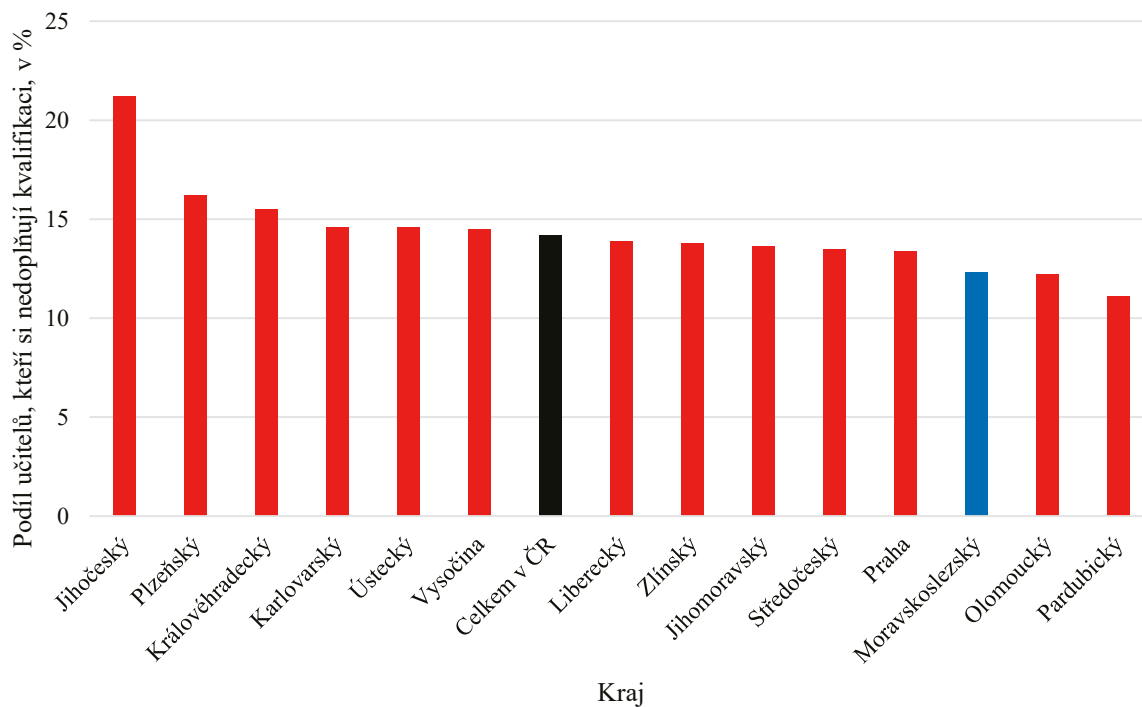
Podíl nekvalifikovaných učitelů ve středním školství podle krajů – mimořádné šetření MŠMT 2019

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření 2019

V souvislosti s úbytkem pedagogických pracovníků a nadprůměrným podílem nekvalifikovaných učitelů je třeba zmínit také další vzdělávání pedagogických pracovníků. Níže uvedený graf ukazuje procentuální podíl nekvalifikovaných učitelů, kteří uvedli, že si žádným způsobem nedoplňují kvalifikaci. Celorepublikový průměr se v tomto případě rovná hodnotě 14,2 % dotázaných učitelů, přičemž výsledné hodnoty napříč kraji se v této oblasti výrazně neliší (s výjimkou Jihočeského kraje, kde je podíl těchto učitelů 21,2 %). **Moravskoslezský kraj se pohybuje pod celorepublikovým průměrem – 12,3 % dotázaných nekvalifikovaných učitelů uvedlo, že si nedoplňuje kvalifikaci.**

Podíl nekvalifikovaných učitelů v %, kteří si dále nedoplňují kvalifikaci

Zdroj: MŠMT

Model kvalitní školy stanovuje taktéž kritéria pro hodnocení kvality pedagogického sboru. Kvalitě pedagogického sboru se věnuje oblast 3, která je dále rozdělena do pěti dílčích hodnotících kritérií (3.1 až 3.5) vztahujících se k profesnímu rozvoji a dalším aspektům učitelské profese. V rámci kritéria 3.1 *Pedagogové jsou pro svou práci náležitě kvalifikovaní a odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně* byla situace v Moravskoslezském kraji u základních škol hodnocena obdobně jako celorepublikový průměr, přičemž mírně vyšší podíl škol spadá jak do kategorie hodnocení „výborná“, tak i do kategorie „nevyhovující a vyžadující zlepšení“. V případě středních odborných škol spadá výrazně vyšší podíl škol do kategorie hodnocení „výborná“ (43,5 % oproti celorepublikovým 9,9 %).

Kritérium 3.1 – Pedagogové jsou pro svou práci kvalifikovaní a odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně

	Moravskoslezský kraj (v %)		celá ČR (v %)	
	ZV	SOV	ZV	SOV
nevyhovující a vyžadující zlepšení	26,6	21,7	24,9	24,5
výborná	10,7	43,5	7,2	9,9

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 75, SOV = 23

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Dalším hodnoceným bylo kritérium vztahující se k vzájemné komunikaci, a to kritérium 3.2 *Pedagogové důsledně uplatňují při komunikaci s žáky a rodiči a kolegy vstřícný, respektující přístup*. Situace v základních i středních odborných školách byla v tomto ohledu v Moravskoslezském kraji hodnocena celkově lépe ve srovnání s celorepublikovým průměrem. U obou typů škol bylo více hodnocených jako „výborných“ (22,7 % základních škol oproti 16,3 % a 21,7 % středních odborných škol oproti 9,9 %).

Kritérium 3.2 – Pedagogové důsledně uplatňují při komunikaci s žáky a rodiči a kolegy vstřícný, respektující přístup

	Moravskoslezský kraj (v %)		celá ČR (v %)	
	ZV	SOV	ZV	SOV
nevyhovující a vyžadující zlepšení	1,3	-	1,6	-
výborná	22,7	21,7	16,3	9,9

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 75, SOV = 23

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

V rámci šetření MŠMT byl rovněž ke každému učiteli sdružován údaj popisující skutečnost, zda se důvodně očekává od školního roku 2019/2020 odchod daného učitele ze školy (bez ohledu na skutečnost, zda byl učitelem avizován). Jedná se tedy například o odchody do důchodu, avizované ukončení pracovního poměru či záměry vedení školy. Pokud budou tato očekávání naplněna, musí být za tyto učitele nalezena odpovídající náhrada. Z pohledu očekávaných odchodů jsou nejvyšší podíly v Karlovarském kraji (s výjimkou středních škol, kde se jedná o Plzeňský kraj, a vyšších odborných škol, kde se jedná o Ústecký kraj).

Úvazky učitelů, u nichž byl avizován odchod od školního roku 2019/2020

kraj	úvazky učitelů, u nichž byl avizován odchod od školního roku 2019/2020											
	celkem		MŠ		1. stupeň ZŠ		2. stupeň ZŠ		SŠ		VOŠ	
	úv.	proc.	úv.	proc.	úv.	proc.	úv.	proc.	úv.	proc.	úv.	proc.
Česká republika	8 652,30	6,40 %	2 095,50	6,80 %	2 260,50	6,60 %	2 003,70	6,50 %	2 224,30	5,80 %	68,3	5,50 %
hlavní město Praha	1 110,80	6,50 %	275,1	7,30 %	269,6	7,10 %	216,6	6,70 %	326,1	5,50 %	23,4	5,90 %
Středočeský kraj	1 189,00	7,20 %	323,8	7,50 %	342,7	7,40 %	287	7,40 %	230,3	6,50 %	5,2	5,70 %
Jihočeský kraj	498,9	6,00 %	127,5	6,90 %	93,4	4,70 %	110,1	5,80 %	164,9	6,50 %	3	3,90 %
Plzeňský kraj	437,8	6,20 %	110	6,80 %	90,6	5,00 %	101,1	6,10 %	134,8	7,00 %	1,3	1,70 %
Karlovarský kraj	257,2	7,40 %	58,2	7,80 %	74,6	7,90 %	83,7	10,20 %	39,7	4,10 %	1,1	4,50 %
Ústecký kraj	659,6	6,30 %	136,2	6,10 %	148,6	5,50 %	190,1	7,20 %	178	6,20 %	6,7	11,40 %
Liberecký kraj	346,9	6,20 %	71,9	5,70 %	107,1	7,20 %	97,1	7,10 %	69,3	4,80 %	1,6	6,20 %
Královéhradecký kraj	478,4	6,50 %	97,4	6,10 %	129,5	7,00 %	109,9	6,40 %	138,8	6,50 %	2,8	5,10 %
Pardubický kraj	415	6,20 %	103,6	6,70 %	118,5	7,00 %	82,2	5,40 %	107,3	5,50 %	3,3	8,00 %
Kraj Vysočina	411,8	6,10 %	96	6,40 %	114,7	7,00 %	86,9	5,40 %	113	5,90 %	1,3	2,70 %
Jihomoravský kraj	908	6,00 %	217,2	6,30 %	240,9	6,20 %	215,3	6,30 %	227,2	5,50 %	7,3	5,70 %
Olomoucký kraj	518,6	6,20 %	134,7	7,10 %	138	6,70 %	115,5	6,10 %	125,1	5,10 %	5,4	7,70 %
Zlínský kraj	474	6,30 %	119,4	7,30 %	136,1	7,20 %	92,9	5,30 %	124,1	5,50 %	1,6	3,40 %
Moravskoslezský kraj	946,2	6,30 %	224,5	6,80 %	256,3	6,80 %	215,3	6,00 %	245,7	5,90 %	4,4	4,20 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Mimořádné šetření MŠMT zjišťovalo průměrný věk učitelů v jednotlivých druzích škol od základních až po vyšší odborné dle krajského členění, ve srovnání s celorepublikovými průměry. Jak ukazuje tabulka níže, celkový průměrný věk učitelů ve všech typech škol se v Moravskoslezském kraji výrazným způsobem neodlišuje od celorepublikového průměru. Na prvním a druhém stupni základních škol a na vyšších odborných školách dosahují ženy v učitelské profesi mírně vyššího průměrného věku než muži, na středních odborných školách zase dosahují mírně vyššího věku muži. Z hlediska mezikrajského srovnání dosahuje Moravskoslezský kraj na všech typech škol středových hodnot.

Pokud se podíváme na tabulku průměrného věku učitelů v ČR obecně, pak vidíme, že průměrný věk učitelů se pohybuje okolo 50 let (plus minus několik let) a rozdíly mezi jednotlivými kraji nejsou nijak výrazné. Stávající situace spojená s problematickou situací vysokého průměrného věku pedagogického sboru i vedení škol je alarmující a v případě, že nebude nalezeno adekvátní řešení, může v budoucnu docházet k personálním problémům spojeným s nedostatkem nových učitelů.

Průměrný věk učitelů v regionálním školství podle jednotlivých druhů škol (krajské členění)

kraj	1. stupeň ZŠ			2. stupeň ZŠ			SŠ			VOŠ		
	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem
celkem za ČR	47,3	46,0	47,2	46,7	45,3	46,3	49,1	49,8	49,4	50,4	49,8	50,2
Hlavní město Praha	46,8	42,3	46,4	47,7	43,2	46,5	49,3	47,7	48,6	51,7	48,8	50,5
Středočeský kraj	47,4	44,7	47,2	46,9	45,2	46,5	50,2	51,3	50,6	50,9	52,4	51,3
Jihočeský kraj	47,4	48,4	47,5	46,4	46,1	46,3	49,1	50,6	49,7	50,1	53,8	51,7
Plzeňský kraj	47,8	46,2	47,7	47,0	44,8	46,4	49,3	51,5	50,1	50,1	47,4	49,1
Karlovarský kraj	48,8	47,3	48,7	48,0	47,7	47,9	49,8	51,8	50,6	53,7	47,0	51,7
Ústecký kraj	47,3	43,9	47,2	46,6	44,7	46,1	49,2	50,7	49,8	50,2	53,2	51,0
Liberecký kraj	47,7	46,7	47,6	47,4	45,5	46,9	49,2	49,8	49,4	48,6	48,9	48,8
Královéhradecký kraj	47,7	48,0	47,7	46,3	45,9	46,2	49,0	50,2	49,6	49,6	49,0	49,4
Pardubický kraj	47,1	49,8	47,3	45,8	47,0	46,1	48,3	48,8	48,5	48,9	54,1	50,2
Kraj Vysočina	47,5	48,8	47,6	46,6	46,2	46,5	48,6	50,5	49,4	49,4	50,4	49,7
Jihomoravský kraj	46,5	45,5	46,4	45,8	45,4	45,7	48,3	49,3	48,7	49,9	51,2	50,2
Olomoucký kraj	47,3	47,7	47,3	46,6	45,6	46,3	48,6	49,4	48,9	47,9	46,9	47,6
Zlínský kraj	46,9	48,6	47,0	46,5	45,9	46,4	48,9	50,0	49,3	50,4	51,4	50,8
Moravskoslezský kraj	47,6	45,3	47,4	46,9	45,0	46,4	49,2	49,7	49,4	49,4	48,9	49,3

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Z hlediska rozsahu neaprobované výuky je v ČR situace nejhorší na 2. stupni základních škol, kde dosahuje v celorepublikovém průměru podílu 27,4 %. Kritická je situace Karlovarského kraje, kde tento podíl činí 48,2 %, což představuje bezmála každou druhou odučenou hodinu. Vysoký podíl neaprobované výuky je spojen i s Ústeckým krajem (39,2 %) nebo Středočeským krajem (34,5 %), nad hodnotou 30 % je ještě Liberecký kraj (30,1 %). U žádného z krajů hodnota neklesá pod 20 %, nejnižší je v případě Jihomoravského kraje (20,5 %). Ve všech typech škol je podíl neaprobované výuky v Moravskoslezském kraji pod celorepublikovým průměrem (s výjimkou vyšších odborných, kde je podíl vyšší) a v mezikraj- ském srovnání se řadí mezi kraje s nejnižšími hodnotami.

Počty neaprobovaně odučených hodin

neaprobovaná výuka – hodiny PPČ										
kraj			v tom							
			1. st. ZŠ		2. st. ZŠ		SŠ		VOŠ	
	celkem	jako proc. z PH	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.
Česká republika	379 226,67	17,8 %	118 318,92	17,7 %	169 513,57	27,4 %	88 295,53	10,8 %	3 098,66	12,8 %
hlavní město Praha	54 615,32	19,9 %	19 547,50	25,4 %	18 172,60	27,7 %	16 355,39	13,2 %	539,83	7,3 %
Středočeský kraj	61 938,25	25,6 %	24 328,64	27,5 %	26 867,50	34,5 %	10 528,56	14,2 %	213,56	12,1 %
Jihočeský kraj	19 331,62	14,7 %	4 885,00	12,6 %	9 085,20	24,1 %	5 040,32	9,4 %	321,10	20,1 %
Plzeňský kraj	19 693,31	17,6 %	5 893,00	16,7 %	8 730,50	26,3 %	4 578,25	11,0 %	491,57	29,4 %
Karlovarský kraj	15 589,64	27,9 %	4 966,79	27,8 %	7 944,50	48,2 %	2 622,35	12,5 %	56,00	11,5 %
Ústecký kraj	41 401,69	24,1 %	9 287,96	17,1 %	20 515,53	39,2 %	11 436,70	17,9 %	161,50	14,1 %
Liberecký kraj	16 510,03	19,0 %	4 833,20	17,4 %	8 233,50	30,1 %	3 416,33	10,9 %	27,00	5,8 %
Královéhradecký	19 642,99	16,9 %	5 308,00	15,2 %	9 471,00	27,4 %	4 774,89	10,4 %	89,10	8,4 %
Pardubický kraj	16 615,77	15,8 %	4 684,91	14,3 %	7 920,91	26,2 %	4 000,63	9,6 %	9,33	1,2 %
Kraj Vysočina	16 165,11	15,3 %	3 876,35	12,0 %	7 367,03	23,7 %	4 834,65	11,6 %	87,08	10,0 %
Jihomoravský kraj	32 009,60	13,6 %	9 797,40	13,0 %	13 847,50	20,5 %	7 732,84	8,6 %	631,86	24,0 %
Olomoucký kraj	17 485,25	13,3 %	5 253,72	13,1 %	8 273,50	22,1 %	3 834,53	7,2 %	123,50	9,4 %
Zlínský kraj	15 352,20	12,8 %	5 098,00	14,0 %	7 410,00	21,4 %	2 813,20	5,8 %	31,00	3,6 %
Moravskoslezský kraj	32 875,90	13,8 %	10 558,45	13,9 %	15 674,30	21,9 %	6 326,90	7,1 %	316,25	14,5 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Při pohledu na podíly neaprobovaně odučených přespočetných hodin je zřejmé, byť s jistými odchylkami, že víceméně kopírují situaci identifikovanou u rozsahu hodin přímé pedagogické činnosti obecně. V případě vyšších odborných škol je zde sice situace relativně lepší, u 2. stupně základních škol ale naopak horší, kdy celorepublikový průměr odpovídá 34,0 % (více než tři tisíce hodin). Procentuální podíl přespočetných hodin vyučovaných neaprobovaným učitelem v Moravskoslezském kraji je na základních i středních školách opět nižší než celorepublikový průměr. Na vyšších odborných školách nebyla žádná z přespočetných hodin vyučována neaprobovaným učitelem, stejně jako v Pardubickém kraji. Tyto údaje napovídají, že přespočetné hodiny v řadě krajů víceméně nesouvisí se snahou škol zajistit kvalitní výuku, jako spíše se snahou zajistit výuku vůbec.

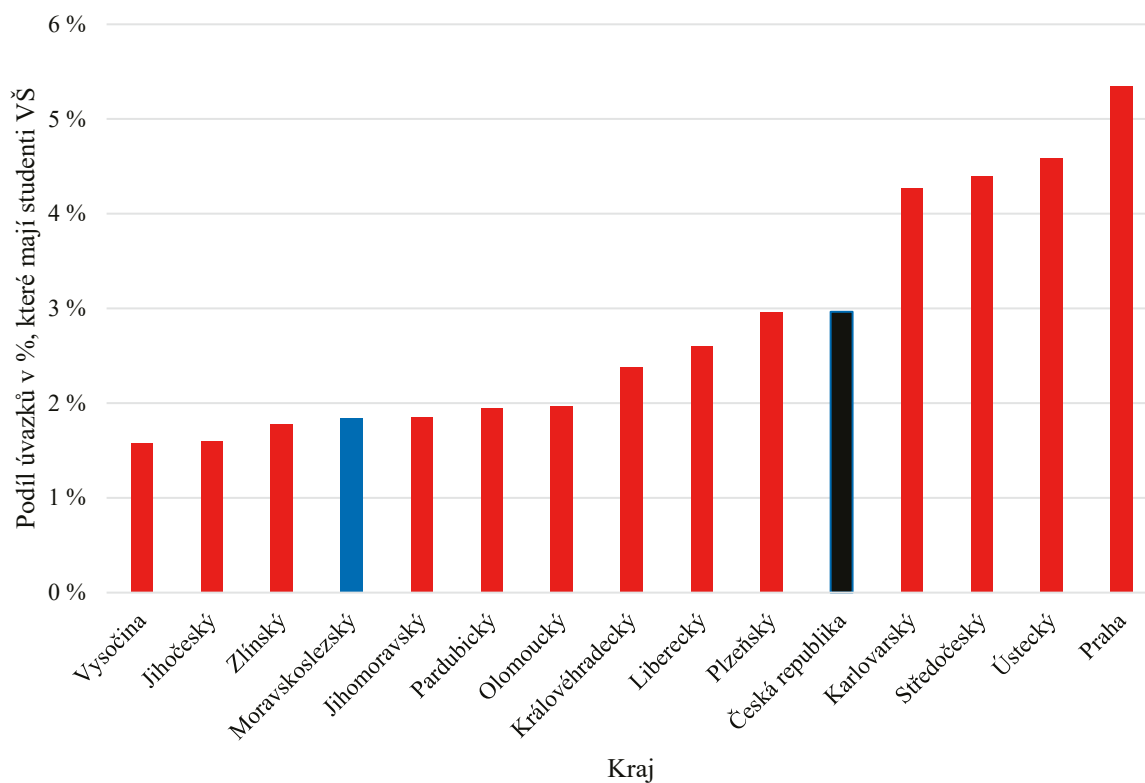
Počty přespočetných hodin, které jsou vyučovány neaprobovaným učitelem

neaprobovaná výuka – hodiny PH										
kraj			v tom							
			1. st. ZŠ		2. st. ZŠ		SŠ		VOŠ	
	celkem	jako proc. z PH	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.
Česká republika	6 302,10	15,60 %	1 076,50	16,10 %	3 012,10	34,00 %	2 148,50	9,00 %	65	6,00 %
hlavní město Praha	1 116,96	17,70 %	176	25,60 %	492	35,30 %	439,63	10,90 %	9,33	4,20 %
Středočeský kraj	1 242,49	21,50 %	282	23,40 %	735,5	37,60 %	223,99	8,90 %	1	0,80 %
Jihočeský kraj	298,95	11,80 %	41	10,30 %	180,5	37,00 %	72,45	4,80 %	5	3,20 %
Plzeňský kraj	254,75	16,50 %	33	10,90 %	126	32,60 %	91,75	11,40 %	4	8,40 %
Karlovarský kraj	348	24,00 %	66	34,60 %	143,5	49,20 %	132,5	14,10 %	6	22,20 %
Ústecký kraj	783,5	21,30 %	50	11,90 %	311,5	42,10 %	413	17,00 %	9	10,70 %
Liberecký kraj	260,6	16,60 %	38	19,00 %	89,6	34,50 %	131	12,20 %	2	6,30 %
Královéhradecký	313,83	14,50 %	57	12,70 %	147	36,60 %	103,53	8,10 %	6,3	13,60 %
Pardubický kraj	296,5	14,80 %	63	14,30 %	137,5	33,00 %	96	8,50 %	0	0,00 %
Kraj Vysočina	300,25	12,50 %	54	10,20 %	106,5	27,70 %	133,75	9,50 %	6	7,40 %
Jihomoravský kraj	425,27	10,50 %	77	9,70 %	227	26,00 %	108,9	4,70 %	12,37	19,40 %
Olomoucký kraj	129,3	8,50 %	32	9,20 %	56	22,40 %	39,3	4,60 %	2	2,90 %
Zlínský kraj	205,5	8,70 %	55	16,80 %	100,5	27,60 %	48	2,90 %	2	3,70 %
Moravskoslezský kraj	326,2	10,50 %	52,5	12,80 %	159	24,70 %	114,7	5,70 %	0	0,00 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Problematiku aprobovanosti učitelů dokresluje následující graf, který zobrazuje podíly pracovních úvazků, jež mají studenti VŠ. Moravskoslezský kraj se v mezikrajském srovnání vyznačuje čtvrtým nejnižším podílem těchto úvazků (1,84 %). Zcela nejnižším podílem disponuje Kraj Vysočina (1,58 %), naopak nejvyšším podílem Praha (5,35 %). Oproti celorepublikovému průměru (2,96 % úvazků) se Moravskoslezský kraj pohybuje pod touto hodnotou. Podíl úvazků, které mají studenti VŠ, tak kopíruje výše uvedená zjištění o podílu nekvalifikovaných učitelů a podílu neaprobované výuky, kdy se Moravskoslezský kraj pohybuje v mezikrajském srovnání na nižších hodnotách a většinou pod celorepublikovým průměrem.

Podíl úvazků, které mají studenti VŠ

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

4.2 Kvalita a pracovní podmínky učitelů

4.2.1 Vybavenost škol z hlediska možnosti naplňovat ŠVP – v porovnání s průměrem ČR

Stav aktuálních prostorových a materiálních podmínek vybraných škol byl zjišťován také z hlediska naplňování školního vzdělávacího plánu (ŠVP). Obecná rovina zjišťování se zaměřovala na to, zda prostorové a materiální podmínky konkrétní školy umožňují, aby bylo vzdělávání organizováno právě v souladu s ŠVP. Výsledky zjišťování pro Moravskoslezský kraj a také průměrné hodnoty za celou ČR ukazuje tabulka níže. V případě základních i středních odborných škol je situace velmi dobrá, všechny hodnocené školy spadají v tomto ohledu do kategorie odpovědi „rozhodně ano“ a „spíše ano“. To se shoduje taktéž s celorepublikovou situací.

Prostorové a materiální podmínky umožňují vzdělávání podle všech oblastí ŠVP

	Moravskoslezský kraj (v %)		celá ČR (v %)	
	ZV	SOV	ZV	SOV
rozhodně ano	77,3	76	67	68
spíše ano	22,7	24	23	22
spíše ne	-	-	1,5	1
rozhodně ne	-	-	-	-

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 75, SOV = 23

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.2.2 Důvody ukončení pracovního poměru – rozdíly oproti průměru ČR

Tabulka ukazuje v procentuálním vyjádření podíl začínajících učitelů, kteří ve zjišťování uváděli různé důvody vedoucí k ukončení pracovního poměru. V případě Moravskoslezského kraje můžeme vidět, že mezi nejčastěji uváděné příčiny patří nedostatečné finanční ohodnocení a lepší pracovní uplatnění mimo učitelskou profesi (38 % a 24 % učitelů uvedlo tyto důvody). Situace v tomto kraji se tak procentuálně téměř shoduje s celorepublikovým průměrem, kde jsou dva uvedené faktory taktéž nejčastější příčinou pro ukončení pracovního poměru (celorepublikově 37 % u prvního faktoru a 26 % u druhého faktoru). Jako další důležité důvody uváděli učitelé v Moravskoslezském kraji lepší pracovní uplatnění v oboru vzdělávání, nedostatek spolupráce ze strany rodičů nebo nízkou prestiž učitelské profese.

Důvody ukončení pracovního poměru

	nedostatečné finanční ohodnocení	nízká prestiž učitelské profese	lepší pracovní uplatnění v oboru vzdělávání (neziskový sektor, soukromý vzdělávací sektor, státní správa)	lepší pracovní uplatnění mimo učitelskou profesi	špatné kolegiální vztahy a absence spolupráce, odlišná hodnotová orientace	vysoká míra administrativní zátěže, která ztěžuje výuku i přípravu na ni	vysoké nároky kladené na učitele a nízká podpora, ať již ze strany vedení školy, nebo personálního nedostatku	nedostatek spolupráce ze strany rodičů, jejich nepřátelský postoj, nerealistická / příliš vysoká očekávání rodičů
ČR	37 %	9 %	10 %	26 %	4 %	7 %	2 %	5 %
Moravskoslezský kraj	38 %	8 %	12 %	24 %	4 %	5 %	1 %	9 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

4.2.3 Podpora začínajících učitelů

V souvislosti se vzdělávacím systémem České republiky se delší dobu hovoří o potřebě sledovat problematiku začínajících učitelů. Dle řady průzkumů velká část studentů pedagogických fakult neplánuje v profesním životě pracovat na pozici pedagoga, což se v dlouhodobém horizontu projevuje jako nedostatek pedagogické síly na všech typech škol. Průzkumy uvádí, že v některých regionech je situace s náborem nových pedagogů na kritické hranici a je potřeba přijímat adekvátní opatření, např. navýšení mezd (nejen) pro začínající pedagogy či poskytnutí jiných benefitů a dodatečné péče.

Tabulka níže ukazuje formy podpory pro začínající učitele na základních školách (v případě gymnázií a středních škol bylo v daném období posuzováno velmi málo případů, proto nejsou v tabulce uvedeny). V nejčastější míře se v Moravskoslezském kraji uvádí podpora ve formě konzultací s vedením školy, konzultací s vyučujícími stejných předmětů, přidělení mentora, vzájemných hospitací učitelů a kurzů a seminářů DVPP. Obecně lze říci, že začínající učitelé v Moravskoslezském kraji pocítují vysokou míru podpory ze strany vedení školy i kolegů.

Podpora učitelů

	formální zaškolovací program (nový PP je seznámen s fungováním konkrétní školy a povoláním PP)		přidělení mentora (uvádějícího učitele)		vzájemné hospitace učitelů, náslechy		konzultace s ředitelem / vedením školy		konzultace s vyučujícími stejných předmětů		kurzy, semináře (DVPP)		jiné formy podpory – jaké	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Moravskoslezský kraj	28	65,1	39	90,7	38	88,4	42	97,7	39	90,7	36	83,7	1	2,3
celkem v ČR	164	47,4	303	87,6	249	72,0	319	92,2	297	85,8	225	65,0	4	1,2

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.2.4 Sebedůvěra učitelů, šetření TALIS 2018

Šetření TALIS 2018 se týká přímo učitelů. Empirické studie dokládají, že sebedůvěra učitelů ve vlastní schopnosti úzce souvisí s jejich výukovými postupy, s tím, nakolik aktivně ke své výuce přistupují a nakolik se celkově ve své práci dobře cítí. V šetření TALIS 2018 byla zjišťována subjektivně vnímaná zdatnost učitelů spadající do oblasti vedení a řízení třídy, samotné výuky a motivace a angažování žáků. Učitelé v Moravskoslezském kraji odpovídali podobně celostátnímu průměru v oblasti motivace a zapojení žáků do výuky a zvládnání řízení třídy. Méně často ale odpovídali, že pomáhají žákům myslet kriticky.

Podíl učitelů, kteří „docela ano či do velké míry“ zvládají při výuce uvedené skutečnosti

kraj	motivace a aktivní zapojování žáků do výuky				řízení třídy žáků				vyučovací postupy				
	Presvědčit žáky, že mohou mít dobré výsledky	Pomáhat žákům myslet kriticky	Pomoci žákům uvědomit si, jakou má učení hodnotu	Motivovat žáky, kteří nemají zájem o školní práci	Dosáhnout toho, aby žáci dodržovali pravidla ve třídě	Mít pod kontrolou vyrušování ve třídě	Uklidnit žáka, který vyrušuje nebo je hluchý	Vyjasnit svá očekávání ohledně chování žáků	Poskytovat alternativní vysvětlení, např. jsou-li žáci zmateni	Využívat ve třídě různé vyučovací metody	Připravit žákům podnětné otázky	Využívat různé postupy hodnocení výsledků	Podpořit vzdělávání žáků pomocí digitálních technologií
hlavní město Praha	73,2 %	71,0 %	63,9 %	43,8 %	84,7 %	81,7 %	81,8 %	77,8 %	90,8 %	84,1 %	80,3 %	74,9 %	58,7 %
Středočeský kraj	66,5 %	64,5 %	53,6 %	38,2 %	83,4 %	79,8 %	81,5 %	77,7 %	92,5 %	86,4 %	79,1 %	75,9 %	60,0 %
Jihočeský kraj	67,3 %	64,7 %	57,0 %	37,7 %	82,8 %	87,5 %	80,8 %	76,7 %	92,6 %	86,6 %	79,6 %	78,9 %	68,0 %
Plzeňský kraj	66,8 %	63,0 %	59,7 %	39,0 %	75,5 %	81,6 %	82,3 %	79,5 %	90,6 %	83,6 %	75,3 %	82,1 %	63,8 %
Karlovarský kraj	71,7 %	80,2 %	67,0 %	44,7 %	93,4 %	86,3 %	90,2 %	81,3 %	91,4 %	81,1 %	83,4 %	71,2 %	59,3 %
Ústecký kraj	68,3 %	64,7 %	59,8 %	44,7 %	86,2 %	85,8 %	87,0 %	79,8 %	89,8 %	82,0 %	78,6 %	79,6 %	58,6 %
Liberecký kraj	62,2 %	66,1 %	53,0 %	39,0 %	83,6 %	83,7 %	79,0 %	75,4 %	86,0 %	77,9 %	79,7 %	73,1 %	62,3 %
Královéhradecký kraj	64,0 %	55,6 %	44,7 %	34,8 %	81,9 %	80,9 %	81,3 %	78,0 %	89,2 %	79,4 %	70,5 %	74,9 %	64,9 %
Pardubický kraj	67,3 %	66,6 %	47,6 %	38,1 %	79,4 %	80,9 %	81,8 %	77,1 %	90,5 %	83,4 %	75,9 %	66,3 %	60,8 %
Kraj Vysočina	70,2 %	65,7 %	50,6 %	36,5 %	89,8 %	86,6 %	86,0 %	86,3 %	90,2 %	84,7 %	79,8 %	77,5 %	71,8 %
Jihomoravský kraj	69,0 %	64,1 %	52,9 %	39,8 %	82,9 %	81,2 %	84,7 %	77,2 %	90,1 %	86,4 %	76,2 %	74,0 %	59,7 %
Olomoucký kraj	69,2 %	64,8 %	57,7 %	33,5 %	76,8 %	81,1 %	78,6 %	75,5 %	91,6 %	89,3 %	83,6 %	71,9 %	64,0 %
Zlínský kraj	70,5 %	69,3 %	65,3 %	47,3 %	92,0 %	86,7 %	90,8 %	87,1 %	92,8 %	87,2 %	84,6 %	81,4 %	69,9 %
Moravskoslezský kraj	65,5 %	60,6 %	54,7 %	43,4 %	86,4 %	88,1 %	84,3 %	80,1 %	91,1 %	86,2 %	81,1 %	76,3 %	68,0 %
celá ČR	68,0 %	65,8 %	56,3 %	40,0 %	84,2 %	83,7 %	83,6 %	79,2 %	90,7 %	84,2 %	79,1 %	75,6 %	63,6 %

Zdroj: TALIS 2018

4.3 Profesní rozvoj ředitelů a učitelů

4.3.1 Další vzdělávání ředitelů a učitelů

V rámci dotazníkového šetření mezi řediteli v jednotlivých krajích bylo zjišťováno, zda se vedení školy účastní nějaké formy dalšího vzdělávání jako výrazu zkvalitňování práce vedení škol a nabývání nových znalostí a dovedností. V Moravskoslezském kraji se vedení školy, obdobně jako v ostatních krajích, nejčastěji účastní studia k prohlubování odborné kvalifikace z kategorie kurzů a seminářů DVPP (95 %). Druhý a třetí nejvyšší procentuální podíl dosahuje Moravskoslezský kraj také v případech účasti vedení škol na studiích ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů a studiích ke splnění kvalifikačních předpokladů (15 % a 11,3 %) (viz příloha). Celkem 3,8 % dotázaných ředitelů v kraji pak uvedlo, že se neúčastnilo žádného z kurzů DVPP.

Tabulka níže ukazuje na příkladu základních škol procentuální podíly oblastí DVPP, kterých se ředitelé škol napříč kraji účastnili. Podrobné údaje pro gymnázia a střední odborné školy lze nalézt v příloze. Vedení základních škol v Moravskoslezském kraji se nejčastěji účastnilo kurzů zaměřených na legislativní oblast (právní předpisy), organizační řízení školy, vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo vedení pedagogického procesu. Je patrné, že DVPP v uvedených oblastech napomáhá navyšování odborných a organizačních kapacit vedení základních škol v Moravskoslezském kraji. Naopak nízký podíl účasti se u vedení základních škol v Moravskoslezském kraji projevuje v oblasti výuky v multikulturním či vícejazyčném prostředí nebo zájmového a neformálního vzdělávání. Je však nutné zmínit, že poslední uvedené oblasti jsou zásadní spíše pro řadové pedagogické zaměstnance.

Oblasti vzdělávání ředitelů základních škol v % (základní školy)

kraj	vedení pedagogického procesu (pedagogické vedení školy)	organizační řízení školy	ekonomická a finanční oblast	legislativní oblast (právní předpisy)	manažerské dovednosti	výuka (vědomosti a znalosti o vyučovaných předmětech, metody a formy výuky a vedení třídy)	vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (metody, formy, podpora)	společné vzdělávání (právní aspekty, úprava ŠVP apod.)	prevence a projevy rizikového chování dětí a žáků	bezpečnost a ochrana zdraví	dovednosti v oblasti ICT	dovednosti v oblasti cizích jazyků	výuka v multikulturním nebo vícejazyčném prostředí	zájmové a neformální vzdělávání	jiné
Jihočeský kraj	46	44	50	82	35	46	63	56	28	50	15	11	3,7	7,4	11
Jihomoravský kraj	48	65	35	83	50	50	46	50	28	46	22	17	3,7	11	9,3
Karlovarský kraj	47	67	27	87	33	27	80	60	33	27	20	13	6,7	6,7	6,7
Královéhradecký kraj	54	56	26	74	33	41	44	39	39	44	23	23	0	5,1	5,1
Liberecký kraj	59	55	45	90	45	45	45	55	31	48	21	21	6,9	3,4	14
Moravskoslezský kraj	61	70	46	92	41	43	62	43	37	38	32	22	5,4	8,1	14
Olomoucký kraj	41	44	28	84	47	52	64	55	19	42	20	22	3,1	20	9,4
Pardubický kraj	44	50	30	72	37	59	59	44	30	35	28	24	0	13	6,5
Plzeňský kraj	43	54	46	71	21	50	57	50	36	36	29	14	7,1	0	3,6
hlavní město Praha	38	59	47	94	56	47	59	56	50	59	29	27	27	18	18
Středočeský kraj	52	59	38	80	34	55	52	48	31	51	19	26	1,2	7	9,3
Ústecký kraj	53	51	47	80	38	42	60	67	29	36	13	20	2,2	4,4	8,9
Kraj Vysočina	40	49	40	69	40	40	53	53	20	44	31	29	1,8	16	16
Zlínský kraj	65	55	42	84	58	42	58	48	32	48	13	23	0	13	9,7
celkem v ČR	49	56	39	82	41	47	57	51	31	44	23	21	4,1	10	10

Pozn.: Procenta udávají, kolik ředitelů danou odpověď zmínilo. Součty v kategoriích tak nedávají 100 %.

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Model kvalitní školy sleduje v oblasti 3 také profesní rozvoj pedagogických pracovníků. Kritérium 3.3 *Pedagogové aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu* se zaměřuje na vzájemnou spolupráci mezi učiteli za účelem zlepšení kvality výuky. Na úrovni základního vzdělávání je v Moravskoslezském kraji oproti celorepublikovému průměru procentuálně více případů institucí hodnocených jako „nevyhovující a vyžadující zlepšení“ (10,7 % oproti 8,4 %), ale současně také případů hodnocených jako „výborných“ (29,3 % oproti 17,5 %). Naopak v případě středních odborných škol je v kraji procentuálně méně případů institucí hodnocených jako „nevyhovující a vyžadující zlepšení“ (4,3 % oproti celorepublikovému 17,7 %).

Kritérium 3.3 – Pedagogové aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu (ZV)

	Moravskoslezský kraj (v %)		celá ČR (v %)	
	ZV	SOV	ZV	SOV
nevyhovující a vyžadující zlepšení	10,7	4,3	8,4	17,7
výborná	29,3	8,7	17,5	8,3

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 75, SOV = 23

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Dalším hodnoceným je kritérium 3.5 *Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji*. Z hlediska tohoto kritéria bylo v Moravskoslezském kraji procentuálně více základních i středních odborných škol hodnocených jako „výborných“. V případě základních škol byl mírně vyšší podíl případů hodnocených jako „nevyhovující a vyžadující zlepšení“ (12 % oproti celorepublikovému 9,1 %), u středních odborných škol je naopak podíl případů takto ohodnocených mírně nižší (17,4 % oproti celorepublikovému 19,3 %).

Kritérium 3.5 – Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji

	Moravskoslezský kraj (v %)		celá ČR (v %)	
	ZV	SOV	ZV	SOV
nevyhovující a vyžadující zlepšení	12	17,4	9,1	19,3
výborná	14,7	21,7	6,2	5,7

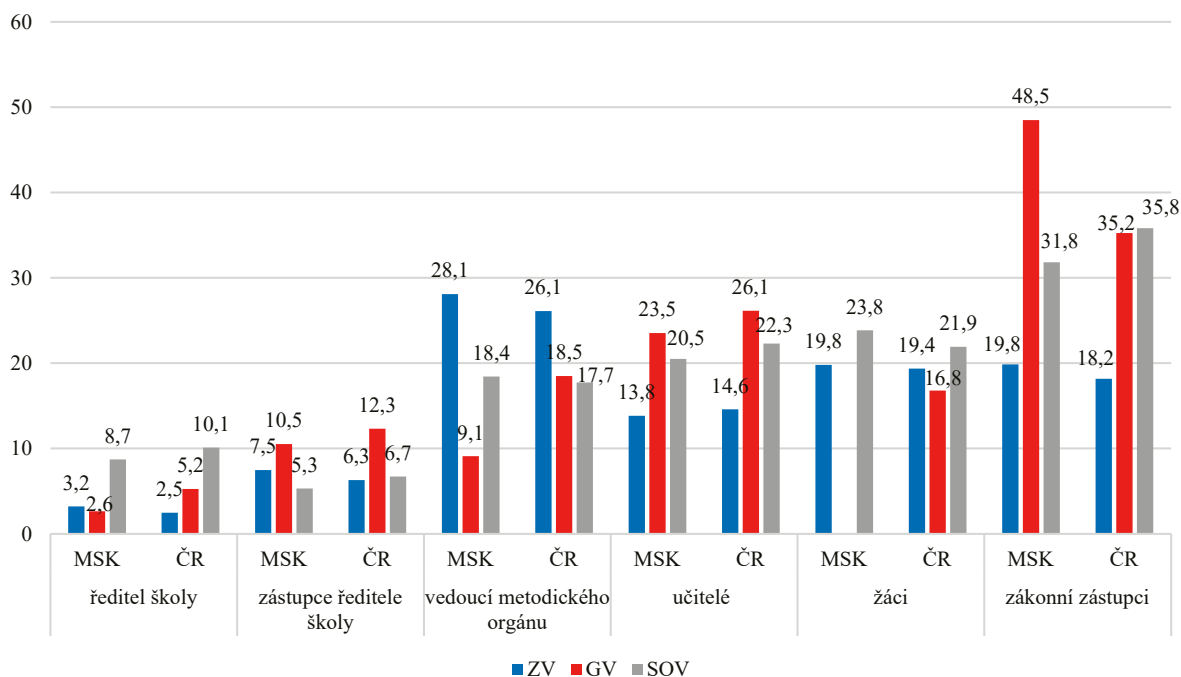
Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 75, SOV = 23

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.3.2 Poskytování zpětné vazby učitelům

V dotazníkovém šetření učitelé vybraných škol uváděli, kdo a jak často jim poskytuje zpětnou vazbu. Četnost poskytování zpětné vazby od daných aktérů či skupin určovali na čtyřbodové škále: *vícekrát za rok, jednou ročně, méně než jednou za rok a nikdy*. Podíly učitelů základních škol, gymnázií a středních odborných škol, kteří u jednotlivých aktérů uvedli, že jim zpětnou vazbu neposkytují nikdy, a to jak v Moravskoslezském kraji, tak pro srovnání v celé republice, zobrazuje následující graf.

Poskytování zpětné vazby učitelům – odpověď nikdy (podíl učitelů)

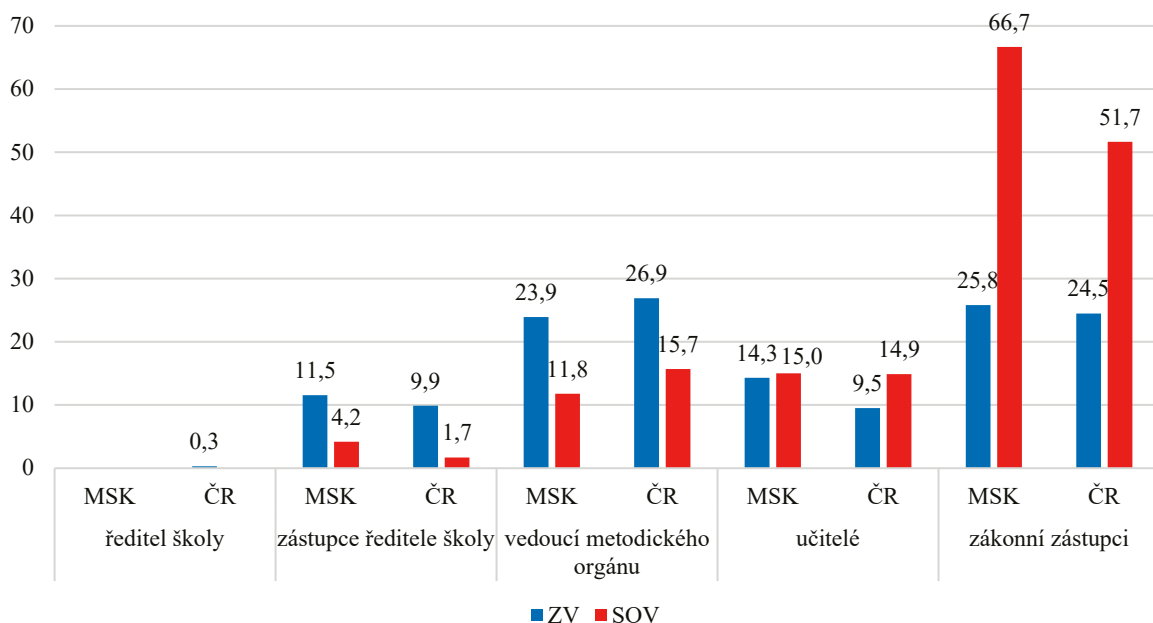

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 1 013, GV = 42, SOV = 390 (počet pozorování se může pro jednotlivé položky lišit)

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Na to, kdo a jak často hodnotí výuku učitelů nebo jim poskytuje zpětnou vazbu, byli dotazováni také ředitelé vybraných škol. Četnost poskytování zpětné vazby aktérů nebo skupin aktérů byla rovněž určována na čtyřbodové škále: *vícekrát za rok, jednou ročně, méně než jednou za rok a nikdy*. Podíly ředitelů základních a středních odborných škol, kteří u jednotlivých aktérů nebo skupin uvedli, že nikdy nehodnotí výuku učitelů nebo jim neposkytují zpětnou vazbu, a to jak v Moravskoslezském kraji, tak v celé republice, ukazuje následující graf.

Poskytování zpětné vazby učitelům – odpověď nikdy (podíl ředitelů)

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 80, SOV = 26 (počet pozorování se může pro jednotlivé položky lišit)

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.3.3 Spolupráce učitelů mezi sebou

V dotazníkovém šetření učitelé uváděli, v jakých oblastech spolupracují s dalšími učiteli. Odpovědi učitelů základních škol, gymnázií a středních odborných škol v Moravskoslezském kraji a pro srovnání v celé republice zobrazuje následující tabulka.

Spolupráce učitelů mezi sebou (podíl učitelů)

	Moravskoslezský kraj			celá ČR		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
výměna informací o žácích	98,5	100	97,7	98,1	97,0	97,5
výměna informací o metodách a formách výuky	89,3	92,9	74,5	90,8	86,4	78,3
výměna materiálů	90,9	88,1	78,4	89,7	85,6	78,7
spolupráce v rámci předmětových komisí / metodických orgánů	67,1	78,6	78,6	63,9	80,3	75,5
spolupráce na projektech	75,7	57,1	53,6	71,8	58,9	51,8
vzájemné hospitace	39,3	33,3	36,2	43,1	28,4	34,3
mimoškolní aktivity	71,1	71,4	51,3	67,5	64,9	50,5
spolupráce s učiteli dalších škol	33,6	40,5	33,9	30,5	33,0	29,7
v jiných	1,2	2,4	1,8	0,1	0,1	0,1
v žádné z uvedených	0,1	0	0,3	0,1	0,1	0,1

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 1 010, GV = 42, SOV = 384

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Spolupráce a zpětná vazba mezi učiteli byla hodnocena také Českou školní inspekcí. Následující tabulka zobrazuje hodnocení škol s ohledem na aktivní spolupráci učitelů v nich.

Učitelé aktivně spolupracují a poskytují si zpětnou vazbu (podíl škol)

kraj	ZV				GV				SOV			
	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
Jihočeský kraj	52,5	42,4	5,1	0	-	-	-	-	41,7	50	8,3	0
Jihomoravský kraj	58,7	38,1	3,2	0	25	75	0	0	17,6	64,7	17,6	0
Karlovarský kraj	35,3	58,8	5,9	0	33,3	66,7	0	0	25	25	50	0
Královéhradecký kraj	64,9	35,1	0	0	-	-	-	-	22,2	44,4	33,3	0
Liberecký kraj	47,5	47,5	5	0	-	-	-	-	50	50	0	0
Moravskoslezský kraj	72	25,3	2,7	0	-	-	-	-	57,7	34,6	7,7	0
Olomoucký kraj	53,7	43,3	3	0	-	-	-	-	36,4	54,5	9,1	0
Pardubický kraj	42	50	8	0	-	-	-	-	25	75	0	0
Plzeňský kraj	38,7	61,3	0	0	-	-	-	-	36,4	63,6	0	0
hlavní město Praha	55	40	5	0	41,7	58,3	0	0	20	75	5	0
Středočeský kraj	45,5	52,5	2	0	33,3	50	16,7	0	43,8	53,1	3,1	0
Ústecký kraj	70,5	27,3	2,3	0	-	-	-	-	25	75	0	0
Kraj Vysočina	64,3	35,7	0	0	-	-	-	-	25	75	0	0
Zlínský kraj	64,7	26,5	5,9	2,9	-	-	-	-	41,7	41,7	16,7	0
celá ČR	55,6	41	3,2	0,1	38,2	55,9	5,9	0	35,1	56,7	8,2	0

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 75, SOV = 26

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.3.4 Účelnost využití didaktické techniky

Hospitační činnost ČŠI se v oblasti prostorových a materiálních podmínek zaměřila mimo jiné také na zjišťování míry a účelnosti využívání didaktické techniky při výuce různých předmětů. Využívání didaktické techniky bylo sledováno jak v případě učitelů, tak v případě žáků. Tabulky níže ukazují výsledky inspekční činnosti pro vybrané předměty (český jazyk, matematika a cizí jazyky) v základním, gymnaziálním i středním odborném vzdělávání, a to vždy jakožto procentuální i četnostní vyjádření pro Moravskoslezský kraj i průměr za celou ČR. Výsledné hodnoty za gymnázia ovšem nelze považovat z důvodu malého počtu případů za reprezentativní. Podrobné tabulky pro ostatní předměty lze nalézt v souhrnné příloze. Zajímavým zjištěním může být skutečnost, že ve všech níže uvedených předmětech byla didaktická technika využívána učitelem v mnohem větší míře než žáky, a to ve všech typech škol. Nejčastěji pak byla z uvedených tří předmětů využívána ve výuce cizích jazyků. Ve výuce českého jazyka a matematiky uváděla přibližně pětina učitelů, že didaktická technika nebyla k dispozici. Vysoký podíl učitelů v kraji rovněž uvedl, že využití didaktické techniky nebylo vzhledem k cíli výuky zapotřebí, a to ve všech uvedených předmětech i na všech typech škol.

Účelnost využití didaktické techniky v českém jazyce

ČESKÝ JAZYK		účelné využití didaktické techniky učitelem		účelné využití didaktické techniky některými žáky		účelné využití didaktické techniky všemi žáky		didaktická technika nebyla účelně využita		didaktická technika nebyla k dispozici		didaktická technika byla k dispozici, ale její využití nebylo vzhledem k cíli zapotřebí	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Moravskoslezský kraj	ZV	108	36,5	35	11,8	30	10,1	7	2,4	51	17,2	110	37,2
	GV	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100
	SOV	27	36	2	2,7	3	4	5	6,7	15	20	25	33,3
celkem v ČR	ZV	962	32,4	306	10,3	237	8	293	9,9	515	17,3	993	33,4
	GV	70	50,4	12	8,6	2	1,4	21	15,1	4	2,9	38	27,3
	SOV	259	41,4	24	3,8	21	3,4	94	15	73	11,7	177	28,3

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Účelnost využití didaktické techniky v matematice

MATEMATIKA		účelné využití didaktické techniky učitelem		účelné využití didaktické techniky některými žáky		účelné využití didaktické techniky všemi žáky		didaktická technika nebyla účelně využita		didaktická technika nebyla k dispozici		didaktická technika byla k dispozici, ale její využití nebylo vzhledem k cíli zapotřebí	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Moravskoslezský kraj	ZV	86	33,3	32	12,4	26	10,1	6	2,3	52	20,2	94	36,4
	GV	0	0	1	16,7	0	0	0	0	1	16,7	4	66,7
	SOV	12	19,7	0	0	1	1,6	3	4,9	14	23	32	52,5
celkem v ČR	ZV	797	29,2	368	13,5	176	6,4	357	13,1	538	19,7	836	30,6
	GV	43	33,1	5	3,8	3	2,3	20	15,4	5	3,8	61	46,9
	SOV	144	25,5	12	2,1	12	2,1	81	14,4	74	13,1	254	45

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Účelnost využití didaktické techniky v cizím jazyce

CIZÍ JAZYKY		účelné využití didaktické techniky učitelem		účelné využití didaktické techniky některými žáky		účelné využití didaktické techniky všemi žáky		didaktická technika nebyla účelně využita		didaktická technika nebyla k dispozici		didaktická technika byla k dispozici, ale její využití nebylo vzhledem k cíli zapotřebí	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Moravskoslezský kraj	ZV	137	58,3	15	6,4	38	16,2	9	3,8	19	8,1	45	19,1
	GV	6	31,6	2	10,5	2	10,5	0	0	0	0	11	57,9
	SOV	75	54,3	4	2,9	13	9,4	7	5,1	13	9,4	38	27,5
celkem v ČR	ZV	1 191	58,8	176	8,7	206	10,2	219	10,8	200	9,9	306	15,1
	GV	127	60,5	16	7,6	10	4,8	20	9,5	6	2,9	48	22,9
	SOV	528	54,4	35	3,6	70	7,2	121	12,5	64	6,6	217	22,3

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

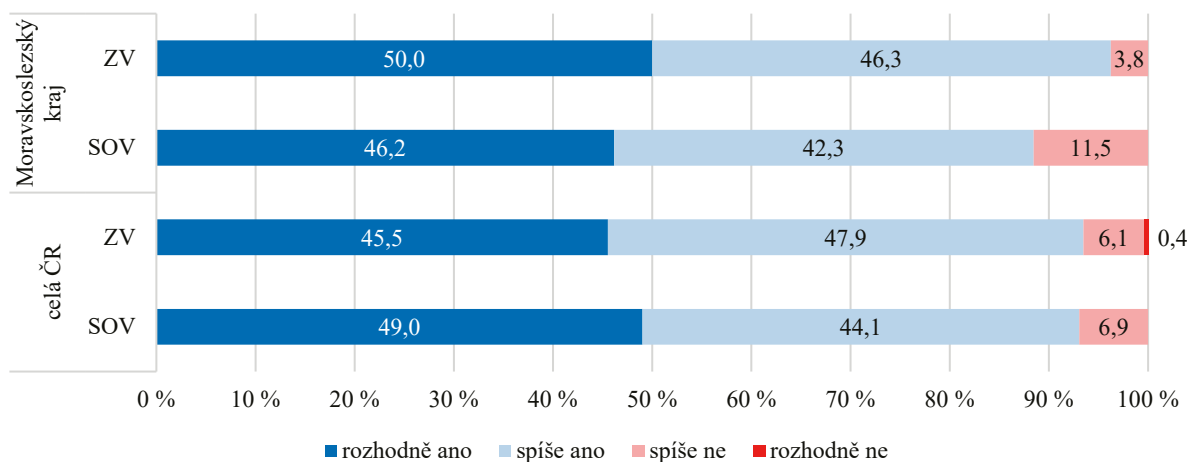
4.4 Bezpečné a spolupracující prostředí

4.4.1 Příležitosti pro vzájemnou spolupráci rodičů a učitelů

V dotazníkovém šetření ředitelé sledovaných škol uváděli, zda je v průběhu roku dostatek příležitostí pro spolupráci učitelů a rodičů žáků. Z ředitelů základních škol v Moravskoslezském kraji zvolilo možnost „rozhodně ano“ 50 %. Spolu s možností „spíše ano“ se dohromady jednalo o 96,3 % ředitelů. V rámci středních odborných škol vyjádřilo rozhodný či mírný souhlas 88,5 % ředitelů. Pro srovnání v celé republice s tvrzením „rozhodně ano“ či „spíše ano“ souhlasilo 93,4 % ředitelů základních škol a 93,1 % ředitelů středních odborných škol.

Dostatek příležitostí pro vzájemnou spolupráci učitelů a zákonných zástupců v průběhu roku (podíl ředitelů)

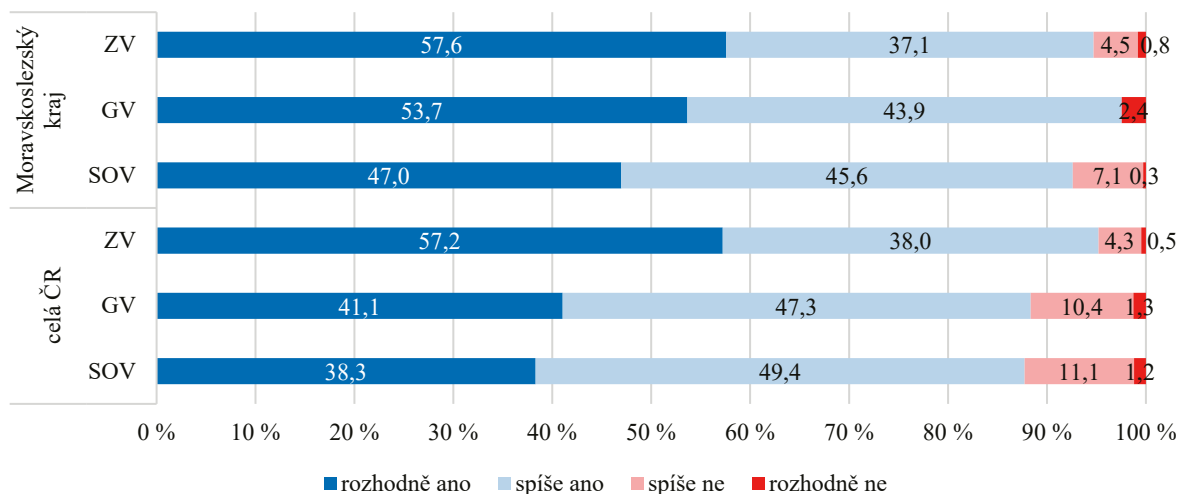

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 80, SOV = 26

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Na to, zda je v průběhu roku dostatek příležitostí pro vzájemnou spolupráci učitelů a zákonných zástupců, odpovídali také sami učitelé. Odpovědi učitelů základních škol, gymnázií a středních odborných škol za Moravskoslezský kraj a v celé republice zobrazuje následující graf.

Dostatek příležitostí pro vzájemnou spolupráci učitelů a zákonných zástupců v průběhu roku (podíl učitelů)

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 1 002, GV = 41, SOV = 379

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.4.2 Absence žáků a neomluvené hodiny

Tabulka níže obsahuje údaje o počtu zameškaných a neomluvených hodin v přepočtu na žáky daného kraje. V případě Moravskoslezského kraje můžeme vidět, že průměrný počet absencí na jednoho žáka v základním vzdělávání je 89 hodin, v gymnaziálním vzdělávání 135 hodin a ve středním odborném vzdělávání 181 hodin. Ve srovnání s celorepublikovým průměrem se jedná spíše o nepříznivé hodnoty, zejména při porovnání žáků SOV. Systematické sledování zameškaných, respektive neomluvených hodin žáků by nemělo být opomíjeno. Vždy je potřeba dostupnými prostředky tyto negativní jevy, zejména pak neomluvené hodiny, minimalizovat.

Údaje o počtech absencí, přepočteno na žáky v daném kraji

kraj	průměrný počet zameškaných hodin na žáka			průměrný počet neomluvených hodin na žáka		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	107,40	124,34	160,04	0,28	0,09	8,43
Jihomoravský kraj	85,19	162,57	173,32	0,67	1,29	8,85
Karlovarský kraj	98,32	79,96	199,40	1,99	0,12	10,70
Královéhradecký kraj	83,54	-	154,04	0,54	-	8,93
Liberecký kraj	84,52	99,74	158,25	4,57	0,79	3,49
Moravskoslezský kraj	88,55	134,93	180,77	0,93	0,26	14,44
Olomoucký kraj	82,54	-	159,98	0,57	-	6,27
Pardubický kraj	84,69	179,49	144,70	0,26	1,11	4,73
Plzeňský kraj	104,40	-	149,24	0,76	-	6,84
hlavní město Praha	90,98	126,90	153,51	0,41	2,35	6,03
Středočeský kraj	111,75	99,07	147,18	0,60	0,24	8,70
Ústecký kraj	103,84	-	200,91	2,24	-	14,95
Kraj Vysočina	75,95	-	144,73	0,25	-	4,12
Zlínský kraj	62,36	138,56	131,45	0,18	0,03	4,00
průměr ČR	91,43	119,37	160,52	0,89	1,24	8,42

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj (žáci): ZV = 16 398, GV = 513, SOV = 6 189

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Následující tabulka souvisí s předchozím zjištěním a dále jej rozšiřuje o procentuální podíl žáků daného kraje, kteří měli minimálně jednu neomluvenou hodinu v uzavřeném školním roce. Zde se ukazuje, že mezi žáky navštěvujícími základní školy bylo skoro 2,3 % těch, kteří měli alespoň jednu neomluvenou hodinu, tato hodnota však nepřekračuje celorepublikový průměr. V případě žáků středních odborných škol ovšem měla více než pětina z nich alespoň jednu neomluvenou hodinu.

Procentuální podíl žáků daného kraje, kteří měli minimálně jednu neomluvenou hodinu

kraj	podíl žáků, kteří měli neomluvené hodiny		
	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	1,67	1,36	19,62
Jihomoravský kraj	3,91	1,90	15,71
Karlovarský kraj	4,74	2,32	39,78
Královéhradecký kraj	1,35	-	21,96
Liberecký kraj	4,89	6,40	16,64
Moravskoslezský kraj	2,33	1,17	21,22
Olomoucký kraj	2,19	-	10,69
Pardubický kraj	0,96	15,81	15,03
Plzeňský kraj	1,94	-	17,80
hlavní město Praha	1,29	4,51	22,36
Středočeský kraj	1,99	0,73	15,82
Ústecký kraj	6,46	-	19,57
Kraj Vysočina	0,98	-	8,06
Zlínský kraj	0,56	0,79	12,97
průměr ČR	2,41	3,33	17,45

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj (žáci): ZV = 16 398, GV = 513, SOV = 6 189

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Tabulka níže představuje odpovědi ředitelů z mezinárodního šetření PISA 2015. Ředitelé odpovídali na otázku: „Do jaké míry je výuka žáků ve vaší škole omezována následujícími skutečnostmi?“ Protože se jedná o datový soubor na úrovni žáka, je nutné prezentované hodnoty interpretovat následovně: pro uvedený procentuální podíl žáků je charakteristická konkrétní odpověď ředitele. V tomto konkrétním případě vidíme, zda absence žáků z pohledu ředitele omezuje výuku ve škole.

V případě Moravskoslezského kraje je uvedené tvrzení platné „do určité míry“ a „značně“ pro 62 % 15letých žáků tohoto kraje a „velmi málo“ pro 38 % z nich. Je ovšem nutné mít na paměti, že se jedná o dotazníkové šetření, ve kterém odpovídali ředitelé škol. Je tedy možné, že subjektivní vnímání situace ředitelem dané školy nemusí nutně odpovídat skutečnému stavu.

Do jaké míry ohrožuje absence žáků výuku?

kraj	vůbec ne	velmi málo	do určité míry	značně
Jihočeský kraj	2,49	36,20	52,39	8,92
Jihomoravský kraj	0,00	45,06	41,08	13,86
Karlovarský kraj	0,00	28,68	71,32	0,00
Královéhradecký kraj	6,25	43,97	31,27	18,51
Liberecký kraj	5,65	34,22	46,58	13,54
Moravskoslezský kraj	3,21	34,21	57,02	5,57
Olomoucký kraj	0,00	43,84	52,05	4,12
Pardubický kraj	8,52	39,36	39,19	12,92
Plzeňský kraj	0,00	60,10	35,63	4,27
hlavní město Praha	0,00	38,21	59,87	1,92
Středočeský kraj	5,11	34,29	46,03	14,57
Ústecký kraj	0,00	8,84	70,98	20,18
Kraj Vysočina	0,00	36,77	54,09	9,14
Zlínský kraj	20,47	46,70	32,83	0,00
celkem ČR	3,15	37,64	49,86	9,35

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

4.4.3 Domácí příprava a spolupráce se zákonnými zástupci

Kritérium 1.4 – Škola je vstřícné a bezpečné místo pro žáky, jejich rodiče i pedagogy (ZV)

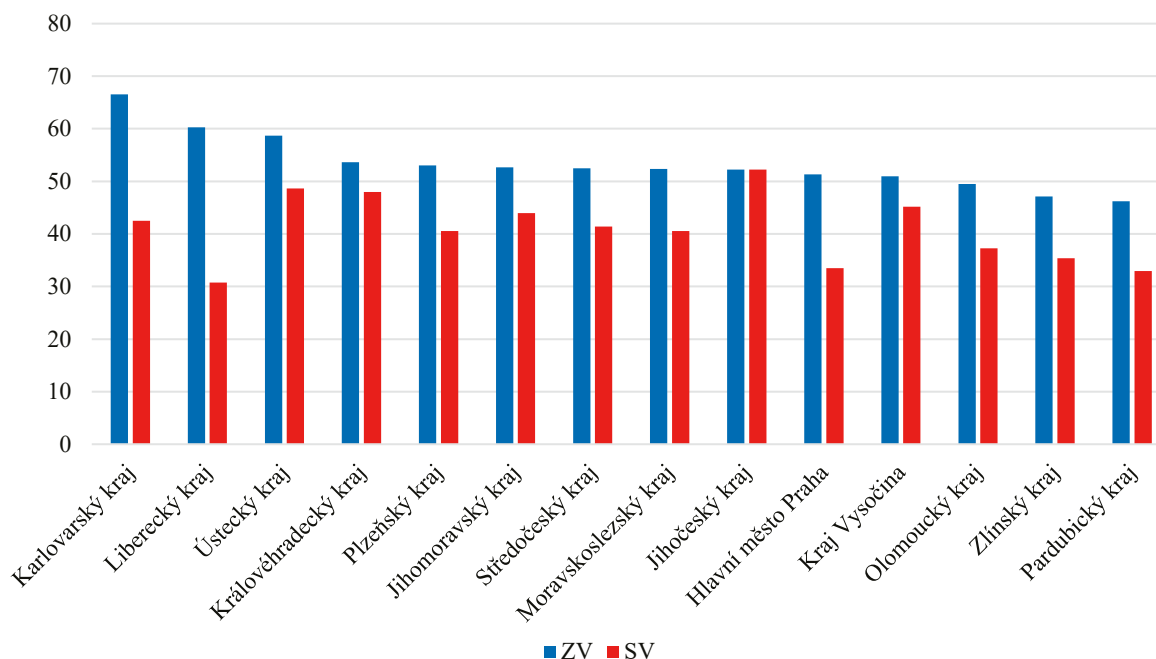
	Moravskoslezský kraj (v %)		celá ČR (v %)	
	ZV	SOV	ZV	SOV
vyžadující zlepšení a nevyhovující	5,3	0,0	6,6	6,8
výborná	30,7	30,4	13,3	7,8

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 75, SOV = 23

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Následující graf vychází z dotazníkových položek, které byly předloženy k zodpovězení učitelům základních i středních škol. Položená otázka zjišťovala, zda učitelé považují komunikaci s některými zákonnými zástupci žáků za problematickou. Procentuální podíly souhlasných odpovědí učitelů na tuto otázku byly vizualizovány v následujícím sloupcovém grafu. Z něj je zřejmé, že v Moravskoslezském kraji byl podíl učitelů základních i středních škol, kteří považovali komunikaci s některými zákonnými zástupci za problematickou, průměrný.

Procentuální podíl dotázaných učitelů, kteří považují komunikaci s některými zákonnými zástupci za problematickou (řazeno sestupně podle hodnot ze ZV)

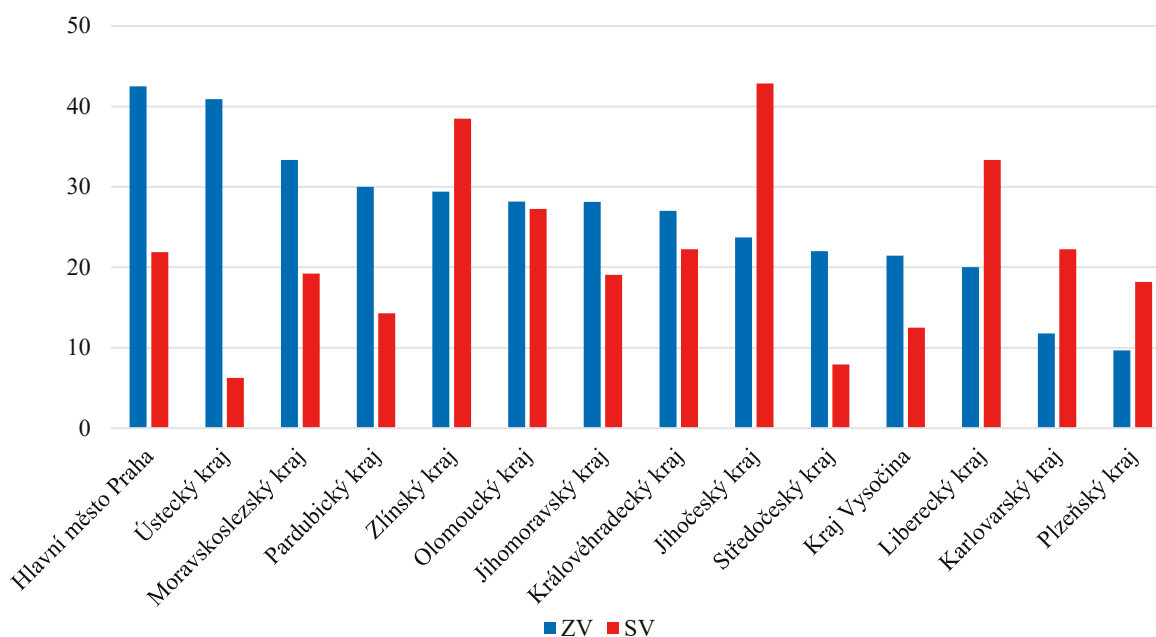

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 997, SV = 419

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Jednou z možných dimenzí participace zákonných zástupců žáků na chodu školy je jejich zapojování do tvorby vnitřních pravidel školy. Následující graf znázorňuje procentuální podíly souhlasných odpovědí základních a středních škol na otázku, zda se zákonní zástupci tímto způsobem na chodu školy podílejí. Co se týče základních škol, Moravskoslezský kraj je po Praze a Ústeckém kraji krajem s třetí nejvyšší hodnotou. Podíl středních odborných škol, které zapojování rodičů do tvorby pravidel školy potvrdily, byl však v tomto kraji v porovnání s ostatními spíše nižší.

Procentuální podíl škol, ve kterých se zákonní zástupci podílejí na tvorbě vnitřních pravidel školy

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 75, SV = 26

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.4.4 Rizikové chování

Tabulka zobrazuje procentuální podíl škol, v nichž ředitel uvedl alespoň jeden výskyt rizikového chování, který za poslední uzavřený školní rok řešilo vedení školy. Mezi sledované rizikové jevy se řadí šikana; kyberšikana; verbální agrese vůči učiteli; fyzická agrese vůči učiteli; agrese, násilí, ublížení na zdraví; užívání návykových látek; kouření; poškozování majetku, vandalismus; krádeže; záškoláctví a jiné.

Podíl škol s alespoň jedním výskytem rizikového jevu, krajské srovnání

kraj	podíl škol v %		
	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	73,21	-	76,92
Jihomoravský kraj	70,97	75,00	70,00
Karlovarský kraj	76,47	100,00	100,00
Královéhradecký kraj	83,33	-	77,78
Liberecký kraj	83,33	-	100,00
Moravskoslezský kraj	72,46	-	80,77
Olomoucký kraj	72,06	-	75,00
Pardubický kraj	62,50	-	91,67
Plzeňský kraj	79,31	-	90,91
hlavní město Praha	72,97	83,33	76,19
Středočeský kraj	70,83	66,67	78,13
Ústecký kraj	89,47	-	70,59
Kraj Vysočina	61,29	-	50,00
Zlínský kraj	77,42	-	83,33
celá ČR	73,05	77,14	77,83

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 69, SOV = 26

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Níže jsou uvedeny výsledky odpovědí ředitelů ze šetření PISA 2015 na otázku, zda daný jev z pohledu ředitele omezuje výuku ve škole. Stejně jako v tabulce zabývající se absencí žáků je nutné mít na paměti, že se jedná o datový soubor na úrovni žáka, a proto prezentované hodnoty interpretujeme následovně: pro uvedený procentuální podíl žáků (jednotlivé hodnoty v tabulce) je charakteristická konkrétní odpověď ředitele.

Do jaké míry ohrožuje záškoláctví žáků výuku?

kraj	vůbec ne	velmi málo	do určité míry	značně
Jihočeský kraj	12,33	68,83	7,86	10,98
Jihomoravský kraj	39,89	35,23	13,56	11,31
Karlovarský kraj	11,88	40,12	48,00	0,00
Královéhradecký kraj	29,90	42,08	15,07	12,95
Liberecký kraj	24,40	35,67	35,16	4,78
Moravskoslezský kraj	15,47	62,72	17,16	4,64
Olomoucký kraj	25,40	51,73	19,45	3,42
Pardubický kraj	31,58	29,27	39,15	0,00
Plzeňský kraj	21,72	59,02	14,99	4,27
hlavní město Praha	20,28	72,26	6,59	0,87
Středočeský kraj	26,40	58,71	10,33	4,56
Ústecký kraj	9,24	33,70	45,36	11,71
Kraj Vysočina	29,84	48,86	17,41	3,89
Zlínský kraj	55,66	41,38	2,97	0,00
celkem ČR	25,18	51,22	18,04	5,56

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

Do jaké míry ohrožuje užívání alkoholu nebo drog mezi žáky výuku?

kraj	vůbec ne	velmi málo	do určité míry	značně
Jihočeský kraj	61,47	36,47	2,06	0,00
Jihomoravský	63,40	35,55	1,05	0,00
Karlovarský kraj	36,43	63,57	0,00	0,00
Královéhradecký	53,26	33,48	13,25	0,00
Liberecký kraj	54,14	28,66	17,20	0,00
Moravskoslezský	55,38	42,72	1,90	0,00
Olomoucký kraj	42,01	42,43	15,56	0,00
Pardubický kraj	67,83	24,40	7,77	0,00
Plzeňský kraj	48,18	47,55	4,27	0,00
hlavní město Praha	61,43	35,20	3,37	0,00
Středočeský kraj	61,44	36,61	1,94	0,00
Ústecký kraj	57,32	40,72	1,96	0,00
Kraj Vysočina	48,85	37,88	13,26	0,00
Zlínský kraj	67,12	32,88	0,00	0,00
celkem ČR	57,18	37,77	5,05	0,00

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

4.5 Důraz na vzdělávací výsledky a podpora žáků

4.5.1 Systém poradenských služeb

Počty školských poradenských zařízení, jejich klientů a pracovníků v jednotlivých krajích zobrazují následující tabulky.

Pedagogicko-psychologické poradny – počet klientů podle převažujícího závěru vyšetření

kraj	počet ppp	počet odloučených pracovišť	počet klientů	z celku							kulturní prostředí nebo jiné životní podmínky	nadání
				specifické poruchy učení (SPU)	specifické poruchy chování (SPCH)	mentální postižení	vady řeči	poruchy autistického spektra (PAS)	jiné znevýhodnění dle § 16 odst. 9 školského zákona	ostatní		
hlavní město Praha	11	15	34 471	9 777	2 980	342	1 172	193	231	19 776	1 145	370
Středočeský kraj	9	25	17 447	5 310	2 231	445	807	341	175	8 138	935	157
Jihočeský kraj	1	9	9 375	4 186	618	134	121	19	73	4 224	145	148
Plzeňský kraj	2	8	12 001	3 215	1 006	163	615	32	42	6 928	205	54
Karlovarský kraj	1	4	6 542	1 949	423	259	118	12	367	3 414	1 035	69
Ústecký kraj	1	14	12 307	4 618	1 339	601	434	45	524	4 746	310	131
Liberecký kraj	4	8	8 551	2 334	540	1 086	218	34	176	4 163	50	40
Královéhradecký kraj	1	6	9 642	4 627	516	51	20	13	13	4 402	163	58
Pardubický kraj	2	14	9 448	4 831	1 200	354	393	76	29	2 565	377	73
Kraj Vysočina	1	8	8 482	3 498	556	386	552	6	73	3 411	172	73
Jihomoravský kraj	7	17	25 694	9 350	3 282	225	325	38	49	12 425	530	862
Olomoucký kraj	1	5	12 049	7 139	1 841	117	1 081	2	43	1 826	63	24
Zlínský kraj	1	8	11 480	4 165	1 463	13	25	2	1	5 811	24	179
Moravskoslezský kraj	6	19	14 824	6 263	1 733	119	69	7	144	6 489	505	152
celá ČR	48	160	192 313	71 262	19 728	4 295	5 950	820	1 940	88 318	5 659	2 390

Zdroj: MŠMT

Pedagogicko-psychologické poradny – počty klientů s vydaným doporučením pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

kraj	počet klientů s příznáním stupněm podpůrného opatření	příznání převážující stupeň podpůrného opatření				
		celkem	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	4. stupeň
hlavní město Praha	9 880	1 824	6 140	1 844	84	1
Středočeský kraj	10 617	1 610	6 221	2 671	111	4
Jihočeský kraj	3 910	661	2 810	437	3	0
Plzeňský kraj	3 735	517	2 429	772	17	0
Karlovarský kraj	3 272	381	1 657	1 174	57	4
Ústecký kraj	7 373	851	5 047	1 453	22	0
Liberecký kraj	4 128	413	2 186	1 506	23	0
Královéhradecký kraj	4 236	524	3 007	694	11	0
Pardubický kraj	6 605	2 299	3 374	875	56	1
Kraj Vysočina	4 585	405	3 381	871	21	0
Jihomoravský kraj	10 951	2 295	6 561	2 079	16	0
Olomoucký kraj	5 727	1 185	3 115	1 379	48	0
Zlínský kraj	4 279	626	3 173	471	9	0
Moravskoslezský kraj	8 072	1 342	5 864	831	54	0
celá ČR	87 370	14 933	54 965	17 057	532	10

Zdroj: MŠMT

Pedagogicko-psychologické poradny – počty pracovníků

kraj	počet PPP	počet odloučených pracovišť	počet speciálních pedagogů	počet psychologů	celkový počet odborných pracovníků	přepočtení na plně zaměstnané celkem
hlavní město Praha	11	15	47	131	274	186,3
Středočeský kraj	9	25	67	69	174	131,6
Jihočeský kraj	1	9	25	28	72	63,8
Plzeňský kraj	2	8	25	26	67	60
Karlovarský kraj	1	4	17	10	34	31
Ústecký kraj	1	14	48	20	89	81,9
Liberecký kraj	4	8	26	18	60	46,4
Královéhradecký kraj	1	6	24	20	66	59,8
Pardubický kraj	2	14	27	23	62	54,1
Kraj Vysočina	1	8	24	23	53	46,4
Jihomoravský kraj	7	17	61	87	180	155,8
Olomoucký kraj	1	5	28	35	65	57,8
Zlínský kraj	1	8	25	32	66	61,4
Moravskoslezský kraj	6	19	51	49	126	117
celá ČR	48	160	495	571	1 388	1 153,3

Zdroj: MŠMT

Speciálně pedagogická centra – počet klientů podle převažujícího závěru vyšetření

kraj	počet SPC	počet pracovišť, kde je poskytováno poradenství	počet klientů	z celku								
				mentální postižení	sluchové postižení	zrakové postižení	vady řeči	tělesné postižení	s více vadami	PAS	jiný zdravotní stav	ostatní
hlavní město Praha	17	18	6 899	1 034	552	455	1 599	194	1 694	808	20	543
Středočeský kraj	15	18	4 164	1 434	41	9	910	60	896	198	58	558
Jihočeský kraj	6	12	4 249	1 185	155	181	1 802	172	306	367	14	67
Plzeňský kraj	5	6	4 171	1 148	174	167	986	82	1 077	282	29	226
Karlovarský kraj	2	8	2 034	502	4	2	613	27	513	147	3	223
Ústecký kraj	9	14	11 890	2 774	227	130	5 674	244	1 710	647	81	403
Liberecký kraj	4	5	2 635	222	155	156	1 420	138	419	5	60	60
Královéhradecký kraj	6	7	5 310	1 399	317	157	1 551	206	792	623	79	186
Pardubický kraj	5	8	2 335	680	41	48	468	73	387	450	98	90
Kraj Vysočina	2	3	4 137	404	134	105	2 075	86	248	586	3	496
Jihomoravský kraj	10	17	11 921	1 554	234	172	7 559	386	780	1 129	65	42
Olomoucký kraj	4	7	7 050	64	195	172	3 613	7	132	22	610	2 235
Zlínský kraj	4	9	3 741	1 008	248	101	1 131	165	599	394	50	45
Moravskoslezský kraj	10	15	10 717	4 003	275	190	3 486	555	481	1 462	40	225
celá ČR	99	147	81 253	17 411	2 752	2 045	32 887	2 395	10 034	7 120	1 210	5 399

Zdroj: MŠMT

Speciálně pedagogická centra – počty klientů s vydaným doporučením pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

kraj	počet klientů s přiznaným stupněm podpůrného opatření	přiznaný převažující stupeň podpůrného opatření				
		celkem	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	4. stupeň
hlavní město Praha	5 054	44	437	3 187	1 128	326
Středočeský kraj	3 360	15	270	2 236	751	134
Jihočeský kraj	2 643	22	317	1 689	488	127
Plzeňský kraj	2 931	6	200	1 897	724	104
Karlovarský kraj	1 192	146	41	758	190	57
Ústecký kraj	5 559	86	1 012	3 262	923	276
Liberecký kraj	1 395	24	188	783	308	95
Královéhradecký kraj	3 416	8	403	2 097	825	83
Pardubický kraj	1 524	69	182	767	446	82
Kraj Vysočina	1 853	3	279	1 118	378	75
Jihomoravský kraj	5 001	22	318	3 522	987	153
Olomoucký kraj	3 980	56	537	2 644	649	94
Zlínský kraj	2 229	12	189	1 345	551	147
Moravskoslezský kraj	7 690	73	840	4 111	2 038	628
celá ČR	47 827	586	5 213	29 416	10 386	2 381

Zdroj: MŠMT

Speciálně pedagogická centra – počty pracovníků

kraj	počet SPC	počet pracovišť, kde je poskytováno poradenství	počet speciálních pedagogů	počet psychologů	celkový počet odborných pracovníků	přepočtení na plně zaměstnané celkem
hlavní město Praha	17	18	78	35	129	85,9
Středočeský kraj	15	18	62	24	99	54,1
Jihočeský kraj	6	12	25	8	39	34
Plzeňský kraj	5	6	21	6	32	26,9
Karlovarský kraj	2	8	17	4	27	20,1
Ústecký kraj	9	14	49	16	78	59
Liberecký kraj	4	5	26	6	36	24,1
Královéhradecký kraj	6	7	33	15	57	43,1
Pardubický kraj	5	8	21	5	30	22,8
Kraj Vysočina	2	3	22	8	33	26,8
Jihomoravský kraj	10	17	58	22	97	80,4
Olomoucký kraj	4	7	41	17	67	60,7
Zlínský kraj	4	9	38	10	54	44,9
Moravskoslezský kraj	10	15	58	26	103	90,7
celá ČR	99	147	549	202	881	673,5

Zdroj: MŠMT

V hodnocených školách ČŠI sledovala dostupnost pedagogů specialistů. Podíly navštívených škol v krajích, v nichž specialisté působili, jsou zobrazeny v následující tabulce.

Dostupnost pedagogů specialistů (podíl škol)

kraj	výchovný poradce			školní metodik prevence			školní speciální pedagog			školní psycholog		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	93,2	-	91,7	93,2	-	91,7	15,3	-	16,7	18,6	-	8,3
Jihomoravský kraj	87,5	100	100	96,9	100	100	42,2	25	23,5	25	25	35,3
Karlovarský kraj	94,4	100	80	88,9	100	100	22,2	33,3	0	16,7	0	0
Královéhradecký kraj	97,3	-	100	100	-	100	35,1	-	11,1	18,9	-	11,1
Liberecký kraj	88,1	-	100	88,1	-	100	16,7	-	0	4,8	-	0
Moravskoslezský kraj	90,9	-	96,2	93,5	-	100	32,5	-	12	24,7	-	16
Olomoucký kraj	85,9	-	100	97,2	-	100	22,5	-	8,3	19,7	-	16,7
Pardubický kraj	86	-	100	92	-	100	22,0	-	8,3	20	-	25
Plzeňský kraj	81,3	-	100	87,5	-	100	21,9	-	18,2	0	-	18,2
hlavní město Praha	97,5	100	85	92,5	100	95	45	0	10	57,5	66,7	35
Středočeský kraj	97	100	100	95	100	100	30,7	0	6,3	23,8	16,7	9,4
Ústecký kraj	93,2	-	100	95,5	-	100	27,3	-	18,8	9,1	-	0
Kraj Vysočina	83,9	-	100	85,7	-	100	21,4	-	12,5	8,9	-	37,5
Zlínský kraj	82,4	-	100	79,4	-	100	23,5	-	8,3	26,5	-	8,3
celá ČR	90,2	100	96,9	92,7	100	99	27,6	6,1	11,8	20,3	33,3	16,9

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.2 Ostatní pedagogické pozice a počty pracovníků

Pedagogičtí pracovníci vykonávající specializované, metodické nebo metodologické činnosti – ZŠ

kraj	počet				počet na 10 000 žáků kraje		
	vychovatelé	psychologové	speciální pedagogové	počet žáků ZŠ celkem	vychovatelé	psychologové	speciální pedagogové
hlavní město Praha	4	96	171	102 077	0,39	9,40	16,75
Středočeský kraj	4	74	113	125 416	0,32	5,90	9,01
Jihočeský kraj	0	18	33	56 337	0,00	3,20	5,86
Plzeňský kraj	6	12	23	50 550	1,19	2,37	4,55
Karlovarský kraj	0	6	21	25 002	0,00	2,40	8,40
Ústecký kraj	0	16	46	76 079	0,00	2,10	6,05
Liberecký kraj	6	9	23	40 722	1,47	2,21	5,65
Královéhradecký kraj	0	17	40	48 917	0,00	3,48	8,18
Pardubický kraj	0	29	27	45 746	0,00	6,34	5,90
Kraj Vysočina	1	7	30	44 319	0,23	1,58	6,77
Jihomoravský kraj	0	93	146	101 540	0,00	9,16	14,38
Olomoucký kraj	0	39	41	55 049	0,00	7,08	7,45
Zlínský kraj	0	40	42	50 107	0,00	7,98	8,38
Moravskoslezský kraj	16	67	114	104 247	1,53	6,43	10,94
Česká republika	37	523	870	926 108	0,40	5,65	9,39

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření

Pedagogičtí pracovníci vykonávající specializované, metodické nebo metodologické činnosti – SŠ

kraj	počet				počet na 10 000 žáků kraje		
	vychovatelé	psychologové	speciální pedagogové	počet žáků SŠ celkem	vychovatelé	psychologové	speciální pedagogové
hlavní město Praha	0	49	16	64 060	0,00	7,65	2,50
Středočeský kraj	0	5	8	39 468	0,00	1,27	2,03
Jihočeský kraj	0	3	1	26 583	0,00	1,13	0,38
Plzeňský kraj	0	3	1	22 059	0,00	1,36	0,45
Karlovarský kraj	0	2	1	10 743	0,00	1,86	0,93
Ústecký kraj	0	3	4	32 388	0,00	0,93	1,24
Liberecký kraj	0	2	2	15 462	0,00	1,29	1,29
Královéhradecký kraj	3	3	5	23 184	1,29	1,29	2,16
Pardubický kraj	0	2	0	21 796	0,00	0,92	0,00
Kraj Vysočina	17	5	0	21 274	7,99	2,35	0,00
Jihomoravský kraj	0	17	6	45 920	0,00	3,70	1,31
Olomoucký kraj	0	16	1	26 880	0,00	5,95	0,37
Zlínský kraj	0	8	1	24 056	0,00	3,33	0,42
Moravskoslezský kraj	0	15	6	47 662	0,00	3,15	1,26
Česká republika	20	133	52	421 535	0,47	3,16	1,23

Zdroj: MŠMT, výkaz R13 Ředitelství

4.5.3 Neobsazené ostatní pedagogické pozice

Pedagogičtí pracovníci vykonávající specializované, metodické nebo metodologické činnosti – SŠ

kraj	asistenti pedagoga	speciální pedagogové	školní psychologové	kuchaři ve školních jídelnách	pomocní kuchaři ve školních jídelnách
Česká republika	885,1	923,1	816,2	578,4	489,6
hlavní město Praha	188,7	90,7	66,5	122,5	136,2
Středočeský kraj	147,4	152,1	133,6	79,4	74,2
Jihočeský kraj	99	29,4	41,2	28,4	17,9
Plzeňský kraj	29,3	32,1	31,6	26,3	21,6
Karlovarský kraj	10	50	26,5	10,5	17,1
Ústecký kraj	67,3	92,6	99,7	49,1	22,9
Liberecký kraj	32,9	43,4	34,1	18,8	16,5
Královéhradecký kraj	41,4	56,1	56,4	26,5	25,5
Pardubický kraj	29,6	50,5	40,1	20,1	20,7
Kraj Vysočina	25,3	40,3	42,6	18	15
Jihomoravský kraj	77,9	64,6	69	56,6	39,8
Olomoucký kraj	56,4	69,7	54,2	37,3	23,7
Zlínský kraj	30,1	58	46,9	42,6	30,3
Moravskoslezský kraj	49,8	93,8	73,9	42,4	28,6

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření

4.5.4 Poskytování podpůrných opatření 1. stupně bez vypracování plánu pedagogické podpory

Z hodnocených základních škol v Moravskoslezském kraji poskytovalo podpůrná opatření bez vypracování plánu pedagogické podpory 64,3 % a dále 61,9 % středních odborných škol.

Poskytování podpůrných opatření 1. stupně bez vypracování plánu pedagogické podpory (podíl škol)

kraj	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	59,6	-	63,6
Jihomoravský kraj	56,7	100	35,7
Karlovarský kraj	68,8	66,7	25
Královéhradecký kraj	67,6	-	42,9
Liberecký kraj	67,6	-	75
Moravskoslezský kraj	64,3	-	61,9
Olomoucký kraj	66,7	-	81,8
Pardubický kraj	51,1	-	54,5
Plzeňský kraj	71,4	-	60
hlavní město Praha	74,3	75	82,4
Středočeský kraj	52,8	33,3	63
Ústecký kraj	70,5	-	68,8
Kraj Vysočina	41,2	-	66,7
Zlínský kraj	66,7	-	33,3
celá ČR	61	66,7	60,2

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 70, SOV = 21

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.5 Promyšlený systém podpůrných opatření na základě složení žáků školy a jejich potřeb

V rámci inspekční činnosti bylo ve sledovaných školách zjišťováno, zda mají promyšlený systém podpůrných opatření na základě složení žáků školy a jejich potřeb. Z hodnocených základních i středních odborných škol v Moravskoslezském kraji měla promyšlený systém podpůrných opatření většina.

Promyšlený systém podpůrných opatření na základě složení žáků školy a jejich potřeb (podíl škol)

kraj	ZV			GV			SOV		
	ano	ne, izolované aktivity	ne, žádné aktivity	ano	ne, izolované aktivity	ne, žádné aktivity	ano	ne, izolované aktivity	ne, žádné aktivity
Jihočeský kraj	71,2	26,9	1,9	-	-	-	54,5	36,4	9,1
Jihomoravský kraj	61,7	31,7	6,7	75	0	25	64,3	28,6	7,1
Karlovarský kraj	43,8	56,3	0	33,3	33,3	33,3	75	25	0
Královéhradecký kraj	91,2	8,8	0	-	-	-	42,9	42,9	14,3
Liberecký kraj	85,3	11,8	2,9	-	-	-	75	25	0
Moravskoslezský kraj	90,1	4,2	5,6	-	-	-	90,5	9,5	0
Olomoucký kraj	80,6	16,4	3	-	-	-	80	10	10
Pardubický kraj	61,7	31,9	6,4	-	-	-	8,3	75	16,7
Plzeňský kraj	89,3	7,1	3,6	-	-	-	80	10	10
hlavní město Praha	88,6	5,7	5,7	83,3	16,7	0	82,4	11,8	5,9
Středočeský kraj	88,8	10,1	1,1	83,3	16,7	0	53,6	42,9	3,6
Ústecký kraj	88,6	11,4	0	-	-	-	68,8	18,8	12,5
Kraj Vysočina	86,3	5,9	7,8	-	-	-	83,3	16,7	0
Zlínský kraj	90,9	6,1	3	-	-	-	75	25	0
celá ČR	81,1	15,3	3,6	72,7	18,2	9,1	66,3	27,3	6,4

Pozn.: Celé znění možnosti: ano, škola na základě znalosti a vyhodnocení složení žáků školy a jejich potřeb realizuje podpůrná opatření; ne, škola organizuje jednu nebo více izolovaných aktivit, které vychází z aktuálních potřeb školy či poptávky rodičů či žáků; ne, škola nerealizuje žádné podpůrné aktivity.

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 71, SOV = 21

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.6 Využití podpůrných opatření

V dotazníkovém šetření ředitelé vybraných škol uváděli, jaká podpůrná opatření využívají pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Podíly škol uplatňující tato opatření v Moravskoslezském kraji a pro srovnání v celé republice zobrazuje následující tabulka. Z přehledu byly vyřazeny speciální školy a školy, jejichž ředitelé uvedli, že je žáci se speciálními vzdělávacími potřebami nenavštěvují.

Využívaná podpůrná opatření pro děti se SVP (podíl ředitelů)

opatření	Moravskoslezský kraj		celá ČR	
	ZV	SOV	ZV	SOV
poradenská pomoc	93,3	94,7	92	95,1
úprava organizace	96,7	68,4	82,9	52,5
úprava podmínek přijímání	6,7	89,5	5,9	82,1
komenzační pomůcky	95,0	42,1	86	44,4
úprava očekávaných výstupů	53,3	26,3	54,2	15,4
individuální vzdělávací plán	90,0	63,2	93,4	71,6
asistent pedagoga	80,0	31,6	82,1	29
další pedagogický pracovník, tlumočnick, přepisovatel	5,0	5,3	4,3	1,2
upravené prostory	5,0	26,3	4,4	9,9

Pozn.: Celé znění možností: poradenská pomoc školy a školského poradenského zařízení; úprava organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení výuky předmětů speciální pedagogické péče; úprava podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání; použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, využívání podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů; úprava očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy; vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu; využití asistenta pedagoga; využití dalšího pedagogického pracovníka, tlumočnicka znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící nebo možnosti působení osob poskytujících žákovi podporu; poskytování vzdělávání nebo školských služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených.

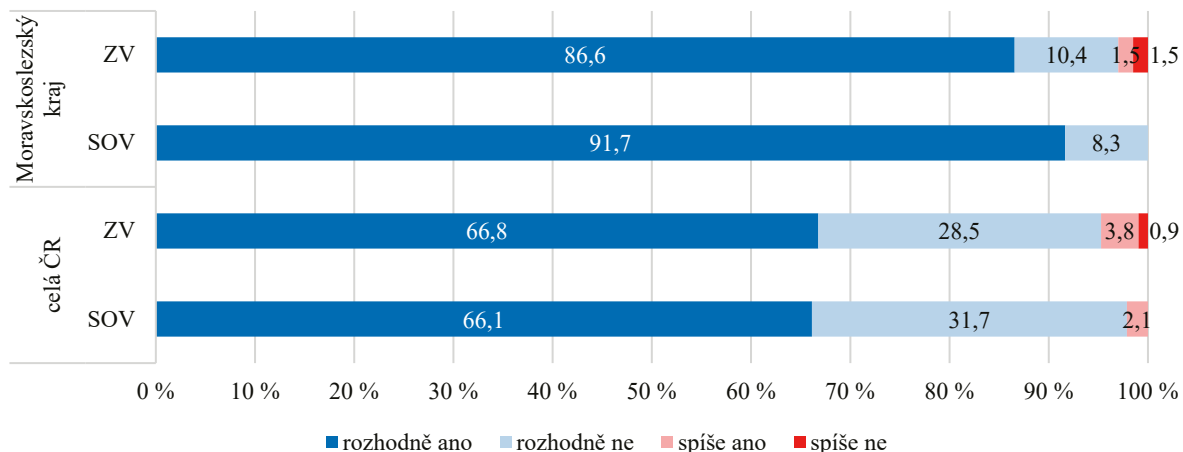
Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 60, SOV = 19

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.7 Podpora nadání

Graf níže zobrazuje podíly základních i středních odborných škol v Moravskoslezském kraji a pro srovnání v celé republice s ohledem na to, zda v nich výchovný poradce koordinuje přístup ke vzdělávání žáků se SVP, OMJ a (mimořádně) nadaných a informuje ostatní učitele o jejich potřebách.

Koordinace přístupu ke vzdělávání žáků se SVP, OMJ a (mimořádně) nadaných výchovným poradcem (podíl škol)

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 67, SOV = 24

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Ředitelé škol v dotaznících uváděli, prostřednictvím koho realizují metodické vedení asistenta pedagoga. Podíly ředitelů základních škol v jednotlivých krajích, kteří realizují metodické vedení asistenta pedagoga prostřednictvím různých aktérů, zobrazuje následující tabulka.

Metodické vedení asistenta pedagoga prováděno prostřednictvím – základní školy (podíl ředitelů)

kraj	třídního učitele	ostatních učitelů	vých. poradce	školního psychologa	školního speciálního pedagoga	dalšího vzdělávání	realizují sám	jiným způsobem	nerealizují
Jihočeský kraj	98	49	60,8	17,6	13,7	29,4	17,6	3,9	0
Jihomoravský kraj	90,6	69,8	60,4	18,9	30,2	34	22,6	9,4	0
Karlovarský kraj	100	27,3	63,6	9,1	36,4	45,5	27,3	9,1	0
Královéhradecký kraj	96,9	65,6	46,9	6,3	21,9	28,1	12,5	12,5	0
Liberecký kraj	97,1	64,7	64,7	2,9	17,6	23,5	14,7	8,8	0
Moravskoslezský kraj	91,9	43,5	69,4	17,7	27,4	43,5	17,7	11,3	0
Olomoucký kraj	90,2	43,1	54,9	19,6	25,5	35,3	29,4	13,7	0
Pardubický kraj	94,4	55,6	58,3	22,2	27,8	47,2	13,9	8,3	0
Plzeňský kraj	96,2	61,5	61,5	0	19,2	30,8	42,3	7,7	0
hlavní město Praha	92,3	43,6	64,1	25,6	46,2	38,5	12,8	12,8	0
Středočeský kraj	92,4	55,7	53,2	15,2	30,4	43	25,3	10,1	0
Ústecký kraj	92,3	59,0	59	5,1	17,9	30,8	25,6	10,3	0
Kraj Vysočina	91,7	56,3	39,6	6,3	25	29,2	33,3	4,2	0
Zlínský kraj	88,5	53,8	76,9	26,9	23,1	30,8	15,4	11,5	0
celá ČR	93,2	54,2	58,6	14,7	25,9	35,4	22,1	9,5	0

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 62

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.8 Důvody pro asistenta pedagoga

Hodnoty jsou reportovány z hospitovaných hodin pouze z běžných škol. Jedná se o procentuální podíl hodin daného kraje, resp. ČR, ve kterých asistent pedagoga působil z uvedeného důvodu.

Důvody pro působení asistenta pedagoga

kraj	Z důvodu zdravotního postižení žáka			Z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek žáka			Sdílený asistent		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	95,7	100	100	1,49	0	0	12,9	0	0
Jihomoravský kraj	95,54	100	100	3,23	0	0	10,78	0	8
Karlovarský kraj	78,49	100	-	1,08	0	-	32,26	0	-
Královéhradecký kraj	86,51	-	-	4,76	-	-	12,7	-	-
Liberecký kraj	96,4	-	-	3,6	-	-	7,19	-	-
Moravskoslezský kraj	92,61	100	100	4,35	0	0	11,74	0	28,57
Olomoucký kraj	92,77	-	100	6,02	-	0	12,45	-	0
Pardubický kraj	95,24	100	100	6,12	0	0	17,01	0	0
Plzeňský kraj	88,28	-	100	4,69	-	0	12,5	-	0
Hlavní město Praha	88,2	100	100	11,24	0	0	11,24	0	0
Středočeský kraj	93,72	100	100	7,29	0	0	10,3	0	0
Ústecký kraj	98,45	-	100	4,66	-	0	4,15	-	0
Kraj Vysočina	98,15	-	100	0	-	33,33	2,47	-	0
Zlínský kraj	95,74	-	100	5,32	-	13,33	3,19	-	0
celá ČR	92,25	100	100	4,82	0	3,33	10,96	0	4,44

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 230, GV = 1, SOV = 7

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.9 Průběh výuky

Kritérium 4.1 a 4.2

		Moravskoslezský kraj (v %)		celá ČR (v %)	
		ZV	SOV	ZV	SOV
4.1 Pedagogové systematicky promýšlejí a připravují výuku v souladu s vědomostními, dovednostními i postojeovými cíli definovanými v kurikulárních dokumentech školy a potřebami žáků	nevyhovující a vyžadující zlepšení	0	13,04	8,63	25
	výborná	36	39,13	28,29	16,67
4.2 Pedagogové využívají široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů	nevyhovující a vyžadující zlepšení	13,33	21,74	23,6	39,58
	výborná	22,67	8,7	13,72	4,17

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 75, SOV = 23

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.10 Jevy v hospitacích

Způsoby hodnocení žáků ve výuce

kraj	Jediným hodnocením v hodině bylo stručné hodnocení okamžitých výkonů (např. „dobře“ vs. „špatně“).			Žákovské hodnocení své práce nebo práce spolužáků bylo podle předem známých kritérií.		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	38,02	58,06	44,66	21,75	9,68	13,83
Jihomoravský kraj	30,29	19,00	27,66	29,47	22,00	18,03
Karlovarský kraj	29,64	25,53	44,12	9,97	10,64	4,90
Královéhradecký kraj	39,24	-	45,30	40,76	-	6,08
Liberecký kraj	31,63	22,95	37,40	32,70	32,79	8,13
Moravskoslezský kraj	33,85	31,71	31,36	33,41	17,07	29,89
Olomoucký kraj	30,70	-	28,90	34,22	-	26,15
Pardubický kraj	46,64	22,45	39,67	16,13	20,41	6,06
Plzeňský kraj	28,34	14,29	27,21	24,52	14,29	24,82
hlavní město Praha	18,85	30,99	24,94	30,49	16,93	21,59
Středočeský kraj	34,29	22,42	32,47	31,42	27,27	12,45
Ústecký kraj	23,87	50,00	43,77	24,54	0,00	11,94
Kraj Vysočina	26,48	0,00	40,10	38,98	0,00	20,77
Zlínský kraj	25,17	0,00	20,60	31,94	46,51	25,14
celá ČR	31,61	26,17	32,56	29,89	20,67	18,28

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 261, GV = 41, SOV = 609

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

Způsoby hodnocení ze strany učitele

kraj	Učitel poskytoval alespoň některým žákům zpětnou vazbu využitelnou k jejich dalšímu učení.			V hodině byly ověřovány znalosti a dovednosti.		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	59,87	25,81	54,55	45,33	41,94	42,29
Jihomoravský kraj	60,74	65,00	49,18	39,59	45,00	45,90
Karlovarský kraj	48,20	64,89	59,80	36,84	51,06	46,08
Královéhradecký kraj	72,91	-	50,83	67,97	x	38,67
Liberecký kraj	73,13	59,02	62,60	82,52	68,85	56,91
Moravskoslezský kraj	66,30	48,78	55,99	53,55	53,66	46,80
Olomoucký kraj	71,10	-	59,63	50,69	x	50,46
Pardubický kraj	65,73	53,06	55,37	33,60	48,98	35,54
Plzeňský kraj	63,85	71,43	74,94	48,89	14,29	59,43
hlavní město Praha	68,51	52,60	57,07	50,33	43,23	45,24
Středočeský kraj	58,44	66,06	50,64	52,33	44,85	50,07
Ústecký kraj	61,14	0,00	33,69	34,75	50,00	43,50
Kraj Vysočina	64,09	20,00	46,86	38,64	20,00	42,51
Zlínský kraj	56,56	48,84	57,28	53,45	58,14	69,75
celá ČR	63,94	56,42	54,41	49,84	47,05	49,18

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 261, GV = 41, SOV = 609

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.11 Budování kultury hodnocení

Kritérium 5.4 – Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků

		Moravskoslezský kraj (v %)		celá ČR (v %)	
		ZV	SOV	ZV	SOV
5.4 Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu, při ukončování vzdělávání a v dalším vzdělávání či profesní dráze a aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání	nevyhovující a vyžadující zlepšení	8	4,35	11,8	21,5
	výborná	6,67	13,04	7,9	7,8

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 75, SOV = 23

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

4.5.12 Užívané formy hodnocení

V dotaznicích ředitelé sledovaných škol uváděli, jaké formy hodnocení škola užívá pro naplnění cílů ŠVP. Podíly škol využívající podle jejich ředitelů jednotlivé formy hodnocení v Moravskoslezském kraji a celkově jsou zobrazeny v tabulce.

Užívané formy hodnocení (podíl ředitelů)

	Moravskoslezský kraj		celá ČR	
	ZV	SOV	ZV	SOV
individuální hodnocení učitele	98,6	100	98,4	95,8
mapa pokroku žáků	8,7	4,2	5,4	5,3
hodnocení žákovského portfolia	39,1	4,2	31,1	12,2
vlastní školní srovnávací testy	43,5	37,5	32,8	31,7
komerční testování	44,9	41,7	42,5	27
externí hodnocení národní	39,1	33,3	48,8	37,6
externí hodnocení mezinárodní	17,4	25	14,5	16,9
výsledky závěrečných / maturitních zkoušek	0,0	91,7	-	88,4
jiné nástroje	5,8	4,2	4,6	6,9

Počet pozorování pro Moravskoslezský kraj: ZV = 69, SOV = 24

Zdroj: ČŠI, inspekční činnost

5 SOUHRN ZJIŠTĚNÍ

Již z předchozích zjištění víme, že v České republice existují regionální rozdíly v průměrném socioekonomickém statusu žáků (SES), které úzce souvisí s rozdílným výsledným skóre z různých oblastí testování v mezinárodních šetřeních (čtenářská, přírodovědná, matematická gramotnost) i národních zjišťováních. Socioekonomické charakteristiky představují výrazný faktor ovlivňující výsledky žáků a stojí za podstatnými rozdíly mezi školami. Moravskoslezský kraj se z pohledu průměrného socioekonomického statusu žáků, vypočítaného na základě datových souborů z mezinárodních šetření PISA 2015, TIMSS 2015 a PIRLS 2016, řadí do skupiny krajů s **velmi nízkým SES**. V rámci kraje jsou ovšem územní rozdíly, kdy nejnižší SES je na Bruntálsku a Karvinsku, naopak vyšší je na Novojičínsku, Frýdeckomístecku a Hlučínsku.

Socioekonomické rozdíly krajů souvisí také s tzv. sociálním kapitálem, který dle mnoha vědeckých studií ovlivňuje nejen ekonomický rozvoj, ale také výsledky žáků v testování. Vysoký sociální kapitál dané společnosti se vyznačuje např. vyšší mírou občanského zapojování do veřejných záležitostí, častějším členstvím ve spolkových organizacích nebo jiných sdruženích či větší mezilidskou důvěrou. Moravskoslezský kraj má ve srovnání s ostatními kraji **podprůměrný sociální kapitál**.

Podíváme-li se na testové výsledky z **mezinárodních šetření**, kterých se účastnili žáci 4. tříd základních škol, Moravskoslezský kraj má obecně **podprůměrné zastoupení žáků s nejlepšími výsledky a nadprůměrný podíl žáků nedosahujících ani nízké úrovně**. Na dosahované výsledky lze nahlížet také z hlediska tzv. druhé gramotnostní úrovně, která je považována za hraniční pro úspěch v dalším vzdělávání. Pod tuto úroveň spadají žáci, kteří nezvládají základní dovednosti v matematice a čtení. To má následně značný vliv na výskyt negativních jevů, jako je např. podíl exekucí pramenících z nízké finanční gramotnosti, která je se základními dovednostmi úzce provázána. Nízká čtenářská gramotnost může mít za následek neschopnost absolventů vyhledávat a analyzovat informace nejen z knih, ale ani z médií, sníženou orientaci v současném dění a špatné vyhodnocování a využívání získaných informací v osobním, občanském i pracovním životě.

Zejména na prvním stupni základní školy potřebují maximální podporu ze strany školy ti žáci, jejichž rodiče je často mohou podpořit jen v omezeném rozsahu, ať už proto, že jde např. o cizince, nebo proto, že rodiče sami dosáhli jen nízké úrovně vzdělání.

Vysoký podíl absolventů základních škol, kteří nezvládli ani druhou gramotnostní úroveň, má dopad na budoucí socioekonomický rozvoj kraje. V době ekonomické krize se lidé s nižším vzděláním o sebe nedokážou tak dobře postarat, což může mít za následek nárůst počtu žadatelů o sociální podporu. V Moravskoslezském kraji se pod druhou gramotnostní úrovní nachází vzhledem k ostatním krajům ČR v testování PISA 2015 průměrný procentuální podíl žáků, kteří druhé gramotnostní úrovně nedosáhli. Výsledek kraje ale neukazuje na dlouhodobý a stálý trend, protože v jiných šetřeních žáci dosahují podprůměrných výsledků. Je velmi žádoucí věnovat těmto žákům pozornost a podporovat je k dosahování dobrých vzdělávacích výsledků.

V **národním testování**, které realizuje Česká školní inspekce, se průměrné výsledky žáků 9. ročníků základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií pohybovaly v krajském srovnání na **podprůměrné úrovni** v testech z **matematiky** a **českého jazyka**. V **anglickém jazyce** žáci vykazovali oproti žákům ostatních krajů **průměrné výsledky**.

V případě národního šetření byli žáci rozděleni do tří skupin podle dosažených testových výsledků. První skupina zahrnovala výsledek v intervalu do 20 % (slabý výsledek), druhá v rozmezí od 20 % do 80 %, do třetí skupiny spadali žáci, kteří v příslušném testování dosáhli nad 80 % (výborný výsledek). V mezikrajském srovnání je zastoupení žáků 9. ročníků dosahujících výborné úrovně v Moravskoslezském kraji **průměrné**. V případě matematiky dosáhlo výborného výsledku 8,3 % žáků, v českém jazyce 20,7 % žáků a v anglickém jazyce to bylo 40,7 % žáků.

Jako očekávaná úroveň byla pro účely národního testování stanovena 60% hranice úspěšnosti. V Moravskoslezském kraji se v daném testování nacházelo 9,4 % škol, ve kterých **ani jeden žák** v testování z matematiky **nedosáhl očekávaného skóre**, tedy nepřekročil hranici 60 %. V případě testování z českého jazyka to bylo 1,9 % škol. Pokud porovnáme procentuální zastoupení těchto škol s ostatními

kraji, pak jde v obou případech o nepříznivý výsledek. Těmto školám je proto vhodné věnovat zvýšenou pozornost – může jít zejména o školy, které vzdělávají vyšší podíl znevýhodněných žáků, jejichž rodiče nedokážou zajistit dostatečnou podporu v domácím prostředí.

Dalšími ukazateli výsledků vzdělávání, mimo mezinárodní či národní testování, jsou výsledky žáků v přijímacím řízení na střední školy, respektive výsledky maturitní zkoušky v roce 2018. V porovnání krajských výsledků přijímacích zkoušek na střední školy dosahovali žáci Moravskoslezského kraje **lehce podprůměrných výsledků v matematice a podprůměrných výsledků v českém jazyce**. V případě maturitních zkoušek byla sledována tzv. hrubá neúspěšnost žáků, tedy ukazatel vypovídající o tom, jaký podíl žáků z celkem přihlášených žáků u zkoušky neuspěl, nebo zkoušku vůbec nekonal. Z tohoto pohledu byly mezikrajové výsledky rozdílné pouze v řádu jednotek procent a Moravskoslezský kraj se pohyboval **mírně pod průměrem**. Na tomto místě je však vhodné doplnit, že výsledky žáků v jednotných přijímacích zkouškách i výsledky žáků u maturitní zkoušky jsou napříč kraji relativně vyrovnané, takže při mezikrajovém srovnání nepozorujeme výrazné rozdíly. Výjimku mohou představovat Karlovarský a Ústecký kraj, ve kterých jsou výsledky u uvedených zkoušek horší.

Postupné snižování předčasných odchodů žáků ze vzdělávání představuje jednu z výzev české vzdělávací politiky. **Moravskoslezský kraj má nadprůměrný podíl předčasných odchodů ze základního vzdělávání**. Dosahuje hodnoty 3,35 % oproti celostátnímu průměru 2,74 %. V kraji došlo v letech 2015 a 2016 k navýšení předčasných odchodů ze středního vzdělávání, v roce 2017 opět k jejich mírnému poklesu. Je tedy vhodné pečlivě sledovat, jak se bude trend dále vyvíjet. Na úrovni středního vzdělávání se obecně procentuálně nejvyšší zastoupení žáků, kteří opustili vzdělávání, nachází v nástavbovém studiu (L5) a středním vzdělávání s výučním listem (E a H). Tento trend platí i v případě Moravskoslezského kraje.² I když se hodnoty předčasných odchodů žáků výrazně neodlišují od republikového průměru, stále jde o vysoká procenta ve srovnání např. s odchody žáků ze středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou (M).

Procentuální podíly nově přijatých žáků ve středním vzdělávání se v případě některých kategorií vzdělání lehce odlišují od celorepublikového průměru. Zastoupení nově přijatých žáků do středního vzdělávání s výučním listem (H, E) bylo ve školním roce 2018/2019 ve srovnání s celorepublikovým průměrem (29,33 %) mírně vyšší, a to 30,69 %. Pro střední odborné vzdělávání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem (L/0) to bylo 6,57 %, v rámci středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou 40,8 % (průměr ČR je 41,03 %) a v gymnaziálním vzdělávání 20,75 %.

Obecně by se měl Moravskoslezský kraj zaměřit na zvýšení kvality učňovského školství a upřednostnit kvalitu před početními kritérii. Kraj by se měl zabývat cílenou podporou těch oborů, které produkují absolventy s uplatněním v profesích s vysokou přidanou hodnotou.

Zaměříme-li se na vytipované středoškolské obory, které jsou důležité pro rozvoj ekonomiky založené na profesích s vyšší přidanou hodnotou (obory informatické, obory spojené s telekomunikacemi a výpočetní technikou, zdravotnické obory a obor pedagogika, učitelství a sociální péče), můžeme u Moravskoslezského kraje v mezikrajovém porovnání konstatovat, že má **druhý největší podíl nově přijatých žáků středních škol v oborech informačních technologií**. V ostatních oborech je zastoupení absolventů průměrné. Pro účely komparace byly počty nově přijatých žáků do uvedených oborů přepočítány na 10 000 obyvatel kraje.

Při tvorbě vzdělávací politiky na krajské úrovni je potřeba vzít v úvahu také personální situaci ve školách. V kraji je relativně vysoký věkový průměr učitelů (okolo 48 let), který se však výrazně neliší od průměrného věku učitelů za celou Českou republiku. V porovnání mezi jednotlivými kraji se Moravskoslezský kraj v průběhu let vyznačuje **klesající tendencí v podílu nekvalifikovaných učitelů**. Jejich podíl v roce 2018 činil 2,58 %, což je z hlediska mezikrajového srovnání i z hlediska srovnání s celorepublikovým průměrem (5,31 %) velmi nízký podíl. Oproti krajům dosahujícím obdobně podprůměrných výsledků vzdělávání nemá Moravskoslezský kraj **s nedostatkem kvalifikovaných učitelů tak závažný problém** a tato skutečnost představuje **potenciál pro zlepšení výsledků vzdělávání navzdory nízkému SES**.

² Nástavbové studium předčasně opustí bezmála čtvrtina žáků. V případě středního vzdělání s výučním listem je to 18,6 % v kategorii E, resp. 12,4 % v kategorii H.

Zároveň je Moravskoslezský kraj s podílem 12,3 % třetím krajem, hned za kraji Pardubickým a Olomouckým, který má **nejnižší podíl učitelů nedoplňujících si kvalifikaci**. Celorepublikový průměr se v tomto případě rovná hodnotě 14,2 % dotázaných učitelů, přičemž výsledné hodnoty napříč kraji se v této oblasti výrazně neliší.

V kraji se také nacházejí učitelé, kteří chtějí zaměstnání z různých důvodů opustit, resp. ve školním roce 2019/2020 avizovali odchod. Při přepočtu na úvazky se v Moravskoslezském kraji jedná o 6,3 %. V tomto případě je hodnota nepatrně nižší ve srovnání s republikovým průměrem (6,4 %).

Jedním z důvodů, proč se někteří učitelé nezapojují do dalšího vzdělávání a nedoplňují si kvalifikaci, může být horší dopravní dostupnost. Zvláštní podporu by bylo vhodné věnovat zejména školám, které pracují ve znevýhodněných podmínkách. Dobrá zkušenost je s realizací vzdělávacích aktivit přímo ve školách. Vzájemná spolupráce učitelů v Moravskoslezském kraji spočívá především ve výměně informací o žácích, metodách a formách výuky a výměně materiálů. Nejméně pak učitelé spolupracují v oblasti vzájemných hospitací nebo s učiteli jiných škol. Tento trend je až na menší výkyvy charakteristický pro učitele napříč celou republikou, učitelé v Moravskoslezském kraji v tomto ohledu nepředstavují výjimku.

S problematikou kvalifikovanosti souvisí také **aprobovanost**. Neaprobovaně vedená výuka se v Moravskoslezském kraji objevila u 13,8 % vyučovacích hodin, což představuje výrazný pozitivní rozdíl oproti republikovému průměru 17,8 %. Z hlediska mezikrajového srovnání se Moravskoslezský kraj pohybuje mezi nejnižšími podíly neaprobované výuky ve všech druzích škol s výjimkou VOŠ, kde je podíl neaprobované výuky mírně vyšší (14,5 %) než průměr celostátní (12,8 %). Učitelé, kteří učí neaprobovaně, potřebují jinou nabídku profesního rozvoje než učitelé plně aprobovaní.

Vzdělávací výsledky žáků jsou do určité míry závislé také na jejich přítomnosti ve výuce, přičemž vysoký počet zameškaných, resp. neomluvených hodin může mít na dosahované výsledky negativní vliv. Tento problém navíc nemusí zasahovat pouze jednotlivé žáky, jeho projevy se mohou dotýkat i širšího třídního kolektivu. V případě navštívených základních škol byly zaznamenány **zameškané hodiny** u žáků Moravskoslezského kraje v porovnání s republikovým průměrem **mírně nižší**. Naopak **vyšší průměrný počet zameškaných hodin** byl zaznamenán **u žáků gymnázií a zejména pak u středních odborných škol**. Systematické sledování zameškaných, respektive neomluvených hodin žáků by nemělo být opomíjeno. Vždy je potřeba dostupnými prostředky tyto negativní jevy, zejména pak neomluvené hodiny, minimalizovat.

Doplňující informaci k tématu absencí mohou poskytnout odpovědi ředitelů ze šetření PISA 2015, ve kterých se ukázalo, že problematika absencí a následného ohrožení kvality výuky zasahuje přes 62,67 % patnáctiletých žáků kraje. I když ve srovnání s ostatními kraji nejde o výrazně odlišné hodnoty, je důležité tyto rizikové faktory minimalizovat. Důležitá je proto také podpora profesí, jako jsou školní psychologové, speciální pedagogové a asistenti pedagoga.

Z hodnocených základních škol a středních odborných škol v Moravskoslezském kraji měla většina z nich (90 %) promyšlený systém podpůrných opatření. Konkrétní podpůrná opatření pro žáky se SVP nejčastěji spočívala ve vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, v poskytování poradenské pomoci, v poskytování kompenzačních pomůcek a v úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem i metod vzdělávání. Ve středních odborných školách pak i v úpravě podmínek pro přijímání žáků.

Školy a zřizovatelé nemohou sice přímo ovlivňovat socioekonomický status dětí a žáků, mohou však při tvorbě vzdělávací politiky na úrovni kraje nepříznivé strukturální podmínky některých škol přímo zohlednit. Tyto školy se nacházejí zejména v územích, která mají nižší kvalitu života (např. Bruntálsko a Karvinsko). Školy a zřizovatelé mohou významně přispět k dalším podstatným prvkům kvality škol, jako je např. podpora prostředí vhodného pro učení a podpora každého žáka při dosahování dobrých výsledků. V tomto kontextu je nutné podpořit mimo jiné osobní a profesní rozvoj učitelů a ředitelů, kteří budou dobře připraveni na negativní faktory, jež se mohou v některých školách vyskytovat. Dále je důležité se věnovat i práci s rodiči a podporovat předškolní vzdělávání.

DATOVÁ PŘÍLOHA

VÝSLEDKY ŽÁKŮ
NEROVNOSTI
STRUKTURA A CHARAKTERISTIKA SOUSTAVY
FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY

OBSAH

1	VÝSLEDKY ŽÁKŮ	4
1.1	Výsledky vzdělávání na 1. stupni ZŠ	4
1.1.1	Výsledek testování TIMSS 2015, PIRLS 2016 a testování 5. ročníků	4
1.2	Výsledky vzdělávání na 2. stupni ZŠ a ve víceletých gymnáziích	14
1.2.1	Výsledek testování PISA 2015 a podíl žáků v jednotlivých gramotnostních úrovních	14
1.2.2	Výsledek testování žáků v 9. ročnících	20
1.2.3	Podíl škol, kde ani jeden žák nedosáhl očekávané úrovně v testování 9. ročníků	22
1.2.4	Podíly žáků s výbornými výsledky	24
1.2.5	Výsledky přijímacích zkoušek na střední školy	26
1.3	Výsledky vzdělávání ve SŠ	28
1.3.1	Výsledky maturitních zkoušek	28
1.3.2	Podíly žáků s výbornými výsledky v národním testování gramotností	29
1.3.3	Analýza výsledků maturitních zkoušek 2018 ve vztahu k SES	31
1.3.4	Počty přijatých do SŠ a počty absolventů	32
1.3.5	Přechod do terciárního vzdělávání	33
1.4	Doprovodné tabulky	34
2	NEROVNOSTI	37
2.1.1	Index socioekonomického statusu v krajích	37
2.1.2	Socioekonomický rozvoj a kvalita života	39
2.1.3	Velikost rozdílů ve výsledcích žáků mezi školami v krajích	40
3	STRUKTURA A CHARAKTERISTIKA SOUSTAVY	42
3.1.1	Podíly absolventů SŠ dle skupiny oborů 2017/2018	42
4	FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY	48
4.1	Pedagogické vedení školy a personální podmínky	49
4.1.1	Ředitelé	49
4.1.2	Učitelé	55
4.2	Kvalita a pracovní podmínky učitelů	70
4.2.1	Vybavenost škol z hlediska možnosti naplňovat ŠVP – v porovnání s průměrem ČR	70
4.2.2	Důvody ukončení pracovního poměru – rozdíly oproti průměru ČR	74
4.2.3	Podpora začínajících učitelů	75
4.3	Profesní rozvoj ředitelů a učitelů	77
4.3.1	Další vzdělávání ředitelů a učitelů	77
4.3.2	Poskytování zpětné vazby učitelům	83
4.3.3	Spolupráce učitelů mezi sebou	83
4.3.4	Účelnost využití didaktické techniky	84
4.4	Bezpečné a spolupracující prostředí	89
4.4.1	Příležitosti pro vzájemnou spolupráci rodičů a učitelů	89
4.4.2	Absence žáků a neomluvené hodiny	89
4.4.3	Domácí příprava a spolupráce se zákonnými zástupci	91
4.4.4	Rizikové chování	93
4.5	Důraz na vzdělávací výsledky a podpora žáků	96

4.5.1	System poradenských služeb	96
4.5.2	Ostatní pedagogické pozice a počty pracovníků	100
4.5.3	Neobsazené ostatní pedagogické pozice	101
4.5.4	Poskytování podpůrných opatření 1. stupně bez vypracování plánu pedagogické podpory ..	101
4.5.5	Promyšlený systém podpůrných opatření na základě složení žáků školy a jejich potřeb	103
4.5.6	Podpora nadání	104
4.5.7	Důvody pro asistenta pedagoga	105
4.5.8	Jevy v hospitacích	106

1 VÝSLEDKY ŽÁKŮ

1.1 Výsledky vzdělávání na 1. stupni ZŠ

1.1.1 Výsledky testování TIMSS 2015, PIRLS 2016 a testování 5. ročníků

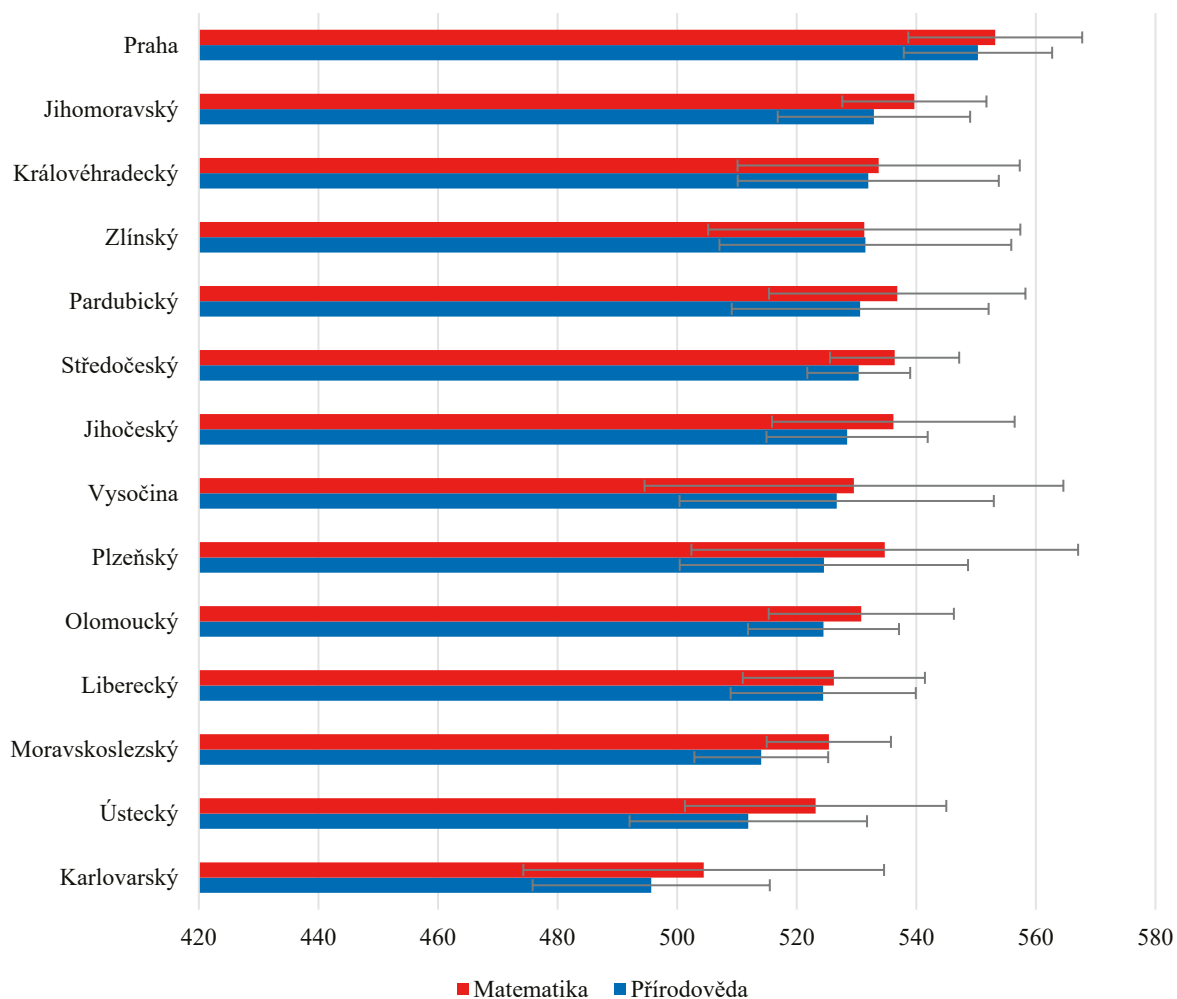
Mezinárodní šetření TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study, Mezinárodní studie trendů v oblasti matematiky a přírodních věd) a PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study) je realizováno nezávislou mezinárodní organizací IEA (International Association for the Evaluation of Educational Achievement, Mezinárodní asociace pro hodnocení výsledků vzdělávání). Cílem šetření TIMSS je sledovat trendy a výsledky vzdělávání s důrazem na oblasti matematiky a přírodních věd. Hlavním cílem šetření PIRLS však není pouhé sledování čtenářské gramotnosti jako takové, ale také zkoumání nejrůznějších faktorů, které mohou čtenářskou úroveň žáků v každé zemi ovlivňovat. Vzorek v rámci testování PIRLS a TIMSS tvoří zpravidla žákovská populace 4. ročníků základních škol.

V souladu s Plánem hlavních úkolů České školní inspekce na školní rok 2016/2017 a v rámci zákonem definovaných úkolů získávat a analyzovat informace o vzdělávání a také hodnotit podmínky, průběh a výsledky vzdělávání provedla Česká školní inspekce v termínu 9. až 26. 5. 2017 zjišťování výsledků žáků 5. a 9. ročníků základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií (dále jen „výběrové zjišťování“ nebo „zjišťování“). Zjišťování bylo provedeno elektronickou cestou prostřednictvím inspekčního systému elektronického testování InspIS SET. Výběrové zjišťování navázalo na předchozí zjišťování realizované v podobném rozsahu škol v roce 2013 v oblastech český jazyk, matematika a cizí jazyk.

Nejdříve jsou ukázány výsledky mezinárodního šetření a v závěru této části pak výsledky výběrového zjišťování žáků 5. ročníků základních škol.

Výsledky šetření TIMSS 2015 za české kraje jsou ukázány v grafu níže. Průměrné výsledky za kraje jsou tzv. bodovým odhadem. Avšak pro názornost jsou průměrné výsledky na úrovni krajů zobrazeny sloupcovým grafem, kraje jsou seřazeny dle nejvyššího průměrného dosaženého výsledku. Z důvodu malého počtu pozorování za kraje se sice intervaly spolehlivosti překrývají, nicméně z národních dat rozsáhlých šetření víme, že pořadí krajů zhruba odpovídá i rozsáhlému národnímu testování. První graf tak ukazuje průměrné výsledky v šetření TIMSS 2015 v matematické (červenou) a přírodovědné gramotnosti (modrou), interval spolehlivosti je vyznačen pomocí černé chybové úsečky.

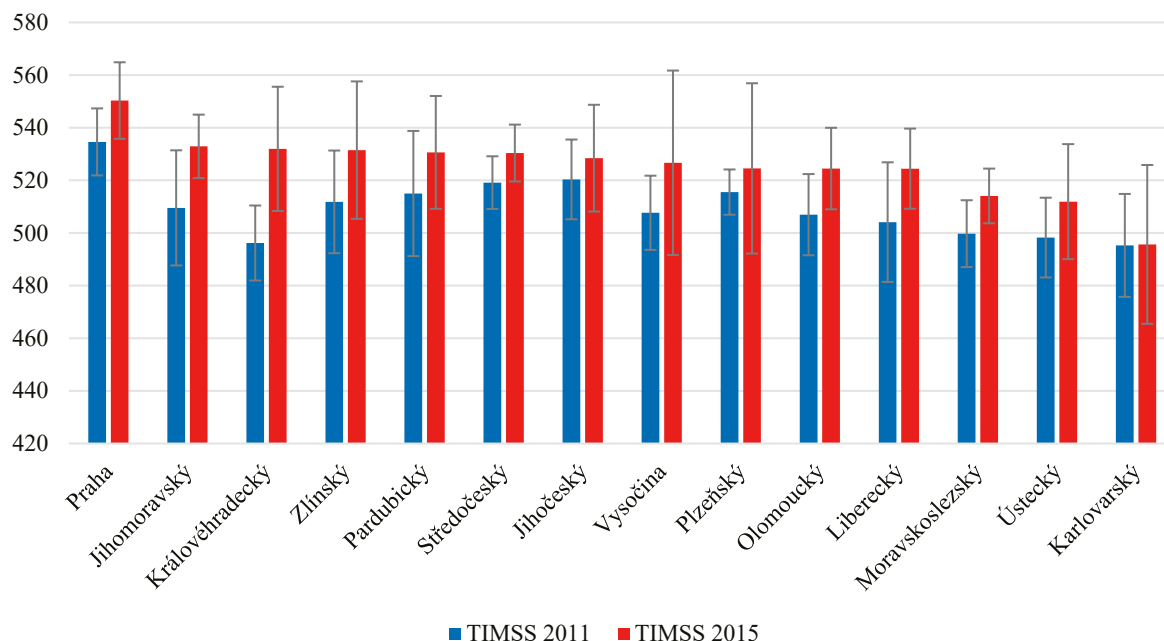
Výsledky českých žáků v krajích (TIMSS 2015 – matematika, přírodověda, 4. ročník)

Pozn.: Řazeno dle pořadí v testu z matematiky. Intervaly spolehlivosti, spočítáno v programu R balíček pro mezinárodní šetření INSTVY. Blíže IEA newsletter: *The R package ,intsvy’ - An alternative statistical tool for data analysis.*

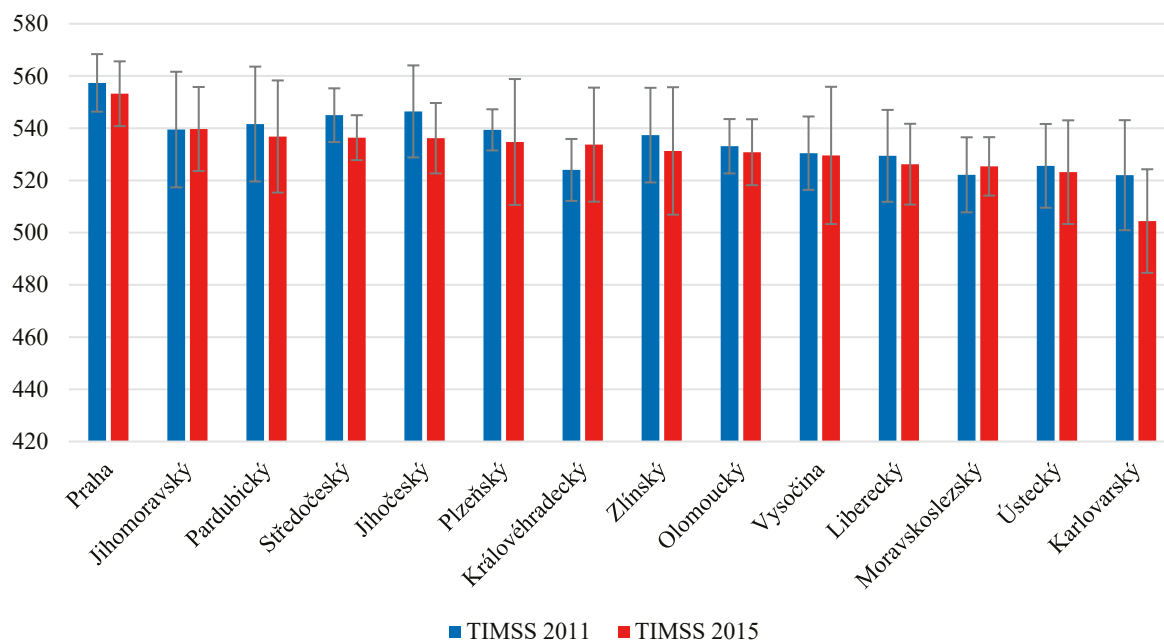
Následující graf ukazuje srovnání v čase, kdy jsou vyneseny výsledky TIMSS 2011 a TIMSS 2015. Nejdříve pro test z matematiky, poté pro test přírodovědné gramotnosti. Pořadí krajů je poměrně konzistentní, nejnižších průměrných výsledků dosahují kraje Ústecký a Karlovarský. Nejlepších výsledků pravidelně dosahuje Praha a kraje Jihomoravský a Zlínský.

Výsledky českých žáků v krajích v časovém srovnání (TIMSS 2011–2015, matematika)

Pozn.: Intervaly spolehlivosti, spočítáno v programu R balíček pro mezinárodní šetření INSTVY. Blíže IEA newsletter: *The R package 'intsvy' - An alternative statistical tool for data analysis.*

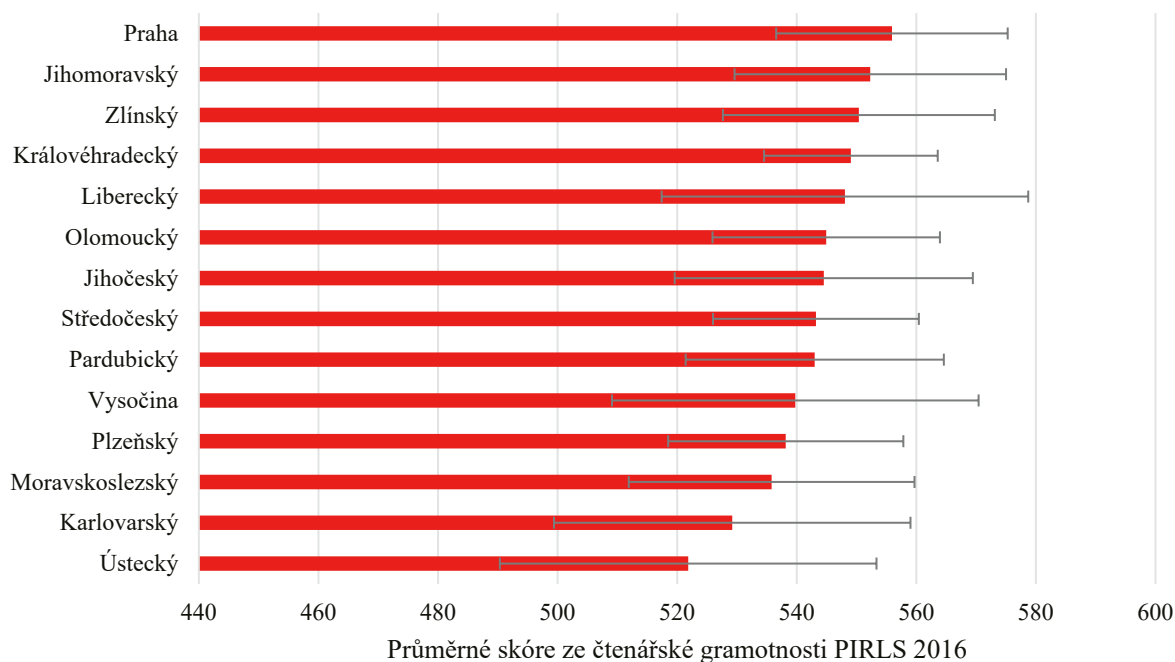
Výsledky českých žáků v krajích v časovém srovnání (TIMSS 2011–2015, přírodovědná gramotnost)

Pozn.: Intervaly spolehlivosti, spočítáno v programu R balíček pro mezinárodní šetření INSTVY. Blíže IEA newsletter: *The R package 'intsvy' - An alternative statistical tool for data analysis.*

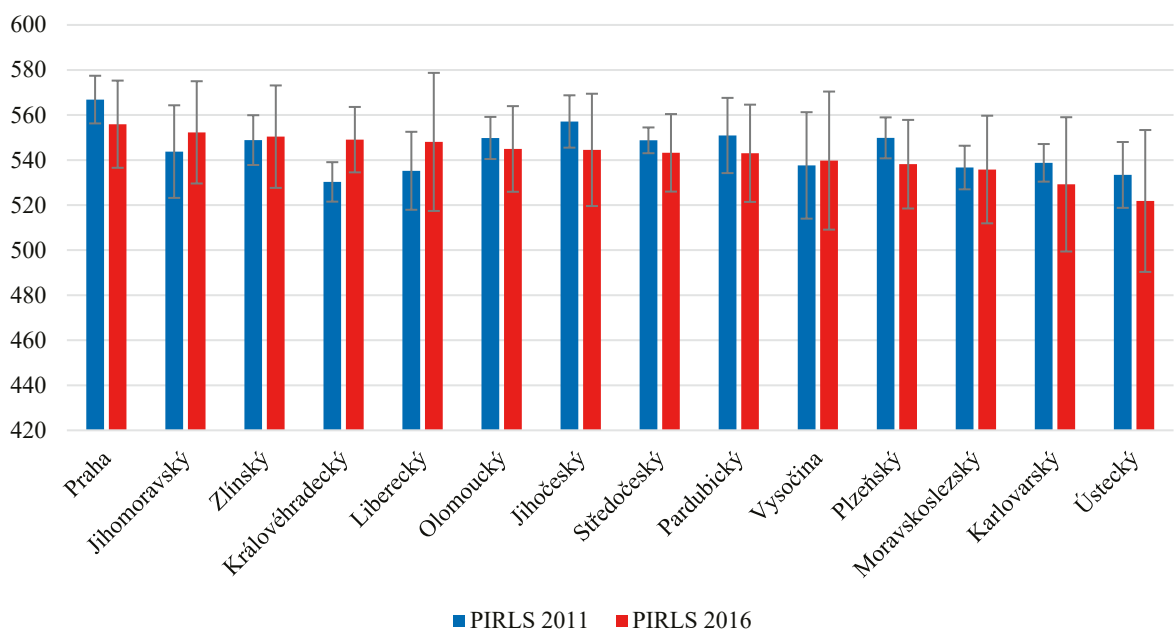
Grafy níže ukazují výsledky obdobného šetření PIRLS 2016, které je zaměřeno na čtenářskou gramotnost. Metodologie a další aspekty mezinárodního šetření jsou shodné s výzkumem TIMSS, rozdílné je načasování testování, kdy nejnovější vlna testování se v ČR konala v roce 2016. Přestože se intervaly spolehlivosti opět překrývají, pořadí krajů je velmi podobné, respektive se nemění pořadí u Prahy, na posledním místě jsou opět Karlovarský a Ústecký kraj, ačkoliv tyto rozdíly nejsou statisticky signifikantní z důvodu malého testovaného vzorku.

Výsledky českých žáků v krajích (PIRLS 2016 – čtenářská gramotnost, 4. ročník)

Pozn.: Intervaly spolehlivosti, spočítáno v programu R balíček pro mezinárodní šetření INSTVY. Blíže IEA newsletter: *The R package 'intsvy' - An alternative statistical tool for data analysis.*

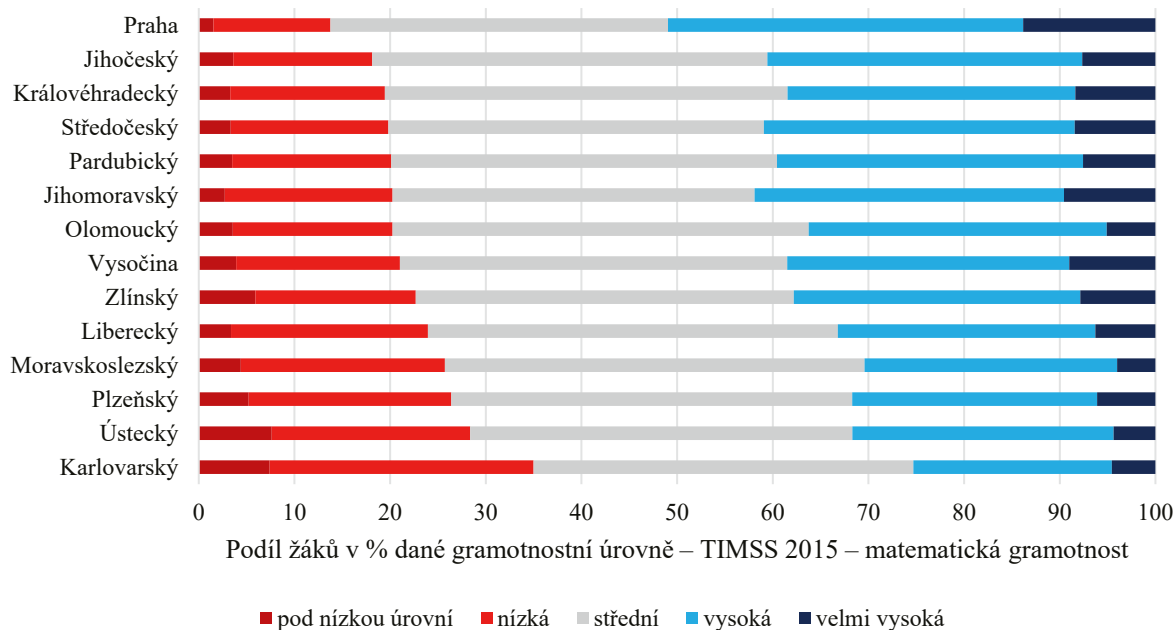
Výsledky českých žáků v krajích v časovém srovnání PIRLS 2011–2016, čtenářská gramotnost

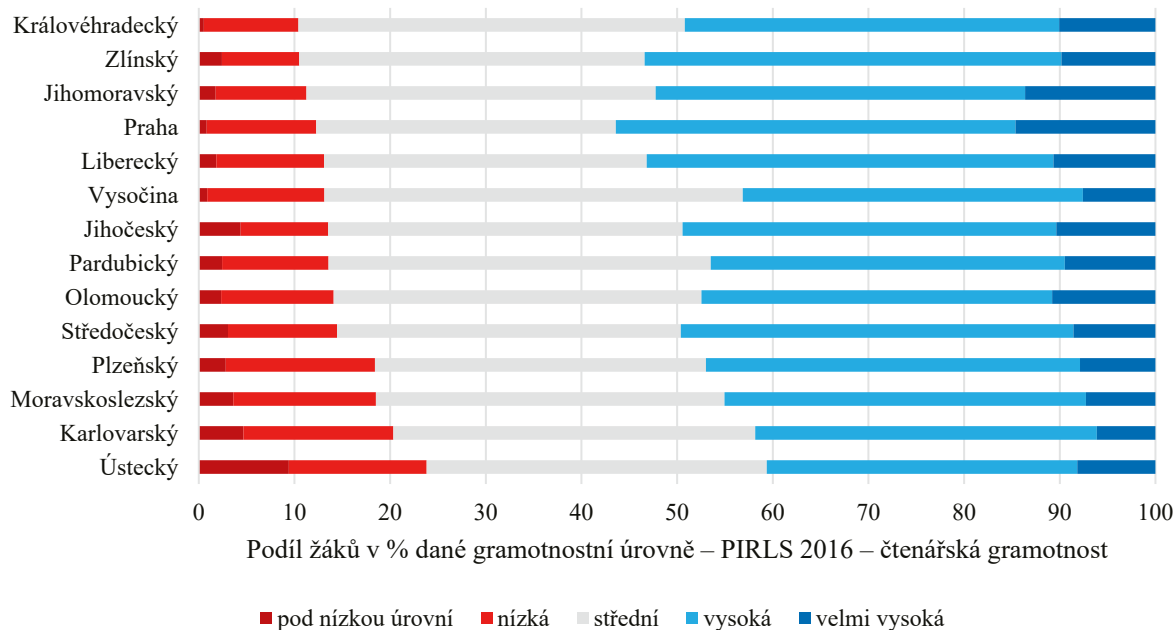
Pozn.: Intervaly spolehlivosti, spočítáno v programu R balíček pro mezinárodní šetření INSTVY. Blíže IEA newsletter: *The R package 'intsvy' - An alternative statistical tool for data analysis.*

Prozatím u obou šetření byly ukázány průměrné bodové výsledky za daný kraj. Následující tabulky a grafy ukazují podíl žáků pod danou gramotnostní úrovní nebo v dané gramotnostní úrovni dle metodiky IEA organizující šetření TIMSS a PIRLS. Celkem je pět gramotnostních kategorií. První kategorií je podíl žáků, kteří nedosáhnou ani nízké úrovně gramotnosti v šetření TIMSS a PIRLS. Druhá kategorie je podíl žáků v nízké kategorii, analogicky postupujeme až po pátou kategorii představující velmi vysokou dosaženou gramotnost.

Gramotnostní úrovně v krajích – TIMSS 2015 – matematická gramotnost

Gramotnostní úrovně v krajích – PIRLS 2016 – čtenářská gramotnost

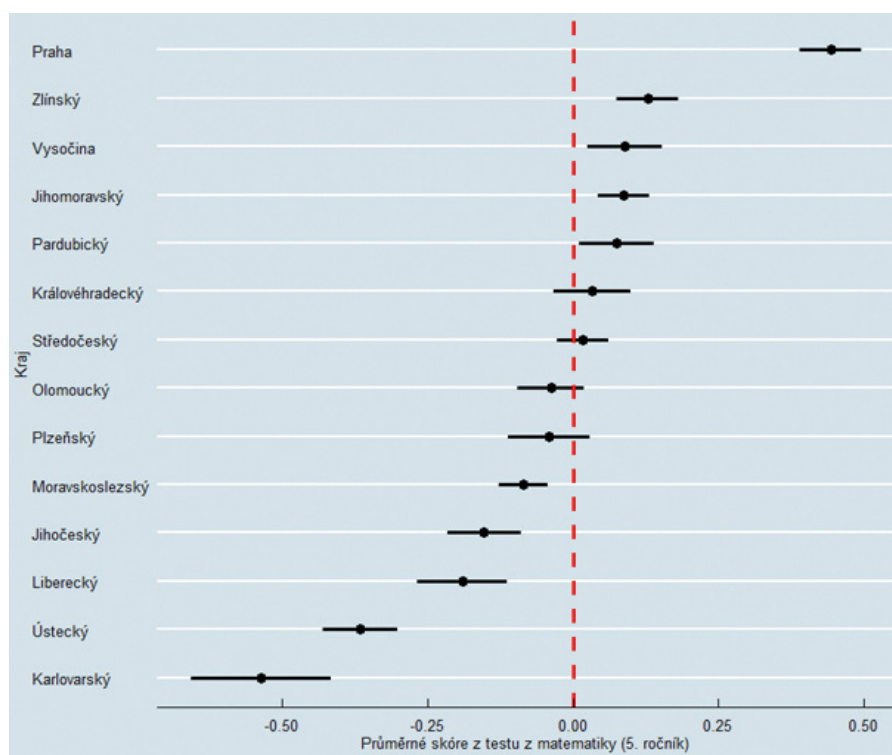

Výsledky mezinárodních šetření jsou výběrem z populace všech žáků daného ročníku či věku. Je však nutno počítat s tím, že z důvodu charakteru výběrového šetření jsou výsledky na úrovni České republiky zatíženy výběrovou chybou, na úrovni krajů je pak s klesajícím vzorkem výběrová chyba větší. **Pořadí krajů tak s ohledem na náhodnou výběrovou chybu nelze zcela přesně určit.** Nicméně z výsledků lze dovodit, že existují kraje, které se pravidelně umísťují na předních pozicích, a naopak kraje, které se pohybují spíše na konci. Další analýzy ukazují, že se výsledky z mezinárodních šetření odrážejí i ve výsledcích domácích šetření, kde je vzorek několikanásobně větší, popřípadě se jedná o celou populaci žáků. Z tohoto důvodu jsou výsledky z mezinárodních šetření porovnány s výběrovým šetřením žáků 5. a 9. tříd provedeným ČŠI.

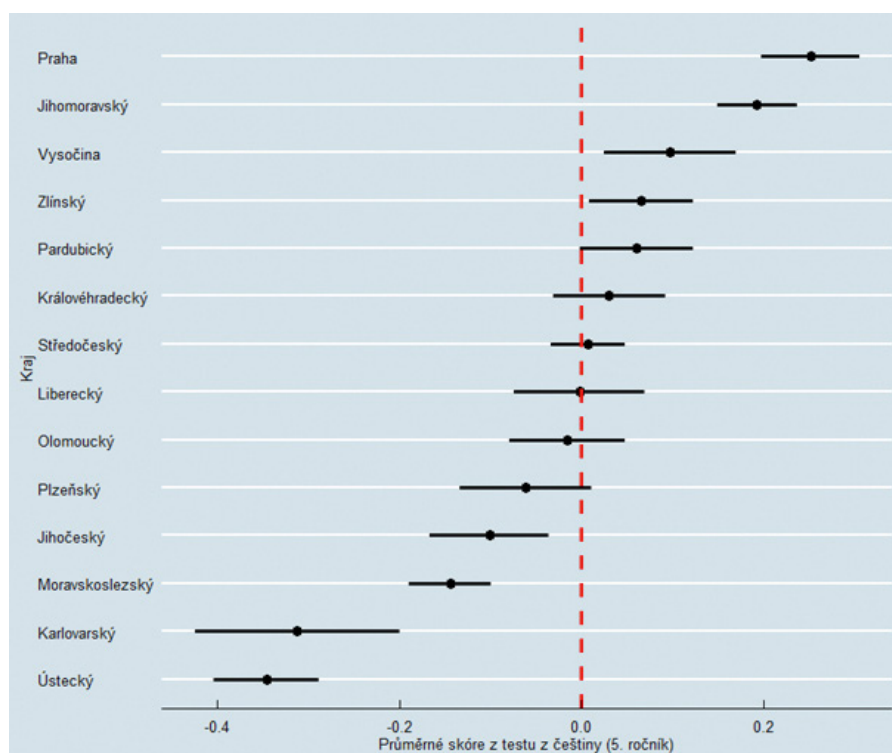
Mapy a grafy potvrzují závěry z mezinárodních šetření, že rozdíly mezi kraji jsou dlouhodobého charakteru. **Nejnižších průměrných výsledků dosahují kraje Ústecký a Karlovarský. Nejlepších výsledků pravidelně dosahuje Praha a kraje Jihomoravský a Zlínský.** Výsledky žáků jsou ovlivněny zejména

strukturálními faktory, jako je průměrný socioekonomický status žáků (SES), nedostatek kvalifikovaných učitelů v krajích, ale i horší kvalitou škol (viz dále).

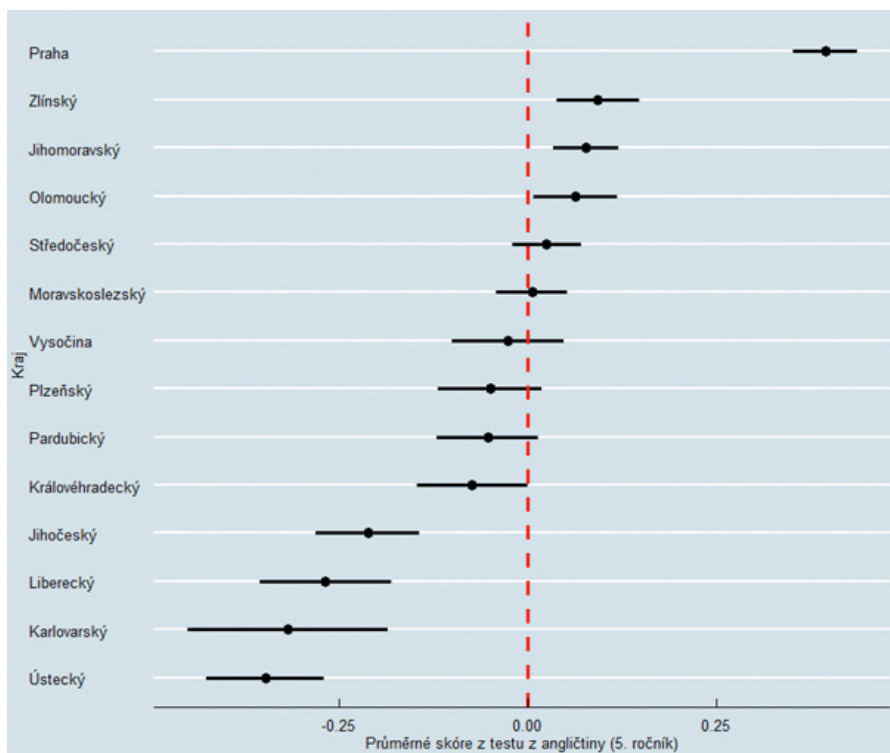
Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. ročníku – matematika

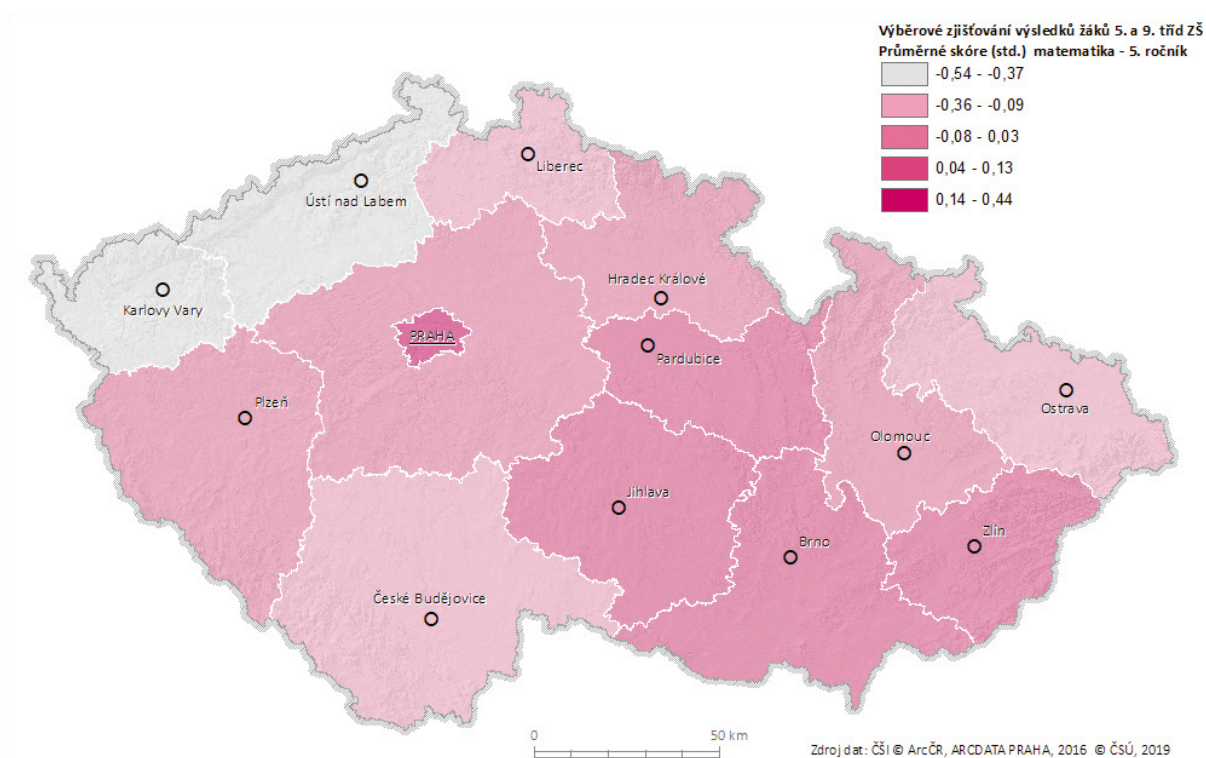
Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. ročníku – český jazyk

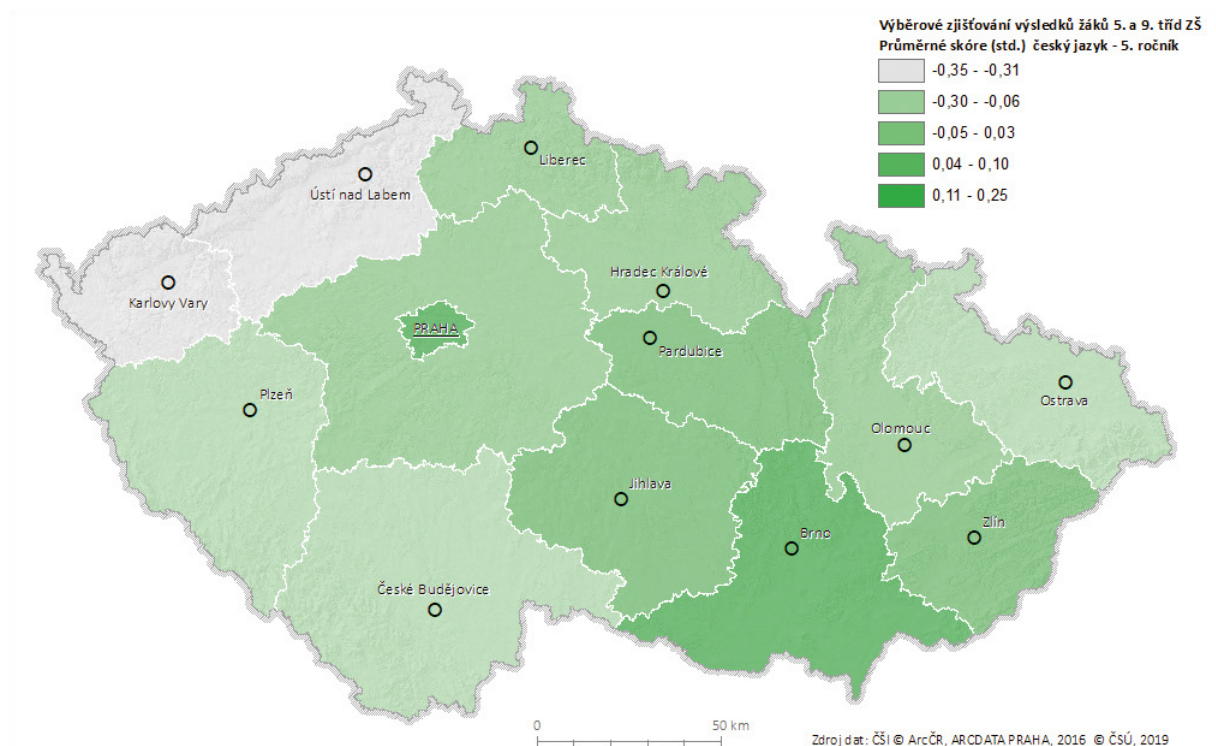
Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. ročníku – anglický jazyk

Průměrné skóre z matematiky – Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. ročníku

Průměrné skóre z českého jazyka – Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. ročníku

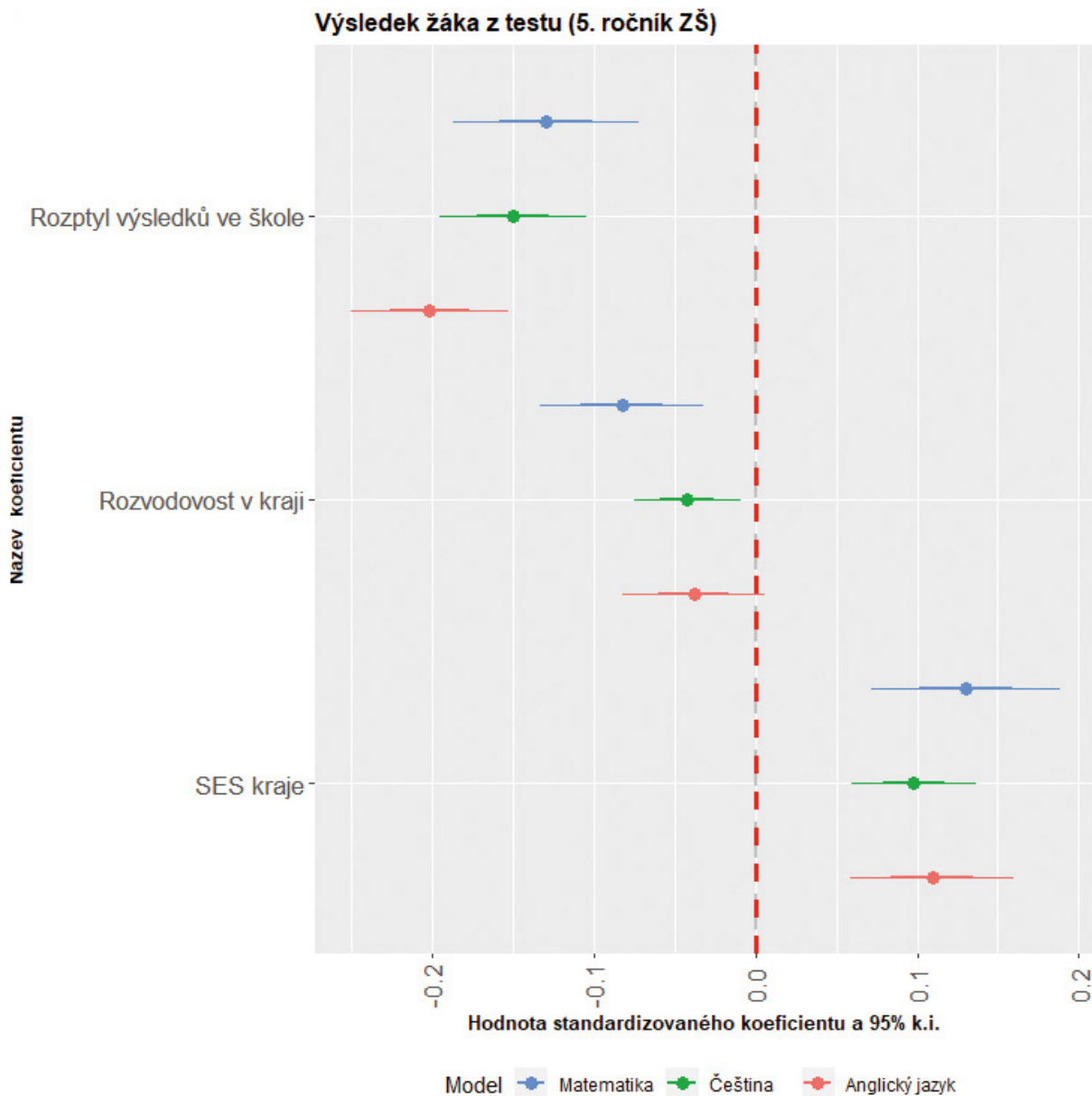

Podobně jako v případě mezinárodních šetření je možné se podívat na určité kategorie i v rámci výběrového zjišťování výsledků žáků. V případě národního šetření byli žáci rozděleni do tří skupin podle toho, jestli jejich úspěšnost v testu náležela do intervalu do 20 % (slabý výsledek), 20–80 %, či nad 80 % (výborný výsledek). Podíly žáků 5. ročníku v jednotlivých krajích se slabým a výborným výsledkem v matematice, českém a anglickém jazyce zobrazuje následující tabulka.

Podíly žáků se slabým/výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. ročníku

kraj	matematika		český jazyk		anglický jazyk	
	slabý	výborný	slabý	výborný	slabý	výborný
Jihočeský kraj	1	12,2	1,8	14,3	0	46,8
Jihomoravský kraj	0,7	14,6	0,6	17,5	0	55,8
Karlovarský kraj	4	5,4	1	7,9	0,4	39,4
Královéhradecký kraj	0,9	14,1	0,7	14,4	0,5	51,5
Liberecký kraj	1,6	12,4	0,7	14,0	0	41,4
Moravskoslezský kraj	1,3	11,6	1,7	10,5	0,1	54,4
Olomoucký kraj	1,7	12,6	1,6	14,7	0	57,4
Pardubický kraj	0,7	14,8	0,9	15,0	0,2	51,4
Plzeňský kraj	1,3	15,4	1,7	14,7	0,1	50,5
hlavní město Praha	0,3	27,9	0,6	21,1	0	68,6
Středočeský kraj	1,1	16,1	1,3	15,2	0	55,3
Ústecký kraj	3,7	7,6	2,6	6,3	0,2	41,5
Kraj Vysočina	0,8	16,1	0,6	13,6	0	50,6
Zlínský kraj	0,4	14,5	0,7	13,6	0	57,5
celá ČR	1,2	14,6	1,2	14,2	0,1	53,7

Statistický model vysvětlující regionální výsledky žáků z matematiky, češtiny a anglického jazyka (5. ročník)

Zdroj: Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. a 9. tříd ZŠ. Model vytvořen v jazyku R. Testování nemělo za cíl plošně zjišťovat individuální charakteristiky žáků, rodičů a školy, jako je tomu u mezinárodních šetření (PISA, TIMSS, PIRLS), proto tyto faktory v následující analýze chybí. Doplnit tak lze charakteristiky na úrovni kraje, k tomu slouží průměrný socioekonomický status, který vznikl agregací indexů SES v šetření PISA (ESCS) a PIRLS/TIMSS index domácích zdrojů pro učení. Tento index silně koreluje s HDP kraje, nezaměstnaností kraje, indexem stáří, počtem knihoven na počet obyvatel kraje a dalšími sociodemografickými charakteristikami. Slabší korelace je s rozvodovostí, což umožňuje tento indikátor vložit do modelu, ostatní socioekonomické proměnné mají stejný efekt jako SES, a protože jsou s ním logicky zkorelované (SES odráží socioekonomický výkon kraje), nemohou vstoupit do modelu.

Rozdílné výsledky žáků lze částečně vysvětlit pomocí několika málo faktorů, které jsou na úrovni školy a na úrovni kraje. Klíčovou proměnnou je zde rozptyl individuálních výsledků žáků za danou školu (model klastrovaný za třídu dá stejné výsledky). **Čím je rozptyl výsledku žáků v dané škole vyšší, respektive čím vyšší heterogenita výsledků, tím je skóre žáka z testování v průměru horší.** Tento vztah je velmi silný. Protože hodnoty koeficientu jsou standardizované, tak původní škály byly převedeny do jednotek směrodatných odchylek, kdy hodnoty ± 3 představují reálně minima a maxima a hodnota 0 značí, že se jedná o průměrnou hodnotu. Závislá proměnná *výsledek z testování* je rovněž agregovaným ukazatelem v podobě směrodatných odchylek (z-skór). Například žák s nejhorším bodovým výsledkem v matematice z 5. ročníku dosáhl skóre -2,9, žák s nejlepším výsledkem dosáhl skóre 2,2 indexu na škále směrodatných odchylek (z-skór). Žáci s hodnotou nula pak byli v testu průměrní. Analýza naznačuje,

že pro lepší výsledky na úrovni školy je lepší, pokud školu navštěvují žáci, kteří se v úspěšnosti testování od sebe dramaticky neliší. Takovou školou či třídou může být ta, kde je velký počet nadprůměrných studentů a velký počet podprůměrných studentů v rámci této třídy/školy, a to nezávisle na průměrném výsledku této třídy/školy. Takováto třída bude mít horší výsledek než ta, která má vyšší homogenitu, resp. výsledky žáků v rámci jedné školy si jsou podobné. Nemusí se ale jednat o kauzální vztah znamenající, že by heterogenní třídy z hlediska výsledků způsobovaly horší výsledky. Rozptyl výsledků neznamena heterogenitu z hlediska socioekonomického statusu. Z jiných zjištění víme, že rozptyl SES s výsledky příliš nesouvisí (sekundární analýzy PIRLS). Přestože individuální SES žáka souvisí s jeho výsledkem v testování, výsledek negativního efektu rozptylu na průměrné výsledky žáků ve škole nelze chápat tak, že by se měli segregovat žáci na základě SES. I homogenní třída z hlediska SES, která má ale heterogenní výsledky, bude mít v průměru horší výsledky než srovnatelná třída, kde jsou rozdíly ve výsledcích žáků menší, a to právě i po kontrole vlivu faktorů individuálního SES, SES na úrovni školy a jeho rozptylu. **Na základě těchto i dalších zjištění je doporučení pro školy takové, že by se měly snažit věnovat všem žákům tak, aby v rámci školy nepanovaly velké rozdíly ve výsledcích žáků.**

Model nám dále potvrzuje, že **průměrný SES kraje koreluje pozitivně s výsledky žáků v testech z matematiky, češtiny a anglického jazyka. Dalším zjištěním je, že míra rozvodovosti v kraji velmi negativně ovlivňuje výsledky žáků v kraji.** Rozvodovost je proměnná, která měří kulturní hodnoty a souvisí s nízkou religiozitou v krajích. Jedná se taky o proměnnou, která částečně vystihuje lokální kulturní identitu a konzervativnost regionu. Žáci v krajích s vysokou rozvodovostí dosahují horších výsledků. Přestože se jedná o agregovaná data, kauzální mechanismus funguje i na mikroúrovni, kdy děti z rozvedených rodin rovněž dosahují horších výsledků. **Vysoké rozvodovosti dosahují kraje Ústecký, Karlovarský a Moravskoslezský. Nabízí se zvýšení podpory žákům za pomoci školních psychologů a podpora těchto podpůrných pedagogických profesí ve výše zmíněných krajích.**

1.2 Výsledky vzdělávání na 2. stupni ZŠ a ve víceletých gymnáziích

Výsledky šetření pro druhý stupeň ZŠ a pro víceletá gymnázia vykazují stejný trend. Rozdíly ve výsledcích žáků mezi regiony a mezi školami v rámci regionů jsou ale větší (blíže sekundární analýza PISA 2015).

1.2.1 Výsledky testování PISA 2015 a podíl žáků v jednotlivých gramotnostních úrovních

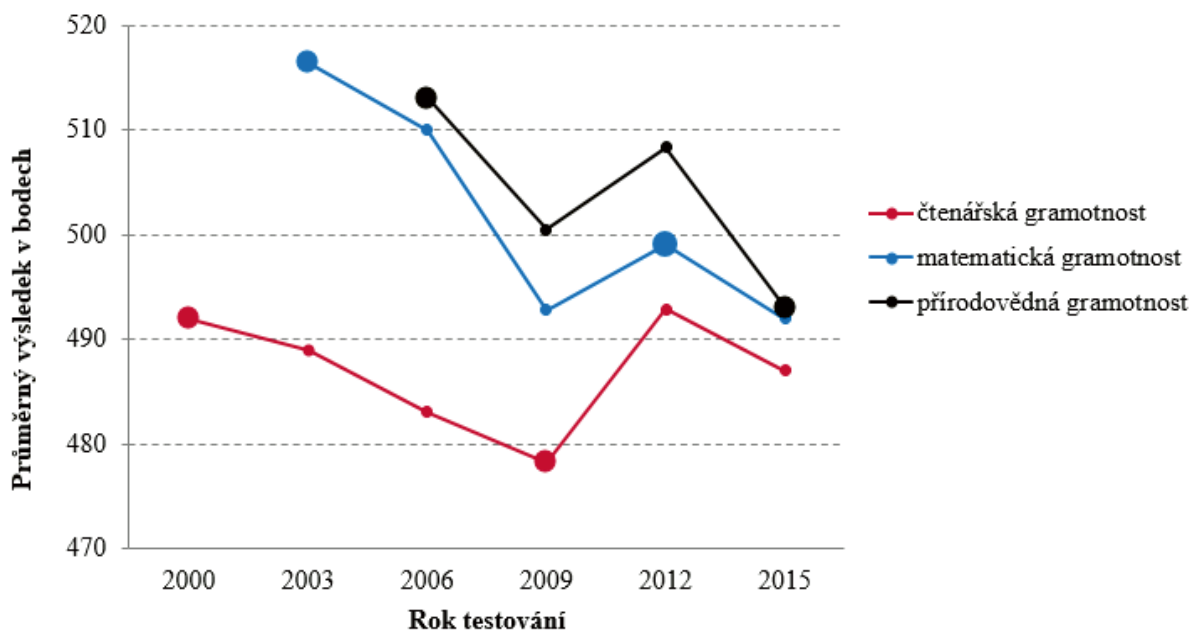
Program pro mezinárodní hodnocení žáků PISA (The Programme for International Student Assessment) je mezinárodní šetření realizované Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (Organisation for Economic Cooperation and Development, OECD). V současnosti je šetření PISA považováno za největší a nejdůležitější šetření měřící výsledky vzdělávání na mezinárodní úrovni. Jeho hlavním cílem je pomocí pravidelného testování znalostí patnáctiletých, respektive šestnáctiletých žáků hodnotit vzdělávací systémy zúčastněných zemí. Kromě členských zemí OECD se testování PISA účastní také nečlenské země z celého světa. Stejně jako v případě ostatních mezinárodních šetření v oblasti vzdělávání je hlavním přínosem šetření PISA zejména možnost srovnání vzdělávacích systémů napříč zúčastněnými zeměmi, a to jak z geografického hlediska, tak v čase.

Mezinárodní testování PISA probíhá od roku 2000 v pravidelných intervalech, přičemž cyklus testování je tříletý. Testovanou skupinu tvoří patnáctiletí a šestnáctiletí žáci základních škol a víceletých gymnázií, tedy žáci končící povinnou školní docházku, a dále žáci prvních ročníků čtyřletých gymnázií a středních škol všech druhů. Mimo zjišťování vzdělávací úrovně žáků tak mohou výsledky šetření PISA posloužit ke zhodnocení faktu, nakolik budou tito žáci schopni začlenit se do moderních ekonomik a do běžného života moderní společnosti.

V rámci šetření PISA jsou žáci testováni vždy ve třech oblastech, konkrétně v oblasti matematické, přírodovědné a čtenářské gramotnosti, přičemž jedna z těchto oblastí je v každém cyklu vždy primární. Gramotnost je zde chápána jako schopnost žáků aplikovat získané znalosti v situacích reálného světa. V aktuálním šestém cyklu z roku 2015, kterému se věnuje i následující sekundární analýza, byla hlavní testovanou oblastí přírodovědná gramotnost. Tato skutečnost bude zohledněna i v této zprávě a většina sekundárních analýz bude proto zaměřena právě na oblast přírodovědné gramotnosti.

Konkrétní školy i žáci, kteří se mezinárodního testování PISA účastní, jsou vybíráni na základě přesných technických instrukcí takovým způsobem, aby byla zajištěna reprezentativita vzorku na národní úrovni (respektive aby bylo možné závěry testovaných žáků zobecnit na celou definovanou populaci žáků dané země), a zároveň tak, aby byly dodrženy jednotné mezinárodní standardy vybrané žákovské populace. Za výběr vzorku a organizaci celého šetření je v každé zemi zodpovědný národní koordinátor, kterým je stejně jako v jiných mezinárodních šetřeních v případě České republiky Česká školní inspekce. Pro testování PISA v roce 2015 bylo v každé zemi vybráno minimálně 150 škol, v rámci každé školy pak bylo vybráno zpravidla 42 žáků (v zemích, kde probíhalo testování na počítačích), resp. 35 žáků (v zemích, kde probíhalo testování papírovou formou). Pro každou zemi tak byl stanoven minimální počet žáků pro testování 5 250 (v zemích, kde probíhalo testování na počítačích) nebo 4 500 (v zemích, kde probíhalo testování papírovou formou). Dále bylo stanoveno, že v každé zúčastněné škole musel být minimální počet testovaných žáků 20, a to z důvodu, abychom mohli co nejpřesněji měřit a sledovat rozdíly způsobené mezi školami a uvnitř škol. To je také hlavním analytickým cílem šetření PISA.

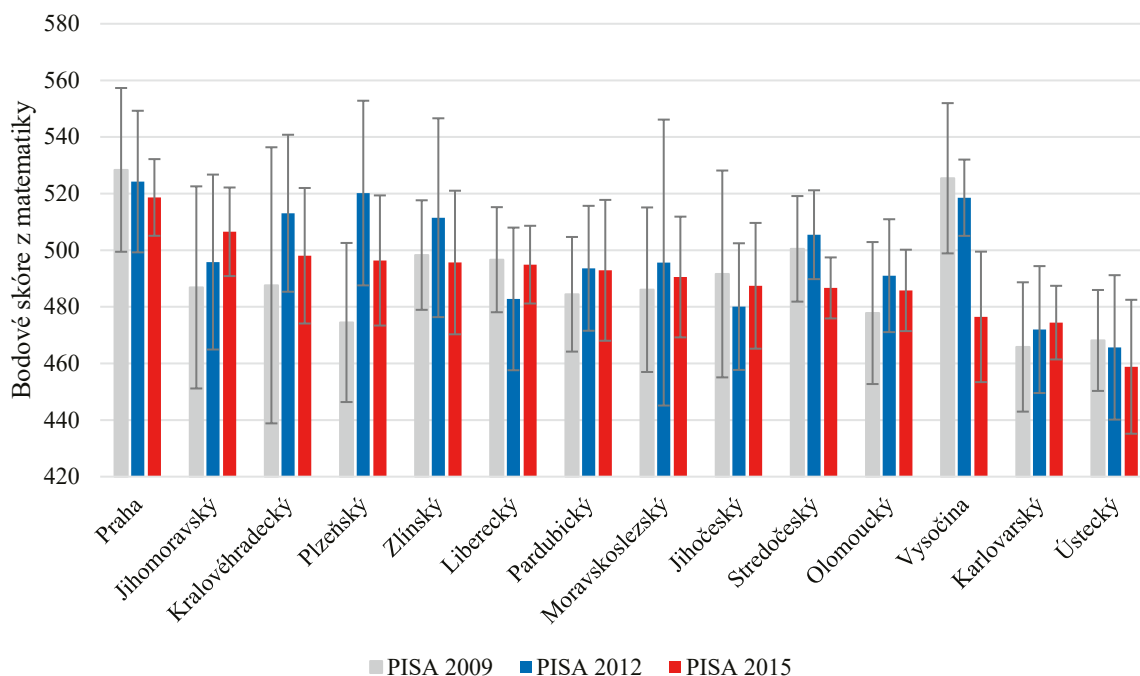
Souhrnné výsledky českých žáků v gramotnostních oblastech od roku 2000 – PISA

Zdroj: Národní zpráva PISA 2015, ČŠI

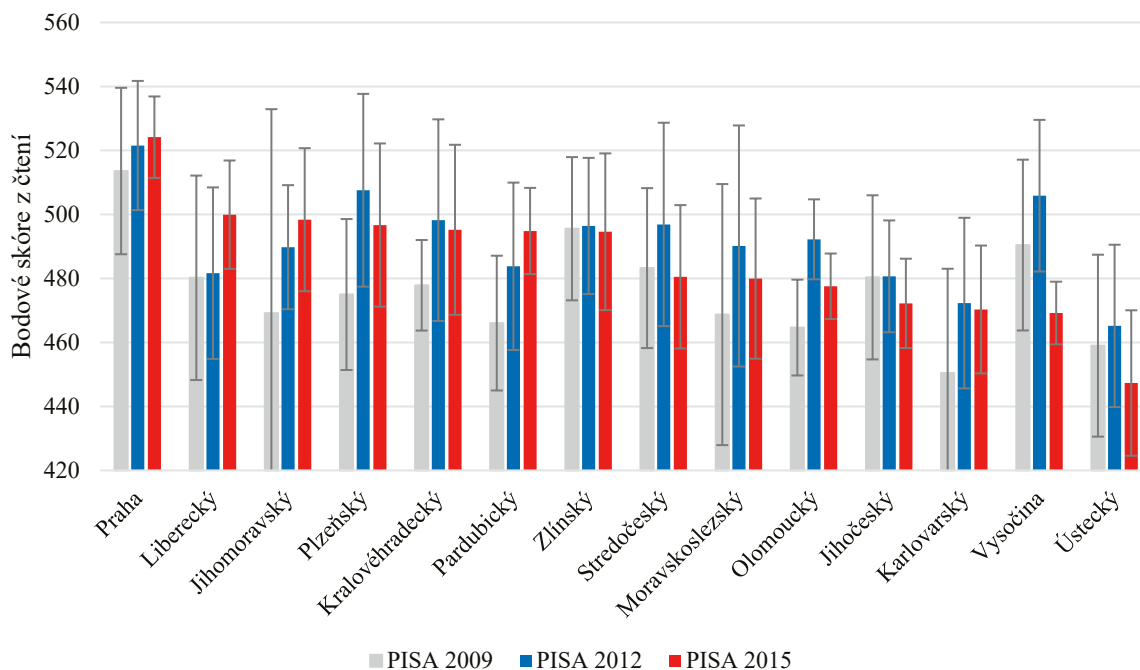
Nejnovější výsledky šetření PISA 2015 jsou ukázány v následujících grafech, a to ve srovnání v rámci dané gramotnostní oblasti v čase. Zobrazeny jsou rovněž intervaly spolehlivosti. Pořadí krajů je velmi podobné šetření TIMSS a PIRLS – s tím, že rozdíl mezi nejlepšími kraji a těmi, které dosahují nejnižších průměrných výsledků, se u patnáctiletých žáků zvyšuje. Rozdíly mezi kraji se tak ve srovnání s šetřením TIMSS a PIRLS u žáků 4. tříd zvyšují.

Výsledky českých žáků v testování PISA 2009–2015 za kraje – matematická gramotnost

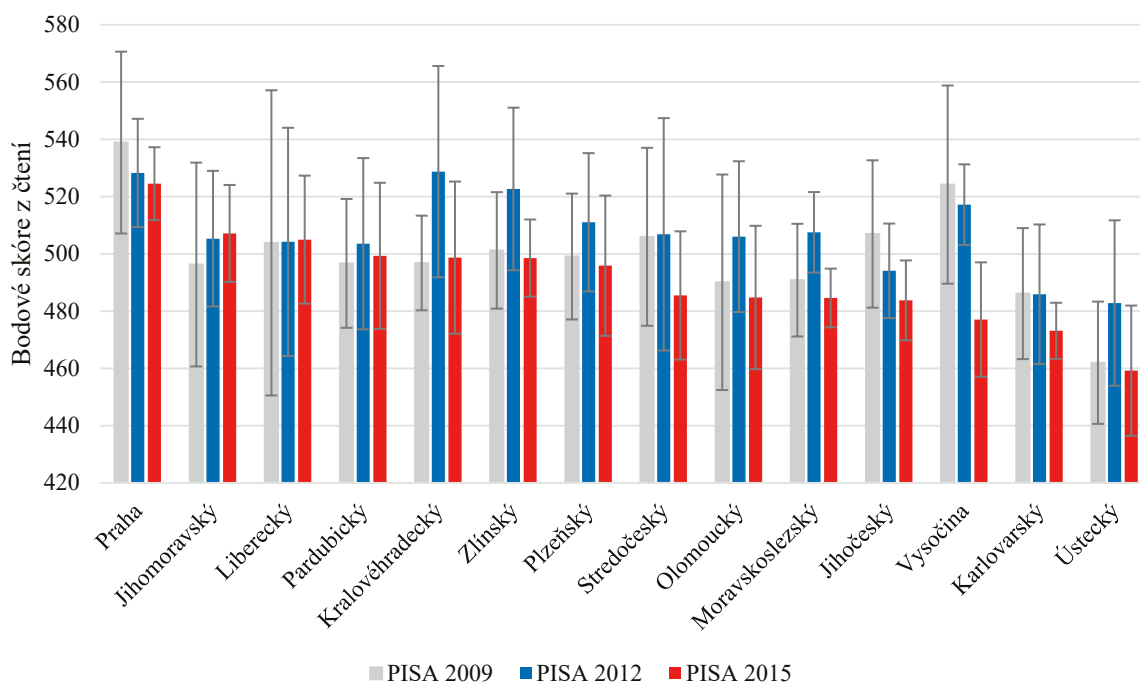
Pozn.: Intervaly spolehlivosti, spočítáno v programu R balíček pro mezinárodní šetření INSTVY.

Výsledky českých žáků v testování PISA 2009–2015 za kraje – čtenářská gramotnost

Pozn.: Intervaly spolehlivosti, spočítáno v programu R balíček pro mezinárodní šetření INSTVY.

Výsledky českých žáků v testování PISA 2009–2015 za kraje – přírodovědná gramotnost

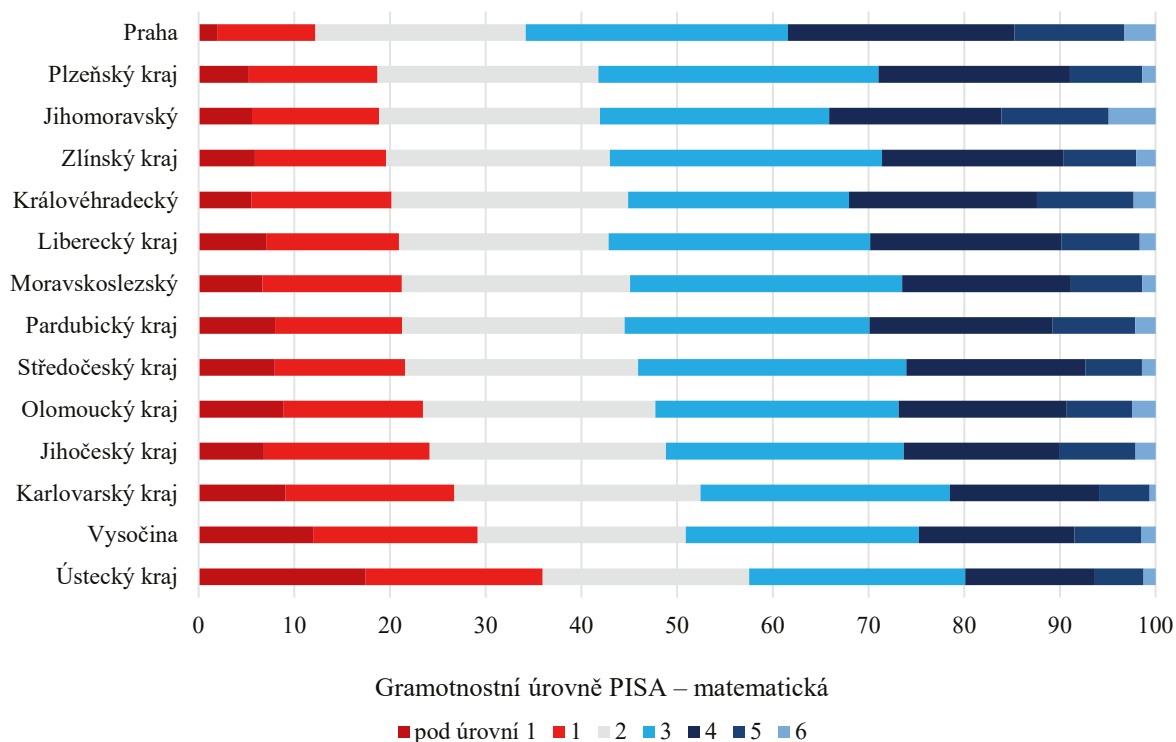

Pozn.: Intervaly spolehlivosti, spočítáno v programu R balíček pro mezinárodní šetření INSTVY.

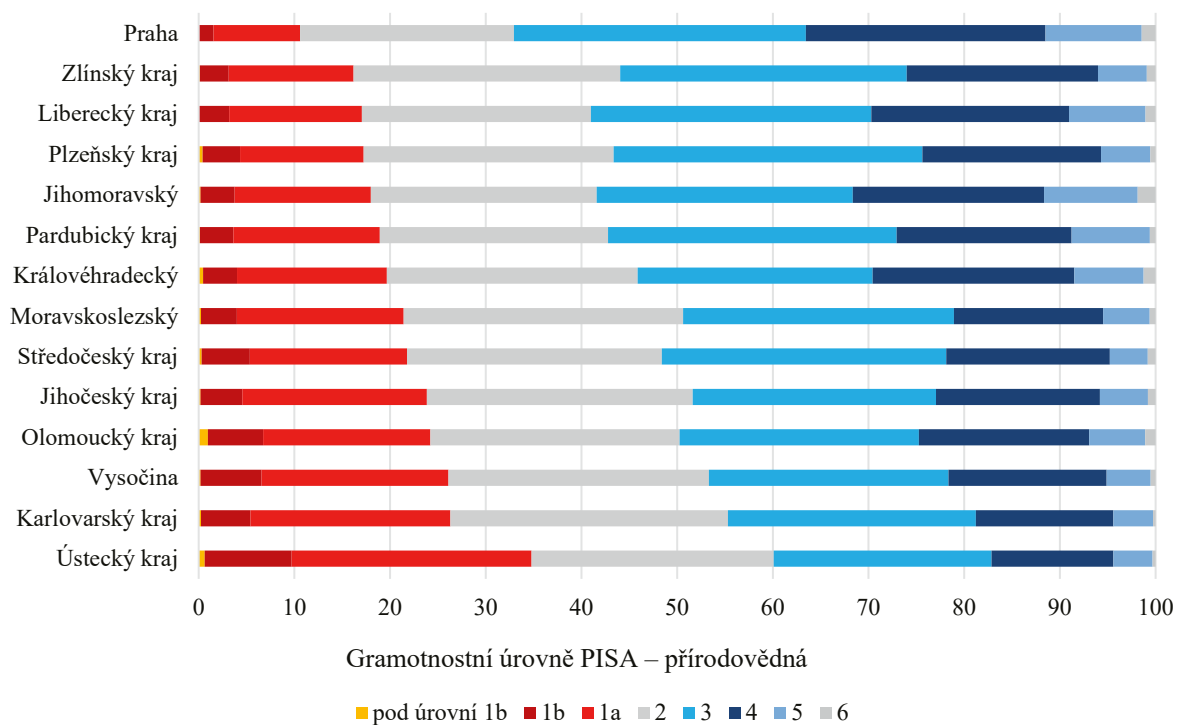
Výsledky ukazují, že spolu silně souvisí výsledky matematické a přírodovědné gramotnosti. Naopak některé kraje mají výrazně horší čtenářskou gramotnost.

Dosud byla ukázána průměrná bodová skóre z gramotnostních testů. Následující analýzy ukazují gramotnostní úrovně dle metodiky OECD pro šetření PISA.

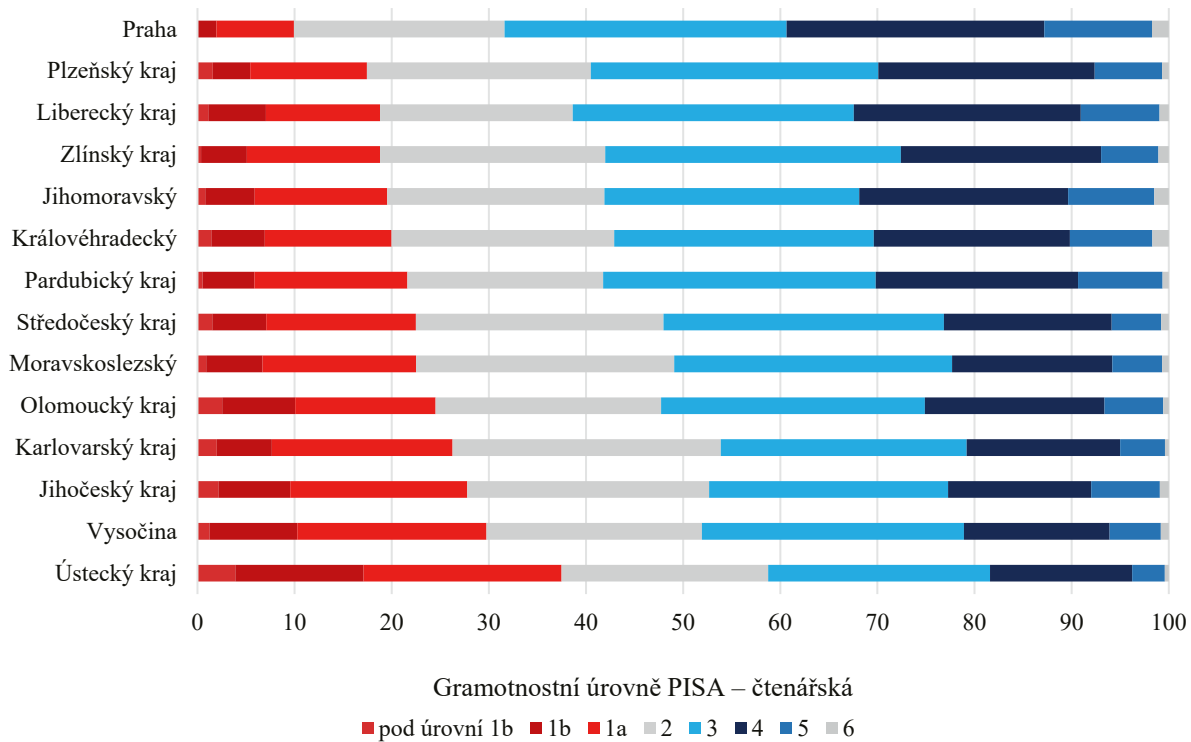
Podíl žáků v dané gramotnostní úrovni PISA – matematická gramotnost

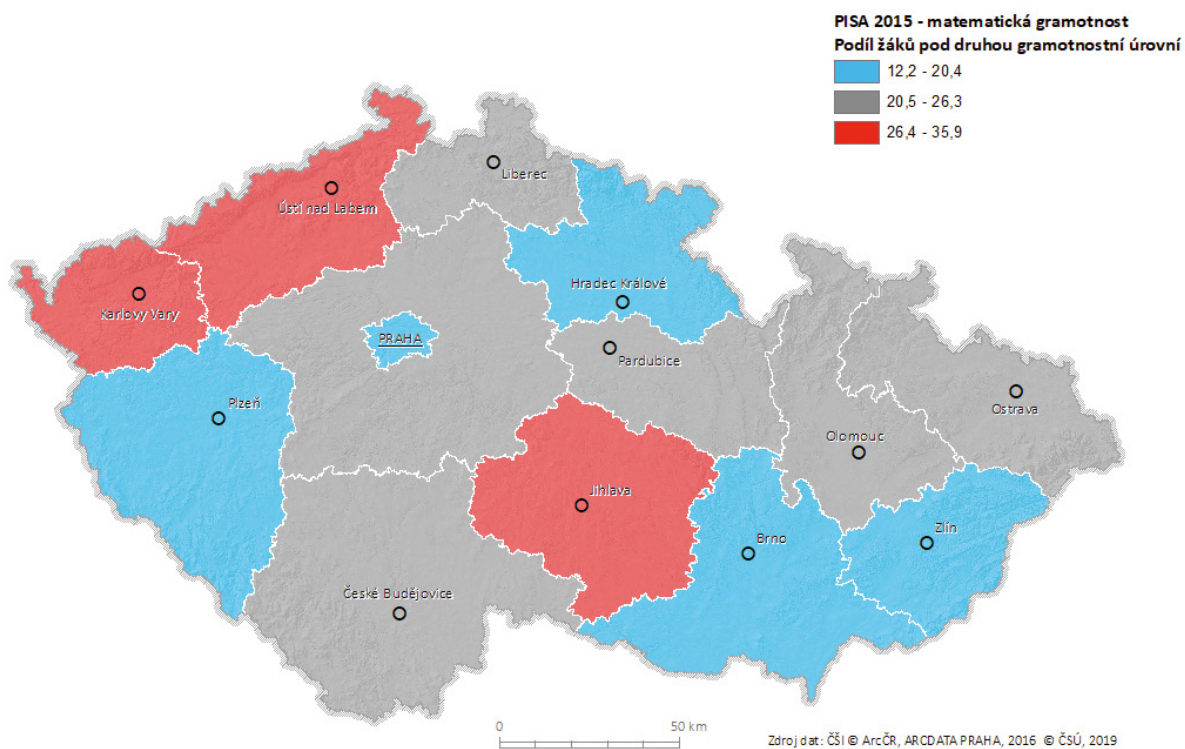
Gramotnostní úrovně v krajích – PISA 2015 – přírodovědná gramotnost

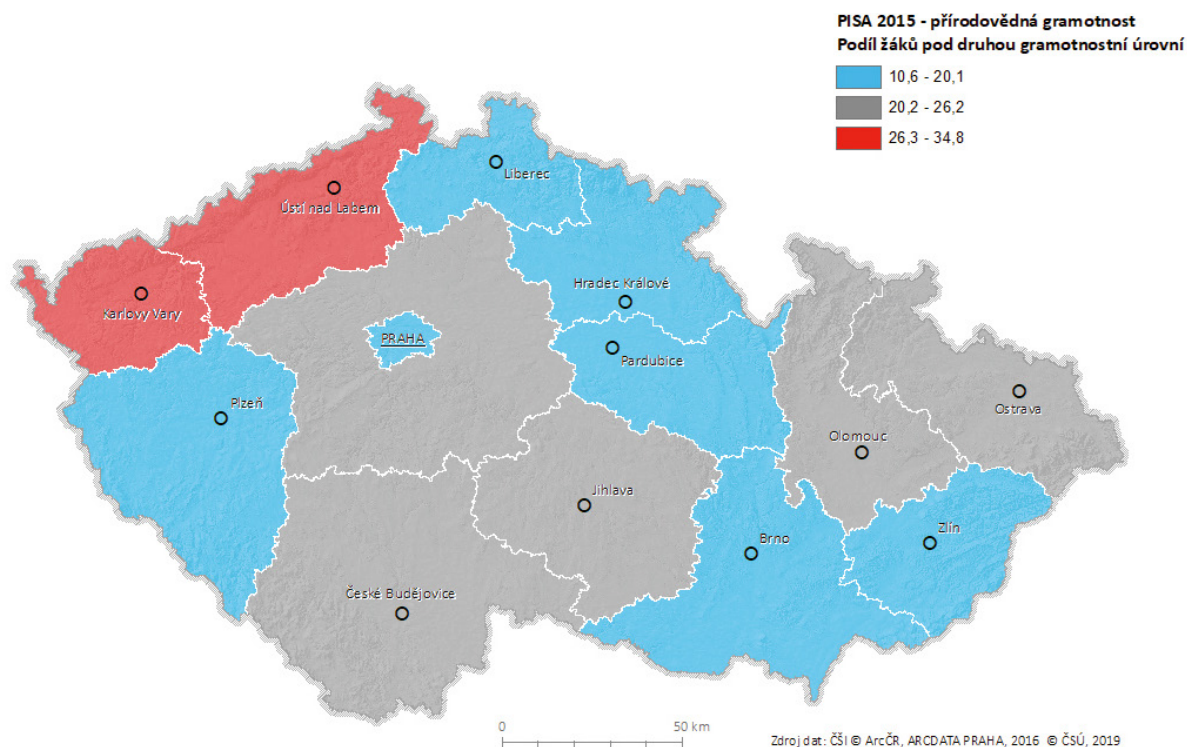
Gramotnostní úrovně v krajích – PISA 2015 – čtenářská gramotnost

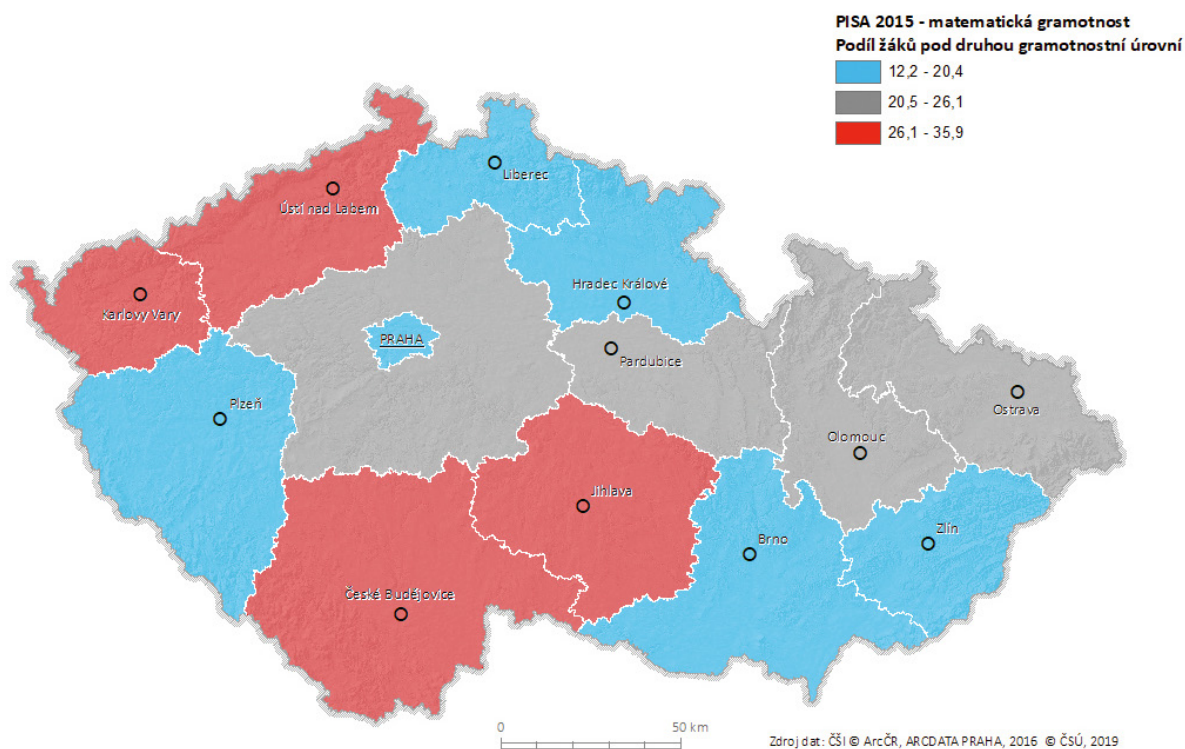
Podíl žáků pod druhou gramotnostní úrovní v krajích – PISA 2015 – matematická gramotnost

Podíl žáků pod druhou gramotnostní úrovní v krajích – PISA 2015 – přírodovědná gramotnost

Podíl žáků pod druhou gramotnostní úrovní v krajích – PISA 2015 – čtenářská gramotnost

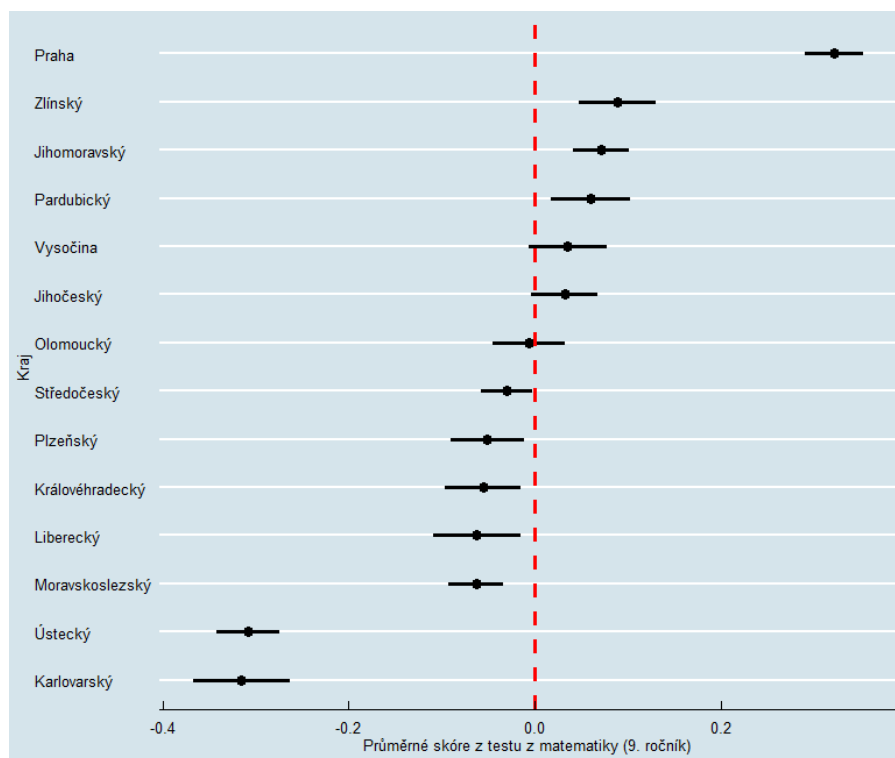

Velký podíl žáků pod druhou gramotnostní úrovní je obrovskou zátěží pro daný kraj. Žáci nezvládají základní dovednosti v matematice a čtení. Nízká čtenářská gramotnost má pak důsledek takový, že absolventi nejsou schopni vyhledávat a analyzovat informace nejen z knih, ale ani z médií, málo se orientují v současném dění a nejsou schopni získané informace vyhodnotit a využít v osobním životě.

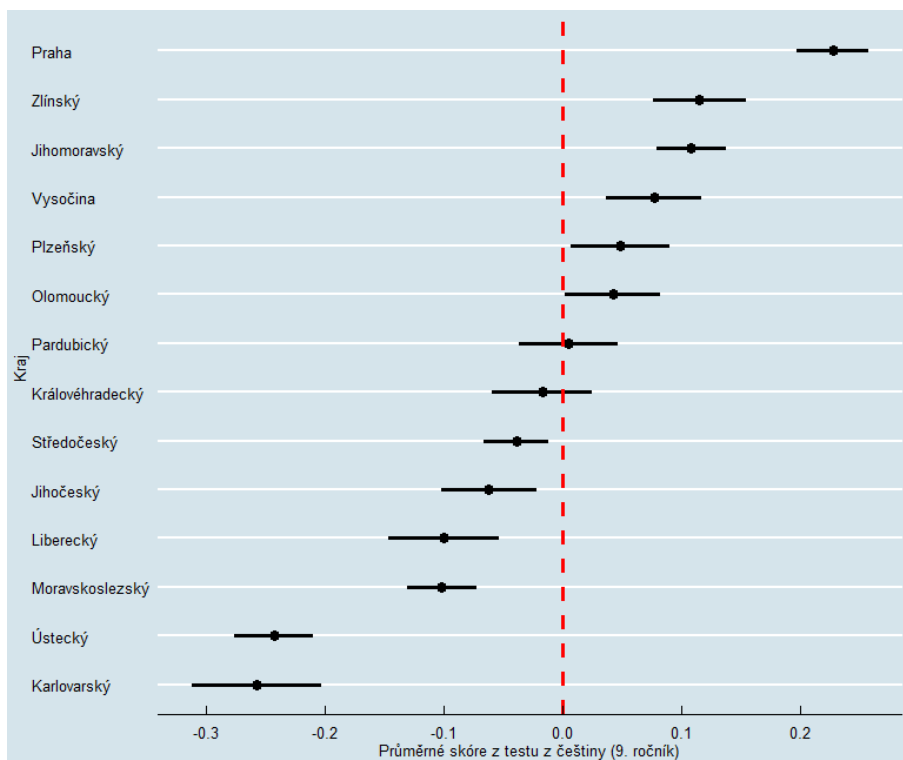
1.2.2 Výsledky testování žáků v 9. ročnících

Výsledky PISA 2015 jsou zatíženy statistickou chybou z důvodu relativně malého vzorku testovaných žáků. Přesnější průměrné výsledky pak ukazuje výběrové testování žáků v 9. ročnících. Následující grafy ukazují vždy průměrný výsledek všech žáků v daném kraji (bodový odhad) spolu s intervalem spolehlivosti (černá úsečka). Pokud se úsečky překrývají mezi dvěma kraji, nelze s určitou mírou spolehlivosti (95 %) říci, že se kraje od sebe liší. Jejich výsledek je tedy stejný, co se pořadí týče.

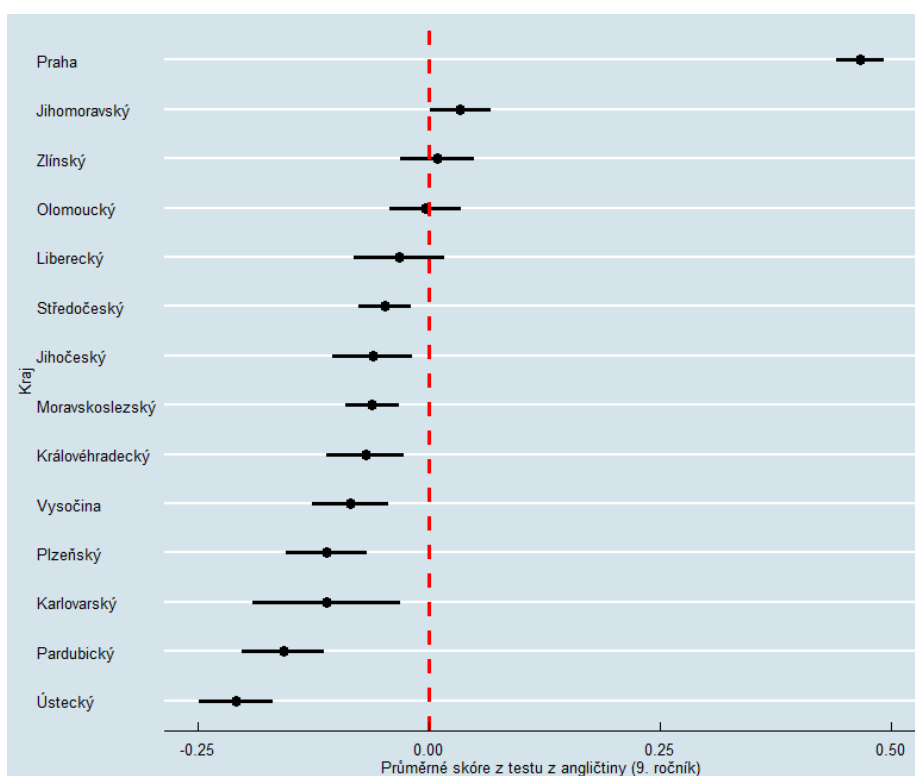
Průměrné skóre z matematiky – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

Průměrné skóre z českého jazyka – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

Průměrné skóre z anglického jazyka – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

1.2.3 Podíl škol, kde ani jeden žák nedosáhl očekávané úrovně v testování 9. ročníků

Tabulky níže zobrazují výsledky z testování žáků 9. tříd základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií. Pro demonstraci byly zvoleny testové výsledky žáků z dvou hlavních testovaných předmětů, kterými jsou matematika a český jazyk. Prezentované hodnoty představují procentuální podíly škol v daném kraji, ve kterých ani jeden z testovaných žáků nedosáhl hranice očekávané úrovně, která byla pro potřeby tohoto testování stanovena na 60 % testového skóre.

Podíl škol v daném kraji, v nichž ani jeden žák nedosáhl očekávané úrovně v předmětu matematika

kraj	všechny školy			školy s minimálním počtem 16 testovaných žáků		
	počet škol	počet škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	podíl škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	počet škol	počet škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	podíl škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %
Jihočeský kraj	95	4	4,2 %	71	1	1,4 %
Jihomoravský kraj	160	4	2,5 %	131	2	1,5 %
Karlovarský kraj	45	9	20,0 %	38	6	15,8 %
Královéhradecký kraj	83	2	2,4 %	69	0	0,0 %
Liberecký kraj	65	2	3,1 %	49	1	2,0 %
Moravskoslezský kraj	160	15	9,4 %	133	4	3,0 %
Olomoucký kraj	95	5	5,3 %	70	3	4,3 %
Pardubický kraj	80	3	3,8 %	56	0	0,0 %
Plzeňský kraj	78	7	9,0 %	65	4	6,2 %
hlavní město Praha	132	2	1,5 %	114	0	0,0 %
Středočeský kraj	172	17	9,9 %	127	2	1,6 %
Ústecký kraj	118	18	15,3 %	90	8	8,9 %
Kraj Vysočina	80	4	5,0 %	60	2	3,3 %
Zlínský kraj	82	1	1,2 %	63	1	1,6 %
celkem	1 445	93	6,4 %	1 136	34	3,0 %

Zdroj: ČŠI

Podíl škol v daném kraji, v nichž ani jeden žák nedosáhl očekávané úrovně v předmětu český jazyk

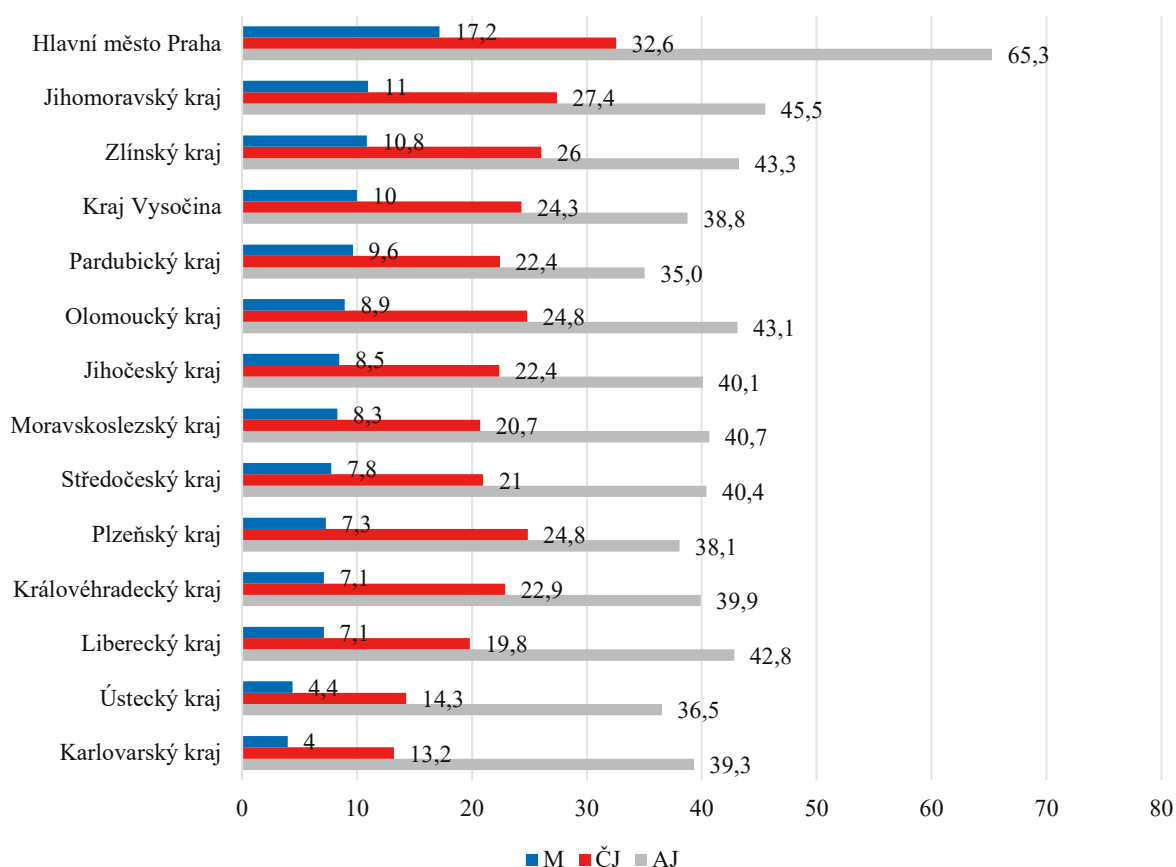
kraj	všechny školy			školy s minimálním počtem 16 testovaných žáků		
	počet škol	počet škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	podíl škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	počet škol	počet škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %	podíl škol, v nichž ani jeden žák nedosáhl 60 %
Jihočeský kraj	96	0	0,0 %	72	0	0,0 %
Jihomoravský kraj	158	0	0,0 %	133	0	0,0 %
Karlovarský kraj	44	0	0,0 %	33	0	0,0 %
Královéhradecký kraj	85	1	1,2 %	61	0	0,0 %
Liberecký kraj	66	0	0,0 %	50	0	0,0 %
Moravskoslezský kraj	159	3	1,9 %	133	1	0,8 %
Olomoucký kraj	94	2	2,1 %	68	0	0,0 %
Pardubický kraj	80	0	0,0 %	56	0	0,0 %
Plzeňský kraj	78	1	1,3 %	56	0	0,0 %
hlavní město Praha	133	0	0,0 %	119	0	0,0 %
Středočeský kraj	172	1	0,6 %	131	0	0,0 %
Ústecký kraj	115	4	3,5 %	92	0	0,0 %
Kraj Vysočina	81	0	0,0 %	58	0	0,0 %
Zlínský kraj	82	0	0,0 %	60	0	0,0 %
celkem	1 443	12	0,8 %	1 122	1	0,1 %

Zdroj: ČŠI

1.2.4 Podíly žáků s výbornými výsledky

Také v tomto případě je vhodné zaměřit se na určité gramotnostní kategorie. Žáci byli rozděleni do tří skupin podle toho, jestli jejich úspěšnost v testu náležela do intervalu do 20 % (slabý výsledek), 20–80 %, či nad 80 % (výborný výsledek). Podíly žáků 9. ročníku s výborným výsledkem v matematice, českém i anglickém jazyce v krajích zobrazuje následující graf. Zjištění dále rozšiřuje tabulka zobrazující podíly žáků jak s výborným, tak se slabým výsledkem.

Podíly žáků s výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

Podíly žáků se slabým/výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

kraj	matematika		český jazyk		anglický jazyk	
	slabý	výborný	slabý	výborný	slabý	výborný
Jihočeský kraj	4,9	8,5	0,6	22,4	0,1	40,1
Jihomoravský kraj	5	11	0,7	27,4	0,1	45,5
Karlovarský kraj	9,8	4	1,3	13,2	0,2	39,3
Královéhradecký kraj	5,8	7,1	1	22,9	0,1	39,9
Liberecký kraj	6,5	7,1	0,6	19,8	0,1	42,8
Moravskoslezský kraj	7,3	8,3	1	20,7	0,2	40,7
Olomoucký kraj	5,5	8,9	0,6	24,8	0,2	43,1
Pardubický kraj	4,5	9,6	0,8	22,4	0,1	35,0
Plzeňský kraj	5,8	7,3	0,7	24,8	0,2	38,1
hlavní město Praha	3,7	17,2	1	32,6	0,1	65,3
Středočeský kraj	5,3	7,8	0,7	21	0,1	40,4
Ústecký kraj	10,5	4,4	0,8	14,3	0,1	36,5
Kraj Vysočina	4,9	10	0,4	24,3	0	38,8
Zlínský kraj	4,4	10,8	0,4	26	0,1	43,3
celá ČR	5,9	9,2	0,8	23,3	0,1	43,5

Následující tabulka zobrazuje podíly žáků, kteří v inspekčním testování dosáhli výborného výsledku (80 % a víc) ve veřejných a neveřejných školách v rámci jednotlivých krajů.

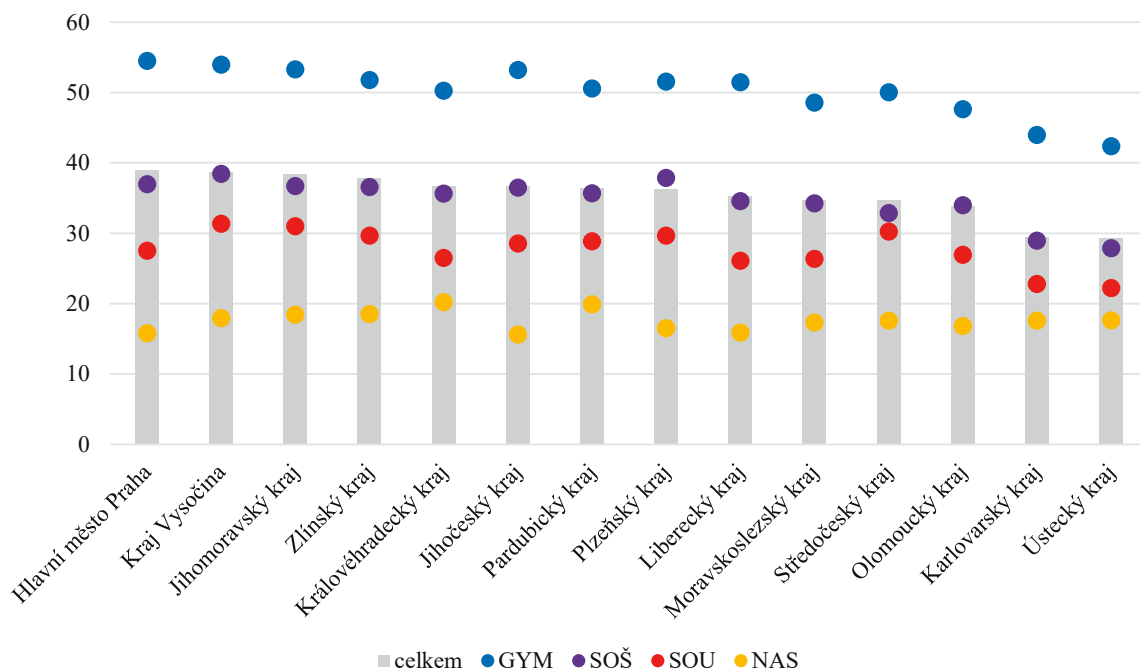
Podíly žáků veřejných a neveřejných škol s výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků 9. ročníku

kraj	matematika		český jazyk		anglický jazyk	
	neveřejné	veřejné	neveřejné	veřejné	neveřejné	veřejné
hlavní město Praha	26,1	16,2	46,2	31,1	91,9	61,8
Jihomoravský kraj	14,6	10,8	54,4	26,2	65,6	44,6
Zlínský kraj	9,8	10,9	44,2	25,3	60,0	42,7
Kraj Vysočina	6,3	10,1	44,4	23,9	71,4	37,8
Pardubický kraj	25,8	9,4	37,5	22,4	91,3	34,4
Olomoucký kraj	40,6	8,0	49,2	24,2	31,0	43,4
Jihočeský kraj	8,9	8,4	32,2	22,0	78,6	39,3
Moravskoslezský kraj	18,3	8,0	39,2	20,4	42,4	40,6
Středočeský kraj	7,3	7,8	38,6	20,5	78,4	40,0
Plzeňský kraj	40,9	6,3	41,7	24,5	90,4	35,3
Královéhradecký kraj	15,0	6,9	46,2	21,3	67,0	38,3
Liberecký kraj	29,2	6,8	28,6	19,6	71,4	41,9
Ústecký kraj	0,9	4,5	16,0	14,2	43,0	36,3
Karlovarský kraj	-	4,0	34,5	12,7	55,2	38,6
celá ČR	19,0	8,8	43,2	22,5	73,9	42,2

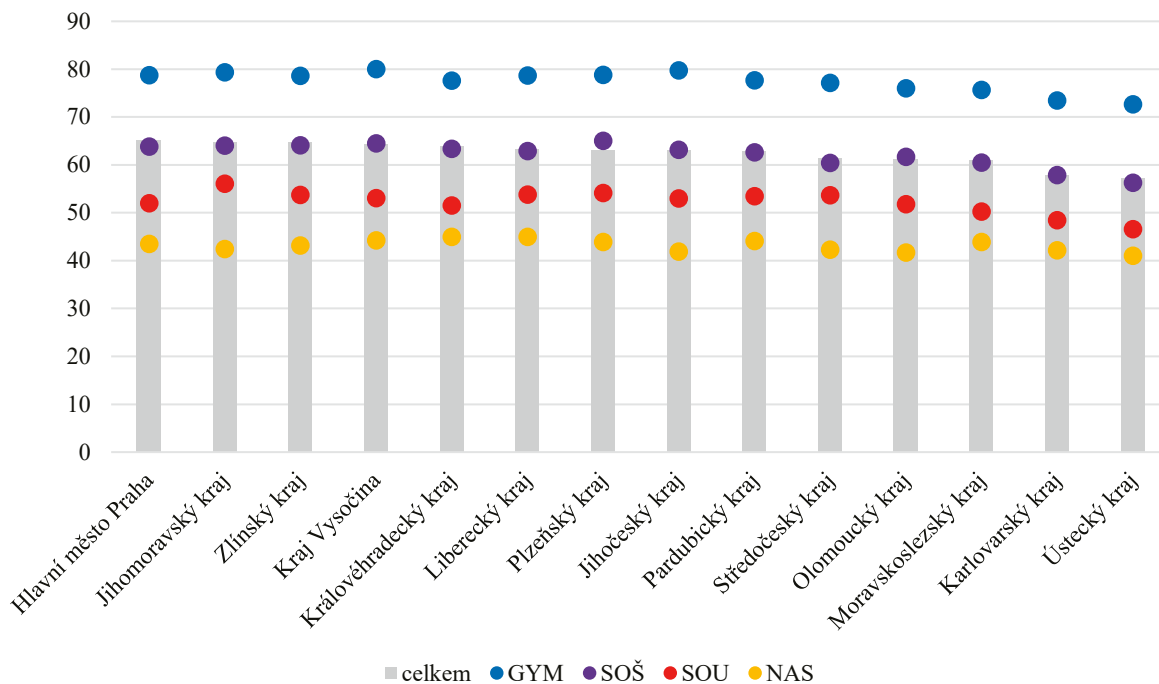
1.2.5 Výsledky přijímacích zkoušek na střední školy

Jedním z dalších možných ukazatelů výsledků vzdělávání, mimo mezinárodní či národní testování, jsou výsledky žáků v přijímacím řízení na střední školy. Krajské výsledky jednotných přijímacích zkoušek z roku 2018 ve čtyřletých oborech celkem a v jednotlivých typech škol zobrazují následující dva grafy (matematika a český jazyk).

Průměrný % skór uchazečů o čtyřleté obory v matematice – jednotné přijímací zkoušky 2018

Průměrný % skór uchazečů o čtyřleté obory v českém jazyce – jednotné přijímací zkoušky 2018

Další tabulka ukazuje podíly uchazečů o čtyřleté obory středních škol v jednotlivých krajích, kteří přijímací zkoušku nekonali. Prezentovány jsou jak celkové podíly, tak podíly v jednotlivých typech středních škol.

Podíly uchazečů o čtyřleté obory, kteří nekonali přijímací zkoušku 2018

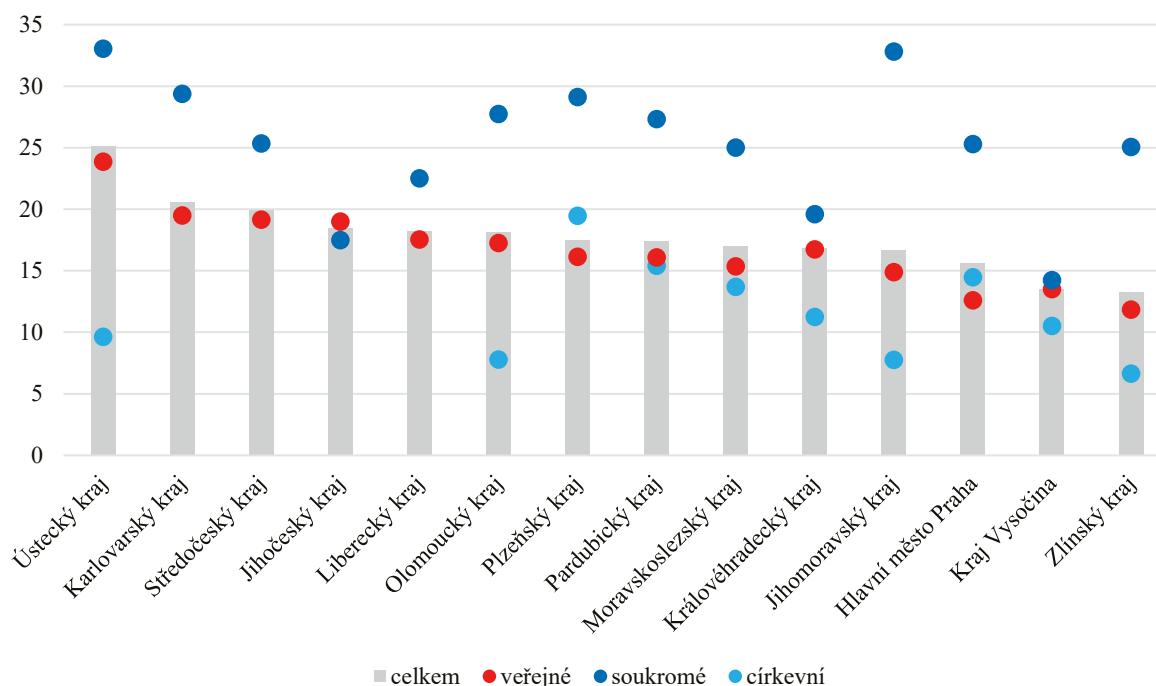
kraj	český jazyk					matematika				
	celkem	GV	SOŠ	SOU	NÁS	celkem	GV	SOŠ	SOU	NÁS
hlavní město Praha	1,7	0,6	1,2	2,7	10,1	1,8	0,6	1,3	2,9	10,3
Jihočeský kraj	1,4	0,6	0,7	1,3	7,8	1,5	0,7	0,8	1,5	7,8
Jihomoravský kraj	2,0	0,5	1,3	1,9	8,9	2,0	0,5	1,3	1,9	8,7
Karlovarský kraj	1,4	0,4	0,9	1,1	6,9	1,3	0,3	0,8	1,1	6,9
Královéhradecký kraj	1,4	0,0	0,5	1,0	17,1	1,4	0,0	0,5	1,0	17,1
Liberecký kraj	1,5	0,3	0,9	1,5	6,6	1,6	0,3	0,9	1,5	6,6
Moravskoslezský kraj	1,1	0,2	0,6	0,6	6,2	1,1	0,2	0,7	0,6	6,2
Olomoucký kraj	1,4	0,6	0,8	0,8	6,3	1,4	0,5	0,8	1,0	6,1
Pardubický kraj	1,4	0,4	0,9	1,1	6,5	1,4	0,4	0,9	1,3	6,5
Plzeňský kraj	1,1	0,2	0,7	1,2	3,6	1,1	0,2	0,7	1,2	3,6
Středočeský kraj	1,7	0,3	0,9	1,9	8,9	1,8	0,3	0,9	2,0	9,5
Ústecký kraj	1,8	0,4	0,8	2,2	16,7	1,7	0,3	0,7	2,2	16,3
Kraj Vysočina	2,0	0,4	1,1	1,3	10,2	2,0	0,4	1,1	1,3	10,2
Zlínský kraj	1,4	0,1	0,9	2,7	6,4	1,3	0,1	0,8	2,5	6,4
celá ČR	1,7	0,4	1,0	1,6	8,5	1,7	0,4	1,0	1,7	8,5

1.3 Výsledky vzdělávání ve SŠ

1.3.1 Výsledky maturitních zkoušek

Co se týče výsledků žáků středních škol, je možné zaměřit se na výsledky maturitních zkoušek. Následující graf porovnává hrubou neúspěšnost žáků u maturit v roce 2018. Hrubá neúspěšnost je ukazatel vypovídající o tom, jaký podíl žáků z celkem přihlášených u zkoušky neuspěl anebo zkoušku vůbec nekonal. Uvedený graf konkrétně ukazuje jak celkovou hrubou neúspěšnost žáků v krajském srovnání, tak hrubou neúspěšnost žáků v členění podle zřizovatelů škol. Průměr za kraj je značen ve sloupci, průměry dle zřizovatelů škol pak bodovým odhadem.

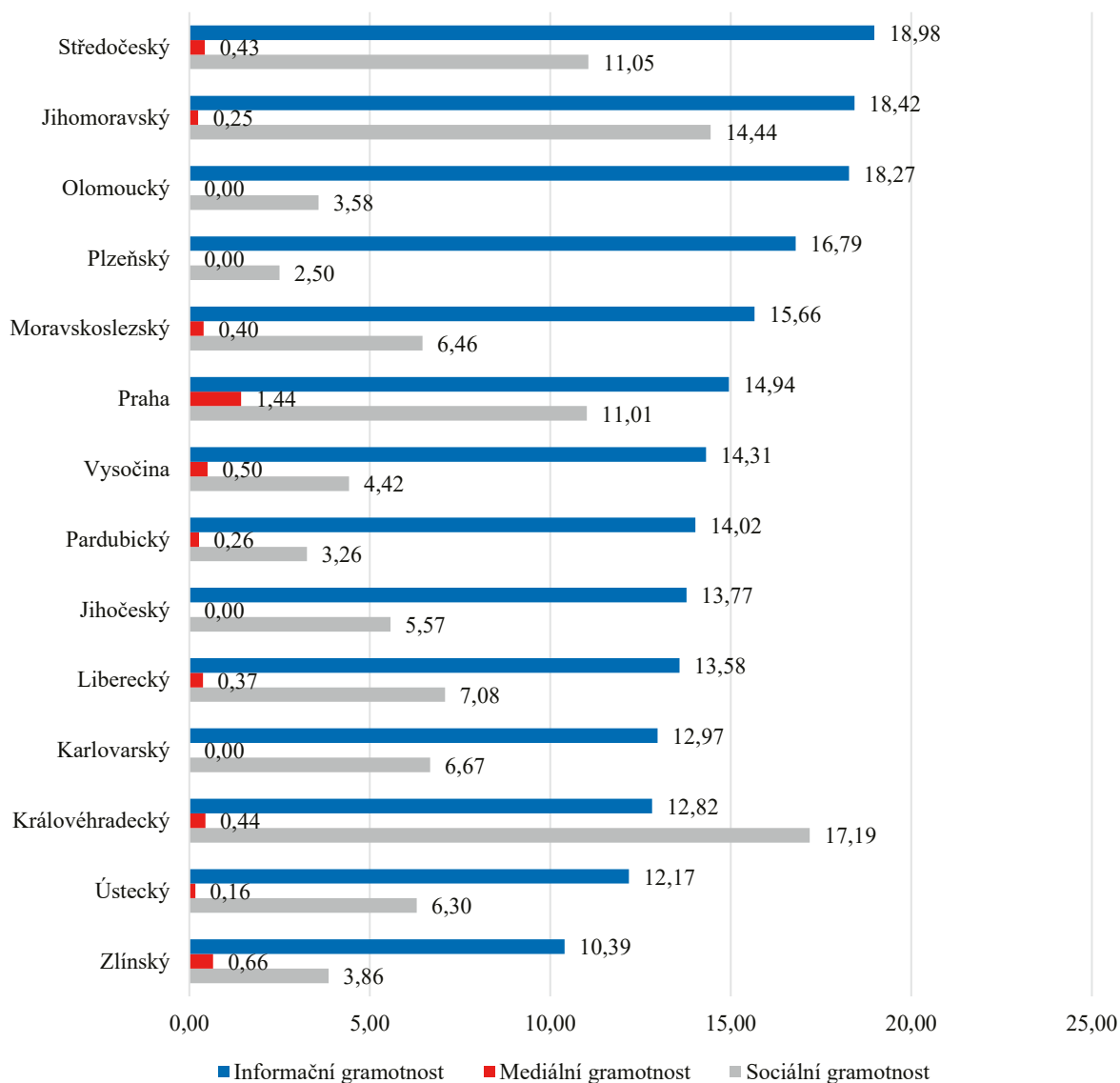
Hrubá neúspěšnost žáků u maturitní zkoušky 2018 (po podzimním zkušebním období; v %)

1.3.2 Podíly žáků s výbornými výsledky v národním testování gramotností

Výsledky žáků středních škol v národním testování byly sledovány třemi typy testovaných gramotností, pro které bylo vytvořeno krajské srovnání. Jednalo se o výsledky testů z mediální gramotnosti (2017) pro 2. ročník SŠ, sociální gramotnosti (2017) pro 2. ročník SŠ a informační gramotnosti (2018) pro 3. ročník SŠ. Graf zobrazuje podíly žáků v krajích, kteří dosáhli výborného výsledku (nad 80 %). Následující tabulka pak zobrazuje podíly žáků jak s výborným, tak se slabým výsledkem.

Podíly žáků s výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků SŠ

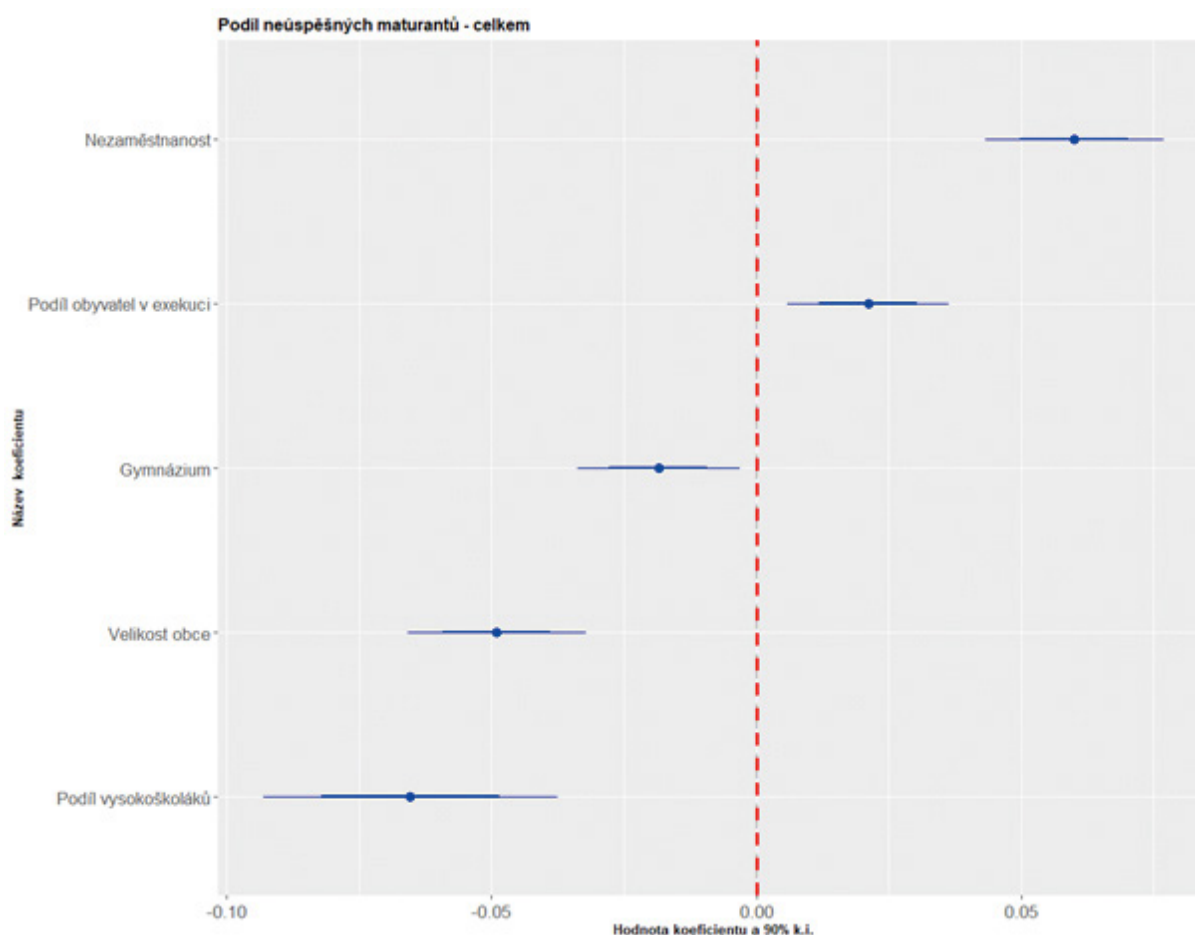
Podíly žáků se slabým/výborným výsledkem – Výběrové zjišťování výsledků žáků SŠ

kraj	sociální gramotnost		mediální gramotnost		informační gramotnost	
	výborné výsledky	slabé výsledky	výborné výsledky	slabé výsledky	výborné výsledky	slabé výsledky
Jihočeský kraj	5,57	0,76	0,00	0,00	13,77	0,60
Jihomoravský kraj	14,44	0,00	0,25	0,49	18,42	0,35
Karlovarský kraj	6,67	0,74	0,00	4,24	12,97	0,84
Královéhradecký kraj	17,19	0,00	0,44	0,44	12,82	0,61
Liberecký kraj	7,08	0,44	0,37	1,50	13,58	0,22
Moravskoslezský kraj	6,46	0,24	0,40	1,85	15,66	0,22
Olomoucký kraj	3,58	0,42	0,00	0,55	18,27	0,22
Pardubický kraj	3,26	0,00	0,26	0,79	14,02	0,37
Plzeňský kraj	2,50	0,23	0,00	0,34	16,79	0,57
hlavní město Praha	11,01	0,00	1,44	1,74	14,94	0,72
Středočeský kraj	11,05	0,00	0,43	1,72	18,98	0,21
Ústecký kraj	6,30	0,00	0,16	1,32	12,17	0,36
Kraj Vysočina	4,42	0,00	0,50	0,75	14,31	0,19
Zlínský kraj	3,86	0,45	0,66	0,66	10,39	0,00

1.3.3 Analýza výsledků maturitních zkoušek 2018 ve vztahu k SES

Vliv SES je patrný i při analýze úspěšnosti žáků u maturitních zkoušek v roce 2018. Jednotkou analýzy jsou jednotlivé obory středních škol a závisle proměnná je podíl neúspěšných maturantů v daném oboru školy (čistá neúspěšnost bez těch, kteří se nedostavili). Školy byly napárovány s výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011, a to dle volebních okrsků a obcí, pro která jsou socioekonomická data k dispozici. Graf níže ukazuje výsledné hodnoty koeficientů z regresního modelu, kdy koeficienty s hodnotou větší než 0 (červená přerušovaná linie) zvyšují podíl neúspěšných maturantů, naopak koeficienty s hodnotou menší než 0 neúspěšnost snižují. Model prokazuje korelaci mezi nezaměstnaností a podílem obyvatel v exekuci v místě (proxy proměnné pro SES), kde se škola nachází. V těchto oblastech školy dosahují horší úspěšnosti svých maturantů. Naopak školy, které se nacházejí v oblastech s vyšším podílem vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva a ve velkých městech, dosahují lepších výsledků (nižší neúspěšnosti maturantů). Pokud se jedná o gymnázia, oproti ostatním typům středních škol mají nižší podíl neúspěšných maturantů. Nicméně i pro ně platí, že pokud jsou gymnázia v oblasti s nepříznivým socioekonomickým rozvojem, žáci dosahují horší úspěšnosti u maturit.

Model vysvětlující podíl neúspěšných maturantů z roku 2018

Pozn.: Jedná se o Poissonovu regresi pro číselná data s velkou disperzí, vytvořeno v jazyku R. Podíl osob v exekuci, zdroj: www.mapaexekuci.cz, CERMAT, ČŠI, ČSÚ.

Model je za všechny školy a nelze jej vytvořit na úrovni malých krajů, jako je Karlovarský kraj (pouze 26 středních škol). Nicméně model za celou republiku ukazuje, že rozdílná úspěšnost maturantů u zkoušek je dána socioekonomickým prostředím. Strukturálně postižené kraje, jako Karlovarský a Ústecký, budou mít horší úspěšnost u maturit ve srovnání s těmi kraji, které jsou ekonomickými jádry země.

1.3.4 Počty přijatých do SŠ a počty absolventů

Počet nově přijatých žáků SŠ v krajích ČR

kraj	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Česká republika	160 978	158 824	153 897	138 874	128 453	121 583	120 053	117 725	116 077	115 617	114 041
hlavní město Praha	20 449	20 013	19 445	17 953	16 652	16 118	15 876	15 919	16 508	17 030	17 006
Středočeský kraj	14 423	14 609	13 793	12 910	11 966	11 749	11 868	11 680	10 887	10 939	10 986
Jihočeský kraj	10 196	10 176	9 872	8 853	8 286	8 004	7 719	7 534	7 357	7 205	7 060
Plzeňský kraj	8 003	8 055	8 055	7 113	6 466	6 058	6 031	6 167	5 896	6 159	6 008
Karlovarský kraj	4 847	4 667	4 585	4 208	3 592	3 180	3 226	2 992	2 972	3 055	2 922
Ústecký kraj	13 678	13 663	13 235	12 115	10 970	10 332	10 041	9 612	9 530	9 518	9 174
Liberecký kraj	6 422	6 274	6 056	5 423	5 069	4 690	4 498	4 397	4 369	4 347	4 281
Královéhradecký kraj	8 943	8 680	8 526	7 414	7 187	6 682	6 701	6 634	6 316	6 276	5 974
Pardubický kraj	7 628	7 445	7 147	6 691	6 134	5 733	5 800	5 838	5 961	5 848	5 882
Kraj Vysočina	7 856	7 885	7 765	6 812	6 554	6 154	6 099	6 030	5 759	5 730	5 628
Jihomoravský kraj	17 918	17 585	17 004	15 250	14 160	13 158	13 158	12 931	12 813	12 472	12 437
Olomoucký kraj	10 408	10 167	9 923	8 913	8 226	7 945	7 778	7 442	7 297	7 320	7 167
Zlínský kraj	9 798	9 434	9 068	7 825	7 081	6 687	6 614	6 605	6 540	6 471	6 398
Moravskoslezský kraj	20 409	20 171	19 423	17 394	16 110	15 093	14 644	13 944	13 872	13 247	13 118

Počet absolventů SŠ v krajích ČR

kraj	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
hlavní město Praha	16 018	15 728	14 640	13 217	13 100	12 336	11 350	10 778	10 155	10 481	10 697
Středočeský kraj	10 986	10 881	10 512	9 761	9 573	9 261	8 419	8 014	7 372	7 675	7 251
Jihočeský kraj	7 996	8 224	7 803	7 200	7 109	6 759	5 960	5 400	5 114	5 077	4 959
Plzeňský kraj	6 321	6 130	6 136	5 288	5 313	5 002	4 639	4 050	3 881	3 844	3 988
Karlovarský kraj	3 205	3 212	2 687	2 690	2 581	2 469	2 218	1 881	1 713	1 801	1 685
Ústecký kraj	9 102	9 124	8 653	8 012	7 576	7 155	6 305	5 713	5 379	5 381	5 341
Liberecký kraj	4 668	4 554	4 503	3 948	3 601	3 416	3 229	2 958	2 818	2 727	2 852
Královéhradecký kraj	6 913	6 794	6 458	6 619	6 328	6 063	5 069	5 138	4 548	4 536	4 600
Pardubický kraj	5 974	5 909	5 735	5 544	5 459	5 211	4 677	4 173	3 972	4 132	4 072
Kraj Vysočina	6 517	6 439	6 544	5 876	5 903	5 643	4 988	4 843	4 846	4 675	4 631
Jihomoravský kraj	15 111	14 336	13 277	12 905	12 467	11 687	10 352	9 538	8 824	8 865	8 784
Olomoucký kraj	8 158	7 929	7 221	7 519	6 973	6 624	6 029	5 535	5 315	5 255	5 200
Zlínský kraj	8 149	8 234	6 900	7 214	7 111	6 692	5 702	5 311	4 959	4 935	4 933
Moravskoslezský kraj	16 375	15 657	15 377	13 721	13 722	12 737	11 139	10 490	9 489	9 218	9 063

1.3.5 Přechod do terciárního vzdělávání

Velkou překážkou ve správném vyhodnocování přechodu ze střední školy do studia na vysoké škole jsou termíny konání maturitních zkoušek, podávání přihlášek ke studiu na vysoké škole a konání případných přijímacích zkoušek ke studiu na vysoké škole. Hrubou statistikou porovnávající kraje v oblasti přechodu žáků středních škol do terciárního vzdělávání je podíl zapsaných ke studiu na vysokou školu na celkovém počtu přihlášených (ne přijatých). Statistika je vytvořena z těch, co předchozí stupeň vzdělávání ukončili v daném roce a nastoupili do bakalářského stupně vysokoškolského studia.

Přechody do terciárního vzdělávání – podíl zapsaných ke studiu

kraj	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ČR	73,38	73,64	72,46	70,75	70,71	71,13	69,71	69,83	71,37	73,86	74,65
hlavní město Praha	74,71	75,69	74,60	73,29	72,49	72,38	71,55	70,99	71,16	73,75	77,10
Středočeský kraj	72,75	75,06	73,09	72,49	71,25	72,27	69,44	69,43	71,74	75,57	76,20
Jihočeský kraj	71,68	69,63	76,19	76,77	75,92	75,76	73,62	73,77	75,18	78,32	77,79
Plzeňský kraj	69,73	69,95	68,44	69,91	71,29	69,16	67,15	69,30	69,98	73,70	76,37
Karlovarský kraj	70,22	73,96	72,82	66,18	70,70	68,97	67,45	69,44	66,85	74,59	73,73
Ústecký kraj	71,16	73,33	71,59	68,46	68,07	70,72	69,51	65,88	71,15	71,33	74,25
Liberecký kraj	72,53	75,81	74,09	70,46	69,23	69,17	73,12	71,75	72,69	76,18	76,56
Královéhradecký kraj	71,31	71,71	69,25	68,97	70,30	68,61	67,79	68,32	70,24	71,46	72,67
Pardubický kraj	72,91	73,29	71,12	71,43	70,30	71,17	69,40	69,22	71,47	71,99	76,08
Kraj Vysočina	75,89	72,32	69,69	73,51	72,80	74,24	73,31	73,22	74,59	74,94	75,35
Jihomoravský kraj	69,25	68,28	57,66	63,87	64,43	65,91	63,95	64,82	67,74	69,59	70,42
Olomoucký kraj	73,30	73,53	68,59	66,02	67,82	68,09	67,08	66,79	69,68	72,82	72,88
Zlínský kraj	75,55	74,87	70,02	72,83	72,40	71,38	70,99	70,71	71,52	74,93	72,86
Moravskoslezský kraj	76,90	78,20	73,85	72,57	72,79	73,12	71,72	72,70	72,83	75,19	73,86

1.4 Doprovozné tabulky

Do této podkapitoly byly zařazeny doprovodné tabulky, které se věnují oběma stupňům vzdělávání.

Hodnoty v následujících tabulkách zobrazují procentuální podíl žáků, kteří prospěli s vyznamenáním, respektive neprospěli v předchozím uzavřeném školním roce z navštívených škol Českou školní inspekcí. Jedná se o krajské srovnání.

Procentuální podíl žáků, kteří prospěli s vyznamenáním

kraj	žáci s vyznamenáním		
	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	62,04	31,63	6,57
Jihomoravský kraj	66,45	34,39	7,30
Karlovarský kraj	54,69	45,98	4,60
Královéhradecký kraj	59,80	-	5,41
Liberecký kraj	54,91	34,30	3,95
Moravskoslezský kraj	59,81	25,93	9,84
Olomoucký kraj	64,25	-	11,59
Pardubický kraj	54,17	12,16	9,38
Plzeňský kraj	58,10	-	8,91
hlavní město Praha	65,45	30,35	11,35
Středočeský kraj	61,32	29,01	6,31
Ústecký kraj	53,61	-	6,12
Kraj Vysočina	61,18	-	6,61
Zlínský kraj	59,66	38,49	10,03
průměr ČR	60,48	31,94	8,23

Procentuální podíl žáků, kteří neprospěli

kraj	neprospívající žáci		
	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	1,38	0,34	9,03
Jihomoravský kraj	1,09	1,90	8,25
Karlovarský kraj	3,38	0,65	10,15
Královéhradecký kraj	1,35	-	9,82
Liberecký kraj	2,53	1,22	7,99
Moravskoslezský kraj	1,99	0,00	10,13
Olomoucký kraj	1,28	-	7,46
Pardubický kraj	1,72	0,00	8,99
Plzeňský kraj	1,54	-	8,26
hlavní město Praha	0,84	1,50	7,85
Středočeský kraj	1,16	0,92	11,24
Ústecký kraj	3,66	-	13,20
Kraj Vysočina	0,95	-	5,72
Zlínský kraj	0,53	1,59	4,77
průměr ČR	1,56	1,17	8,94

V rámci dotazníkového šetření ředitelé sledovaných škol uváděli, jaká opatření přijímají pro žáky ohrožené školní neúspěšností či neúspěšné žáky. Podíly základních škol, gymnázií a středních odborných škol v krajích, v nichž ředitelé potvrdili využívání jednotlivých opatření, jsou zobrazeny v následujících tabulkách.

Využívaná opatření pro žáky ohrožené školní neúspěšností – ZV (v %)

kraj	individuální práce v hodinách	diferencovaná práce v hodinách	podpůrná opatření ve výuce	spolupráce se školním poradenským pracovištěm	spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, diagnostika	zvýšená spolupráce se zákonnými zástupci	konzultace	individuální doučování	skupinové doučování	koncepte domácí přípravy
Jihočeský kraj	87,3	65,5	89,1	80,0	98,2	89,1	52,7	72,7	45,5	27,3
Jihomoravský kraj	88,7	69,4	88,7	72,6	90,3	93,5	69,4	75,8	40,3	19,4
Karlovarský kraj	88,2	58,8	88,2	70,6	88,2	76,5	64,7	70,6	58,8	17,6
Královéhradecký kraj	94,6	83,8	94,6	81,1	91,9	91,9	62,2	81,1	37,8	29,7
Liberecký kraj	83,3	63,3	93,3	63,3	80,0	73,3	33,3	80,0	33,3	23,3
Moravskoslezský kraj	94,2	66,7	94,2	79,7	97,1	94,2	62,3	69,6	65,2	24,6
Olomoucký kraj	89,7	63,2	92,6	72,1	86,8	91,2	61,8	72,1	60,3	23,5
Pardubický kraj	93,8	72,9	95,8	62,5	85,4	91,7	47,9	75,0	54,2	22,9
Plzeňský kraj	92,6	77,8	88,9	63,0	92,6	81,5	40,7	59,3	40,7	29,6
hlavní město Praha	80,0	65,7	91,4	88,6	82,9	85,7	65,7	68,6	60,0	22,9
Středočeský kraj	92,6	79,8	96,8	75,5	89,4	97,9	64,9	67,0	52,1	24,5
Ústecký kraj	90,2	61,0	87,8	73,2	87,8	87,8	53,7	87,8	56,1	22,0
Kraj Vysočina	95,1	67,2	86,9	57,4	93,4	91,8	57,4	65,6	41,0	18,0
Zlínský kraj	86,7	60,0	90,0	80,0	86,7	96,7	60,0	66,7	56,7	33,3
celá ČR	90,5	69,1	91,8	73,0	90,1	90,8	58,5	72,0	50,7	23,9

Zdroj: ČŠI

Využívaná opatření pro žáky ohrožené školní neúspěšností – G (v %)

kraj	individuální práce v hodinách	diferencovaná práce v hodinách	podpůrná opatření ve výuce	spolupráce se školním poradenským pracovištěm	spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, diagnostika	zvýšená spolupráce se zákonnými zástupci žáků	konzultace	individuální doučování	skupinové doučování	koncepte domácí přípravy
Jihomoravský kraj	50,0	75,0	75,0	100,0	75,0	100,0	100,0	75,0	25,0	50,0
Karlovarský kraj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	66,7	100,0	100,0	100,0	66,7
hlavní město Praha	50,0	33,3	58,3	100,0	75,0	91,7	91,7	41,7	33,3	16,7
Středočeský kraj	66,7	33,3	66,7	83,3	33,3	100,0	100,0	66,7	50,0	16,7
celá ČR	57,1	45,7	65,7	91,4	65,7	91,4	91,4	57,1	34,3	22,9

Zdroj: ČŠI

Vyžívání opatření pro žáky ohrožené školní neúspěšností – SOV (v %)

kraj	individuální práce v hodinách	diferencovaná práce v hodinách	podpůrná opatření ve výuce	spolupráce se školním poradenským pracovištěm	spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, diagnostika	zvýšená spolupráce se zákonnými zástupci žáků	konzultace	individuální doučování	skupinové doučování	koncepte domácí přípravy
Jihočeský kraj	54,5	27,3	81,8	90,9	72,7	100,0	81,8	63,6	36,4	18,2
Jihomoravský kraj	77,8	22,2	66,7	94,4	77,8	100,0	77,8	55,6	55,6	11,1
Karlovarský kraj	50,0	25,0	75,0	75,0	75,0	100,0	50,0	50,0	50,0	0,0
Královéhradecký kraj	62,5	75,0	100,0	62,5	75,0	100,0	87,5	62,5	37,5	50,0
Liberecký kraj	75,0	25,0	100,0	100,0	100,0	100,0	50,0	50,0	75,0	0,0
Moravskoslezský kraj	83,3	45,8	87,5	91,7	62,5	91,7	87,5	54,2	50,0	16,7
Olomoucký kraj	72,7	72,7	90,9	81,8	81,8	81,8	72,7	54,5	72,7	0,0
Pardubický kraj	81,8	45,5	72,7	90,9	72,7	90,9	81,8	72,7	54,5	27,3
Plzeňský kraj	50,0	40,0	90,0	100,0	90,0	80,0	80,0	80,0	40,0	20,0
hlavní město Praha	84,2	31,6	84,2	78,9	73,7	84,2	89,5	57,9	31,6	10,5
Středočeský kraj	71,9	53,1	84,4	87,5	81,3	84,4	78,1	53,1	43,8	31,3
Ústecký kraj	81,3	37,5	81,3	81,3	68,8	93,8	87,5	81,3	31,3	37,5
Kraj Vysočina	77,8	55,6	77,8	100,0	88,9	100,0	66,7	55,6	22,2	11,1
Zlínský kraj	72,7	36,4	90,9	90,9	63,6	100,0	81,8	72,7	54,5	36,4
celá ČR	73,9	43,1	83,5	87,8	75,5	91,5	80,3	61,2	45,2	21,3

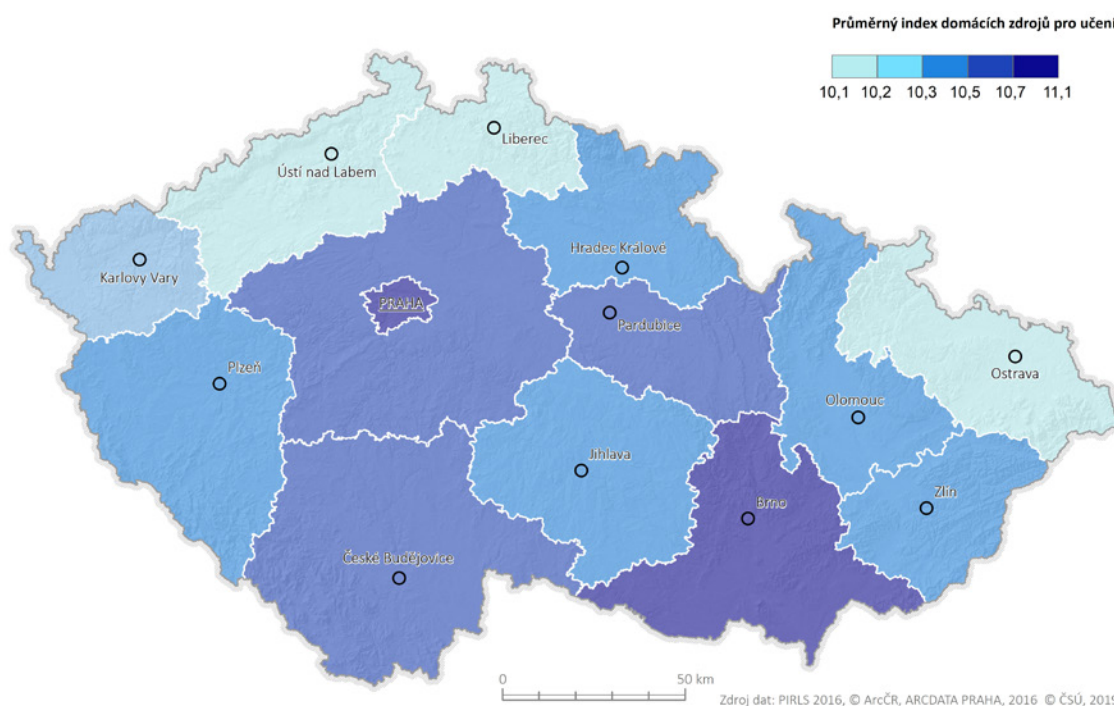
Zdroj: ČŠI

2 NEROVNOSTI

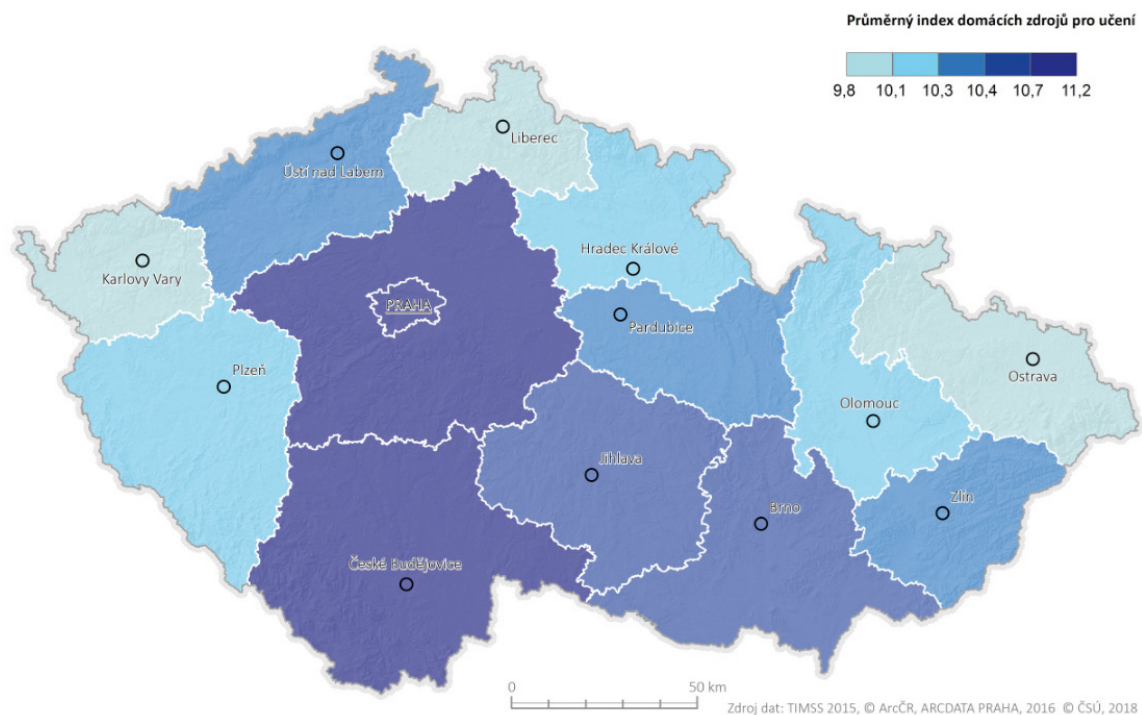
2.1.1 Index socioekonomického statusu v krajích

Socioekonomické charakteristiky českých krajů jsou výrazným faktorem ovlivňujícím výsledky českých žáků a stojí za podstatnými rozdíly mezi školami (zhruba z poloviny). **Předchozí zjištění ukázala, že existují regionální rozdíly v průměrném socioekonomickém statusu žáků (SES), které dominantně souvisí s rozdílným výsledným skórem z různých oblastí testování v mezinárodních šetřeních.** Jednotlivé indexy SES (PISA ESCS; v TIMSS a PIRLS pak index domácích zdrojů pro učení) se v konstrukci či konceptualizaci drobně liší, nicméně po agregaci na úrovni krajů jejich hodnoty spolu silně korelují. To znamená, že napříč mezinárodními šetřeními a napříč časem jsou hodnoty průměrného SES daného kraje konzistentní. Lze konstatovat, že máme pravidelnou skupinu krajů s vysokým průměrným SES žáků, ale i s nízkým průměrným SES. U krajů s průměrnou hodnotou SES se pořadí napříč šetřeními může lišit. **Přestože je index tvořen na základě měkkých dat z dotazníkového šetření, na úrovni krajů velmi silně koreluje se socioekonomickým rozvojem kraje, jako je nezaměstnanost, podíl osob v exekuci, podíl vysokoškoláků, rozvodovost, výše hrubé mzdy atd.** Průměrný SES v České republice na úrovni krajů ukazují následující mapy.

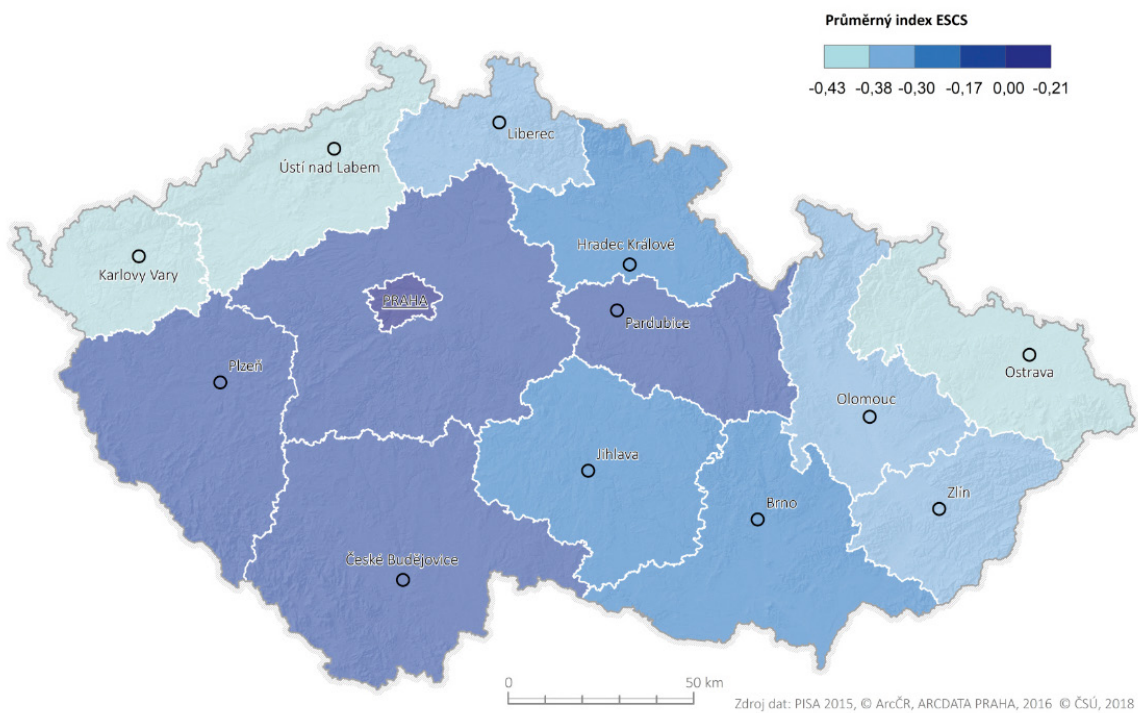
Průměrný socioekonomický status – index domácích zdrojů pro učení PIRLS 2016

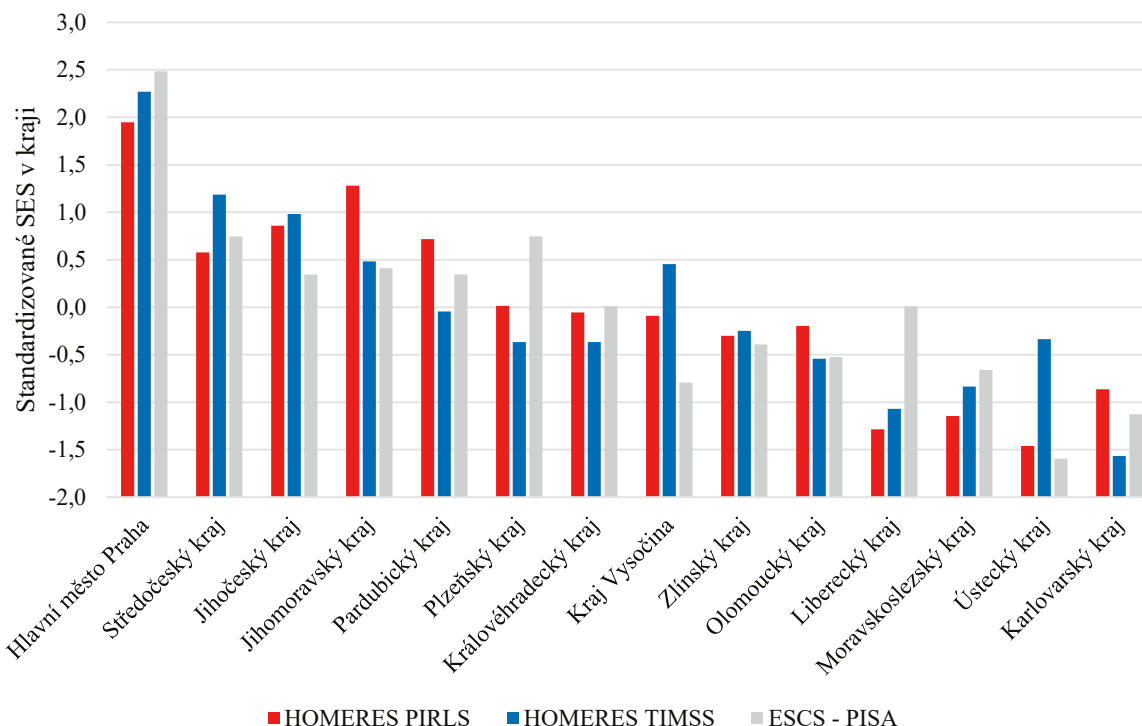
Průměrný socioekonomický status – index domácích zdrojů pro učení TIMSS 2015

Průměrný socioekonomický status – index ESCS PISA 2015

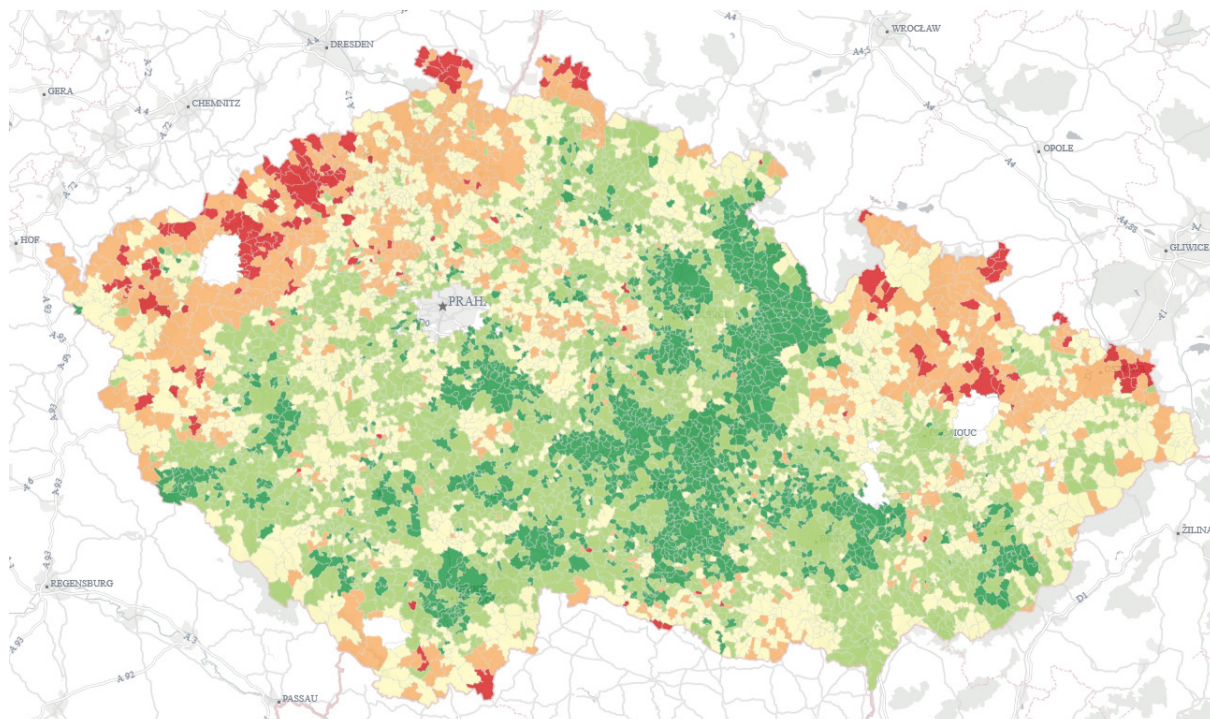
Kraje dle průměrného SES

2.1.2 Socioekonomický rozvoj a kvalita života

Nerovnosti ve vzdělávání souvisí se socioekonomickým statusem. V této části jsou ukázány sociální nerovnosti na celé řadě map z jiných výzkumů, které potvrzují závěry z mezinárodních šetření uvedených výše. Jako první mapa je ukázána mapa kvality života, která byla sestavena na základě velkého množství ukazatelů: nezaměstnanost, podíl exekucí, bezpečnost, závislost na průmyslu, vzdálenost od okresního města, dostupnost lékařské péče, dostupnost středních a mateřských škol, možnost připojení k rychlému internetu, dlouhověkost, přírůstek obyvatel, rozvodovost a počet věřících. Mapa ukazuje na problémy regionů Ústeckého, Karlovarského a Moravskoslezského kraje. Kvalita života je ale horší i v některých částech těch krajů, které celkově na krajské úrovni vykazují dobré či průměrné výsledky žáků. Jedná se o **Jesenicko v rámci Olomouckého kraje, Svitavsko v Pardubickém kraji, Tachovsko v Plzeňském kraji, Českou Lípou v Libereckém kraji a Znojemsko v kraji Jihomoravském**. V oblastech s nižší kvalitou života znázorněných na mapě červenou barvou by kraje měly věnovat velkou pozornost oblasti vzdělávání a snažit se zajistit kvalitní školství, které bude reagovat na negativní strukturální výchozí podmínky žáků.

Mapa kvality života

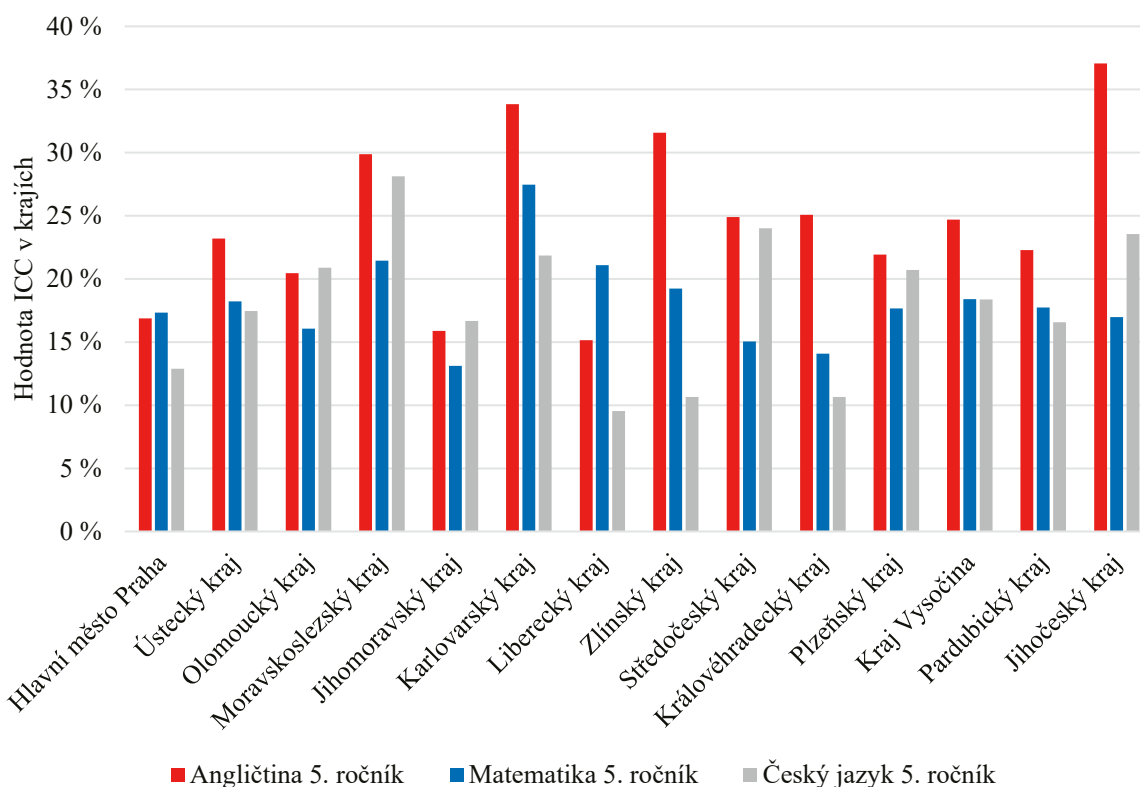
Zdroj: Český rozhlas, dostupné zde: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/mapa-kvality-zivota-median-prokop-kscm-spd_1811220600_jab

2.1.3 Velikost rozdílů ve výsledcích žáků mezi školami v krajích

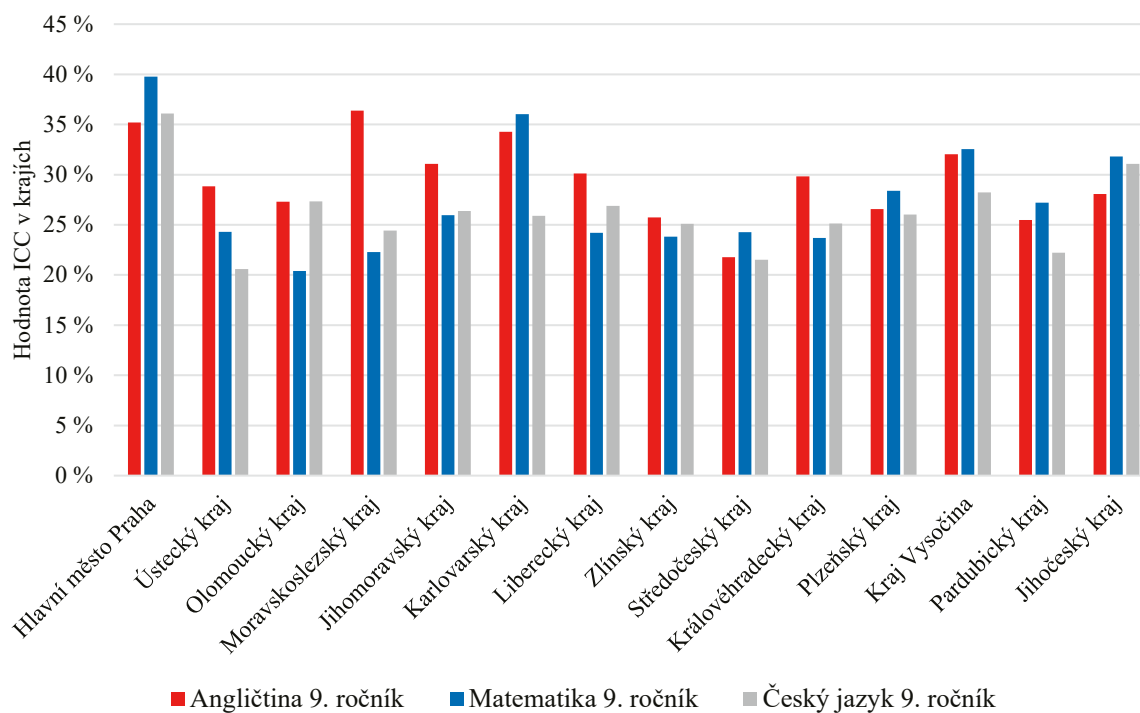
V edukačních vědách se pro určení toho, kolik procent rozdílů ve výsledcích žáků lze přičíst individuálním charakteristikám samotného žáka a kolik procent kontextuálním faktorům (např. vliv školy), používá tzv. vnitroskupinový koeficient korelace (ICC; intraclass correlation coefficient). Říká nám, kolik procent rozdílů v individuálních výsledcích žáků je dáno rozdíly mezi druhou (kontextuální) úrovní, kterou je zpravidla třída nebo škola.

Pro účely analýzy zobrazujeme výsledné hodnoty ICC po krajích na úrovni škol. **Hodnota tak udává, kolik procent rozdílů ve výsledku žáků je přičitatelných právě rozdílům mezi školami. Ideálně by měly být hodnoty ICC nízké. Nízké ICC poukazuje na to, že mezi školami v daném kraji nejsou výrazné rozdíly.** Například hodnota ICC pro Finsko je jedna z nejnižších na světě, což značí nízkou míru nerovnosti v dosahovaných testových výsledcích mezi školami.

Hodnota koeficientu – ICC v krajích – Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. a 9. tříd ZŠ – 5. ročník

Hodnota koeficientu – ICC v krajích – Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. a 9. tříd ZŠ – 9. ročník

3 STRUKTURA A CHARAKTERISTIKA SOUSTAVY

3.1.1 Podíly absolventů SŠ dle skupiny oborů 2017/2018

Střední vzdělání s výučním listem – E, H – podíl absolventů

skupina oborů	střední vzdělání s výučním listem – E, H													
	Hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Přerýský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví	0,00	0,00	0,00	0,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,32	0,00	0,00	0,00	0,56
23 Strojníctví a strojírenská výroba	12,45	21,87	24,56	28,41	20,41	21,78	24,88	21,55	24,05	21,33	23,63	25,27	27,17	24,21
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	9,04	8,99	9,81	8,04	7,89	7,89	5,02	10,50	7,96	9,14	12,96	6,96	9,37	11,20
28 Technická chemie a chemie silikátů	0,62	0,00	0,68	0,35	3,77	0,00	1,96	0,00	0,65	0,56	0,00	0,25	2,68	0,00
29 Potravinářství a potravinářská chemie	8,98	7,35	6,77	11,45	6,86	3,75	6,62	9,47	8,77	5,13	6,68	9,09	7,64	6,29
31 Textilní výroba a oděvnictví	1,11	0,22	0,00	0,00	0,00	0,56	1,35	1,10	0,16	0,24	0,12	0,19	0,39	0,20
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	0,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,38	0,00	0,00
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	5,82	4,34	3,92	5,33	2,74	4,14	6,00	4,66	2,68	4,81	5,14	2,88	2,91	3,91
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	1,73	0,00	0,00	0,00	0,00	1,18	0,00	2,45	3,41	1,12	1,94	0,00	1,18	0,56
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	7,06	7,66	6,97	6,47	8,75	8,17	8,70	8,29	10,72	8,42	11,02	9,03	9,21	8,90
37 Doprava a spoje	0,00	0,00	0,47	2,71	0,00	0,84	0,00	0,00	0,00	0,56	0,47	1,32	0,00	0,00
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	0,74	0,93	0,14	0,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,32	0,00	0,36	0,00	0,55	0,16
41 Zemědělství a lesnictví	5,33	13,01	15,70	8,74	2,74	8,12	9,44	12,00	14,05	11,87	8,10	14,17	8,35	9,19
53 Zdravotnictví	1,18	0,84	0,47	0,87	3,09	1,29	3,92	0,79	1,87	2,97	1,70	1,57	1,97	3,18
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	20,19	21,03	14,95	16,52	30,87	16,46	19,61	14,13	14,46	17,80	14,42	12,54	15,98	16,72
66 Obchod	7,12	5,93	5,41	4,37	4,12	10,69	5,39	4,26	1,54	3,85	3,99	4,89	3,23	5,20
68 Práv., právní a veřejnoprávní činnost	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
69 Osobní a provozní služby	10,03	7,22	8,05	4,20	8,75	12,37	5,76	7,73	7,64	9,14	6,80	9,22	8,03	9,15
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	0,80	0,35	1,62	1,92	0,00	2,58	0,74	1,66	0,97	1,28	1,34	1,76	0,94	0,56
78 Obecně odborná příprava	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
82 Umění a užité umění	7,55	0,27	0,47	0,00	0,00	0,17	0,61	1,42	0,73	1,44	1,34	0,50	0,39	0,00

Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem – L/O; Nástavbové – podíl absolventů

skupina oborů	střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem – L/O; Nástavbové													
	hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Přerýský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,96	0,00	0,00	0,00	2,29
23 Strojnictví a strojírenská výroba	7,07	24,30	30,79	25,75	1,01	17,13	10,42	14,29	22,81	21,86	15,13	32,29	32,11	25,04
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	12,97	19,24	14,60	15,30	4,04	16,20	0,00	7,83	18,13	16,72	22,54	4,58	14,45	11,95
28 Technická chemie a chemie silikátů	2,16	0,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,23	4,42
29 Potravinářství a potravinářská chemie	0,00	0,25	0,00	0,00	0,00	0,00	2,08	0,00	2,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	0,98	1,27	0,95	1,87	0,00	0,00	0,00	2,30	1,88	6,11	0,61	0,00	1,15	1,15
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	8,25	1,01	2,22	0,00	0,00	9,26	0,00	15,67	5,63	2,57	7,26	7,95	5,28	2,62
36 Štavebnictví, geologie a kartografie	0,98	0,00	0,63	1,12	0,00	2,78	0,00	0,00	2,81	4,82	1,66	2,65	3,67	0,82
37 Doprava a spoje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,08	0,00	0,00	0,00	0,30	0,00	0,00	0,00
39 Speciální a interdisciplinární tech. obory	10,61	7,09	10,79	7,46	29,29	6,94	36,46	9,22	16,25	10,61	15,13	7,95	3,67	10,80
41 Zemědělství a lesnictví	2,55	0,00	1,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,63	0,00	1,21	0,96	0,00	0,00
53 Zdravotnictví	0,00	1,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,76	0,00	0,00	0,00
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	18,66	26,33	19,37	20,90	13,13	23,15	32,29	29,03	9,38	18,01	20,42	25,54	18,12	22,59
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	11,39	7,34	6,67	11,19	16,16	5,09	6,25	6,91	4,38	5,14	1,06	6,02	8,94	4,42
66 Obchod	7,07	3,04	2,54	7,84	0,00	0,93	0,00	0,92	1,25	3,54	1,66	6,51	0,69	0,65
69 Osobní a provozní služby	11,98	7,85	9,52	1,49	32,32	18,52	10,42	7,37	7,50	4,50	10,44	2,89	5,73	10,15
82 Umění a užité umění	5,30	0,00	0,00	7,09	4,04	0,00	0,00	6,45	0,00	4,18	1,82	2,65	5,96	3,11

Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou – M – podíl absolventů

skupina oborů	střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou – M													
	hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Přerýský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	0,40	1,00	1,13	0,78	0,65	1,75	0,00	2,14	0,52	0,46	0,90	0,52	1,08	1,00
18 Informační technologie	9,09	6,62	7,08	12,03	9,49	7,09	4,69	13,77	9,82	8,50	10,27	4,84	6,28	12,67
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,21
23 Strojírenství a strojírenská výroba	2,35	4,94	6,06	5,10	4,26	7,99	7,82	6,88	3,40	7,64	7,47	10,20	8,31	6,69
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	3,49	5,80	6,92	6,86	5,24	7,51	4,78	4,29	5,76	7,84	3,15	9,57	3,95	6,26
28 Technická chemie a chemie silikátů	2,88	0,00	0,64	0,00	0,65	1,27	1,01	0,85	4,21	0,00	1,69	2,36	1,79	1,79
29 Potravinářství a potravinářská chemie	0,87	0,00	0,97	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,40	0,00	0,59	0,86	1,14	0,15
31 Textilní výroba a oděvnictví	0,29	0,00	0,00	0,07	0,00	0,00	1,84	0,00	0,00	0,00	0,62	0,00	0,00	0,12
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,30	0,00
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	0,16	0,00	0,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,17	0,00	0,00	0,48	0,86	0,30	0,33
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	0,48	0,00	0,00	0,00	0,00	1,06	0,00	0,00	1,03	0,00	0,69	0,12	0,00	1,09
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	3,49	4,55	6,76	4,81	3,93	3,44	4,23	5,98	4,06	5,91	5,71	4,09	10,05	4,83
37 Doprava a spoje	4,44	1,77	2,09	5,66	5,40	1,48	2,02	0,96	1,26	0,53	1,49	2,65	0,00	1,34
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	0,00	1,43	0,59	0,00	0,00	0,95	0,00	0,00	0,74	0,00	0,00	1,73	0,00	0,61
41 Zemědělství a lesnictví	0,55	5,32	10,57	4,18	3,27	1,96	0,00	4,01	7,75	3,25	2,25	5,94	1,14	2,49
43 Veterinářství a veterinární prevence	0,63	1,30	3,33	0,92	0,00	1,11	0,92	4,74	2,58	2,19	1,35	0,00	4,90	0,00
53 Zdravotnictví	3,43	5,80	6,12	5,94	10,80	7,14	4,51	4,85	5,61	8,03	8,82	9,57	7,83	7,72
61 Filozofie, teologie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
63 Ekonomika a administrativní	18,01	19,78	16,42	23,92	13,09	18,35	18,86	15,07	19,65	17,00	17,46	14,47	22,97	14,13
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	10,83	7,84	5,85	3,18	9,98	6,56	7,36	5,98	8,27	8,30	7,43	6,86	6,34	9,33
66 Obchod	0,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,14	0,00	0,00	0,00
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	10,41	5,19	4,02	3,47	8,18	9,78	11,87	4,51	4,21	6,24	2,70	3,75	7,06	5,44

skupina oborů	střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou – M													
	hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Přerýský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj
69 Osobní a provozní služby	0,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,59	0,00	0,00	0,00
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	0,69	0,48	0,59	1,20	1,15	0,00	0,00	0,79	0,81	0,00	1,11	0,00	0,00	0,00
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	4,09	9,00	3,27	3,47	9,66	7,93	4,88	7,11	6,50	5,18	9,09	4,96	8,19	5,11
78 Obecně odborná příprava	13,95	15,63	12,07	12,31	8,35	12,11	14,54	11,79	8,86	11,22	10,06	11,18	3,05	13,83
82 Umění a užité umění	8,37	3,55	4,67	6,09	5,89	2,54	10,67	5,93	3,55	7,70	5,95	5,48	5,32	4,83
Gymnaziální vzdělání – K	91,60	83,42	65,56	60,23	77,41	65,79	59,34	62,30	76,44	66,67	84,41	75,39	78,41	72,04

Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou – M – podíl absolventů

skupina oborů	celkem													
	hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Přerýnský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	0,15	0,32	0,41	0,28	0,22	0,61	0,00	0,84	0,60	0,17	0,29	0,17	0,37	0,36
18 Informační technologie	3,38	2,15	2,60	4,34	3,12	2,49	1,89	5,37	3,20	3,02	3,29	1,59	2,16	4,58
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví	0,00	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00	0,00	0,07	0,00	0,17	0,00	0,00	0,00	0,38
23 Strojírenství a strojírenská výroba	3,37	9,88	11,51	11,89	7,86	10,91	11,04	9,96	9,97	10,59	10,13	13,71	12,86	10,79
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	3,48	5,79	6,49	6,36	4,41	5,91	3,63	4,97	5,72	7,12	6,55	6,78	5,17	6,12
28 Technická chemie a chemie silikátů	1,28	0,03	0,43	0,10	1,40	0,45	1,00	0,33	1,56	0,19	0,54	0,85	1,34	0,94
29 Potravinářství a potravinářská chemie	1,76	2,34	2,32	3,34	2,15	1,25	2,07	2,64	3,22	1,51	2,06	3,03	2,56	1,77
31 Textilní výroba a oděvnictví	0,29	0,07	0,00	0,03	0,00	0,19	1,15	0,31	0,05	0,14	0,23	0,06	0,10	0,10
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,11	0,10	0,00
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	1,03	1,44	1,79	1,68	0,86	1,38	1,82	1,47	0,94	1,86	1,64	1,16	0,97	1,26
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	0,87	0,06	0,14	0,00	0,00	1,13	0,00	1,43	1,78	0,52	1,30	0,66	0,78	0,73
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	2,62	3,90	4,70	3,73	4,04	4,13	4,33	4,64	5,07	4,93	5,04	4,28	6,20	4,23
37 Doprava a spoje	1,87	0,58	1,10	3,37	1,78	0,80	0,89	0,37	0,41	0,35	0,63	1,33	0,00	0,48
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	0,65	1,47	0,93	0,79	1,56	0,61	1,30	0,44	1,59	1,25	1,21	1,19	0,47	0,99
41 Zemědělství a lesnictví	1,18	6,10	8,64	4,06	1,94	3,38	2,85	5,13	7,11	4,86	3,08	6,31	2,58	3,52
43 Veterináriství a veterinární prevence	0,24	0,42	1,22	0,33	0,00	0,39	0,37	1,85	0,84	0,78	0,43	0,00	1,69	0,00
53 Zdravotnictví	3,24	3,42	3,29	4,54	6,35	4,68	3,59	3,74	2,38	5,09	5,67	4,66	4,60	4,87
61 Filozofie, teologie	0,03	0,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
63 Ekonomika a administrativní	7,46	6,76	6,65	9,60	4,31	6,64	8,41	6,69	6,82	6,51	6,17	5,00	8,18	5,53
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	1,45	1,67	1,20	1,74	0,70	1,36	1,15	1,39	0,96	1,58	1,50	2,01	1,63	1,64
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	8,01	10,02	7,50	6,94	15,18	8,18	9,11	6,91	7,30	8,65	6,75	6,95	7,34	8,82
66 Obchod	1,68	2,05	1,73	1,81	1,29	3,59	1,63	1,23	0,55	1,39	1,58	1,99	0,91	1,48
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	4,22	1,91	1,79	1,48	2,69	4,22	4,78	2,24	1,54	2,48	1,53	1,23	2,93	2,44

skupina oborů	celkem													
	hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Přerýský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj
69 Osobní a provozní služby	2,41	2,72	2,93	1,33	4,47	4,85	2,11	2,51	2,84	3,02	2,86	3,01	2,62	3,18
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	0,92	0,15	0,22	0,43	0,38	0,00	0,00	0,31	0,26	0,00	0,52	0,00	0,00	0,07
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	3,45	3,34	1,87	2,88	4,95	4,28	2,19	3,23	6,17	2,71	3,88	3,31	3,71	2,74
78 Obecně odborná příprava	5,19	5,06	4,43	4,44	2,74	4,26	5,85	4,60	2,88	3,98	3,23	3,67	1,05	5,00
82 Umění a užité umění	5,63	1,23	2,05	2,68	2,15	1,21	4,93	3,06	1,37	3,47	2,83	2,16	2,68	1,96
Gymnaziální vzdělání – K	34,10	27,03	24,05	21,72	25,46	23,12	23,90	24,29	24,87	23,67	27,05	24,77	27,01	26,04

4 FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY

Výsledky žáků v krajích zhruba z poloviny ovlivňuje socioekonomický status žáka. Jedná se o strukturální faktor, který nelze přímo krajskou politikou ovlivnit. Při tvorbě vzdělávací politiky na úrovni kraje je nutné tyto nepříznivé strukturální podmínky přímo zohlednit. Je nutné podpořit osobní a profesní rozvoj učitelů a ředitelů, kteří budou dobře připraveni na negativní faktory, jež se mohou v některých školách vyskytovat. Dále je důležité se věnovat i práci s rodiči a podporovat předškolní vzdělávání.

4.1 Pedagogické vedení školy a personální podmínky

4.1.1 Ředitelé

Průměrný věk ředitelů v základních školách, gymnáziích a středních odborných školách

kraj	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	52,0	-	54,5
Jihomoravský kraj	54,0	50,8	54,4
Karlovarský kraj	58,0	62,0	47,5
Královéhradecký kraj	53,0	-	61,2
Liberecký kraj	55,0	-	53,0
Moravskoslezský kraj	52,0	-	53,5
Olomoucký kraj	52,0	-	52,4
Pardubický kraj	54,5	-	53,5
Plzeňský kraj	54,0	-	55,1
hlavní město Praha	55,0	59,7	56,0
Středočeský kraj	53,0	60,0	55,4
Ústecký kraj	55,5	-	56,4
Kraj Vysočina	52,0	-	53,6
Zlínský kraj	51,0	-	50,8
celkem v ČR	53,0	56,8	54,5

Zdroj: ČŠI

Následující tabulky ukazují procentuální podíly ředitelů inspektovaných škol dle standardních věkových kategorií v jednotlivých krajích, a to v základním, gymnaziálním i středním odborném vzdělávání. V případě gymnázií bylo inspektováno ve zkoumaném období velmi málo škol, proto jsou uvedeny výsledky pouze za kraje s vyšším počtem případů škol (tedy kraje, kde lze výsledky šetření považovat z hlediska počtu případů za vypovídající).

Procentuální podíl ředitelů dle věkových kategorií (základní školy)

	Jihočeský kraj	Jihomoravský kraj	Karlovarský kraj	Královéhradecký kraj	Liberecký kraj	Moravskoslezský kraj	Olomoucký kraj	Pardubický kraj	Plzeňský kraj	hlavní město Praha	Středočeský kraj	Ústecký kraj	Kraj Vysočina	Zlínský kraj
34 let a méně	6,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	5,0 %	0,0 %	0,0 %	2,0 %	3,1 %	2,3 %	1,9 %	2,1 %	1,5 %	0,0 %
35–44 let	18,0 %	16,7 %	5,9 %	5,0 %	15,0 %	23,8 %	18,3 %	10,0 %	3,1 %	16,3 %	12,6 %	10,4 %	20,0 %	17,6 %
45–54 let	34,4 %	42,4 %	41,2 %	55,0 %	22,5 %	38,8 %	49,3 %	38,0 %	53,1 %	30,2 %	40,8 %	35,4 %	41,5 %	38,2 %
55–64 let	36,1 %	37,9 %	52,9 %	32,5 %	57,5 %	36,3 %	31,0 %	50,0 %	40,6 %	46,5 %	41,7 %	47,9 %	36,9 %	44,1 %
65 let a více	4,9 %	3,0 %	0,0 %	7,5 %	0,0 %	1,3 %	1,4 %	0,0 %	0,0 %	4,7 %	2,9 %	4,2 %	0,0 %	0,0 %

Zdroj: ČŠI

Procentuální podíl ředitelů dle věkových kategorií (gymnázia)

	Jihomoravský kraj	Karlovarský kraj	hlavní město Praha	Středočeský kraj
34 let a méně	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
35–44 let	25,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
45–54 let	25,0 %	0,0 %	27,3 %	0,0 %
55–64 let	50,0 %	66,7 %	45,5 %	75,0 %
65 let a více	0,0 %	33,3 %	27,3 %	25,0 %

Zdroj: ČŠI

Procentuální podíl ředitelů dle věkových kategorií (střední odborné školy)

	Jihočeský kraj	Jihomoravský kraj	Karlovarský kraj	Královéhradecký kraj	Liberecký kraj	Moravskoslezský kraj	Olomoucký kraj	Pardubický kraj	Plzeňský kraj	hlavní město Praha	Středočeský kraj	Ústecký kraj	Kraj Vysočina	Zlínský kraj
34 let a méně	0,0 %	0,0 %	25,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
35–44 let	23,1 %	15,0 %	0,0 %	11,1 %	0,0 %	15,4 %	16,7 %	18,2 %	0,0 %	0,0 %	6,5 %	11,8 %	0,0 %	25,0 %
45–54 let	23,1 %	25,0 %	50,0 %	0,0 %	75,0 %	34,6 %	41,7 %	18,2 %	27,3 %	35,0 %	35,5 %	35,3 %	44,4 %	41,7 %
55–64 let	46,2 %	50,0 %	25,0 %	44,4 %	25,0 %	50,0 %	41,7 %	63,6 %	72,7 %	55,0 %	45,2 %	35,3 %	55,6 %	33,3 %
65 let a více	7,7 %	10,0 %	0,0 %	44,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	10,0 %	12,9 %	17,6 %	0,0 %	0,0 %

Zdroj: ČŠI

Následující tabulky obsahují podrobné informace ke konkurzním řízením na ředitele základních a středních škol v jednotlivých krajích. Informace vycházejí z 1 465 konkurzních řízení realizovaných v období od 1. března 2018 do 31. července 2018, resp. z 1 325 konkurzních řízení, kterých se ČŠI v souladu s vyhláškou č. 54/2005 Sb., o náležitostech konkurzního řízení a konkurzních komisích, v tomto období účastnila.

Bližší informace ke konkurzním řízením lze nalézt také ve zprávě ČŠI **Konkurzy na ředitele škol a školských zařízení v období od 1. 3. 2018 do 31. 7. 2018**.

Důvod vyhlášení konkurzu na ředitele – ZŠ

kraj	konec řádného funkčního období ředitele školy	návrh na vyhlášení konkurzu podaný Českou školní inspekcí	odvolání ředitele školy na návrh školské rady	odvolání ředitele školy z funkce z jiného důvodu	opakovaný konkurz (v předešlém konkurzu na ředitele téže školy nebyl nikdo vybrán)	opakovaný konkurz (žádného z vybraných uchazečů zřizovatel nejmenoval ředitelem školy)	ukončení pracovního poměru na straně ředitele školy, rezignace	jiný	celkový součet
Jihočeský kraj	33	0	0	0	0	0	7	0	40
Jihomoravský kraj	45	0	1	0	1	1	13	2	63
Karlovarský kraj	17	2	0	1	2	0	2	0	24
Královéhradecký kraj	41	0	0	0	0	0	12	1	54
Liberecký kraj	52	0	0	1	0	0	11	2	66
Moravskoslezský kraj	45	0	0	1	2	0	20	0	68
Olomoucký kraj	20	3	0	0	0	1	18	0	42
Pardubický kraj	32	1	0	2	2	0	15	0	52
Plzeňský kraj	11	0	0	0	0	0	12	0	23
hlavní město Praha	13	0	1	1	0	0	3	1	19
Středočeský kraj	42	0	0	1	1	0	36	4	84
Ústecký kraj	25	1	0	1	0	0	10	0	37
Kraj Vysočina	34	0	0	0	0	0	9	3	46
Zlínský kraj	39	0	0	0	2	0	8	1	50
celkový součet	449	7	2	8	10	2	176	14	668

Zdroj: ČŠI

Průměrný počet let, po něž byl dosavadní ředitel školy ve funkci – ZŠ

kraj	průměr	počet	minimum	maximum	směr. odchylka
Jihočeský kraj	15,05	40	5	29	6,230
Jihomoravský kraj	16,41	61	2	29	7,367
Karlovarský kraj	13,71	24	1	28	6,969
Královéhradecký kraj	15,98	54	1	29	6,098
Liberecký kraj	12,92	66	3	29	6,313
Moravskoslezský kraj	14,66	68	6	29	7,060
Olomoucký kraj	14,69	42	2	30	8,618
Pardubický kraj	16,38	52	6	31	7,290
Plzeňský kraj	12,48	23	1	21	4,747
hlavní město Praha	15,17	18	3	27	7,994
Středočeský kraj	14,75	84	1	28	7,803
Ústecký kraj	17,51	37	6	32	8,315
Kraj Vysočina	14,72	46	5	29	6,330
Zlínský kraj	18,26	50	3	31	7,524
celkem ČR	15,26	665	1	32	7,232

Zdroj: ČŠI

Průměrný počet uchazečů přihlášených do jednoho konkurzního řízení – ZŠ

kraj	průměrný počet uchazečů	počet konkurzů	minimum	maximum	směr. odchylka
Jihočeský kraj	2,35	40	0	12	2,032
Jihomoravský kraj	2,79	62	1	11	2,058
Karlovarský kraj	2,71	24	1	8	1,989
Královéhradecký kraj	1,74	54	0	8	1,390
Liberecký kraj	1,73	66	1	6	1,103
Moravskoslezský kraj	3,07	68	1	10	2,083
Olomoucký kraj	2,33	42	0	7	1,459
Pardubický kraj	1,69	51	0	6	1,104
Plzeňský kraj	2,04	23	1	6	1,364
hlavní město Praha	1,95	19	1	6	1,268
Středočeský kraj	2,40	84	1	9	1,584
Ústecký kraj	3,22	37	1	10	2,200
Kraj Vysočina	2,20	46	1	5	1,276
Zlínský kraj	2,14	50	0	6	1,309
celkem ČR	2,32	666	0	12	1,688

Zdroj: ČŠI

Který z následujících výroků podle vašeho názoru nejpřesněji vystihuje atmosféru proběhlého konkurzu? (odpovědi v %) – ZŠ

kraj	Byla patrná snaha komise vybrat nejlepšího uchazeče, nejvhodnější uchazeč získal jen těsnou většinu hlasů členů komise.	Byla patrná snaha komise vybrat nejlepšího uchazeče, nejvhodnější uchazeč získal výraznou většinu hlasů členů komise.	Konkurz proběhl s patrnou snahou části komise protlačit za každou cenu svého favorita.	Konkurz proběhl spíše formálně, bylo vidět, že favorit je předem znám a většina komise se na něm shoduje.	celkový počet konkurzů v kraji
Jihočeský kraj	16,22	62,16	5,41	16,22	37
Jihomoravský kraj	14,29	51,02	10,20	24,49	49
Karlovarský kraj	4,35	65,22	4,35	26,09	23
Královéhradecký kraj	6,82	54,55	6,82	31,82	44
Liberecký kraj	3,28	47,54	13,11	36,07	61
Moravskoslezský kraj	16,39	59,02	9,84	14,75	61
Olomoucký kraj	15,15	81,82	0,00	3,03	33
Pardubický kraj	11,11	66,67	2,78	19,44	36
Plzeňský kraj	13,04	73,91	4,35	8,70	23
hlavní město Praha	7,14	64,29	0,00	28,57	14
Středočeský kraj	12,86	60,00	1,43	25,71	70
Ústecký kraj	13,89	58,33	5,56	22,22	36
Kraj Vysočina	5,26	78,95	0,00	15,79	38
Zlínský kraj	10,26	87,18	2,56	0,00	39

Zdroj: ČŠI

Důvod vyhlášení konkurzu na ředitele – SŠ

kraj	konec řádného funkčního období ředitele školy	návrh na vyhlášení konkurzu podaný Českou školní inspekcí	odvolání ředitele školy na návrh školské rady	odvolání ředitele školy z funkce na návrh ČŠI	odvolání ředitele školy z funkce z jiného důvodu	opakovaný konkurz (v předešlém konkurzu nebyl nikdo vybrán)	opakovaný konkurz (žádného zřizovatel nejmenoval ředitelem školy)	ukončení pracovního poměru na straně ředitele školy, rezignace	jiné	celkový počet konkurzů v kraji
Jihočeský kraj	38	0	0	0	0	0	0	3	0	41
Jihomoravský kraj	10	0	1	1	0	0	0	2	0	14
Karlovarský kraj	6	0	0	0	0	0	0	0	0	6
Královéhradecký kraj	30	0	0	0	0	1	0	1	5	37
Liberecký kraj	15	0	0	0	0	0	0	3	1	19
Moravskoslezský kraj	2	0	0	0	0	0	0	3	0	5
Olomoucký kraj	2	0	0	0	0	0	0	1	0	3
Pardubický kraj	30	0	0	0	0	2	0	2	0	34
Plzeňský kraj	2	0	0	0	0	0	0	3	0	5
hlavní město Praha	4	0	1	1	0	0	0	0	0	6
Středočeský kraj	8	0	0	0	0	0	0	1	0	9
Ústecký kraj	3	0	0	0	0	0	0	1	1	5
Kraj Vysočina	4	0	0	0	1	0	0	3	0	8
Zlínský kraj	17	2	0	0	1	3	2	3	0	28

Zdroj: ČŠI

Průměrný počet let, po něž byl dosavadní ředitel školy ve funkci – SŠ

kraj	průměr	celkový počet konkurzů v kraji	minimum	maximum	směr. odchylka
Jihočeský kraj	12,93	41	1	28	6,642
Jihomoravský kraj	18,93	14	6	32	9,186
Karlovarský kraj	20,00	6	6	26	7,376
Královéhradecký kraj	16,76	37	0	40	8,861
Liberecký kraj	15,32	19	4	28	6,929
Moravskoslezský kraj	12,60	5	6	18	4,669
Olomoucký kraj	16,33	3	6	23	9,074
Pardubický kraj	14,55	33	6	27	6,883
Plzeňský kraj	14,60	5	6	24	6,768
hlavní město Praha	12,67	6	5	26	7,581
Středočeský kraj	20,33	9	8	30	6,325
Ústecký kraj	15,80	5	6	27	10,305
Kraj Vysočina	13,75	8	6	18	5,497
Zlínský kraj	17,93	28	6	28	5,956
celkem ČR	15,71	219	0	40	7,453

Zdroj: ČŠI

Průměrný počet uchazečů přihlášených do jednoho konkurzního řízení – SŠ

kraj	průměr	celkový počet konkurzů v kraji	minimum	maximum	směr. odchylka
Jihočeský kraj	1,49	41	1	4	0,746
Jihomoravský kraj	2,79	14	1	7	1,762
Karlovarský kraj	1,33	6	1	2	0,516
Královéhradecký kraj	1,84	37	1	6	1,167
Liberecký kraj	1,68	19	1	4	0,885
Moravskoslezský kraj	4,00	5	3	5	0,707
Olomoucký kraj	1,33	3	1	2	0,577
Pardubický kraj	1,44	34	1	4	0,746
Plzeňský kraj	4,00	5	1	7	2,828
hlavní město Praha	2,50	6	1	4	1,643
Středočeský kraj	1,67	9	1	4	1,000
Ústecký kraj	3,20	5	2	4	0,837
Kraj Vysočina	1,88	8	1	5	1,356
Zlínský kraj	1,82	28	1	3	0,723
celkem ČR	1,88	220	1	7	1,201

Zdroj: ČŠI

Který z následujících výroků podle vašeho názoru nejpřesněji vystihuje atmosféru proběhlého konkurzu? (odpovědi v %) – SŠ

kraj	Byla patrná snaha komise vybrat nejlepšího uchazeče, nejvhodnější uchazeč získal jen těsnou většinu hlasů členů komise.	Byla patrná snaha komise vybrat nejlepšího uchazeče, nejvhodnější uchazeč získal výraznou většinu hlasů členů komise.	Konkurz proběhl s patrnou snahou části komise protlačit za každou cenu svého favorita.	Konkurz proběhl spíše formálně, bylo vidět, že favorit je předem znám a většina komise se na něm shoduje.	celkový počet konkurzů v kraji
Jihočeský kraj	7,50	32,50	5,00	55,00	40
Jihomoravský kraj	30,00	50,00	0,00	20,00	10
Karlovarský kraj	16,67	16,67	0,00	66,67	6
Královéhradecký kraj	0,00	60,61	9,09	30,30	33
Liberecký kraj	29,41	64,71	5,88	0,00	17
Moravskoslezský kraj	20,00	60,00	20,00	0,00	5
Olomoucký kraj	0,00	100,00	0,00	0,00	2
Pardubický kraj	13,79	34,48	0,00	51,72	29
Plzeňský kraj	20,00	80,00	0,00	0,00	5
hlavní město Praha	0,00	66,67	0,00	33,33	3
Středočeský kraj	0,00	66,67	0,00	33,33	6
Ústecký kraj	20,00	60,00	0,00	20,00	5
Kraj Vysočina	0,00	85,71	0,00	14,29	7
Zlínský kraj	5,56	94,44	0,00	0,00	18

Zdroj: ČŠI

4.1.2 Učitelé

Tabulka ukazuje celkové počty učitelů a z toho počty učitelů bez potřebné kvalifikace v časové řadě od roku 2010.

Počty učitelů a počty kvalifikovaných učitelů v časové řadě – celkem

kraj	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018	
	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace	celkem	z toho bez kvalifikace
Česká republika	132 298,1	16 227,3	131 777,1	18 104,4	130 522,7	14 998,0	130 321,1	13 449,9	130 623,5	11 006,0	131 238,3	6 737,7	132 294,5	6 362,0	134 232,6	6 605,4	135 855,3	7 209,4
hlavní město Praha	15 079,7	1 926,8	15 378,2	2 251,9	15 451,0	1 985,6	15 658,5	1 878,1	15 929,0	1 608,4	16 350,1	1 154,5	16 607,0	1 106,6	17 019,1	1 240,0	17 577,6	1 392,7
Středočeský kraj	14 195,3	2 611,1	14 368,6	2 966,1	14 495,3	2 567,7	14 692,5	2 441,6	14 895,5	2 087,7	15 198,1	1 397,8	15 612,3	1 376,7	16 060,9	1 545,3	16 412,6	1 631,3
Jihočeský kraj	8 267,8	643,5	8 192,5	704,6	8 150,7	585,2	8 094,1	526,0	8 107,3	376,0	8 132,7	225,3	8 184,0	192,5	8 274,2	213,2	8 356,9	224,7
Plzeňský kraj	6 866,6	759,5	6 845,0	834,5	6 798,7	679,8	6 817,3	582,5	6 848,8	543,6	6 863,1	304,4	6 914,6	273,9	7 052,6	328,1	7 122,1	345,6
Karlovarský kraj	3 680,7	1 000,0	3 617,8	974,0	3 535,6	822,3	3 472,7	712,0	3 445,4	509,3	3 431,2	317,0	3 460,3	327,0	3 478,1	345,3	3 471,2	387,2
Ústecký kraj	10 715,2	2 032,4	10 610,5	2 134,6	10 522,9	1 866,6	10 440,2	1 607,3	10 376,7	1 360,5	10 299,3	889,7	10 322,9	833,4	10 409,4	833,7	10 475,2	869,4
Liberecký kraj	5 550,1	697,3	5 514,2	798,6	5 420,4	692,2	5 442,1	620,7	5 446,0	480,7	5 442,3	279,8	5 482,1	320,5	5 521,1	288,9	5 560,4	337,4
Královéhradecký kraj	7 435,8	936,0	7 371,8	1 074,1	7 300,2	831,4	7 243,8	710,1	7 245,5	550,1	7 248,6	301,2	7 232,8	259,2	7 288,9	280,3	7 277,5	335,2
Pardubický kraj	6 773,0	788,4	6 734,2	817,1	6 666,8	655,8	6 659,0	603,1	6 674,1	480,2	6 660,3	247,7	6 661,1	215,3	6 739,0	237,3	6 808,0	244,7
Kraj Vysočina	6 859,2	636,3	6 756,1	740,7	6 649,3	609,0	6 543,3	507,3	6 541,7	410,0	6 527,6	213,7	6 527,3	323,0	6 618,4	191,3	6 683,1	187,3
Jihomoravský kraj	14 684,1	1 318,4	14 562,1	1 638,7	14 357,3	1 174,4	14 336,5	1 047,4	14 318,0	829,6	14 413,3	448,0	14 594,3	381,9	14 859,2	406,5	15 057,8	480,0
Olomoucký kraj	8 410,1	717,5	8 372,3	819,9	8 283,6	679,5	8 251,9	610,9	8 238,8	525,6	8 244,9	249,1	8 282,9	211,8	8 353,9	206,8	8 435,1	221,3
Zlínský kraj	7 792,7	638,7	7 675,1	636,4	7 527,1	544,4	7 463,5	461,9	7 434,3	339,3	7 482,6	191,7	7 483,0	141,5	7 548,0	156,0	7 609,3	164,8
Moravskoslezský kraj	15 987,8	1 521,4	15 778,7	1 713,2	15 363,8	1 304,1	15 205,7	1 141,0	15 122,4	905,0	14 944,2	517,8	14 929,9	398,7	15 009,8	332,7	15 008,5	387,8

Zdroj: MŠMT, tabulka A1.2.1a Kapitoly A

Pro srovnání krajů slouží tabulka, která ukazuje podíly nekvalifikovaných učitelů.

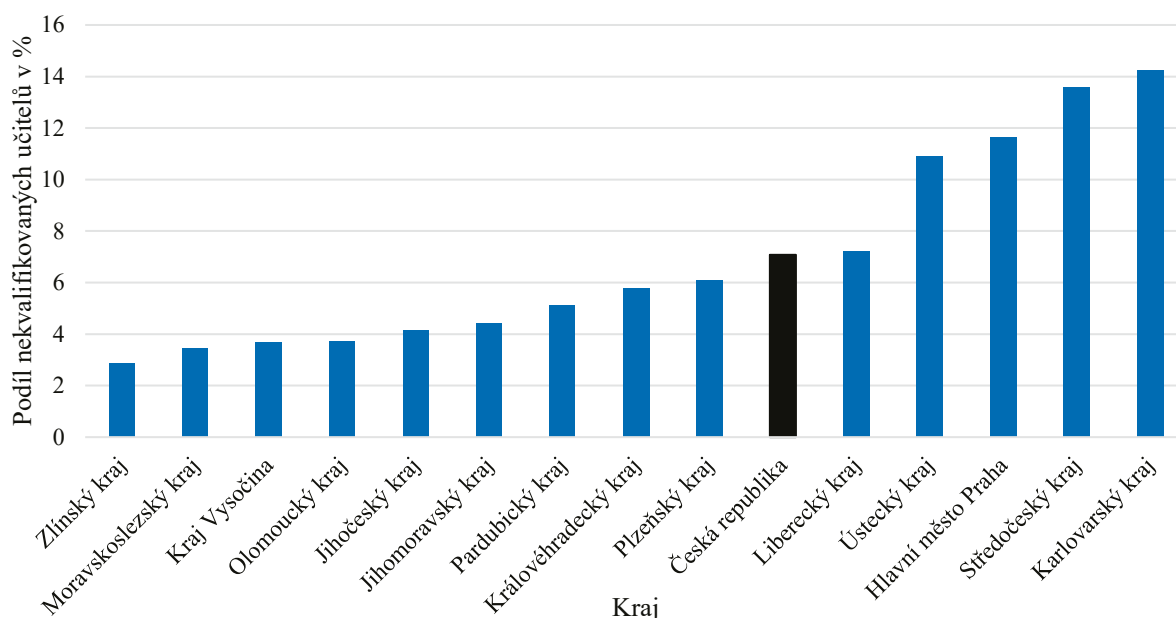
Podíl nekvalifikovaných učitelů v časové řadě – celkem

kraj	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Česká republika	12,27	13,74	11,49	10,32	8,43	5,13	4,81	4,92	5,31
hlavní město Praha	12,78	14,64	12,85	11,99	10,10	7,06	6,66	7,29	7,92
Středočeský kraj	18,39	20,64	17,71	16,62	14,02	9,20	8,82	9,62	9,94
Jihočeský kraj	7,78	8,60	7,18	6,50	4,64	2,77	2,35	2,58	2,69
Plzeňský kraj	11,06	12,19	10,00	8,54	7,94	4,44	3,96	4,65	4,85
Karlovarský kraj	27,17	26,92	23,26	20,50	14,78	9,24	9,45	9,93	11,15
Ústecký kraj	18,97	20,12	17,74	15,40	13,11	8,64	8,07	8,01	8,30
Liberecký kraj	12,56	14,48	12,77	11,41	8,83	5,14	5,85	5,23	6,07
Královéhradecký kraj	12,59	14,57	11,39	9,80	7,59	4,16	3,58	3,85	4,61
Pardubický kraj	11,64	12,13	9,84	9,06	7,19	3,72	3,23	3,52	3,59
Kraj Vysočina	9,28	10,96	9,16	7,75	6,27	3,27	4,95	2,89	2,80
Jihomoravský kraj	8,98	11,25	8,18	7,31	5,79	3,11	2,62	2,74	3,19
Olomoucký kraj	8,53	9,79	8,20	7,40	6,38	3,02	2,56	2,48	2,62
Zlínský kraj	8,20	8,29	7,23	6,19	4,56	2,56	1,89	2,07	2,17
Moravskoslezský kraj	9,52	10,86	8,49	7,50	5,98	3,46	2,67	2,22	2,58

Zdroj: MŠMT, tabulka A1.2.1a Kapitoly A

Následující graf ukazuje podíl nekvalifikovaných učitelů v regionálním školství napříč kraji pro rok 2019. Jedná se o aktuální data z mimořádného šetření MŠMT 2019.

Podíl nekvalifikovaných učitelů ve středním školství dle krajů – mimořádné šetření MŠMT 2019

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření 2019

Následují podrobné tabulky z mimořádného šetření MŠMT z roku 2019 ukazující počty a podíly pedagogických úvazků na základě kvalifikace za jednotlivé kraje, a to samostatně na prvním a druhém stupni základních škol, středních školách a vyšších odborných školách.

Úvazky učitelů na 1. stupni základních škol podle splnění požadavků na kvalifikaci

učitelé 1. stupeň ZŠ	úvazky z pohledu kvalifikace							
	celkem	kvalifikovaní	v tom			podíl nequalifikovaných		
			celkem	nequalifikovaní		celkem	v tom	
				doplňující si kvalifikaci	nedoplňující si kvalifikaci		doplňující si kvalifikaci	nedoplňující si kvalifikaci
Česká republika	34 131,3	31 090,6	3 040,7	1 797,6	1 243,1	8,9%	5,3%	3,6%
hlavní město Praha	3 774,9	3 187,6	587,3	365,8	221,5	15,6%	9,7%	5,9%
Středočeský kraj	4 635,1	3 829,4	805,7	429,1	376,6	17,4%	9,3%	8,1%
Jihočeský kraj	2 007,7	1 928,8	78,9	51,3	27,6	3,9%	2,6%	1,4%
Plzeňský kraj	1 813,4	1 697,8	115,6	80,7	34,9	6,4%	4,4%	1,9%
Karlovarský kraj	945,6	772,0	173,7	93,8	79,9	18,4%	9,9%	8,4%
Ústecký kraj	2 687,7	2 412,6	275,1	183,2	91,9	10,2%	6,8%	3,4%
Liberecký kraj	1 485,7	1 354,1	131,7	78,7	53,0	8,9%	5,3%	3,6%
Královéhradecký kraj	1 848,3	1 709,3	139,0	75,8	63,2	7,5%	4,1%	3,4%
Pardubický kraj	1 688,4	1 582,5	105,9	54,8	51,1	6,3%	3,2%	3,0%
Kraj Vysočina	1 642,1	1 569,3	72,8	40,1	32,7	4,4%	2,4%	2,0%
Jihomoravský kraj	3 882,9	3 679,2	203,7	119,7	84,0	5,2%	3,1%	2,2%
Olomoucký kraj	2 050,6	1 954,8	95,8	65,3	30,5	4,7%	3,2%	1,5%
Zlínský kraj	1 892,0	1 799,9	92,1	50,1	42,1	4,9%	2,6%	2,2%
Moravskoslezský kraj	3 776,8	3 613,4	163,3	109,3	54,0	4,3%	2,9%	1,4%

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření 2019

Úvazky učitelů na 2. stupni základních škol podle splnění požadavků na kvalifikaci

učitelé 2. stupeň ZŠ	úvazky z pohledu kvalifikace							
	celkem	kvalifikovaní	v tom			podíl nequalifikovaných		
			celkem	nequalifikovaní		celkem	v tom	
				doplňující si kvalifikaci	nedoplňující si kvalifikaci		doplňující si kvalifikaci	nedoplňující si kvalifikaci
Česká republika	30 995,8	28 830,8	2 164,9	1 416,5	748,4	7,0%	4,6%	2,4%
hlavní město Praha	3 227,7	2 858,2	369,5	245,1	124,3	11,4%	7,6%	3,9%
Středočeský kraj	3 883,5	3 382,1	501,5	300,2	201,3	12,9%	7,7%	5,2%
Jihočeský kraj	1 900,9	1 838,8	62,1	38,9	23,2	3,3%	2,0%	1,2%
Plzeňský kraj	1 656,9	1 568,9	88,0	55,6	32,4	5,3%	3,4%	2,0%
Karlovarský kraj	822,8	666,2	156,6	91,9	64,8	19,0%	11,2%	7,9%
Ústecký kraj	2 623,8	2 252,2	371,6	252,1	119,5	14,2%	9,6%	4,6%
Liberecký kraj	1 374,8	1 265,4	109,4	73,1	36,3	8,0%	5,3%	2,6%
Královéhradecký kraj	1 713,6	1 612,2	101,4	63,6	37,8	5,9%	3,7%	2,2%
Pardubický kraj	1 524,0	1 455,1	68,9	50,2	18,7	4,5%	3,3%	1,2%
Kraj Vysočina	1 611,1	1 569,6	41,5	33,1	8,5	2,6%	2,1%	0,5%
Jihomoravský kraj	3 394,4	3 292,1	102,2	71,9	30,4	3,0%	2,1%	0,9%
Olomoucký kraj	1 905,5	1 859,6	45,8	34,1	11,8	2,4%	1,8%	0,6%
Zlínský kraj	1 749,1	1 702,6	46,5	33,9	12,6	2,7%	1,9%	0,7%
Moravskoslezský kraj	3 607,7	3 507,9	99,8	72,9	27,0	2,8%	2,0%	0,7%

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření 2019

Úvazky učitelů na středních školách podle splnění požadavků na kvalifikaci

učitelé SŠ	úvazky z pohledu kvalifikace							
	celkem	kvalifikovaní	v tom			podíl nequalifikovaných		
			celkem	nequalifikovaní		celkem	v tom	
				doplňující si kvalifikaci	nedoplňující si kvalifikaci		doplňující si kvalifikaci	nedoplňující si kvalifikaci
Česká republika	38 263,4	36 239,1	2 024,3	1 158,2	866,1	5,3 %	3,0 %	2,3 %
hlavní město Praha	5 901,8	5 454,1	447,7	273,1	174,5	7,6 %	4,6 %	3,0 %
Středočeský kraj	3 553,4	3 283,1	270,3	125,6	144,7	7,6 %	3,5 %	4,1 %
Jihočeský kraj	2 519,8	2 424,2	95,6	45,7	49,9	3,8 %	1,8 %	2,0 %
Plzeňský kraj	1 924,1	1 831,8	92,3	42,3	50,0	4,8 %	2,2 %	2,6 %
Karlovarský kraj	957,6	899,8	57,8	27,7	30,0	6,0 %	2,9 %	3,1 %
Ústecký kraj	2 888,1	2 610,2	278,0	162,1	115,9	9,6 %	5,6 %	4,0 %
Liberecký kraj	1 440,6	1 354,4	86,1	49,5	36,7	6,0 %	3,4 %	2,5 %
Královéhradecký kraj	2 139,6	2 038,4	101,2	57,9	43,2	4,7 %	2,7 %	2,0 %
Pardubický kraj	1 955,2	1 852,9	102,3	56,1	46,2	5,2 %	2,9 %	2,4 %
Kraj Vysočina	1 914,6	1 826,6	88,0	51,4	36,6	4,6 %	2,7 %	1,9 %
Jihomoravský kraj	4 168,3	3 995,4	172,9	105,7	67,2	4,1 %	2,5 %	1,6 %
Olomoucký kraj	2 467,1	2 396,8	70,3	57,0	13,3	2,9 %	2,3 %	0,5 %
Zlínský kraj	2 238,7	2 186,4	52,4	36,2	16,2	2,3 %	1,6 %	0,7 %
Moravskoslezský kraj	4 194,5	4 084,9	109,6	67,8	41,8	2,6 %	1,6 %	1,0 %

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření 2019

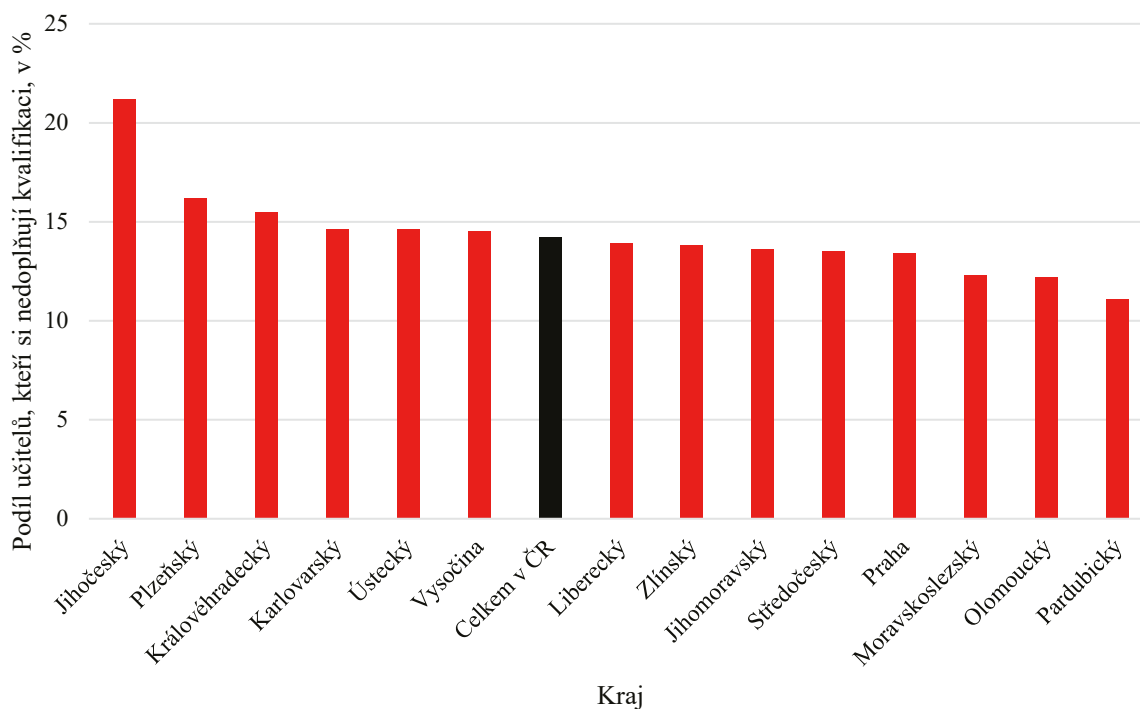
Úvazky učitelů na vyšších odborných školách podle splnění požadavků na kvalifikaci

učitelé VOŠ	úvazky z pohledu kvalifikace							
	celkem	kvalifikovaní	v tom			podíl nequalifikovaných		
			celkem	nequalifikovaní		celkem	v tom	
				doplňující si kvalifikaci	nedoplňující si kvalifikaci		doplňující si kvalifikaci	nedoplňující si kvalifikaci
Česká republika	1 244,8	1 180,0	64,7	20,1	44,7	5,2 %	1,6 %	3,6 %
hlavní město Praha	393,7	379,6	14,1	4,4	9,7	3,6 %	1,1 %	2,5 %
Středočeský kraj	92,6	87,4	5,2	3,0	2,2	5,6 %	3,3 %	2,4 %
Jihočeský kraj	75,1	61,6	13,6	1,3	12,2	18,1 %	1,7 %	16,3 %
Plzeňský kraj	81,2	78,6	2,6	1,5	1,1	3,2 %	1,8 %	1,3 %
Karlovarský kraj	24,4	24,0	0,4	0,0	0,4	1,6 %	0,0 %	1,6 %
Ústecký kraj	59,2	52,8	6,4	4,2	2,2	10,8 %	7,0 %	3,7 %
Liberecký kraj	25,1	24,2	0,9	0,3	0,7	3,6 %	1,0 %	2,6 %
Královéhradecký kraj	54,9	51,0	3,9	2,0	1,9	7,1 %	3,6 %	3,4 %
Pardubický kraj	41,4	41,0	0,4	0,1	0,3	1,0 %	0,3 %	0,6 %
Kraj Vysočina	47,7	45,6	2,0	0,2	1,9	4,3 %	0,4 %	3,9 %
Jihomoravský kraj	128,2	122,5	5,7	2,5	3,2	4,4 %	1,9 %	2,5 %
Olomoucký kraj	70,1	69,6	0,5	0,0	0,5	0,6 %	0,0 %	0,6 %
Zlínský kraj	46,0	45,0	1,1	0,1	1,0	2,3 %	0,2 %	2,1 %
Moravskoslezský kraj	105,3	97,1	8,1	0,6	7,5	7,7 %	0,5 %	7,2 %

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření 2019

V souvislosti s úbytkem pedagogických pracovníků a nadprůměrným podílem nekvalifikovaných učitelů je třeba zmínit také další vzdělávání pedagogických pracovníků. Níže uvedený graf ukazuje procentuální podíl učitelů, kteří uvedli, že si žádným způsobem nedoplňují kvalifikaci. Celorepublikový průměr se v tomto případě rovná hodnotě 14,2 % dotázaných učitelů, přičemž výsledné hodnoty napříč kraji se v této oblasti výrazně neliší (s výjimkou Jihočeského kraje, kde je podíl těchto učitelů 21,2 %).

Podíl učitelů v %, kteří si nedoplňují kvalifikaci

Zdroj: MŠMT

V rámci šetření MŠMT byl rovněž ke každému učiteli sdružován údaj popisující skutečnost, zda se důvodně očekává od školního roku 2019/2020 odchod daného učitele ze školy (bez ohledu na skutečnost, zda byl učitelem avizován). Jedná se tedy například o odchody do důchodu, avizované ukončení pracovního poměru či záměry vedení školy. Pokud budou tato očekávání naplněna, musí být za tyto učitele nalezena odpovídající náhrada. Z pohledu očekávaných odchodů jsou nejvyšší podíly v Karlovarském kraji (s výjimkou středních škol, kde se jedná o Plzeňský kraj, a vyšších odborných škol, kde se jedná o Ústecký kraj).

Úvazky učitelů, u nichž byl avizován odchod od školního roku 2019/2020

kraj	úvazky učitelů, u nichž byl avizován odchod od školního roku 2019/2020											
	celkem		MŠ		1. stupeň ZŠ		2. stupeň ZŠ		SŠ		VOŠ	
	úv.	proc.	úv.	proc.	úv.	proc.	úv.	proc.	úv.	proc.	úv.	proc.
Česká republika	8 652,30	6,40 %	2 095,50	6,80 %	2 260,50	6,60 %	2 003,70	6,50 %	2 224,30	5,80 %	68,3	5,50 %
hlavní město Praha	1 110,80	6,50 %	275,1	7,30 %	269,6	7,10 %	216,6	6,70 %	326,1	5,50 %	23,4	5,90 %
Středočeský kraj	1 189,00	7,20 %	323,8	7,50 %	342,7	7,40 %	287	7,40 %	230,3	6,50 %	5,2	5,70 %
Jihočeský kraj	498,9	6,00 %	127,5	6,90 %	93,4	4,70 %	110,1	5,80 %	164,9	6,50 %	3	3,90 %
Plzeňský kraj	437,8	6,20 %	110	6,80 %	90,6	5,00 %	101,1	6,10 %	134,8	7,00 %	1,3	1,70 %
Karlovarský kraj	257,2	7,40 %	58,2	7,80 %	74,6	7,90 %	83,7	10,20 %	39,7	4,10 %	1,1	4,50 %
Ústecký kraj	659,6	6,30 %	136,2	6,10 %	148,6	5,50 %	190,1	7,20 %	178	6,20 %	6,7	11,40 %
Liberecký kraj	346,9	6,20 %	71,9	5,70 %	107,1	7,20 %	97,1	7,10 %	69,3	4,80 %	1,6	6,20 %
Královéhradecký kraj	478,4	6,50 %	97,4	6,10 %	129,5	7,00 %	109,9	6,40 %	138,8	6,50 %	2,8	5,10 %
Pardubický kraj	415	6,20 %	103,6	6,70 %	118,5	7,00 %	82,2	5,40 %	107,3	5,50 %	3,3	8,00 %
Kraj Vysočina	411,8	6,10 %	96	6,40 %	114,7	7,00 %	86,9	5,40 %	113	5,90 %	1,3	2,70 %
Jihomoravský kraj	908	6,00 %	217,2	6,30 %	240,9	6,20 %	215,3	6,30 %	227,2	5,50 %	7,3	5,70 %
Olomoucký kraj	518,6	6,20 %	134,7	7,10 %	138	6,70 %	115,5	6,10 %	125,1	5,10 %	5,4	7,70 %
Zlínský kraj	474	6,30 %	119,4	7,30 %	136,1	7,20 %	92,9	5,30 %	124,1	5,50 %	1,6	3,40 %
Moravskoslezský kraj	946,2	6,30 %	224,5	6,80 %	256,3	6,80 %	215,3	6,00 %	245,7	5,90 %	4,4	4,20 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Důvody ukončení pracovního poměru učitele

kraj	nedostatečné finanční ohodnocení	nízká prestiž učitelské profese	lepší pracovní uplatnění v oboru vzdělávání (neziskový sektor, soukromý vzdělávací sektor, státní správa)	lepší pracovní uplatnění mimo učitelskou profesi	špatné kolegiální vztahy a absence spolupráce, odlišná hodnotová orientace	vysoká míra administrativní zátěže, která ztěžuje výuku i přípravu na ni	vysoké nároky kladené na učitele a nízká podpora, ať již ze strany vedení školy, či personálního nedostatku	nedostatek spolupráce ze strany rodičů, jejich nepřátelský postoj, nerealistická / příliš vysoká očekávání rodičů
ČR	30 %	9 %	12 %	26 %	9 %	8 %	2 %	5 %
hlavní město Praha	31 %	7 %	12 %	30 %	8 %	5 %	2 %	5 %
Středočeský kraj	28 %	9 %	11 %	28 %	10 %	7 %	1 %	5 %
Jihočeský kraj	33 %	7 %	10 %	33 %	7 %	7 %	2 %	2 %
Plzeňský kraj	23 %	11 %	9 %	37 %	6 %	9 %	2 %	3 %
Karlovarský kraj	26 %	9 %	11 %	28 %	10 %	7 %	4 %	5 %
Ústecký kraj	29 %	9 %	13 %	28 %	8 %	7 %	1 %	4 %
Liberecký kraj	30 %	10 %	10 %	29 %	8 %	6 %	1 %	5 %
Královéhradecký kraj	34 %	11 %	10 %	21 %	12 %	7 %	1 %	5 %
Pardubický kraj	28 %	6 %	12 %	22 %	7 %	18 %	1 %	5 %
Kraj Vysočina	25 %	9 %	11 %	28 %	9 %	11 %	1 %	7 %
Jihomoravský kraj	27 %	10 %	12 %	21 %	10 %	10 %	2 %	7 %
Olomoucký kraj	29 %	9 %	13 %	22 %	9 %	12 %	4 %	3 %
Zlínský kraj	38 %	7 %	13 %	20 %	8 %	7 %	2 %	4 %
Moravskoslezský kraj	34 %	6 %	12 %	24 %	9 %	9 %	0 %	6 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Mimořádné šetření MŠMT zjišťovalo taktéž průměrný věk učitelů v jednotlivých druzích škol od základních až po vyšší odborné dle krajského členění, a to ve srovnání s celorepublikovými průměry. Výsledky šetření ukazuje tabulka níže.

Pokud se podíváme na tabulku průměrného věku učitelů v ČR obecně, pak vidíme, že průměrný věk učitelů se pohybuje okolo 50 let (plus minus několik let) a rozdíly mezi jednotlivými kraji nejsou nijak výrazné. Stávající situace spojená s problematickou situací vysokého průměrného věku pedagogického sboru i vedení škol je alarmující a v případě, že nebude nalezeno adekvátní řešení, může v budoucnu docházet k personálním problémům spojeným s nedostatkem nových učitelů.

Průměrný věk učitelů v regionálním školství dle jednotlivých druhů škol (krajské členění)

kraj	1. stupeň ZŠ			2. stupeň ZŠ			SŠ			VOŠ		
	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem
celkem za ČR	47,3	46,0	47,2	46,7	45,3	46,3	49,1	49,8	49,4	50,4	49,8	50,2
hlavní město Praha	46,8	42,3	46,4	47,7	43,2	46,5	49,3	47,7	48,6	51,7	48,8	50,5
Středočeský kraj	47,4	44,7	47,2	46,9	45,2	46,5	50,2	51,3	50,6	50,9	52,4	51,3
Jihočeský kraj	47,4	48,4	47,5	46,4	46,1	46,3	49,1	50,6	49,7	50,1	53,8	51,7
Plzeňský kraj	47,8	46,2	47,7	47,0	44,8	46,4	49,3	51,5	50,1	50,1	47,4	49,1
Karlovarský kraj	48,8	47,3	48,7	48,0	47,7	47,9	49,8	51,8	50,6	53,7	47,0	51,7
Ústecký kraj	47,3	43,9	47,2	46,6	44,7	46,1	49,2	50,7	49,8	50,2	53,2	51,0
Liberecký kraj	47,7	46,7	47,6	47,4	45,5	46,9	49,2	49,8	49,4	48,6	48,9	48,8
Královéhradecký kraj	47,7	48,0	47,7	46,3	45,9	46,2	49,0	50,2	49,6	49,6	49,0	49,4
Pardubický kraj	47,1	49,8	47,3	45,8	47,0	46,1	48,3	48,8	48,5	48,9	54,1	50,2
Kraj Vysočina	47,5	48,8	47,6	46,6	46,2	46,5	48,6	50,5	49,4	49,4	50,4	49,7
Jihomoravský kraj	46,5	45,5	46,4	45,8	45,4	45,7	48,3	49,3	48,7	49,9	51,2	50,2
Olomoucký kraj	47,3	47,7	47,3	46,6	45,6	46,3	48,6	49,4	48,9	47,9	46,9	47,6
Zlínský kraj	46,9	48,6	47,0	46,5	45,9	46,4	48,9	50,0	49,3	50,4	51,4	50,8
Moravskoslezský kraj	47,6	45,3	47,4	46,9	45,0	46,4	49,2	49,7	49,4	49,4	48,9	49,3

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Následující tabulky obsahují údaje o rozsahu neaprobované výuky v rámci přímé pedagogické činnosti a počty přespočetných hodin vyučovaných neaprobovaným učitelem. Z hlediska rozsahu neaprobované výuky je v ČR situace nejhorší na 2. stupni základních škol, kde dosahuje v celorepublikovém průměru podílu 27,4 %. Kritická je situace Karlovarského kraje, kde tento podíl činí 48,2 %, což představuje bezmála každou druhou odučenou hodinu. Vysoký podíl neaprobované výuky je spojen i s Ústeckým krajem (39,2 %) nebo Středočeským krajem (34,5 %), nad hodnotou 30 % je ještě Liberecký kraj (30,1 %). U žádného z krajů hodnota neklesá pod 20 %, nejnižší je v případě Jihomoravského kraje (20,5 %).

Při pohledu na podíly neaprobované odučených přespočetných hodin je zřejmé, byť s jistými odchylkami, že víceméně kopírují situaci identifikovanou u rozsahu hodin přímé pedagogické činnosti obecně. V případě vyšších odborných škol je zde sice situace relativně lepší, u 2. stupně základních škol ale naopak horší, kdy celorepublikový průměr odpovídá 34,0 % (více než tři tisíce hodin). Tyto údaje napovídají, že přespočetné hodiny v řadě krajů víceméně nesouvisí se snahou škol zajistit kvalitní výuku, jako spíše se snahou zajistit výuku vůbec.

Počty hodin přímé pedagogické činnosti podle aprobace

kraj	neaprobovaná výuka – hodiny PPČ									
			v tom							
			1. st. ZŠ		2. st. ZŠ		SŠ		VOŠ	
celkem	jako proc. z PH	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	
Česká republika	379 226,67	17,8 %	118 318,92	17,7 %	169 513,57	27,4 %	88 295,53	10,8 %	3 098,66	12,8 %
hlavní město Praha	54 615,32	19,9 %	19 547,50	25,4 %	18 172,60	27,7 %	16 355,39	13,2 %	539,83	7,3 %
Středočeský kraj	61 938,25	25,6 %	24 328,64	27,5 %	26 867,50	34,5 %	10 528,56	14,2 %	213,56	12,1 %
Jihočeský kraj	19 331,62	14,7 %	4 885,00	12,6 %	9 085,20	24,1 %	5 040,32	9,4 %	321,10	20,1 %
Plzeňský kraj	19 693,31	17,6 %	5 893,00	16,7 %	8 730,50	26,3 %	4 578,25	11,0 %	491,57	29,4 %
Karlovarský kraj	15 589,64	27,9 %	4 966,79	27,8 %	7 944,50	48,2 %	2 622,35	12,5 %	56,00	11,5 %
Ústecký kraj	41 401,69	24,1 %	9 287,96	17,1 %	20 515,53	39,2 %	11 436,70	17,9 %	161,50	14,1 %
Liberecký kraj	16 510,03	19,0 %	4 833,20	17,4 %	8 233,50	30,1 %	3 416,33	10,9 %	27,00	5,8 %
Královéhradecký	19 642,99	16,9 %	5 308,00	15,2 %	9 471,00	27,4 %	4 774,89	10,4 %	89,10	8,4 %
Pardubický kraj	16 615,77	15,8 %	4 684,91	14,3 %	7 920,91	26,2 %	4 000,63	9,6 %	9,33	1,2 %
Kraj Vysočina	16 165,11	15,3 %	3 876,35	12,0 %	7 367,03	23,7 %	4 834,65	11,6 %	87,08	10,0 %
Jihomoravský kraj	32 009,60	13,6 %	9 797,40	13,0 %	13 847,50	20,5 %	7 732,84	8,6 %	631,86	24,0 %
Olomoucký kraj	17 485,25	13,3 %	5 253,72	13,1 %	8 273,50	22,1 %	3 834,53	7,2 %	123,50	9,4 %
Zlínský kraj	15 352,20	12,8 %	5 098,00	14,0 %	7 410,00	21,4 %	2 813,20	5,8 %	31,00	3,6 %
Moravskoslezský kraj	32 875,90	13,8 %	10 558,45	13,9 %	15 674,30	21,9 %	6 326,90	7,1 %	316,25	14,5 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

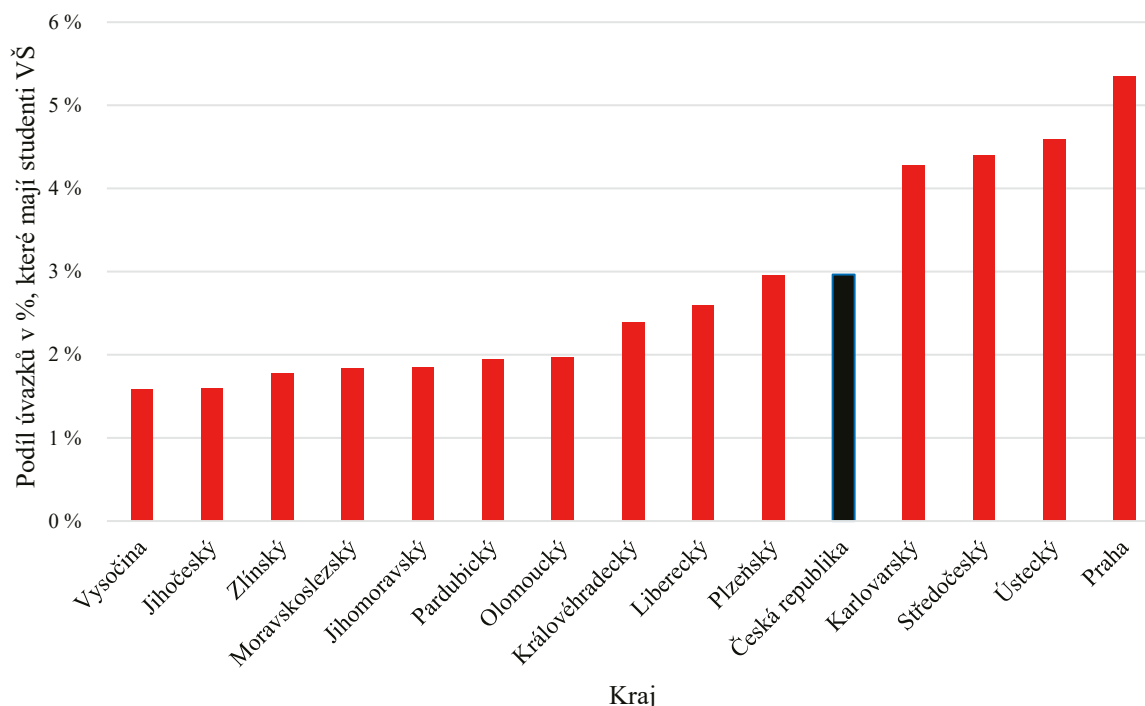
Počty přespočetných hodin, které jsou vyučovány neaprobovaným učitelem

kraj	neaprobovaná výuka – hodiny PH									
			v tom							
			1. st. ZŠ		2. st. ZŠ		SŠ		VOŠ	
celkem	jako proc. z PH	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	
Česká republika	6 302,10	15,60 %	1 076,50	16,10 %	3 012,10	34,00 %	2 148,50	9,00 %	65	6,00 %
hlavní město Praha	1 116,96	17,70 %	176	25,60 %	492	35,30 %	439,63	10,90 %	9,33	4,20 %
Středočeský kraj	1 242,49	21,50 %	282	23,40 %	735,5	37,60 %	223,99	8,90 %	1	0,80 %
Jihočeský kraj	298,95	11,80 %	41	10,30 %	180,5	37,00 %	72,45	4,80 %	5	3,20 %
Plzeňský kraj	254,75	16,50 %	33	10,90 %	126	32,60 %	91,75	11,40 %	4	8,40 %
Karlovarský kraj	348	24,00 %	66	34,60 %	143,5	49,20 %	132,5	14,10 %	6	22,20 %
Ústecký kraj	783,5	21,30 %	50	11,90 %	311,5	42,10 %	413	17,00 %	9	10,70 %
Liberecký kraj	260,6	16,60 %	38	19,00 %	89,6	34,50 %	131	12,20 %	2	6,30 %
Královéhradecký	313,83	14,50 %	57	12,70 %	147	36,60 %	103,53	8,10 %	6,3	13,60 %
Pardubický kraj	296,5	14,80 %	63	14,30 %	137,5	33,00 %	96	8,50 %	0	0,00 %
Kraj Vysočina	300,25	12,50 %	54	10,20 %	106,5	27,70 %	133,75	9,50 %	6	7,40 %
Jihomoravský kraj	425,27	10,50 %	77	9,70 %	227	26,00 %	108,9	4,70 %	12,37	19,40 %
Olomoucký kraj	129,3	8,50 %	32	9,20 %	56	22,40 %	39,3	4,60 %	2	2,90 %
Zlínský kraj	205,5	8,70 %	55	16,80 %	100,5	27,60 %	48	2,90 %	2	3,70 %
Moravskoslezský kraj	326,2	10,50 %	52,5	12,80 %	159	24,70 %	114,7	5,70 %	0	0,00 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Problematiku aprobovanosti učitelů dokresluje následující graf, který zobrazuje podíly pracovních úvazků, jež mají studenti VŠ. Celorepublikový průměr se v tomto ohledu rovná 2,96 % těchto úvazků. Nejvyšším podílem se vyznačuje Praha (5,35 %) a nejnižším Kraj Vysočina (1,58 %).

Podíl úvazků, které mají studenti VŠ

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Školy v rámci mimořádného šetření MŠMT předávaly ke každému učiteli rovněž údaje související s jeho výukou. U 1. stupně základních škol šlo o běžné učitele na 1. stupni nebo o učitele cizích jazyků na 1. stupni (do 1. stupně byli zahrnuti i učitelé přípravných tříd a přípravných stupňů, kteří fakticky spadají do předškolního vzdělávání). V případě 2. stupně základních škol byli rozlišováni učitelé jednotlivých předmětů, stejně tak jako v případě učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů na středních a vyšších odborných školách. Ke každému učitelem vyučovanému předmětu/oblasti (resp. v případě mateřských škol a 1. stupně základních škol obecně výuce) byl vykázán průměrný týdenní počet hodin přímé pedagogické činnosti (dále „PPČ“) a specifikován počet případných přespočetných hodin, tj. hodin pevně stanovených nad rámec týdenního rozsahu PPČ daného nařízením vlády č. 75/2005 Sb. Současně bylo uváděno, zda se jedná o aprobovanou výuku.

Pro ukotvení definice aprobovanosti bylo pro účely tohoto šetření vycházeno z konstrukce, kdy ji lze zajistit učitelem s vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu zaměřeném na přípravu učitelů konkrétních předmětů nebo v akreditovaném magisterském studijním programu studijního oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu, a vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů (u učitelů odborných předmětů, praktického vyučování nebo odborného výcviku na středních školách rovněž i studiem pedagogiky dle § 22 zákona č. 563/2004 Sb., popř. vzděláním v bakalářském učitelském programu).

V následující části jsou k vybraným předmětům základního a středního školství ukázány přepočtené úvazky a rozsah jejich přímé pedagogické činnosti, a to vždy z pohledu dle aprobační (A). Vybrány jsou předměty český jazyk, matematika a anglický jazyk. Pro ostatní předměty či oblasti výuky viz *Mimořádné šetření ke stavu zajištění výuky učitelů v MŠ, ZŠ, SŠ a VOŠ (MŠMT)*.

Úvazky a PPČ v členění podle kvalifikovanosti a aprobovanosti výuky – učitel/ka 1. stupně ZŠ

kraj	učitelé splňující podmínky kvalifikace (A = aprobovaná, N = neaprobovaná, X = netýká se)										učitelé nespĺňující podmínky kvalifikace			
	úvazky					PPČ					úvazky		PPČ	
	celkem	v tom z pohledu aprobaace			celkem	v tom z pohledu aprobaace			celkem	v tom z pohledu aprobaace		celkem	jako proc.	
		A	podíl A na A + N	N		X	A	podíl A na A + N		N	X		celkem	jako proc.
Hlavní město Praha	2 774,60	2 410,90	90,20 %	262,4	101,3	58 775,50	51 064,00	90,10 %	5 581,50	2 130,00	503,3	15,40 %	10 881,00	15,60 %
Středočeský kraj	3 548,50	2 870,90	89,30 %	343,7	333,9	74 560,50	60 183,90	89,10 %	7 385,00	6 991,60	721,9	16,90 %	15 401,60	17,10 %
Jihočeský kraj	1 800,90	1 540,60	92,40 %	126,7	133,6	37 625,30	32 238,60	92,50 %	2 621,50	2 765,20	71,3	3,80 %	1 472,50	3,80 %
Plzeňský kraj	1 567,20	1 320,10	91,30 %	126,3	120,8	32 758,50	27 622,50	91,20 %	2 657,00	2 479,00	101	6,10 %	2 193,00	6,30 %
Karlovarský kraj	717,4	583,5	90,00 %	64,7	69,2	14 864,40	12 112,50	89,80 %	1 380,90	1 371,00	156,7	17,90 %	3 407,90	18,70 %
Ústecký kraj	2 210,30	2 004,90	95,00 %	106,3	99,2	46 794,60	42 521,20	95,00 %	2 236,40	2 037,00	225,9	9,30 %	4 909,90	9,50 %
Liberecký kraj	1 265,90	1 028,20	91,50 %	94,9	142,8	26 581,80	21 721,30	91,70 %	1 959,50	2 901,00	111,6	8,10 %	2 439,20	8,40 %
Královéhradecký kraj	1 604,90	1 333,40	92,40 %	109,2	162,3	33 659,00	28 036,00	92,40 %	2 296,00	3 327,00	126,3	7,30 %	2 647,00	7,30 %
Pardubický kraj	1 466,60	1 260,50	92,30 %	104,9	101,2	30 532,70	26 274,70	92,20 %	2 229,00	2 029,00	93,3	6,00 %	2 009,90	6,20 %
Kraj Vysočina	1 482,40	1 302,30	92,80 %	100,7	79,4	30 650,00	27 147,70	93,50 %	1 889,30	1 613,00	64,1	4,10 %	1 432,00	4,50 %
Jihomoravský kraj	3 411,50	2 948,40	92,90 %	226,1	237,1	70 876,30	61 317,00	92,80 %	4 760,30	4 799,00	180,3	5,00 %	3 873,70	5,20 %
Olomoucký kraj	1 822,10	1 580,40	92,10 %	135,3	106,3	37 707,00	32 759,00	92,10 %	2 809,00	2 139,00	86	4,50 %	1 835,40	4,60 %
Zlínský kraj	1 685,00	1 441,40	92,30 %	120,9	122,7	34 779,00	29 775,00	92,30 %	2 499,00	2 505,00	85,8	4,80 %	1 839,00	5,00 %
Moravskoslezský kraj	3 366,00	2 949,40	91,50 %	272,4	144,2	70 505,50	61 909,00	91,60 %	5 707,50	2 889,00	141	4,00 %	3 055,20	4,20 %
ČR	28 723,40	24 574,90	91,80 %	2 194,50	1 954,00	600 670,00	514 682,30	91,80 %	46 011,90	39 975,80	2 668,60	8,50 %	57 397,30	8,70 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Úvazky a PPČ v členění podle kvalifikovanosti a aprobovanosti výuky – ČJ a literatura – 2. stupeň ZŠ

kraj	učitelé splňující podmínky kvalifikace (A = aprobovaná, N = neaprobovaná, X = netýká se)										učitelé nespĺňující podmínky kvalifikace			
	úvazky					PPČ					úvazky		PPČ	
	celkem	v tom z pohledu aprobovace			celkem	v tom z pohledu aprobovace			celkem	v tom z pohledu aprobovace		celkem	jako proc.	jako proc.
		A	podíl A na A + N	N		X	A	podíl A na A + N		N	X			
Hlavní město Praha	389,1	359,6	92,40 %	29,4	0	7 859,70	7 331,30	93,30 %	528,4	0	35,8	8,40 %	771,5	8,90 %
Středočeský kraj	485,1	438,5	90,40 %	46,6	0	9 900,50	8 991,50	90,80 %	909	0	34,6	6,70 %	743,5	7,00 %
Jihočeský kraj	248,6	236	94,90 %	12,6	0	5 122,00	4 856,00	94,80 %	266	0	4,2	1,70 %	88,5	1,70 %
Plzeňský kraj	211	202,9	96,10 %	8,2	0	4 462,00	4 285,00	96,00 %	177	0	6,1	2,80 %	134	2,90 %
Karlovarský kraj	100,2	82,1	81,90 %	18,1	0	1 934,00	1 584,00	81,90 %	350	0	12,6	11,10 %	277	12,50 %
Ústecký kraj	318,5	287,2	90,20 %	31,3	0	6 343,50	5 752,00	90,70 %	591,5	0	22,6	6,60 %	499,5	7,30 %
Liberecký kraj	174,2	162,4	93,30 %	11,7	0	3 587,00	3 359,00	93,60 %	228	0	8,5	4,70 %	185	4,90 %
Královéhradecký kraj	218,3	200,9	92,00 %	17,4	0	4 500,00	4 143,00	92,10 %	357	0	11,4	5,00 %	250	5,30 %
Pardubický kraj	196,6	181,6	92,30 %	15,1	0	3 949,80	3 625,30	91,80 %	324,5	0	6,5	3,20 %	145	3,50 %
Kraj Vysočina	207,7	200,6	96,60 %	7,1	0	4 094,00	3 953,00	96,60 %	141	0	4,3	2,00 %	96	2,30 %
Jihomoravský kraj	426,7	413,4	96,90 %	13,3	0	8 745,80	8 467,80	96,80 %	278	0	7,4	1,70 %	159	1,80 %
Olomoucký kraj	244,1	235,4	96,40 %	8,7	0	5 017,00	4 828,00	96,20 %	189	0	2,8	1,10 %	61	1,20 %
Zlínský kraj	230,2	224,3	97,40 %	5,9	0	4 790,00	4 670,00	97,50 %	120	0	2,4	1,10 %	54	1,10 %
Moravskoslezský kraj	465,7	444,3	95,40 %	21,4	0	9 682,50	9 274,50	95,80 %	408	0	8,2	1,70 %	175	1,80 %
ČR	3 915,90	3 669,10	93,70 %	246,8	0	79 987,80	75 120,40	93,90 %	4 867,40	0	167,4	4,10 %	3 639,00	4,40 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Úvazky a PPČ v členění podle kvalifikovanosti a aprobovanosti výuky – Matematika – 2. stupeň ŽŠ

kraj	učitelé splňující podmínky kvalifikace (A = aprobovaná, N = neaprobovaná, X = netýká se)										učitelé nespĺňující podmínky kvalifikace					
	úvazky					PPČ					úvazky		PPČ			
	celkem	v tom z pohledu aproboace				celkem	A	v tom z pohledu aproboace		X	N	X	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.
		A	podíl A na A + N	N	X			podíl A na A + N	N							
Hlavní město Praha	397,2	322,5	81,20 %	74,6	0	8 518,00	6 922,00	81,30 %	1 596,00	0	54,7	12,10 %	1 199,00	12,30 %		
Středočeský kraj	409,9	293	71,50 %	116,9	0	8 490,20	6 156,20	72,50 %	2 334,00	0	96,1	19,00 %	2 100,00	19,80 %		
Jihočeský kraj	211,1	176,3	83,50 %	34,8	0	4 465,20	3 716,20	83,20 %	749	0	11,5	5,20 %	256	5,40 %		
Plzeňský kraj	178,4	134,5	75,40 %	43,9	0	3 767,00	2 867,00	76,10 %	900	0	16,4	8,40 %	363	8,80 %		
Karlovarský kraj	63,7	41,3	64,90 %	22,4	0	1 361,00	880	64,70 %	481	0	26	29,00 %	570	29,50 %		
Ústecký kraj	243,1	148,2	61,00 %	94,9	0	5 069,00	3 172,00	62,60 %	1 897,00	0	70	22,40 %	1 518,00	23,00 %		
Liberecký kraj	152,2	123,8	81,40 %	28,4	0	3 164,00	2 569,00	81,20 %	595	0	21,5	12,40 %	469	12,90 %		
Královéhradecký kraj	198,1	146,9	74,10 %	51,3	0	4 174,00	3 123,00	74,80 %	1 051,00	0	16,5	7,70 %	354	7,80 %		
Pardubický kraj	167,1	121,2	72,50 %	45,9	0	3 570,30	2 602,30	72,90 %	968	0	16,4	9,00 %	369	9,40 %		
Kraj Vysočina	182,4	135,3	74,20 %	47,1	0	3 810,00	2 848,00	74,80 %	962	0	13,3	6,80 %	292	7,10 %		
Jihomoravský kraj	390,3	304,2	77,90 %	86,1	0	8 331,00	6 482,00	77,80 %	1 849,00	0	23,7	5,70 %	521	5,90 %		
Olomoucký kraj	219,4	166,5	75,90 %	52,9	0	4 574,00	3 482,00	76,10 %	1 092,00	0	8,7	3,80 %	185	3,90 %		
Zlínský kraj	199,2	152,9	76,80 %	46,3	0	4 153,00	3 220,00	77,50 %	933	0	11	5,20 %	242	5,50 %		
Moravskoslezský kraj	402,6	306,1	76,10 %	96,4	0	8 458,00	6 468,00	76,50 %	1 990,00	0	22	5,20 %	486	5,40 %		
ČR	3 414,60	2 572,70	75,30 %	841,9	0	71 904,70	54 507,70	75,80 %	17 397,00	0	407,8	10,70 %	8 924,00	11,00 %		

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Úvazky a PPČ v členění podle kvalifikovanosti a aprobovanosti výuky – Anglický jazyk – 2. stupeň ZŠ

kraj	učitelé splňující podmínky kvalifikace (A = aprobovaná, N = neaprobovaná, X = netyká se)										učitelé nespĺňující podmínky kvalifikace			
	úvazky					PPČ					úvazky		PPČ	
	celkem		v tom z pohledu aproba-ce		celkem	v tom z pohledu aproba-ce		celkem	v tom z pohledu aproba-ce		celkem	jako proc.	celkem	jako proc.
A	podíl A na A + N	N	X	A		podíl A na A + N	N		X					
hlavní město Praha	397,2	322,5	81,20 %	74,6	0	8 518,00	6 922,00	81,30 %	1 596,00	0	54,7	12,10 %	1 199,00	12,30 %
Středočeský kraj	409,9	293	71,50 %	116,9	0	8 490,20	6 156,20	72,50 %	2 334,00	0	96,1	19,00 %	2 100,00	19,80 %
Jihočeský kraj	211,1	176,3	83,50 %	34,8	0	4 465,20	3 716,20	83,20 %	749	0	11,5	5,20 %	256	5,40 %
Plzeňský kraj	178,4	134,5	75,40 %	43,9	0	3 767,00	2 867,00	76,10 %	900	0	16,4	8,40 %	363	8,80 %
Karlovarský kraj	63,7	41,3	64,90 %	22,4	0	1 361,00	880	64,70 %	481	0	26	29,00 %	570	29,50 %
Ústecký kraj	243,1	148,2	61,00 %	94,9	0	5 069,00	3 172,00	62,60 %	1 897,00	0	70	22,40 %	1 518,00	23,00 %
Liberecký kraj	152,2	123,8	81,40 %	28,4	0	3 164,00	2 569,00	81,20 %	595	0	21,5	12,40 %	469	12,90 %
Královéhradecký kraj	198,1	146,9	74,10 %	51,3	0	4 174,00	3 123,00	74,80 %	1 051,00	0	16,5	7,70 %	354	7,80 %
Pardubický kraj	167,1	121,2	72,50 %	45,9	0	3 570,30	2 602,30	72,90 %	968	0	16,4	9,00 %	369	9,40 %
Kraj Vysočina	182,4	135,3	74,20 %	47,1	0	3 810,00	2 848,00	74,80 %	962	0	13,3	6,80 %	292	7,10 %
Jihomoravský kraj	390,3	304,2	77,90 %	86,1	0	8 331,00	6 482,00	77,80 %	1 849,00	0	23,7	5,70 %	521	5,90 %
Olomoucký kraj	219,4	166,5	75,90 %	52,9	0	4 574,00	3 482,00	76,10 %	1 092,00	0	8,7	3,80 %	185	3,90 %
Zlínský kraj	199,2	152,9	76,80 %	46,3	0	4 153,00	3 220,00	77,50 %	933	0	11	5,20 %	242	5,50 %
Moravskoslezský kraj	402,6	306,1	76,10 %	96,4	0	8 458,00	6 468,00	76,50 %	1 990,00	0	22	5,20 %	486	5,40 %
ČR	3 414,60	2 572,70	75,30 %	841,9	0	71 904,70	54 507,70	75,80 %	17 397,00	0	407,8	10,70 %	8 924,00	11,00 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Úvazky a PPČ v členění podle kvalifikovanosti a aprobovanosti výuky – Český jazyk a literatura – ŠŠ

kraj	učitelé splňující podmínky kvalifikace (A = aprobovaná, N = neaprobovaná, X = netyká se)										učitelé nespňující podmínky kvalifikace			
	úvazky					PPČ					úvazky		PPČ	
	celkem	v tom z pohledu aproboace			celkem	v tom z pohledu aproboace			celkem	jako proc.	celkem	jako proc.	celkem	jako proc.
		A	podíl A na A + N	N		X	A	podíl A na A + N						
Hlavní město Praha	470	463,5	98,60 %	6,5	0	9 572,90	9 455,70	98,80 %	117,2	0	11,3	2,30 %	218,1	2,20 %
Středočeský kraj	261,1	253,5	97,10 %	7,7	0	5 270,10	5 116,60	97,10 %	153,5	0	6,2	2,30 %	133,5	2,50 %
Jihočeský kraj	181,7	179	98,50 %	2,7	0	3 684,10	3 629,10	98,50 %	55	0	1,9	1,10 %	41	1,10 %
Plzeňský kraj	141,5	140,6	99,40 %	0,9	0	2 878,60	2 861,60	99,40 %	17	0	1	0,70 %	8	0,30 %
Karlovarský kraj	68,8	66,1	96,00 %	2,7	0	1 455,10	1 397,60	96,00 %	57,5	0	2	2,80 %	42,5	2,80 %
Ústecký kraj	186,7	180,3	96,60 %	6,3	0	3 934,10	3 804,60	96,70 %	129,5	0	8,3	4,30 %	167,5	4,10 %
Liberecký kraj	95,9	93,5	97,40 %	2,5	0	1 979,50	1 929,50	97,50 %	50	0	2,8	2,90 %	61	3,00 %
Královéhradecký kraj	155,7	153,5	98,60 %	2,2	0	3 204,80	3 158,80	98,60 %	46	0	1,9	1,20 %	41	1,30 %
Pardubický kraj	130,3	129,5	99,30 %	0,9	0	2 705,90	2 687,90	99,30 %	18	0	0,1	0,10 %	2	0,10 %
Kraj Vysočina	128,6	126,8	98,60 %	1,8	0	2 644,60	2 605,60	98,50 %	39	0	1	0,80 %	21,5	0,80 %
Jihomoravský kraj	291,7	287,9	98,70 %	3,9	0	6 106,30	6 022,80	98,60 %	83,5	0	4,8	1,60 %	88	1,40 %
Olomoucký kraj	170,4	166,2	97,50 %	4,2	0	3 543,70	3 445,70	97,20 %	98	0	0,4	0,20 %	8	0,20 %
Zlínský kraj	151,3	149,8	99,00 %	1,5	0	3 178,60	3 150,60	99,10 %	28	0	0	0,00 %	0	0,00 %
Moravskoslezský kraj	296,1	290,3	98,10 %	5,8	0	6 025,50	5 915,50	98,20 %	110	0	2,5	0,80 %	65	1,10 %
ČR	2 729,90	2 680,30	98,20 %	49,5	0	56 183,70	55 181,50	98,20 %	1 002,20	0	44,3	1,60 %	897,1	1,60 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

Úvazky a PPČ v členění podle kvalifikovanosti a aprobovanosti výuky – Matematika – ŠŠ

kraj	učitelé splňující podmínky kvalifikace (A = aprobovaná, N = neaprobovaná, X = netýká se)										učitelé nespĺňující podmínky kvalifikace			
	úvazky					PPČ					úvazky		PPČ	
	celkem	v tom z pohledu aproboace			celkem	v tom z pohledu aproboace			celkem	v tom z pohledu aproboace		celkem	v tom z pohledu aproboace	
		A	podíl A na A + N	N		X	A	podíl A na A + N		N	X		celkem	jako proc.
hlavní město Praha	439,1	427,1	97,30 %	12	0	8 667,80	8 412,30	97,10 %	255,5	0	20,4	4,40 %	431	4,70 %
Středočeský kraj	260,8	242,5	93,00 %	18,3	0	5 089,20	4 724,70	92,80 %	364,5	0	8,3	3,10 %	157,2	3,00 %
Jihočeský kraj	184,7	177,6	96,20 %	7,1	0	3 651,90	3 523,90	96,50 %	128	0	1,6	0,80 %	31	0,80 %
Plzeňský kraj	146,1	142,1	97,20 %	4	0	2 809,40	2 724,90	97,00 %	84,5	0	2	1,40 %	44,5	1,60 %
Karlovarský kraj	71,5	65,1	91,10 %	6,4	0	1 346,00	1 242,00	92,30 %	104	0	1	1,40 %	20	1,50 %
Ústecký kraj	194,6	177,9	91,40 %	16,7	0	3 772,80	3 429,00	90,90 %	343,8	0	7,8	3,80 %	167	4,20 %
Liberecký kraj	96,3	90,5	94,00 %	5,8	0	1 989,30	1 864,30	93,70 %	125	0	1,1	1,20 %	24,5	1,20 %
Královéhradecký kraj	160,1	148,6	92,80 %	11,5	0	3 112,20	2 883,70	92,70 %	228,5	0	0,5	0,30 %	12	0,40 %
Pardubický kraj	141,8	137,8	97,20 %	4	0	2 750,10	2 663,10	96,80 %	87	0	0,3	0,20 %	6	0,20 %
Kraj Vysočina	136,8	129,9	94,90 %	7	0	2 648,80	2 513,80	94,90 %	135	0	1,2	0,90 %	27	1,00 %
Jihomoravský kraj	311,9	302,4	97,00 %	9,5	0	6 098,80	5 910,50	96,90 %	188,3	0	3,1	1,00 %	49	0,80 %
Olomoucký kraj	181	178,8	98,80 %	2,2	0	3 489,60	3 436,60	98,50 %	53	0	1,4	0,80 %	30	0,90 %
Zlínský kraj	159	154,6	97,20 %	4,4	0	3 155,40	3 067,90	97,20 %	87,5	0	0,3	0,20 %	6	0,20 %
Moravskoslezský kraj	304,4	291,9	95,90 %	12,5	0	5 796,40	5 550,40	95,80 %	246	0	0,9	0,30 %	18,5	0,30 %
ČR	2 788,10	2 666,60	95,60 %	121,5	0	54 377,40	51 946,90	95,50 %	2 430,60	0	49,8	1,80 %	1 023,70	1,80 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

4.2 Kvalita a pracovní podmínky učitelů

4.2.1 Vybavenost škol z hlediska možnosti naplňovat ŠVP – v porovnání s průměrem ČR

Stav aktuálních prostorových a materiálních podmínek vybraných škol byl zjišťován také z hlediska naplňování školního vzdělávacího plánu (ŠVP). Obecná rovina zjišťování se zaměřovala na to, zda prostorové a materiální podmínky konkrétní školy umožňují, aby bylo vzdělávání organizováno právě v souladu s ŠVP. Výsledky zjišťování pro jednotlivé kraje lze nalézt v příslušných zprávách. Tabulky níže ukazují doplňující informace, v jakých oblastech dle ředitelů škol není ve škole umožněno vzdělávání v souladu s ŠVP v plném rozsahu a do jakých oblastí by bylo potřeba investovat, aby se situace v tomto ohledu zlepšila. Údaje jsou uvedeny vždy pro základní i střední školy.

Uvedte, v jakých oblastech to podmínky neumožňují v plném rozsahu (ZŠ)

kraj	budova		běžné učebny		odborné učebny, laboratoře		vybavení ICT		pomůcky		tělocvična, hřiště, sportoviště užívaná školou		školní dvůr, zahrada		školní dílny		jiné oblasti	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	1	6,3	7	43,8	9	56,3	2	12,5	1	6,3	5	31,3	4	25,0	1	6,3	0	0,0
Jihomoravský kraj	2	20,0	1	10,0	3	30,0	2	20,0	2	20,0	5	50,0	0	0,0	1	10,0	0	0,0
Karlovarský kraj	1	14,3	1	14,3	2	28,6	3	42,9	0	0,0	3	42,9	1	14,3	2	28,6	0	0,0
Královéhradecký kraj	2	33,3	1	16,7	2	33,3	2	33,3	1	16,7	3	50,0	0	0,0	1	16,7	0	0,0
Liberecký kraj	1	6,7	1	6,7	8	53,3	5	33,3	1	6,7	6	40,0	1	6,7	3	20,0	0	0,0
Moravskoslezský kraj	3	17,6	1	5,9	9	52,9	7	41,2	2	11,8	10	58,8	5	29,4	3	17,6	0	0,0
Olomoucký kraj	1	6,3	2	12,5	3	18,8	3	18,8	0	0,0	12	75,0	2	12,5	1	6,3	1	6,3
Pardubický kraj	2	14,3	1	7,1	2	14,3	3	21,4	2	14,3	5	35,7	2	14,3	1	7,1	1	7,1
Plzeňský kraj	0	0,0	1	12,5	2	25,0	0	0,0	0	0,0	7	87,5	1	12,5	4	50,0	0	0,0
hlavní město Praha	0	0,0	1	20,0	2	40,0	1	20,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	60,0	1	20,0
Středočeský kraj	8	17,4	9	19,6	18	39,1	11	23,9	5	10,9	26	56,5	9	19,6	11	23,9	3	6,5
Ústecký kraj	0	0,0	0	0,0	1	33,3	1	33,3	0	0,0	1	33,3	1	33,3	0	0,0	0	0,0
Kraj Vysočina	1	6,7	3	20,0	1	6,7	3	20,0	0	0,0	9	60,0	0	0,0	1	6,7	0	0,0
Zlínský kraj	0	0,0	2	13,3	3	20,0	4	26,7	2	13,3	7	46,7	1	6,7	2	13,3	0	0,0
celkem ČR	22	11,4	31	16,1	65	33,7	47	24,4	16	8,3	99	51,3	27	14,0	34	17,6	6	3,1

Zdroj: ČŠI

Uvedte, v jakých oblastech to podmínky neumožňují v plném rozsahu (SŠ)

kraj	budova		běžné učebny		odborné učebny, laboratoře		vybavení ICT		pomůcky		tělocvična, hřiště, sportoviště užívaná školou		školní dvůr, zahrada		školní dílny		jiné oblasti	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	0	0,0	1	33,3	1	33,3	0	0,0	0	0,0	2	66,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Jihomoravský kraj	0	0,0	0	0,0	1	25,0	2	50,0	1	25,0	0	0,0	0	0,0	1	25,0	1	25,0
Karlovarský kraj	1	50,0	0	0,0	1	50,0	0	0,0	1	50,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Královéhradecký kraj	0	0,0	1	25,0	2	50,0	2	50,0	2	50,0	3	75,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Moravskoslezský kraj	2	33,3	1	16,7	2	33,3	3	50,0	1	16,7	2	33,3	0	0,0	0	0,0	2	33,3
Olomoucký kraj	0	0,0	0	0,0	1	33,3	1	33,3	0	0,0	2	66,7	0	0,0	0	0,0	1	33,3
Pardubický kraj	0	0,0	1	33,3	3	100	0	0,0	1	33,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Plzeňský kraj	0	0,0	0	0,0	1	50,0	0	0,0	0	0,0	2	100	0	0,0	1	50,0	0	0,0
hlavní město Praha	1	100	1	100	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Středočeský kraj	4	33,3	0	0,0	5	41,7	3	25,0	2	16,7	6	50,0	0	0,0	3	25,0	3	25,0
Ústecký kraj	0	0,0	0	0,0	2	50,0	2	50,0	2	50,0	1	25,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Zlínský kraj	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	33,3	3	100	0	0,0	0	0,0	0	0,0
celkem ČR	8	17,0	5	10,6	19	40,4	13	27,7	11	23,4	21	44,7	0	0,0	5	10,6	7	14,9

Zdroj: ČŠI

Do jakých oblastí je potřeba investovat pro zlepšení materiálních podmínek ZŠ?

kraj	budova/budovy		běžné učebny		odborné učebny, laboratoře		společné prostory (chodby, šatny, ostatní místnosti)		tělocvična, hřiště, sportoviště užívaná školou		dvůr, školní zahrada		ICT		bezbariérové prostředí (přístup do budovy, madla na WC, vodící lišty apod.)		sociální zařízení		zázemí učitelů (kabinety, sborovna)		prostory školní družiny / školního klubu		vyučovací pomůcky		jiné oblasti		není potřeba investovat do žádných oblastí	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	30	54	26	46	23	41	28	50,0	30	54	28	50,0	38	68	22	39	22	39,3	27	48	26	46	21	38	2	3,6	0	0
Jihomoravský kraj	39	63	28	45	37	60	25	40,3	32	52	32	51,6	34	55	21	34	18	29,0	27	44	27	44	18	29	1	1,6	0	0
Karlovarský kraj	6	35	4	24	11	65	8	47,1	9	53	5	29,4	9	53	8	47	5	29,4	7	41	5	29	6	35	1	5,9	0	0
Královéhradecký kraj	21	57	19	51	23	62	14	37,8	24	65	18	48,6	24	65	19	51	12	32,4	20	54	19	51	17	46	1	2,7	0	0
Liberecký kraj	21	68	10	32	13	42	9	29,0	17	55	12	38,7	15	48	11	36	10	32,3	10	32	7	23	9	29	2	6,5	1	3,2
Moravskoslezský kraj	33	47	39	56	41	59	31	44,3	40	57	43	61,4	44	63	26	37	22	31,4	34	49	34	49	23	33	6	8,6	0	0
Olomoucký kraj	36	52	37	54	39	57	29	42,0	45	65	41	59,4	48	70	36	52	22	31,9	43	62	33	48	27	39	2	2,9	0	0
Pardubický kraj	21	43	16	33	20	41	16	32,7	29	59	15	30,6	24	49	20	41	13	26,5	18	37	11	22	15	31	2	4,1	0	0
Plzeňský kraj	17	61	11	39	14	50	10	35,7	14	50	17	60,7	13	46	6	21	5	17,9	10	36	10	36	11	39	3	11	0	0
Hlavní město Praha	24	62	13	33	19	49	16	41,0	15	39	15	38,5	24	62	13	33	13	33,3	16	41	15	39	17	44	2	5,1	0	0
Středočeský kraj	54	56	37	38	48	50	36	37,1	64	66	45	46,4	65	67	41	42	26	26,8	42	43	45	46	44	45	6	6,2	0	0
Ústecký kraj	22	54	18	44	23	56	19	46,3	23	56	18	43,9	28	68	21	51	17	41,5	18	44	17	42	17	42	1	2,4	1	2,4
Kraj Vysočina	31	49	27	43	29	46	22	34,9	43	68	34	54,0	32	51	25	40	16	25,4	25	40	21	33	25	40	2	3,2	0	0
Zlínský kraj	14	45	16	52	14	45	10	32,3	21	68	18	58,1	22	71	15	48	6	19,4	17	55	11	36	11	36	1	3,2	0	0
celkem ČR	369	54	301	44	354	51	273	39,6	406	59	341	49,4	420	61	284	41	207	30,0	314	46	281	41	261	38	32	4,6	2	0,3

Zdroj: ČŠI

Do jakých oblastí je potřeba investovat pro zlepšení materiálních podmínek SŠ?

kraj	budova/budovy		běžné učebny		odborné učebny, laboratoře		společné prostory (chodby, šatny, ostatní místnosti)		tělocvična, hřiště, sportoviště užívaná školou		dvůr, školní zahrada		ICT		bezbariérové prostředí (přístup do budovy, madla na WC, vodící lišty apod.)		sociální zařízení		zázemí učitelů (kabinety, sborovna)		prostory školní družiny / školního klubu		vyučovací pomůcky		jiné oblasti		není potřeba investovat do žádných oblastí	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	4	36	4	36	8	73	2	18,2	3	27	1	9,1	7	64	4	36	1	9,1	6	55	6	55	4	36	3	27	0	0
Jihomoravský kraj	13	72	6	33	12	67	6	33,3	7	39	5	27,8	13	72	5	28	4	22,2	3	17	10	56	12	67	1	5,6	0	0
Karlovarský kraj	4	100	2	50	4	100	3	75,0	2	50	1	25,0	4	100	1	25	3	75,0	2	50	3	75	2	50	0	0	0	0
Královéhradecký kraj	6	75	2	25	6	75	3	37,5	5	63	2	25,0	7	88	4	50	3	37,5	3	38	5	63	6	75	0	0	0	0
Liberecký kraj	2	50	0	0	1	25	2	50,0	1	25	1	25,0	3	75	2	50	1	25,0	3	75	3	75	2	50	1	25	0	0
Moravskoslezský kraj	11	46	10	42	11	46	12	50,0	11	46	8	33,3	16	67	8	33	7	29,2	8	33	5	21	13	54	1	4,2	0	0
Olomoucký kraj	7	64	5	46	8	73	5	45,5	7	64	3	27,3	10	91	3	27	3	27,3	8	73	7	64	8	73	0	0	0	0
Pardubický kraj	8	73	5	46	8	73	5	45,5	7	64	4	36,4	9	82	5	46	6	54,5	4	36	6	55	7	64	3	27	0	0
Plzeňský kraj	9	82	4	36	8	73	7	63,6	7	64	4	36,4	9	82	6	55	4	36,4	5	46	7	64	6	55	1	9,1	0	0
Hlavní město Praha	11	58	10	53	8	42	12	63,2	5	26	7	36,8	12	63	4	21	6	31,6	10	53	5	26	11	58	2	11	0	0
Středočeský kraj	23	72	12	38	21	66	10	31,3	19	59	6	18,8	24	75	17	53	13	40,6	14	44	19	59	14	44	1	3,1	0	0
Ústecký kraj	11	69	3	19	9	56	4	25,0	5	31	5	31,3	6	38	3	19	3	18,8	4	25	5	31	3	19	0	0	1	6,3
Kraj Vysočina	8	89	3	33	6	67	4	44,4	5	56	5	55,6	5	56	0	0	2	22,2	4	44	4	44	4	44	1	11	0	0
Zlínský kraj	7	64	6	55	9	82	6	54,5	6	55	4	36,4	8	73	4	36	5	45,5	6	55	8	73	4	36	1	9,1	0	0
celkem ČR	124	66	72	38	119	63	81	42,9	90	48	56	29,6	133	70	66	35	61	32,3	80	42	93	49	96	51	15	7,9	1	0,5

Zdroj: ČŠI

4.2.2 Důvody ukončení pracovního poměru – rozdíly oproti průměru ČR

Tabulka ukazuje v procentuálním vyjádření podíl začínajících učitelů, kteří ve zjišťování uváděli různé důvody vedoucí k ukončení pracovního poměru. Uvedeny jsou údaje za všechny kraje i celorepublikový průměr.

Důvody ukončení

kraj	nedostatečné finanční ohodnocení	nízká prestiž učitelské profese	lepší pracovní uplatnění v oboru vzdělávání (neziskový sektor, soukromý vzdělávací sektor, státní správa)	lepší pracovní uplatnění mimo učitelskou profesi	špatné kolegiální vztahy a absence spolupráce, odlišná hodnotová orientace	vysoká míra administrativní zátěže, která ztěžuje výuku i přípravu na ni	vysoké nároky kladené na učitele a nízká podpora, ať již ze strany vedení školy, personálního nedostatku	nedostatek spolupráce ze strany rodičů, jejich nepřátelský postoj, nerealistická / příliš vysoká očekávání rodičů
ČR	37 %	9 %	10 %	26 %	4 %	7 %	2 %	5 %
hlavní město Praha	35 %	9 %	10 %	34 %	3 %	3 %	3 %	4 %
Středočeský kraj	38 %	8 %	11 %	23 %	7 %	6 %	2 %	6 %
Jihočeský kraj	42 %	8 %	14 %	22 %	6 %	4 %	1 %	3 %
Plzeňský kraj	38 %	8 %	14 %	28 %	2 %	7 %	2 %	3 %
Karlovarský kraj	38 %	5 %	5 %	38 %	2 %	5 %	0 %	5 %
Ústecký kraj	39 %	10 %	12 %	23 %	4 %	7 %	1 %	5 %
Liberecký kraj	41 %	12 %	9 %	26 %	4 %	4 %	2 %	2 %
Královéhradecký kraj	34 %	13 %	8 %	27 %	4 %	9 %	3 %	3 %
Pardubický kraj	40 %	10 %	6 %	23 %	4 %	9 %	2 %	7 %
Kraj Vysočina	36 %	10 %	10 %	24 %	5 %	9 %	0 %	5 %
Jihomoravský kraj	33 %	9 %	11 %	26 %	2 %	9 %	3 %	6 %
Olomoucký kraj	37 %	10 %	9 %	22 %	3 %	12 %	1 %	5 %
Zlínský kraj	37 %	8 %	11 %	22 %	9 %	7 %	1 %	4 %
Moravskoslezský kraj	38 %	8 %	12 %	24 %	4 %	5 %	1 %	9 %

Zdroj: Zpráva z mimořádného šetření MŠMT

4.2.3 Podpora začínajících učitelů

V souvislosti se vzdělávacím systémem České republiky se delší dobu hovoří o potřebě sledovat problematiku začínajících učitelů. Dle řady průzkumů velká část studentů pedagogických fakult neplánuje v profesním životě pracovat na pozici pedagoga, což se v dlouhodobém horizontu projevuje jako nedostatek pedagogické síly na všech typech škol. Průzkumy uvádí, že v některých regionech je situace s nábořem nových pedagogů na kritické hranici a je potřeba přijímat adekvátní opatření, např. navýšení mezd (nejen) pro začínající pedagogy či poskytnutí jiných benefitů a dodatečné péče.

Tabulky níže ukazují různé formy podpory pro začínající učitele na základních a středních školách ve všech krajích i jako průměr za celou ČR (v případě gymnázií bylo v daném období posuzováno velmi málo případů, proto zde nejsou uvedeny). Další informace vztahující se např. k podílům začínajících učitelů ve školství lze nalézt ve *Zprávě z mimořádného šetření MŠMT ke stavu zajištění výuky učitelů v MŠ, ZŠ, SŠ a VOŠ*.

Podpora učitelů (základní školy)

kraj	formální zaškolovací program (nový PP je seznámen s fungováním konkrétní školy a povoláním PP)		přidělení mentora (uvádějícího učitele)		vzájemné hospitace učitelů, následky		konzultace s ředitelem / vedením školy		konzultace s vyučujícími stejných předmětů		kurzy, semináře (DVPP)		jiné formy podpory – jaké	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	12	40,0	27	90,0	18	60,0	29	96,7	27	90,0	19	63,3	1	3,3
Jihomoravský kraj	9	40,9	18	81,8	18	81,8	22	100,0	21	95,5	16	72,7	0	0,0
Karlovarský kraj	1	20,0	5	100,0	4	80,0	5	100,0	4	80,0	2	40,0	0	0,0
Královéhradecký kraj	13	72,2	14	77,8	8	44,4	18	100,0	16	88,9	14	77,8	0	0,0
Liberecký kraj	5	26,3	17	89,5	11	57,9	16	84,2	11	57,9	12	63,2	0	0,0
Moravskoslezský kraj	28	65,1	39	90,7	38	88,4	42	97,7	39	90,7	36	83,7	1	2,3
Olomoucký kraj	18	51,4	33	94,3	22	62,9	30	85,7	26	74,3	21	60,0	0	0,0
Pardubický kraj	10	43,5	19	82,6	16	69,6	20	87,0	22	95,7	11	47,8	0	0,0
Plzeňský kraj	7	77,8	7	77,8	7	77,8	8	88,9	7	77,8	6	66,7	0	0,0
hlavní město Praha	14	48,3	25	86,2	22	75,9	28	96,6	27	93,1	18	62,1	1	3,4
Středočeský kraj	12	29,3	36	87,8	32	78,0	34	82,9	36	87,8	24	58,5	0	0,0
Ústecký kraj	17	54,8	27	87,1	19	61,3	28	90,3	26	83,9	14	45,2	0	0,0
Kraj Vysočina	2	9,1	18	81,8	19	86,4	21	95,5	17	77,3	17	77,3	1	4,5
Zlínský kraj	16	84,2	18	94,7	15	78,9	18	94,7	18	94,7	15	78,9	0	0,0
celkem v ČR	164	47,4	303	87,6	249	72,0	319	92,2	297	85,8	225	65,0	4	1,2

Zdroj: ČŠI

Podpora učitelů (střední školy)

kraj	formální zaškolovací program (nový PP je seznámen s fungováním konkrétní školy a povoláním PP)		přidělení mentora (uvádějícího učitele)		vzájemné hospitace učitelů, náslechy		konzultace s ředitelem / vedením školy		konzultace s vyučujícími stejných předmětů		kurzy, semináře (DVPP)		jiné formy podpory – jaké	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	1	33,3	3	100,0	1	33,3	3	100,0	2	66,7	2	66,7	0	0,0
Jihomoravský kraj	3	27,3	9	81,8	5	45,5	7	63,6	8	72,7	8	72,7	0	0,0
Královéhradecký kraj	2	33,3	5	83,3	3	50,0	5	83,3	5	83,3	3	50,0	0	0,0
Liberecký kraj	0	0,0	3	100,0	2	66,7	3	100,0	3	100,0	1	33,3	0	0,0
Moravskoslezský kraj	6	46,2	12	92,3	12	92,3	12	92,3	12	92,3	7	53,8	0	0,0
Olomoucký kraj	4	50,0	8	100,0	4	50,0	4	50,0	7	87,5	5	62,5	0	0,0
Pardubický kraj	4	100,0	1	25,0	3	75,0	4	100,0	4	100,0	1	25,0	0	0,0
Plzeňský kraj	8	88,9	7	77,8	6	66,7	9	100,0	9	100,0	6	66,7	0	0,0
hlavní město Praha	7	46,7	13	86,7	6	40,0	13	86,7	14	93,3	7	46,7	0	0,0
Středočeský kraj	1	10,0	10	100,0	8	80,0	10	100,0	9	90,0	4	40,0	0	0,0
Ústecký kraj	2	22,2	7	77,8	4	44,4	5	55,6	5	55,6	3	33,3	0	0,0
Kraj Vysočina	3	50,0	6	100,0	5	83,3	6	100,0	5	83,3	5	83,3	0	0,0
Zlínský kraj	5	71,4	6	85,7	3	42,9	6	85,7	5	71,4	2	28,6	0	0,0
celkem v ČR	46	44,2	90	86,5	62	59,6	87	83,7	88	84,6	54	51,9	0	0,0

Zdroj: ČŠI

4.3 Profesní rozvoj ředitelů a učitelů

4.3.1 Další vzdělávání ředitelů a učitelů

V rámci dotazníkového šetření mezi řediteli v jednotlivých krajích bylo zjišťováno, zda se vedení školy účastní nějaké formy dalšího vzdělávání jako výrazu zkvalitňování práce vedení škol a nabývání nových znalostí a dovedností. Tabulky níže ukazují četnosti i podíly ředitelů nebo jejich zástupců na dalším vzdělávání ve všech krajích, a to pro základní a střední školy.

Účastnilo se vedení školy (ředitel školy, zástupce) v posledních dvou letech nějaké formy dalšího vzdělávání? (ZŠ)

kraj	ano, studia ke splnění kvalifikačních předpokladů		ano, studia ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů		ano, studia k prohlubování odborné kvalifikace (kurzy a semináře DVPP)		ne, žádného DVPP se vedení školy nezúčastnilo	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	15	24,6	12	19,7	56	91,8	3	4,9
Jihomoravský kraj	9	13,6	13	19,7	61	92,4	2	3
Karlovarský kraj	4	23,5	4	23,5	16	94,1	0	0
Královéhradecký kraj	8	20	6	15	40	100	0	0
Liberecký kraj	3	7,5	10	25	36	90	1	2,5
Moravskoslezský kraj	9	11,3	12	15	76	95	3	3,8
Olomoucký kraj	8	11,3	7	9,9	67	94,4	2	2,8
Pardubický kraj	2	4	2	4	49	98	1	2
Plzeňský kraj	3	9,4	4	12,5	29	90,6	1	3,1
hlavní město Praha	10	23,3	8	18,6	35	81,4	4	9,3
Středočeský kraj	15	14,6	13	12,6	92	89,3	6	5,8
Ústecký kraj	8	16,7	5	10,4	46	95,8	1	2,1
Kraj Vysočina	7	10,6	8	12,1	60	90,9	3	4,5
Zlínský kraj	3	8,8	2	5,9	33	97,1	0	0
celkem v ČR	104	13,8	106	14,1	696	92,7	27	3,6

Zdroj: ČŠI

Účastnilo se vedení školy (ředitel školy, zástupce) v posledních dvou letech nějaké formy dalšího vzdělávání? (SŠ)

kraj	ano, studia ke splnění kvalifikačních předpokladů		ano, studia ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů		ano, studia k prohlubování odborné kvalifikace (kurzy a semináře DVPP)		ne, žádného DVPP se vedení školy nezúčastnilo	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	2	15,4	2	15,4	12	92,3	1	7,7
Jihomoravský kraj	5	25	6	30	18	90	1	5
Karlovarský kraj	0	0	2	50	3	75	1	25
Královéhradecký kraj	0	0	1	11,1	9	100	0	0
Liberecký kraj	1	25	3	75	3	75	1	25
Moravskoslezský kraj	4	16	3	12	20	80	2	8
Olomoucký kraj	1	8,3	1	8,3	12	100	0	0
Pardubický kraj	1	8,3	2	16,7	12	100	0	0
Plzeňský kraj	2	18,2	3	27,3	9	81,8	0	0
hlavní město Praha	3	14,3	3	14,3	19	90,5	2	9,5
Středočeský kraj	6	18,8	10	31,3	28	87,5	2	6,3
Ústecký kraj	3	17,6	3	17,6	15	88,2	1	5,9
Kraj Vysočina	1	10	3	30	9	90	0	0
Zlínský kraj	4	33,3	0	0	12	100	0	0
celkem v ČR	33	16,3	42	20,8	181	89,6	11	5,4

Zdroj: ČŠI

Následující tabulky pak ukazují pro základní i střední školy procentuální podíly konkrétních oblastí DVPP, kterých se ředitelé škol napříč kraji účastnili.

Oblasti vzdělávání ředitelů základních škol v %

kraj	vedení pedagogického procesu (pedagogické vedení školy)	organizační řízení školy	ekonomická a finanční oblast	legislativní oblast (právní předpisy)	manažerské dovednosti	výuka (vědomosti a znalosti o vyučovaných předmětech, metody a formy výuky a vedení třídy)	vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (metody, formy, podpora)	společné vzdělávání (právní aspekty, úprava ŠVP apod.)	prevence a projevy rizikového chování dětí a žáků	bezpečnost a ochrana zdraví	dovednosti v oblasti ICT	dovednosti v oblasti cizích jazyků	výuka v multikulturním nebo vícejazyčném prostředí	zájmové a neformální vzdělávání	jiné
Jihočeský kraj	46	44	50	82	35	46	63	56	28	50	15	11	3,7	7,4	11
Jihomoravský kraj	48	65	35	83	50	50	46	50	28	46	22	17	3,7	11	9,3
Karlovarský kraj	47	67	27	87	33	27	80	60	33	27	20	13	6,7	6,7	6,7
Královéhradecký kraj	54	56	26	74	33	41	44	39	39	44	23	23	0	5,1	5,1
Liberecký kraj	59	55	45	90	45	45	45	55	31	48	21	21	6,9	3,4	14
Moravskoslezský kraj	61	70	46	92	41	43	62	43	37	38	32	22	5,4	8,1	14
Olomoucký kraj	41	44	28	84	47	52	64	55	19	42	20	22	3,1	20	9,4
Pardubický kraj	44	50	30	72	37	59	59	44	30	35	28	24	0	13	6,5
Plzeňský kraj	43	54	46	71	21	50	57	50	36	36	29	14	7,1	0	3,6
hlavní město Praha	38	59	47	94	56	47	59	56	50	59	29	27	27	18	18
Středočeský kraj	52	59	38	80	34	55	52	48	31	51	19	26	1,2	7	9,3
Ústecký kraj	53	51	47	80	38	42	60	67	29	36	13	20	2,2	4,4	8,9
Kraj Vysočina	40	49	40	69	40	40	53	53	20	44	31	29	1,8	16	16
Zlínský kraj	65	55	42	84	58	42	58	48	32	48	13	23	0	13	9,7
celkem v ČR	49	56	39	82	41	47	57	51	31	44	23	21	4,1	10	10

Pozn.: Procenta udávají, kolik ředitelů danou odpověď zmínilo. Součty v kategoriích tak nedávají 100 %.

Zdroj: ČŠI

Oblasti vzdělávání ředitelů středních škol v %

kraj	vedení pedagogického procesu (pedagogické vedení školy)	organizační řízení školy	ekonomická a finanční oblast	legislativní oblast (právní předpisy)	manažerské dovednosti	výuka (vědomosti a znalosti o vyučovaných předmětech, metody a formy výuky a vedení třídy)	vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (metody, formy, podpora)	společné vzdělávání (právní aspekty, úprava ŠVP apod.)	prevence a projevy rizikového chování dětí a žáků	bezpečnost a ochrana zdraví	dovednosti v oblasti ICT	dovednosti v oblasti cizích jazyků	výuka v multikulturním nebo vícejazyčném prostředí	zájmové a neformální vzdělávání	jiné
Jihočeský kraj	33	75	58	92	58	25	25	42	33	58	25	17	8,3	17	17
Jihomoravský kraj	50	56	44	94	44	33	50	39	11	44	33	11	5,6	11	17
Karlovarský kraj	67	100	67	67	67	67	0	67	0	67	33	33	0	0	33
Královéhradecký kraj	33	56	78	100	33	44	22	22	22	67	78	56	0	11	22
Liberecký kraj	33	67	67	33	33	0	33	33	0	67	100	33	0	0	33
Moravskoslezský kraj	30	50	45	75	50	30	35	30	55	65	20	30	5	10	5
Olomoucký kraj	50	75	67	92	25	58	25	33	17	58	17	17	0	17	17
Pardubický kraj	50	75	33	92	58	33	33	25	33	17	25	25	0	17	0
Plzeňský kraj	56	56	67	67	33	44	33	44	33	67	33	11	11	22	33
hlavní město Praha	33	50	39	72	33	33	11	33	44	28	33	11	5,6	11	17
Středočeský kraj	50	38	46	79	42	42	50	33	33	46	33	25	0	13	8,3
Ústecký kraj	39	39	62	85	39	23	23	23	7,7	39	23	7,7	0	15	15
Kraj Vysočina	75	63	88	75	63	13	38	38	38	75	13	63	0	0	0
Zlínský kraj	73	73	73	100	73	27	55	55	36	64	36	36	0	18	9,1
celkem v ČR	46	57	55	83	45	34	34	35	30	51	31	24	2,9	13	13

Pozn.: Procenta udávají, kolik ředitelů danou odpověď zmínilo. Součty v kategoriích tak nedávají 100 %.

Zdroj: ČŠI

Stejným způsobem byli v rámci inspekční činnosti na téma dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků dotazováni v jednotlivých krajích také samotní učitelé. Následující tabulky tedy ukazují četnosti i podíly učitelů na dalším vzdělávání ve všech krajích, a to pro základní a střední školy.

Účastnil/a jste se v posledních dvou letech nějaké formy dalšího vzdělávání? (ZŠ)

kraj	ano, studia ke splnění kvalifikačních předpokladů		ano, studia ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů		ano, studia k prohlubování odborné kvalifikace (kurzy a semináře DVPP)		ne, žádného DVPP jsem se nezúčastnil/a	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	48	6,9	50	7,2	497	71,5	147	21,2
Jihomoravský kraj	57	8,5	56	8,3	522	77,4	92	13,6
Karlovarský kraj	29	12,8	20	8,8	165	73,0	33	14,6
Královéhradecký kraj	52	10,9	36	7,5	352	73,8	74	15,5
Liberecký kraj	69	12,7	52	9,5	406	74,5	76	13,9
Moravskoslezský kraj	112	11,1	83	8,2	787	78,2	124	12,3
Olomoucký kraj	72	10,6	62	9,1	541	79,3	83	12,2
Pardubický kraj	33	7,8	36	8,5	341	80,6	47	11,1
Plzeňský kraj	35	11,6	26	8,6	222	73,3	49	16,2
hlavní město Praha	138	17,6	79	10,1	575	73,4	105	13,4
Středočeský kraj	158	16,0	92	9,3	718	72,8	133	13,5
Ústecký kraj	96	15,8	55	9,0	451	74,2	89	14,6
Kraj Vysočina	65	10,4	57	9,1	476	75,9	91	14,5
Zlínský kraj	41	8,4	46	9,4	378	77,0	68	13,8
celkem v ČR	1 005	11,8	750	8,8	6 431	75,4	1 211	14,2

Zdroj: ČŠI

Účastnil/a jste se v posledních dvou letech nějaké formy dalšího vzdělávání? (SŠ)

kraj	ano, studia ke splnění kvalifikačních předpokladů		ano, studia ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů		ano, studia k prohlubování odborné kvalifikace (kurzy a semináře DVPP)		ne, žádného DVPP jsem se nezúčastnil/a	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	18	9,6	30	16,0	128	68,4	33	17,6
Jihomoravský kraj	26	8,2	31	9,7	202	63,5	76	23,9
Karlovarský kraj	17	22,7	12	16,0	33	44,0	21	28,0
Královéhradecký kraj	26	20,6	19	15,1	70	55,6	30	23,8
Liberecký kraj	10	12,0	7	8,4	50	60,2	21	25,3
Moravskoslezský kraj	36	9,3	46	11,8	266	68,4	76	19,5
Olomoucký kraj	28	18,3	17	11,1	88	57,5	35	22,9
Pardubický kraj	38	16,9	26	11,6	134	59,6	55	24,4
Plzeňský kraj	40	14,8	28	10,3	179	66,1	56	20,7
hlavní město Praha	89	17,6	65	12,9	286	56,6	117	23,2
Středočeský kraj	58	13,9	46	11,0	259	62,0	99	23,7
Ústecký kraj	42	13,8	42	13,8	172	56,4	87	28,5
Kraj Vysočina	31	10,1	29	9,4	203	66,1	67	21,8
Zlínský kraj	29	10,1	25	8,7	180	62,7	79	27,5
celkem v ČR	488	13,4	423	11,6	2 250	61,7	852	23,3

Zdroj: ČŠI

Následující tabulky ukazující procentuální podíly konkrétních oblastí DVPP, kterých se učitelé napříč kraji účastnili, a to pro základní i střední školy.

Oblasti dalšího vzdělávání učitelů základních škol v %

kraj	vědomosti a znalosti v předmětech, které vyučují	metody a formy výuky	podpora rozvoje gramotnosti a klíčových kompetencí	chování žáků a vedení třídy	prevence a projevy rizikového chování žáků	bezpečnost a ochrana zdraví	vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (metody, formy, podpora)	společné vzdělávání (právní aspekty, úprava ŠVP apod.)	výuka v multikulturním nebo vícejazyčném prostředí	dovednosti v oblasti ICT	dovednosti v oblasti cizích jazyků	vedení školy, manažerské dovednosti	zájmové a neformální vzdělávání	výchovné poradenství (včetně kariérového)	jiné
Jihočeský kraj	42	51	19	24	30	21	37	11	1,6	18	12	2,2	6,2	5	5,8
Jihomoravský kraj	51	53	21	24	21	14	39	9	2,9	14	21	5,6	5,8	5	4,8
Karlovarský kraj	43	47	15	26	33	20	42	9,8	1,2	8,6	10	3,7	3,7	4,9	6,1
Královéhradecký kraj	51	63	28	27	30	13	33	13	1,7	15	13	6,3	5,7	4	4,3
Liberecký kraj	52	62	34	29	31	22	35	9,8	3,5	20	17	3,8	10	6,3	6
Moravskoslezský kraj	49	55	28	26	31	14	46	13	3,2	19	18	4,6	4	5,4	4,6
Olomoucký kraj	54	57	26	33	30	14	44	13	3	15	19	3,5	8,6	4,8	5,9
Pardubický kraj	57	59	24	33	33	15	42	12	1,5	13	18	3,8	6,8	5,6	5,9
Plzeňský kraj	55	64	25	21	23	11	32	7,7	6,3	21	23	4,5	8,1	4,5	1,4
hlavní město Praha	51	55	22	34	32	28	38	14	12	12	13	4,2	10	3	5,4
Středočeský kraj	49	58	28	26	28	21	39	14	3,1	15	15	5,4	7,5	3,9	6,3
Ústecký kraj	48	53	23	24	25	12	40	13	5,6	13	14	5,6	6,1	5,4	5,4
Kraj Vysočina	56	59	24	23	28	20	36	14	3,2	19	22	3,8	8	3,8	4,6
Zlínský kraj	52	58	25	29	30	18	48	14	2,1	11	24	4,8	6,9	5,3	5,9
celkem v ČR	51	57	25	27	29	18	40	12	3,8	16	17	4,4	7	4,7	5,3

Pozn.: Procenta udávají, kolik ředitelů danou odpověď zmínilo. Součty v kategoriích tak nedávají 100 %.

Zdroj: ČŠI

Oblasti dalšího vzdělávání učitelů středních škol v %

kraj	vědomosti a znalosti v předmětech, které vyučují	metody a formy výuky	podpora rozvoje gramotnosti a klíčových kompetencí	chování žáků a vedení třídy	prevence a projevy rizikového chování žáků	bezpečnost a ochrana zdraví	vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (metody, formy, podpora)	společné vzdělávání (právní aspekty, úprava ŠVP apod.)	výuka v multikulturním nebo vícejazyčném prostředí	dovednosti v oblasti ICT	dovednosti v oblasti cizích jazyků	vedení školy, manažerské dovednosti	zájmové a neformální vzdělávání	výchovné poradenství (včetně kariérového)	jiné
Jihočeský kraj	71	33	9,4	21	24	19	19	7,1	3,9	18	15	3,1	4,7	3,1	7,9
Jihomoravský kraj	63	38	7,5	15	17	12	19	7	0,5	19	15	3,5	3,5	4,5	9
Karlovarský kraj	70	42	21	9,1	24	21	18	3	0	24	6,1	3	0	6,1	9,1
Královéhradecký kraj	59	31	7,4	12	21	21	13	2,9	1,5	32	7,4	2,9	1,5	4,4	15
Liberecký kraj	73	47	16	8,2	10	18	6,1	2	2	37	18	0	2	4,1	6,1
Moravskoslezský kraj	66	40	12	21	28	25	16	6,4	2,7	27	25	7,2	6,8	4,9	8
Olomoucký kraj	57	53	14	18	16	15	23	2,3	2,3	17	16	4,6	4,6	8	9,2
Pardubický kraj	67	40	8,2	16	20	13	12	4,5	0,7	14	21	6	8,2	6	7,5
Plzeňský kraj	70	39	13	12	25	32	15	5,6	1,7	23	17	3,4	6,7	3,4	6,1
hlavní město Praha	74	31	9,4	14	17	18	17	7,3	3,8	21	13	5,9	8,4	3,5	7,3
Středočeský kraj	71	32	12	17	23	16	18	7,8	1,6	16	13	5,4	3,9	3,9	8,2
Ústecký kraj	65	40	6,5	15	14	13	13	4,8	3,6	15	15	7,7	4,8	1,8	10
Kraj Vysočina	62	27	8,5	16	28	17	13	2,5	2	20	32	6	5,5	2,5	11
Zlínský kraj	64	28	11	16	22	20	14	10	1,1	18	21	8,9	5,6	3,3	5
celkem v ČR	67	36	10	16	22	19	16	6	2,1	20	18	5,5	5,5	3,9	8,2

Pozn.: Procenta udávají, kolik ředitelů danou odpověď zmínilo. Součty v kategoriích tak nedávají 100 %.

Zdroj: ČŠI

4.3.2 Poskytování zpětné vazby učitelům

Viz jednotlivé krajské analýzy.

4.3.3 Spolupráce učitelů mezi sebou

Spolupráce a zpětná vazba mezi učiteli byla ve vybraných školách hodnocena Českou školní inspekcí. Následující tabulka zobrazuje hodnocení škol s ohledem na aktivní spolupráci učitelů v nich.

Učitelé aktivně spolupracují a poskytují si zpětnou vazbu (podíl škol)

kraj	ZV				GV				SOV			
	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
Jihočeský kraj	52,5	42,4	5,1	0	-	-	-	-	41,7	50	8,3	0
Jihomoravský kraj	58,7	38,1	3,2	0	25	75	0	0	17,6	64,7	17,6	0
Karlovarský kraj	35,3	58,8	5,9	0	33,3	66,7	0	0	25	25	50	0
Královéhradecký kraj	64,9	35,1	0	0	-	-	-	-	22,2	44,4	33,3	0
Liberecký kraj	47,5	47,5	5	0	-	-	-	-	50	50	0	0
Moravskoslezský kraj	72	25,3	2,7	0	-	-	-	-	57,7	34,6	7,7	0
Olomoucký kraj	53,7	43,3	3	0	-	-	-	-	36,4	54,5	9,1	0
Pardubický kraj	42	50	8	0	-	-	-	-	25	75	0	0
Plzeňský kraj	38,7	61,3	0	0	-	-	-	-	36,4	63,6	0	0
hlavní město Praha	55	40	5	0	41,7	58,3	0	0	20	75	5	0
Středočeský kraj	45,5	52,5	2	0	33,3	50	16,7	0	43,8	53,1	3,1	0
Ústecký kraj	70,5	27,3	2,3	0	-	-	-	-	25	75	0	0
Kraj Vysočina	64,3	35,7	0	0	-	-	-	-	25	75	0	0
Zlínský kraj	64,7	26,5	5,9	2,9	-	-	-	-	41,7	41,7	16,7	0
celá ČR	55,6	41	3,2	0,1	38,2	55,9	5,9	0	35,1	56,7	8,2	0

Zdroj: ČŠI

4.3.4 Účelnost využití didaktické techniky

Hospitační činnost ČŠI se v oblasti prostorových a materiálních podmínek zaměřila mimo jiné také na zjišťování míry a účelnosti využívání didaktické techniky při výuce různých předmětů. Využívání didaktické techniky bylo sledováno jak v případě učitelů, tak v případě žáků. Tabulky níže ukazují výsledky inspekční činnosti pro předměty, které nejsou součástí hlavních zpráv pro jednotlivé kraje (ty obsahují výsledky pouze pro předměty Český jazyk, Matematika a cizí jazyky dohromady). Výsledky jsou uvedeny vždy jakožto četnostní i procentuální vyjádření, a to pro základní školy, gymnázia i střední odborné školy. V případě předmětu Člověk a jeho svět jsou uvedeny údaje pouze za základní školy (je součástí výuky pouze na prvním stupni základních škol), v případě výuky odborně zaměřeného předmětu pak pouze za gymnázia a střední odborné školy. Do kategorie přírodních věd byly zařazeny dílčí předměty Přírodopis, Chemie a Fyzika (případně jiný přírodopisný předmět). Do kategorie společenských věd byly zařazeny předměty Výchova k občanství, Dějepis a Zeměpis (případně jiný společenskovědní předmět).

Účelnost využití didaktické techniky v rámci předmětu Člověk a jeho svět (základní školy)

ČLOVĚK A JEHO SVĚT	účelné využití didaktické techniky učitelem		účelné využití didaktické techniky některými žáky		účelné využití didaktické techniky všemi žáky		didaktická technika nebyla účelně využita		didaktická technika nebyla k dispozici		didaktická technika byla k dispozici, ale její využití nebylo vzhledem k cíli zapotřebí	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	39	33,1 %	13	11,0 %	5	4,2 %	23	19,5 %	27	22,9 %	25	21,2 %
Jihomoravský kraj	49	50,0 %	8	8,2 %	14	14,3 %	16	16,3 %	9	9,2 %	18	18,4 %
Karlovarský kraj	8	20,5 %	6	15,4 %	2	5,1 %	3	7,7 %	11	28,2 %	13	33,3 %
Královéhradecký kraj	43	57,3 %	11	14,7 %	3	4,0 %	10	13,3 %	10	13,3 %	11	14,7 %
Liberecký kraj	42	53,8 %	17	21,8 %	4	5,1 %	13	16,7 %	9	11,5 %	12	15,4 %
Moravskoslezský kraj	59	45,7 %	12	9,3 %	17	13,2 %	8	6,2 %	17	13,2 %	35	27,1 %
Olomoucký kraj	50	43,1 %	6	5,2 %	9	7,8 %	11	9,5 %	21	18,1 %	32	27,6 %
Pardubický kraj	31	37,3 %	17	20,5 %	3	3,6 %	16	19,3 %	14	16,9 %	12	14,5 %
Plzeňský kraj	26	42,6 %	9	14,8 %	0	0	5	8,2 %	10	16,4 %	20	32,8 %
hlavní město Praha	21	38,2 %	5	9,1 %	4	7,3 %	11	20,0 %	10	18,2 %	11	20,0 %
Středočeský kraj	62	41,1 %	17	11,3 %	5	3,3 %	33	21,9 %	29	19,2 %	23	15,2 %
Ústecký kraj	31	36,0 %	20	23,3 %	1	1,2 %	1	1,2 %	12	14,0 %	29	33,7 %
Kraj Vysočina	18	29,0 %	6	9,7 %	2	3,2 %	5	8,1 %	10	16,1 %	25	40,3 %
Zlínský kraj	41	42,7 %	8	8,3 %	5	5,2 %	12	12,5 %	18	18,8 %	21	21,9 %
celkem v ČR	520	41,7 %	155	12,4 %	74	5,9 %	167	13,4 %	207	16,6 %	287	23,0 %

Zdroj: ČŠI

Účelnost využití didaktické techniky v přírodních vědách (základní školy, gymnázia a střední odborné školy)

PŘÍRODNÍ VĚDY		účelné využití didaktické techniky učitelem		účelné využití didaktické techniky některými žáky		účelné využití didaktické techniky všemi žáky		didaktická technika nebyla účelně využita		didaktická technika nebyla k dispozici		didaktická technika byla k dispozici, ale její využití nebylo vzhledem k cíli zapotřebí	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	ZV	64	69,6 %	17	18,5 %	5	5,4 %	11	12,0 %	4	4,3 %	9	9,8 %
	GV	6	54,5 %	0	0	1	9,1 %	4	36,4 %	0	0	1	9,1 %
	SOV	12	52,2 %	1	4,3 %	2	8,7 %	7	30,4 %	3	13,0 %	1	4,3 %
Jihomoravský kraj	ZV	82	63,6 %	14	10,9 %	4	3,1 %	9	7,0 %	13	10,1 %	19	14,7 %
	GV	10	58,8 %	1	5,9 %	0	0	3	17,6 %	0	0	4	23,5 %
	SOV	23	63,9 %	1	2,8 %	1	2,8 %	7	19,4 %	2	5,6 %	4	11,1 %
Karlovarský kraj	ZV	11	50,0 %	5	22,7 %	2	9,1 %	0		3	13,6 %	4	18,2 %
	GV	12	66,7 %	1	5,6 %	0	0	1	5,6 %	0	0	5	27,8 %
	SOV	4	44,4 %	1	11,1 %	0	0	2	22,2 %	2	22,2 %	1	11,1 %
Královéhradecký kraj	ZV	39	57,4 %	10	14,7 %	3	4,4 %	10	14,7 %	6	8,8 %	9	13,2 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	4	57,1 %	1	14,3 %	0	0	1	14,3 %	0	0	1	14,3 %
Liberecký kraj	ZV	50	71,4 %	3	4,3 %	6	8,6 %	7	10,0 %	1	1,4 %	9	12,9 %
	GV	9	90,0 %	1	10,0 %	0	0	0	0	0	0	1	10,0 %
	SOV	1	100,0 %	1	100,0 %	0	0	0	0	0	0	0	0
Moravskoslezský kraj	ZV	64	62,1 %	8	7,8 %	6	5,8 %	6	5,8 %	10	9,7 %	23	22,3 %
	GV	4	100,0 %	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	SOV	22	73,3 %	4	13,3 %	1	3,3 %	0	0	1	3,3 %	6	20,0 %
Olomoucký kraj	ZV	60	60,6 %	10	10,1 %	3	3,0 %	6	6,1 %	11	11,1 %	21	21,2 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	12	80,0 %	1	6,7 %	0	0	0	0	1	6,7 %	2	13,3 %
Pardubický kraj	ZV	30	54,5 %	5	9,1 %	0		11	20,0 %	9	16,4 %	4	7,3 %
	GV	3	60,0 %	0	0	0	0	2	40,0 %	0	0	0	0
	SOV	17	70,8 %	1	4,2 %	0	0	4	16,7 %	1	4,2 %	1	4,2 %
Plzeňský kraj	ZV	38	56,7 %	1	1,5 %	2	3,0 %	4	6,0 %	9	13,4 %	15	22,4 %
	GV	0	0	0	0	0	0	1	50,0 %	0	0	1	50,0 %
	SOV	12	66,7 %	1	5,6 %	0	0	0	0	2	11,1 %	4	22,2 %
hlavní město Praha	ZV	59	72,0 %	11	13,4 %	5	6,1 %	6	7,3 %	3	3,7 %	14	17,1 %
	GV	45	65,2 %	4	5,8 %	2	2,9 %	13	18,8 %	2	2,9 %	9	13,0 %
	SOV	1	20,0 %	1	20,0 %	0	0	4	80,0 %	0	0	0	0
Středočeský kraj	ZV	95	52,8 %	22	12,2 %	10	5,6 %	44	24,4 %	12	6,7 %	23	12,8 %
	GV	19	70,4 %	1	3,7 %	0	0	1	3,7 %	1	3,7 %	6	22,2 %
	SOV	25	47,2 %	4	7,5 %	4	7,5 %	23	43,4 %	1	1,9 %	1	1,9 %
Ústecký kraj	ZV	34	58,6 %	2	3,4 %	2	3,4 %	1	1,7 %	6	10,3 %	14	24,1 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	13	59,1 %	2	9,1 %	0	0	2	9,1 %	0	0	7	31,8 %
Kraj Vysočina	ZV	36	59,0 %	9	14,8 %	2	3,3 %	1	1,6 %	6	9,8 %	16	26,2 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	11	73,3 %	1	6,7 %	0	0	2	13,3 %	1	6,7 %	1	6,7 %
Zlínský kraj	ZV	46	76,7 %	3	5,0 %	6	10,0 %	8	13,3 %	2	3,3 %	4	6,7 %
	GV	4	44,4 %	1	11,1 %	0	0	0	0	0	0	5	55,6 %
	SOV	33	58,9 %	2	3,6 %	0	0	7	12,5 %	7	12,5 %	7	12,5 %
celkem v ČR	ZV	708	61,8 %	120	10,5 %	56	4,9 %	124	10,8 %	95	8,3 %	184	16,1 %
	GV	112	65,1 %	9	5,2 %	3	1,7 %	25	14,5 %	3	1,7 %	32	18,6 %
	SOV	190	60,5 %	22	7,0 %	8	2,5 %	59	18,8 %	21	6,7 %	36	11,5 %

Zdroj: ČŠI

Účelnost využití didaktické techniky ve společenských vědách (základní školy, gymnázia a střední odborné školy)

SPOLEČENSKÉ VĚDY		účelné využití didaktické techniky učitelem		účelné využití didaktické techniky některými žáky		účelné využití didaktické techniky všemi žáky		didaktická technika nebyla účelně využita		didaktická technika nebyla k dispozici		didaktická technika byla k dispozici, ale její využití nebylo vzhledem k cíli zapotřebí	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	ZV	45	64,3 %	8	11,4 %	3	4,3 %	6	8,6 %	8	11,4 %	8	11,4 %
	GV	1	50,0 %	1	50,0 %	0	0	0	0	0	0	0	0
	SOV	3	50,0 %	1	16,7 %	0	0	1	16,7 %	0	0	2	33,3 %
Jihomoravský kraj	ZV	65	58,6 %	15	13,5 %	8	7,2 %	9	8,1 %	21	18,9 %	9	8,1 %
	GV	13	68,4 %	3	15,8 %	1	5,3 %	4	21,1 %	0	0	0	0
	SOV	25	59,5 %	3	7,1 %	0	0	6	14,3 %	7	16,7 %	4	9,5 %
Karlovarský kraj	ZV	11	40,7 %	0	0	0	0	5	18,5 %	7	25,9 %	4	14,8 %
	GV	14	77,8 %	1	5,6 %	0	0	1	5,6 %	0	0	3	16,7 %
	SOV	2	25,0 %	1	12,5 %	0	0	2	25,0 %	1	12,5 %	2	25,0 %
Královéhradecký kraj	ZV	36	59,0 %	8	13,1 %	2	3,3 %	2	3,3 %	5	8,2 %	13	21,3 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	2	40,0 %	2	40,0 %	0	0	0	0	0	0	2	40,0 %
Liberecký kraj	ZV	48	67,6 %	5	7,0 %	5	7,0 %	2	2,8 %	14	19,7 %	6	8,5 %
	GV	7	63,6 %	0	0	0	0	0	0	0	0	4	36,4 %
	SOV	4	100,0 %	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Moravskoslezský kraj	ZV	55	51,9 %	5	4,7 %	24	22,6 %	7	6,6 %	18	17,0 %	15	14,2 %
	GV	5	62,5 %	0	0	1	12,5 %	0	0	0	0	3	37,5 %
	SOV	15	62,5 %	2	8,3 %	2	8,3 %	1	4,2 %	6	25,0 %	1	4,2 %
Olomoucký kraj	ZV	39	45,3 %	6	7,0 %	2	2,3 %	10	11,6 %	19	22,1 %	16	18,6 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	9	75,0 %	0	0	1	8,3 %	1	8,3 %	1	8,3 %	1	8,3 %
Pardubický kraj	ZV	29	46,8 %	6	9,7 %	3	4,8 %	7	11,3 %	17	27,4 %	4	6,5 %
	GV	4	36,4 %	0	0	0	0	3	27,3 %	1	9,1 %	3	27,3 %
	SOV	10	83,3 %	0	0	1	8,3 %	1	8,3 %	0	0	0	0
Plzeňský kraj	ZV	25	44,6 %	3	5,4 %	1	1,8 %	2	3,6 %	14	25,0 %	13	23,2 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	16	45,7 %	5	14,3 %	0	0	5	14,3 %	1	2,9 %	10	28,6 %
hlavní město Praha	ZV	40	49,4 %	8	9,9 %	10	12,3 %	10	12,3 %	16	19,8 %	10	12,3 %
	GV	62	63,3 %	14	14,3 %	1	1,0 %	8	8,2 %	2	2,0 %	18	18,4 %
	SOV	16	50,0 %	3	9,4 %	0	0	6	18,8 %	0	0	8	25,0 %
Středočeský kraj	ZV	85	53,1 %	19	11,9 %	9	5,6 %	41	25,6 %	12	7,5 %	12	7,5 %
	GV	23	74,2 %	4	12,9 %	0	0	3	9,7 %	0	0	2	6,5 %
	SOV	29	50,0 %	10	17,2 %	7	12,1 %	12	20,7 %	0	0	10	17,2 %
Ústecký kraj	ZV	37	52,9 %	4	5,7 %	1	1,4 %	4	5,7 %	14	20,0 %	13	18,6 %
	GV	0	0	1	50,0 %	0	0	0	0	0	0	1	50,0 %
	SOV	17	54,8 %	0	0	0	0	3	9,7 %	5	16,1 %	6	19,4 %
Kraj Vysočina	ZV	42	60,0 %	7	10,0 %	5	7,1 %	4	5,7 %	8	11,4 %	13	18,6 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	5	41,7 %	0	0	0	0	0	0	0	0	7	58,3 %
Zlínský kraj	ZV	27	62,8 %	6	14,0 %	4	9,3 %	3	7,0 %	5	11,6 %	6	14,0 %
	GV	7	87,5 %	1	12,5 %	0	0	0	0	0	0	0	0
	SOV	37	68,5 %	5	9,3 %	0	0	3	5,6 %	0	0	11	20,4 %
celkem v ČR	ZV	584	54,4 %	100	9,3 %	77	7,2 %	112	10,4 %	178	16,6 %	142	13,2 %
	GV	136	65,4 %	25	12,0 %	3	1,4 %	19	9,1 %	3	1,4 %	34	16,3 %
	SOV	190	56,7 %	32	9,6 %	11	3,3 %	41	12,2 %	21	6,3 %	64	19,1 %

Zdroj: ČŠI

Účelnost využití didaktické techniky ve výuce ICT (základní školy, gymnázia a střední odborné školy)

ICT		účelné využití didaktické techniky učitelem		účelné využití didaktické techniky některými žáky		účelné využití didaktické techniky všemi žáky		didaktická technika nebyla účelně využita		didaktická technika nebyla k dispozici		didaktická technika byla k dispozici, ale její využití nebylo vzhledem k cíli zapotřebí	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	ZV	26	76,5 %	0	0	33	97,1 %	0	0	0	0	1	2,9 %
	GV	1	100,0 %	0	0	1	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	11	100,0 %	0	0	11	100,0 %	0	0	0	0	0	0
Jihomoravský kraj	ZV	24	70,6 %	3	8,8 %	26	76,5 %	1	2,9 %	0	0	0	0
	GV	7	100,0 %	0	0	5	71,4 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	14	58,3 %	1	4,2 %	17	70,8 %	2	8,3 %	0	0	0	0
Karlovarský kraj	ZV	2	25,0 %	1	12,5 %	6	75,0 %	0	0	0	0	1	12,5 %
	GV	3	75,0 %	1	25,0 %	3	75,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	0	0	0	0	1	100,0 %	0	0	0	0	0	0
Královéhradecký kraj	ZV	13	68,4 %	1	5,3 %	17	89,5 %	0	0	0	0	1	5,3 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	13	68,4 %	0	0	14	73,7 %	0	0	0	0	2	10,5 %
Liberecký kraj	ZV	11	73,3 %	2	13,3 %	11	73,3 %	0	0	0	0	1	6,7 %
	GV	4	100,0 %	0	0	4	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	5	83,3 %	0	0	6	100,0 %	0	0	0	0	0	0
Moravskoslezský kraj	ZV	23	63,9 %	2	5,6 %	34	94,4 %	0	0	0	0	0	0
	GV	0	0	0	0	1	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	14	53,8 %	0	0	23	88,5 %	0	0	0	0	0	0
Olomoucký kraj	ZV	24	58,5 %	2	4,9 %	32	78,0 %	2	4,9 %	0	0	3	7,3 %
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	1	11,1 %	1	11,1 %	8	88,9 %	0	0	0	0	0	0
Pardubický kraj	ZV	5	31,3 %	0	0	14	87,5 %	1	6,3 %	0	0	0	0
	GV	2	100,0 %	0	0	2	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	13	92,9 %	0	0	14	100,0 %	0	0	0	0	0	0
Plzeňský kraj	ZV	17	70,8 %	1	4,2 %	23	95,8 %	0	0	0	0	0	0
	GV	4	100,0 %	0	0	4	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	7	77,8 %	0	0	8	88,9 %	0	0	0	0	0	0
hlavní město Praha	ZV	13	72,2 %	1	5,6 %	17	94,4 %	0	0	0	0	0	0
	GV	3	100,0 %	0	0	3	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	9	81,8 %	2	18,2 %	9	81,8 %	0	0	0	0	0	0
Středočeský kraj	ZV	38	54,3 %	1	1,4 %	62	88,6 %	3	4,3 %	2	2,9 %	1	1,4 %
	GV	3	60,0 %	0	0	5	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	15	60,0 %	0	0	24	96,0 %	0	0	0	0	0	0
Ústecký kraj	ZV	5	55,6 %	0	0	9	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	18	75,0 %	1	4,2 %	15	62,5 %	2	8,3 %	0	0	0	0
Kraj Vysočina	ZV	30	66,7 %	2	4,4 %	39	86,7 %	0	0	0	0	0	0
	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	14	73,7 %	0	0	16	84,2 %	0	0	0	0	0	0
Zlínský kraj	ZV	13	61,9 %	0	0	14	66,7 %	0	0	0	0	0	0
	GV	2	100,0 %	0	0	2	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	15	78,9 %	0	0	17	89,5 %	0	0	0	0	0	0
celkem v ČR	ZV	244	62,6 %	16	4,1 %	337	86,4 %	7	1,8 %	2	0,5 %	8	2,1 %
	GV	29	87,9 %	1	3,0 %	30	90,9 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	149	68,7 %	5	2,3 %	183	84,3 %	4	1,8 %	0	0	2	0,9 %

Zdroj: ČŠI

Účelnost využití didaktické techniky v odborně zaměřeném předmětu (gymnázia a střední odborné školy)

ODBOBNÝ PŘEDMĚT		účelné využití didaktické techniky učitelem		účelné využití didaktické techniky některými žáky		účelné využití didaktické techniky všemi žáky		didaktická technika nebyla účelně využita		didaktická technika nebyla k dispozici		didaktická technika byla k dispozici, ale její využití nebylo vzhledem k cíli zapotřebí	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	54	60,7 %	6	6,7 %	12	13,5 %	5	5,6 %	15	16,9 %	9	10,1 %
Jihomoravský kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	102	55,4 %	5	2,7 %	23	12,5 %	26	14,1 %	18	9,8 %	33	17,9 %
Karlovarský kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	21	61,8 %	0	0	4	11,8 %	1	2,9 %	6	17,6 %	4	11,8 %
Královéhradecký kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	42	71,2 %	2	3,4 %	12	20,3 %	10	16,9 %	0	0	6	10,2 %
Liberecký kraj	GV	1	100,0 %	0	0	1	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	24	54,5 %	1	2,3 %	5	11,4 %	6	13,6 %	7	15,9 %	6	13,6 %
Moravskoslezský kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	139	57,9 %	10	4,2 %	56	23,3 %	10	4,2 %	28	11,7 %	39	16,3 %
Olomoucký kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	51	63,7 %	3	3,8 %	7	8,8 %	3	3,8 %	6	7,5 %	17	21,3 %
Pardubický kraj	GV	2	28,6 %	1	14,3 %	0	0	0	0	5	71,4 %	0	0
	SOV	108	66,7 %	6	3,7 %	16	9,9 %	36	22,2 %	6	3,7 %	8	4,9 %
Plzeňský kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	114	66,3 %	7	4,1 %	23	13,4 %	18	10,5 %	5	2,9 %	25	14,5 %
hlavní město Praha	GV	1	100,0 %	0	0	1	100,0 %	0	0	0	0	0	0
	SOV	102	61,8 %	7	4,2 %	31	18,8 %	23	13,9 %	15	9,1 %	19	11,5 %
Středočeský kraj	GV	1	100,0 %	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	SOV	139	59,9 %	16	6,9 %	24	10,3 %	27	11,6 %	10	4,3 %	39	16,8 %
Ústecký kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	63	59,4 %	2	1,9 %	19	17,9 %	10	9,4 %	9	8,5 %	19	17,9 %
Kraj Vysočina	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	40	49,4 %	3	3,7 %	10	12,3 %	4	4,9 %	7	8,6 %	21	25,9 %
Zlínský kraj	GV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SOV	61	53,5 %	3	2,6 %	0	0	16	14,0 %	13	11,4 %	22	19,3 %
celkem v ČR	GV	5	50,0 %	1	10,0 %	2	20,0 %	0	0	5	50,0 %	0	0
	SOV	1 060	60,2 %	71	4,0 %	242	13,7 %	195	11,1 %	145	8,2 %	267	15,2 %

Zdroj: ČŠI

4.4 Bezpečné a spolupracující prostředí

4.4.1 Příležitosti pro vzájemnou spolupráci rodičů a učitelů

Viz jednotlivé krajské analýzy.

4.4.2 Absence žáků a neomluvené hodiny

Tabulka níže obsahuje údaje o počtu zameškaných a neomluvených hodin v přepočtu na žáky daného kraje. V případě Libereckého kraje můžeme vidět, že průměrný počet absencí na jednoho žáka v základním vzdělávání je 85 hodin, v gymnaziálním vzdělávání 100 hodin a ve středním odborném vzdělávání 158 hodin. Ve srovnání s celorepublikovým průměrem se jedná o příznivá čísla. Toto zjištění samozřejmě neznamena, že by systematické sledování zameškaných, respektive neomluvených hodin žáků mělo být opomíjeno. Vždy je potřeba dostupnými prostředky tyto negativní jevy, zejména pak neomluvené hodiny, minimalizovat.

Údaje o počtech absencí, přepočteno na žáky v daném kraji

kraj	průměrný počet zameškaných hodin na žáka			průměrný počet neomluvených hodin na žáka		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	107,40	124,34	160,04	0,28	0,09	8,43
Jihomoravský kraj	85,19	162,57	173,32	0,67	1,29	8,85
Karlovarský kraj	98,32	79,96	199,40	1,99	0,12	10,70
Královéhradecký kraj	83,54	-	154,04	0,54	-	8,93
Liberecký kraj	84,52	99,74	158,25	4,57	0,79	3,49
Moravskoslezský kraj	88,55	134,93	180,77	0,93	0,26	14,44
Olomoucký kraj	82,54	-	159,98	0,57	-	6,27
Pardubický kraj	84,69	179,49	144,70	0,26	1,11	4,73
Plzeňský kraj	104,40	-	149,24	0,76	-	6,84
hlavní město Praha	90,98	126,90	153,51	0,41	2,35	6,03
Středočeský kraj	111,75	99,07	147,18	0,60	0,24	8,70
Ústecký kraj	103,84	-	200,91	2,24	-	14,95
Kraj Vysočina	75,95	-	144,73	0,25	-	4,12
Zlínský kraj	62,36	138,56	131,45	0,18	0,03	4,00
průměr ČR	91,43	119,37	160,52	0,89	1,24	8,42

Zdroj: ČŠI

Následující tabulka souvisí s předchozím zjištěním a dále jej rozšiřuje o procentuální podíl žáků daného kraje, kteří měli minimálně jednu neomluvenou hodinu v uzavřeném školním roce. Zde se ukazuje, že mezi žáky navštěvujícími základní školy bylo skoro 5 % těch, kteří měli alespoň jednu neomluvenou hodinu, tato hodnota překračuje celorepublikový průměr více než dvojnásobně. Podobný stav vidíme v případě gymnaziálního vzdělávání, kde se v Libereckém kraji vyskytlo až 6,4 % žáků, kteří měli neomluvenou hodinu.

Procentuální podíl žáků daného kraje, kteří měli minimálně jednu neomluvenou hodinu

kraj	podíl žáků, kteří měli neomluvené hodiny		
	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	1,67	1,36	19,62
Jihomoravský kraj	3,91	1,90	15,71
Karlovarský kraj	4,74	2,32	39,78
Královéhradecký kraj	1,35	-	21,96
Liberecký kraj	4,89	6,40	16,64
Moravskoslezský kraj	2,33	1,17	21,22
Olomoucký kraj	2,19	-	10,69
Pardubický kraj	0,96	15,81	15,03
Plzeňský kraj	1,94	-	17,80
hlavní město Praha	1,29	4,51	22,36
Středočeský kraj	1,99	0,73	15,82
Ústecký kraj	6,46	-	19,57
Kraj Vysočina	0,98	-	8,06
Zlínský kraj	0,56	0,79	12,97
průměr ČR	2,41	3,33	17,45

Zdroj: ČŠI

Tabulka níže představuje odpovědi ředitelů z mezinárodního šetření PISA 2015. Ředitelé odpovídali na otázku: „Do jaké míry je výuka žáků ve vaší škole omezována následujícími skutečnostmi?“ Protože se jedná o datový soubor na úrovni žáka, je nutné prezentované hodnoty interpretovat následovně: pro uvedený procentuální podíl žáků je charakteristická konkrétní odpověď ředitele. V tomto konkrétním případě vidíme, zda absence žáků z pohledu ředitele omezuje výuku ve škole.

V případě Libereckého kraje je uvedené tvrzení platné „do určité míry“ a „značně“ pro 63 % 15letých žáků tohoto kraje a „velmi málo“ pro 60 % z nich. Je ovšem nutné mít na paměti, že se jedná o dotazníkové šetření, ve kterém odpovídali ředitelé škol. Je tedy možné, že subjektivní vnímání situace ředitelem dané školy nemusí nutně odpovídat skutečnému stavu.

Do jaké míry ohrožuje absence žáků výuku?

kraj	vůbec ne	velmi málo	do určité míry	značně
Jihočeský kraj	2,49	36,20	52,39	8,92
Jihomoravský kraj	0,00	45,06	41,08	13,86
Karlovarský kraj	0,00	28,68	71,32	0,00
Královéhradecký kraj	6,25	43,97	31,27	18,51
Liberecký kraj	5,65	34,22	46,58	13,54
Moravskoslezský kraj	3,21	34,21	57,02	5,57
Olomoucký kraj	0,00	43,84	52,05	4,12
Pardubický kraj	8,52	39,36	39,19	12,92
Plzeňský kraj	0,00	60,10	35,63	4,27
hlavní město Praha	0,00	38,21	59,87	1,92
Středočeský kraj	5,11	34,29	46,03	14,57
Ústecký kraj	0,00	8,84	70,98	20,18
Kraj Vysočina	0,00	36,77	54,09	9,14
Zlínský kraj	20,47	46,70	32,83	0,00
celkem ČR	3,15	37,64	49,86	9,35

Zdroj: ČŠI

4.4.3 Domácí příprava a spolupráce se zákonnými zástupci

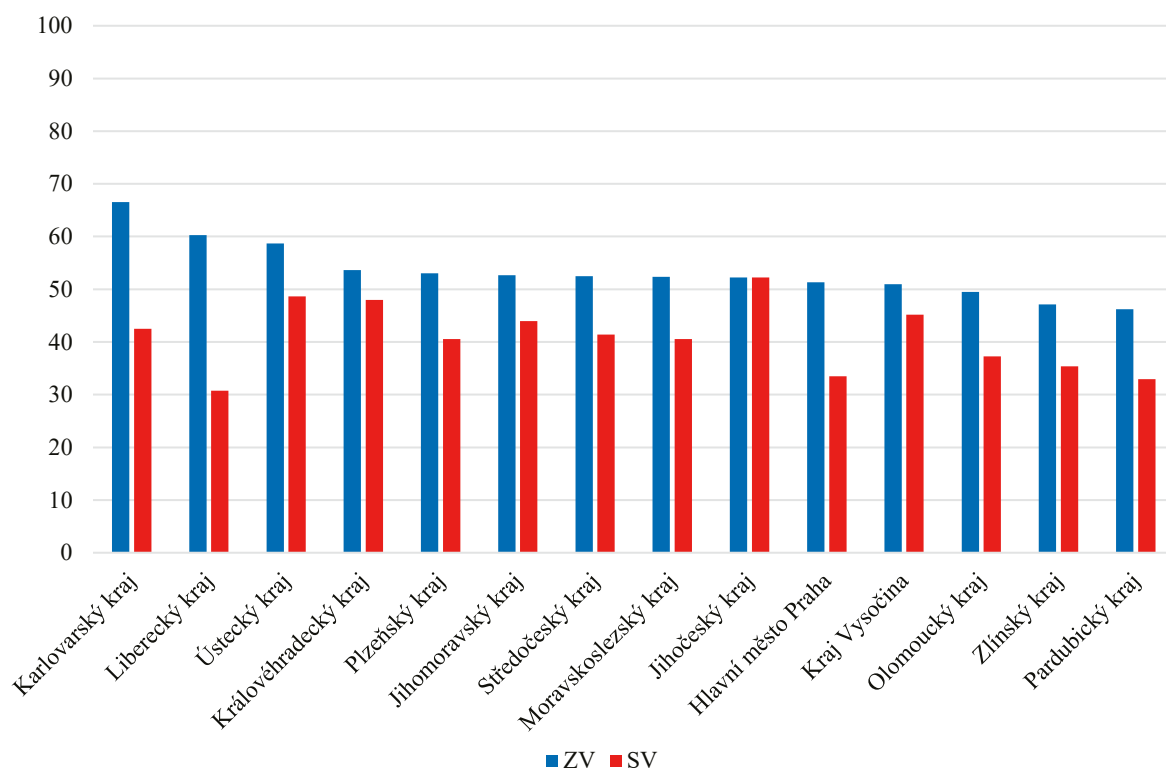
Kritérium 1.4 – Škola je vstřícné a bezpečné místo pro žáky, jejich rodiče i pedagogy (ZV)

	Liberecký kraj (v %)	celá ČR (v %)
nevyhovující a vyžadující zlepšení	7,9	6,6
výborná	10,5	13,3

Zdroj: ČŠI

Následující graf vychází z dotazníkových položek, které byly předloženy k zodpovězení učitelům základních i středních škol. Položená otázka zjišťovala, zda učitelé považují komunikaci s některými zákonnými zástupci žáků za problematickou. Procentuální podíly souhlasných odpovědí učitelů na tuto otázku byly vizualizovány v následujícím sloupcovém grafu.

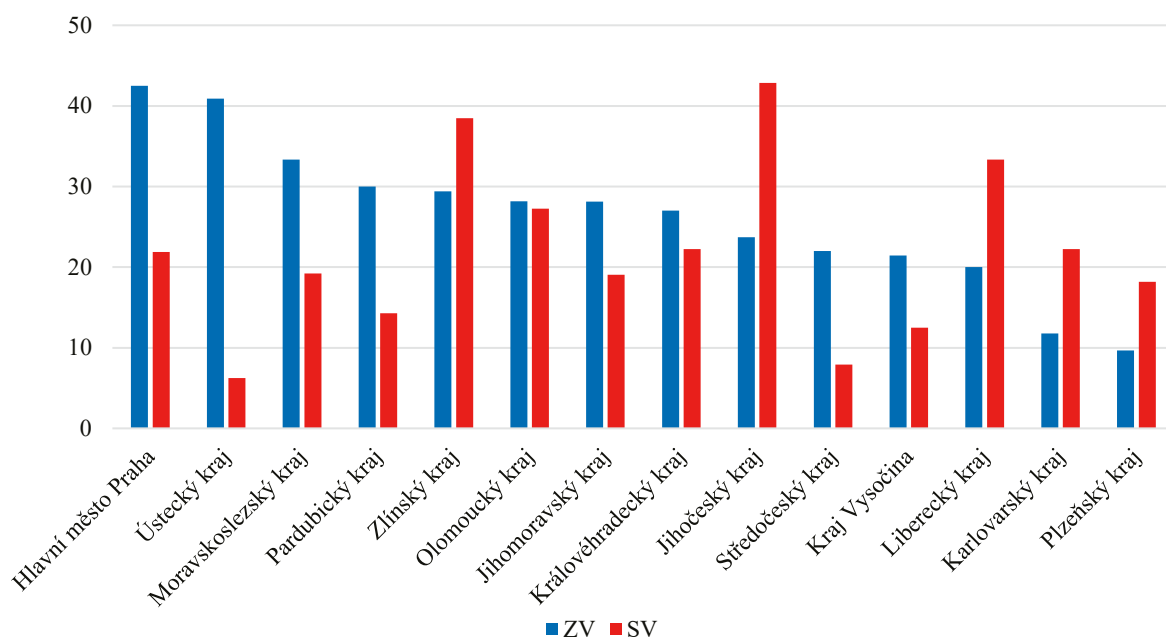
Procentuální podíl dotázaných učitelů, kteří považují komunikaci s některými zákonnými zástupci za problematickou (řazeno sestupně dle hodnot ze ZV)

Zdroj: ČŠI

Jednou z možných dimenzí participace zákonných zástupců žáků na chodu školy je jejich zapojování do tvorby vnitřních pravidel školy. Následující graf znázorňuje procentuální podíly souhlasných odpovědí základních a středních škol na otázku, zda se zákonní zástupci tímto způsobem na chodu školy podílejí.

Procentuální podíl škol, ve kterých se zákonní zástupci podílejí na tvorbě vnitřních pravidel školy

Zdroj: ČŠI

4.4.4 Rizikové chování

Tabulka zobrazuje procentuální podíl škol, v nichž ředitel uvedl alespoň jeden výskyt rizikového chování, který za poslední uzavřený školní rok řešilo vedení školy. Mezi sledované rizikové jevy se řadí šikana; kyberšikana; verbální agrese vůči učiteli; fyzická agrese vůči učiteli; agrese, násilí, ublížení na zdraví; užívání návykových látek; kouření; poškozování majetku, vandalismus; krádeže; záškoláctví a jiné.

Podíl škol s alespoň jedním výskytem rizikového jevu, krajské srovnání

kraj	podíl škol v %		
	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	73,21	-	76,92
Jihomoravský kraj	70,97	75,00	70,00
Karlovarský kraj	76,47	100,00	100,00
Královéhradecký kraj	83,33	-	77,78
Liberecký kraj	83,33	-	100,00
Moravskoslezský kraj	72,46	-	80,77
Olomoucký kraj	72,06	-	75,00
Pardubický kraj	62,50	-	91,67
Plzeňský kraj	79,31	-	90,91
hlavní město Praha	72,97	83,33	76,19
Středočeský kraj	70,83	66,67	78,13
Ústecký kraj	89,47	-	70,59
Kraj Vysočina	61,29	-	50,00
Zlínský kraj	77,42	-	83,33
celá ČR	73,05	77,14	77,83

Zdroj: ČŠI

Níže jsou uvedeny výsledky odpovědí ředitelů ze šetření PISA 2015 na otázku, zda daný jev z pohledu ředitele omezuje výuku ve škole. Stejně jako v tabulce zabývající se absencí žáků je nutné mít na paměti, že se jedná o datový soubor na úrovni žáka, a proto prezentované hodnoty interpretujeme následovně: pro uvedený procentuální podíl žáků (jednotlivé hodnoty v tabulce) je charakteristická konkrétní odpověď ředitele.

Do jaké míry ohrožuje záškoláctví žáků výuku?

kraj	vůbec ne	velmi málo	do určité míry	značně
Jihočeský kraj	12,33	68,83	7,86	10,98
Jihomoravský kraj	39,89	35,23	13,56	11,31
Karlovarský kraj	11,88	40,12	48,00	0,00
Královéhradecký kraj	29,90	42,08	15,07	12,95
Liberecký kraj	24,40	35,67	35,16	4,78
Moravskoslezský kraj	15,47	62,72	17,16	4,64
Olomoucký kraj	25,40	51,73	19,45	3,42
Pardubický kraj	31,58	29,27	39,15	0,00
Plzeňský kraj	21,72	59,02	14,99	4,27
hlavní město Praha	20,28	72,26	6,59	0,87
Středočeský kraj	26,40	58,71	10,33	4,56
Ústecký kraj	9,24	33,70	45,36	11,71
Kraj Vysočina	29,84	48,86	17,41	3,89
Zlínský kraj	55,66	41,38	2,97	0,00
celkem ČR	25,18	51,22	18,04	5,56

Zdroj: ČŠI

Do jaké míry ohrožuje užívání alkoholu nebo drog mezi žáky výuku?

kraj	vůbec ne	velmi málo	do určité míry	značně
Jihočeský kraj	61,47	36,47	2,06	0,00
Jihomoravský	63,40	35,55	1,05	0,00
Karlovarský kraj	36,43	63,57	0,00	0,00
Královéhradecký	53,26	33,48	13,25	0,00
Liberecký kraj	54,14	28,66	17,20	0,00
Moravskoslezský	55,38	42,72	1,90	0,00
Olomoucký kraj	42,01	42,43	15,56	0,00
Pardubický kraj	67,83	24,40	7,77	0,00
Plzeňský kraj	48,18	47,55	4,27	0,00
hlavní město Praha	61,43	35,20	3,37	0,00
Středočeský kraj	61,44	36,61	1,94	0,00
Ústecký kraj	57,32	40,72	1,96	0,00
Kraj Vysočina	48,85	37,88	13,26	0,00
Zlínský kraj	67,12	32,88	0,00	0,00
celkem ČR	57,18	37,77	5,05	0,00

Zdroj: ČŠI

Do jaké míry ohrožuje nedostatek úcty žáků vůči učitelům výuku?

kraj	vůbec ne	velmi málo	do určité míry	značně
Jihočeský kraj	4,29	61,03	34,68	0,00
Jihomoravský	8,61	51,77	39,62	0,00
Karlovarský kraj	46,64	27,02	26,34	0,00
Královéhradecký	19,80	39,10	27,95	13,15
Liberecký kraj	20,37	49,70	26,27	3,66
Moravskoslezský	6,45	66,99	26,56	0,00
Olomoucký kraj	23,90	42,48	29,90	3,73
Pardubický kraj	35,23	50,29	14,48	0,00
Plzeňský kraj	16,11	55,09	28,80	0,00
hlavní město Praha	26,37	49,10	24,53	0,00
Středočeský kraj	19,38	58,02	19,79	2,81
Ústecký kraj	5,21	57,20	37,59	0,00
Kraj Vysočina	21,34	48,65	30,00	0,00
Zlínský kraj	28,81	53,73	17,45	0,00
celkem ČR	17,67	53,09	27,87	1,37

Zdroj: ČŠI

Do jaké míry ohrožuje zastrašování a šikana mezi žáky výuku?

kraj	vůbec ne	velmi málo	do určité míry	značně
Jihočeský kraj	28,13	66,85	5,03	0,00
Jihomoravský	15,40	68,15	16,45	0,00
Karlovarský kraj	11,88	81,55	6,57	0,00
Královéhradecký	34,56	57,84	7,60	0,00
Liberecký kraj	27,17	54,15	14,70	3,97
Moravskoslezský	22,07	76,03	1,90	0,00
Olomoucký kraj	29,95	64,54	5,51	0,00
Pardubický kraj	27,15	67,82	5,03	0,00
Plzeňský kraj	16,52	81,25	2,23	0,00
hlavní město Praha	28,71	67,82	3,47	0,00
Středočeský kraj	37,35	57,29	5,36	0,00
Ústecký kraj	31,68	62,52	5,80	0,00
Kraj Vysočina	46,22	32,49	21,30	0,00
Zlínský kraj	33,99	58,66	7,35	0,00
celkem ČR	27,98	64,53	7,35	0,15

Zdroj: ČŠI

4.5 Důraz na vzdělávací výsledky a podpora žáků

4.5.1 Systém poradenských služeb

Počty školských poradenských zařízení, jejich klientů a pracovníků v jednotlivých krajích zobrazují následující tabulky.

Pedagogicko-psychologické poradny – počet klientů podle převažujícího závěru vyšetření

kraj	počet PPP	počet odložených pracovišť	počet klientů	z celku							kulturní prostředí nebo jiné životní podmínky	nařízení
				specifické poruchy určení (SPU)	specifické poruchy chování (SPCH)	mentální postižení	vady řeči	poruchy akustického spektra (PAS)	jiné znevýhodnění dle § 16 odst. 9 školského zákona	ostatní		
hlavní město Praha	11	15	34 471	9 777	2 980	342	1 172	193	231	19 776	1 145	370
Středočeský kraj	9	25	17 447	5 310	2 231	445	807	341	175	8 138	935	157
Jihočeský kraj	1	9	9 375	4 186	618	134	121	19	73	4 224	145	148
Plzeňský kraj	2	8	12 001	3 215	1 006	163	615	32	42	6 928	205	54
Karlovarský kraj	1	4	6 542	1 949	423	259	118	12	367	3 414	1 035	69
Ústecký kraj	1	14	12 307	4 618	1 339	601	434	45	524	4 746	310	131
Liberecký kraj	4	8	8 551	2 334	540	1 086	218	34	176	4 163	50	40
Královéhradecký kraj	1	6	9 642	4 627	516	51	20	13	13	4 402	163	58
Pardubický kraj	2	14	9 448	4 831	1 200	354	393	76	29	2 565	377	73
Kraj Vysočina	1	8	8 482	3 498	556	386	552	6	73	3 411	172	73
Jihomoravský kraj	7	17	25 694	9 350	3 282	225	325	38	49	12 425	530	862
Olomoucký kraj	1	5	12 049	7 139	1 841	117	1 081	2	43	1 826	63	24
Zlínský kraj	1	8	11 480	4 165	1 463	13	25	2	1	5 811	24	179
Moravskoslezský kraj	6	19	14 824	6 263	1 733	119	69	7	144	6 489	505	152
celá ČR	48	160	192 313	71 262	19 728	4 295	5 950	820	1 940	88 318	5 659	2 390

Zdroj: MŠMT

Pedagogicko-psychologické poradny – počty klientů s vydaným doporučením pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

kraj	počet klientů s přiznaným stupněm podpůrného opatření	přiznaný převažující stupeň podpůrného opatření				
	celkem	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	4. stupeň	5. stupeň
hlavní město Praha	9 880	1 824	6 140	1 844	84	1
Středočeský kraj	10 617	1 610	6 221	2 671	111	4
Jihočeský kraj	3 910	661	2 810	437	3	0
Plzeňský kraj	3 735	517	2 429	772	17	0
Karlovarský kraj	3 272	381	1 657	1 174	57	4
Ústecký kraj	7 373	851	5 047	1 453	22	0
Liberecký kraj	4 128	413	2 186	1 506	23	0
Královéhradecký kraj	4 236	524	3 007	694	11	0
Pardubický kraj	6 605	2 299	3 374	875	56	1
Kraj Vysočina	4 585	405	3 381	871	21	0
Jihomoravský kraj	10 951	2 295	6 561	2 079	16	0
Olomoucký kraj	5 727	1 185	3 115	1 379	48	0
Zlínský kraj	4 279	626	3 173	471	9	0
Moravskoslezský kraj	8 072	1 342	5 864	831	54	0
celá ČR	87 370	14 933	54 965	17 057	532	10

Zdroj: MŠMT

Pedagogicko-psychologické poradny – počty pracovníků

kraj	počet PPP	počet odloučených pracovišť	počet speciálních pedagogů	počet psychologů	celkový počet odborných pracovníků	přepočtení na plně zaměstnané celkem
hlavní město Praha	11	15	47	131	274	186,3
Středočeský kraj	9	25	67	69	174	131,6
Jihočeský kraj	1	9	25	28	72	63,8
Plzeňský kraj	2	8	25	26	67	60
Karlovarský kraj	1	4	17	10	34	31
Ústecký kraj	1	14	48	20	89	81,9
Liberecký kraj	4	8	26	18	60	46,4
Královéhradecký kraj	1	6	24	20	66	59,8
Pardubický kraj	2	14	27	23	62	54,1
Kraj Vysočina	1	8	24	23	53	46,4
Jihomoravský kraj	7	17	61	87	180	155,8
Olomoucký kraj	1	5	28	35	65	57,8
Zlínský kraj	1	8	25	32	66	61,4
Moravskoslezský kraj	6	19	51	49	126	117
celá ČR	48	160	495	571	1 388	1 153,3

Zdroj: MŠMT

Speciálně pedagogická centra – počet klientů podle převažujícího závěru vyšetření

kraj	počet SPC	počet pracovišť, kde je poskytováno poradenství	počet klientů	z celku								
				mentální postižení	sluchové postižení	zrakové postižení	vady řeči	tělesné postižení	s více vadami	PAS	jiný zdravotní stav	ostatní
hlavní město Praha	17	18	6 899	1 034	552	455	1 599	194	1 694	808	20	543
Středočeský kraj	15	18	4 164	1 434	41	9	910	60	896	198	58	558
Jihočeský kraj	6	12	4 249	1 185	155	181	1 802	172	306	367	14	67
Plzeňský kraj	5	6	4 171	1 148	174	167	986	82	1 077	282	29	226
Karlovarský kraj	2	8	2 034	502	4	2	613	27	513	147	3	223
Ústecký kraj	9	14	11 890	2 774	227	130	5 674	244	1 710	647	81	403
Liberecký kraj	4	5	2 635	222	155	156	1 420	138	419	5	60	60
Královéhradecký kraj	6	7	5 310	1 399	317	157	1 551	206	792	623	79	186
Pardubický kraj	5	8	2 335	680	41	48	468	73	387	450	98	90
Kraj Vysočina	2	3	4 137	404	134	105	2 075	86	248	586	3	496
Jihomoravský kraj	10	17	11 921	1 554	234	172	7 559	386	780	1 129	65	42
Olomoucký kraj	4	7	7 050	64	195	172	3 613	7	132	22	610	2 235
Zlínský kraj	4	9	3 741	1 008	248	101	1 131	165	599	394	50	45
Moravskoslezský kraj	10	15	10 717	4 003	275	190	3 486	555	481	1 462	40	225
celá ČR	99	147	81 253	17 411	2 752	2 045	32 887	2 395	10 034	7 120	1 210	5 399

Zdroj: MŠMT

Speciálně pedagogická centra – počty klientů s vydaným doporučením pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

kraj	počet klientů s přiznaným stupněm podpůrného opatření	přiznaný převažující stupeň podpůrného opatření				
		celkem	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	4. stupeň
hlavní město Praha	5 054	44	437	3 187	1 128	326
Středočeský kraj	3 360	15	270	2 236	751	134
Jihočeský kraj	2 643	22	317	1 689	488	127
Plzeňský kraj	2 931	6	200	1 897	724	104
Karlovarský kraj	1 192	146	41	758	190	57
Ústecký kraj	5 559	86	1 012	3 262	923	276
Liberecký kraj	1 395	24	188	783	308	95
Královéhradecký kraj	3 416	8	403	2 097	825	83
Pardubický kraj	1 524	69	182	767	446	82
Kraj Vysočina	1 853	3	279	1 118	378	75
Jihomoravský kraj	5 001	22	318	3 522	987	153
Olomoucký kraj	3 980	56	537	2 644	649	94
Zlínský kraj	2 229	12	189	1 345	551	147
Moravskoslezský kraj	7 690	73	840	4 111	2 038	628
celá ČR	47 827	586	5 213	29 416	10 386	2 381

Zdroj: MŠMT

Speciálně pedagogická centra – počty pracovníků

kraj	počet SPC	počet pracovišť, kde je poskytováno poradenství	počet speciálních pedagogů	počet psychologů	celkový počet odborných pracovníků	přepočtení na plně zaměstnané celkem
hlavní město Praha	17	18	78	35	129	85,9
Středočeský kraj	15	18	62	24	99	54,1
Jihočeský kraj	6	12	25	8	39	34
Plzeňský kraj	5	6	21	6	32	26,9
Karlovarský kraj	2	8	17	4	27	20,1
Ústecký kraj	9	14	49	16	78	59
Liberecký kraj	4	5	26	6	36	24,1
Královéhradecký kraj	6	7	33	15	57	43,1
Pardubický kraj	5	8	21	5	30	22,8
Kraj Vysočina	2	3	22	8	33	26,8
Jihomoravský kraj	10	17	58	22	97	80,4
Olomoucký kraj	4	7	41	17	67	60,7
Zlínský kraj	4	9	38	10	54	44,9
Moravskoslezský kraj	10	15	58	26	103	90,7
celá ČR	99	147	549	202	881	673,5

Zdroj: MŠMT

V hodnocených školách ČŠI sledovala dostupnost pedagogů specialistů. Podíly navštívených škol v krajích, v nichž specialisté působili, jsou zobrazeny v následující tabulce.

Dostupnost pedagogů specialistů (podíl škol)

kraj	výchovní poradce			školní metodik prevence			školní speciální pedagog			školní psycholog		
	ZV	G	SOV	ZV	G	SOV	ZV	G	SOV	ZV	G	SOV
Jihočeský kraj	93,2	-	91,7	93,2	-	91,7	15,3	-	16,7	18,6	-	8,3
Jihomoravský kraj	87,5	100	100	96,9	100	100	42,2	25	23,5	25	25	35,3
Karlovarský kraj	94,4	100	80	88,9	100	100	22,2	33,3	0	16,7	0	0
Královéhradecký kraj	97,3	-	100	100	-	100	35,1	-	11,1	18,9	-	11,1
Liberecký kraj	88,1	-	100	88,1	-	100	16,7	-	0	4,8	-	0
Moravskoslezský kraj	90,9	-	96,2	93,5	-	100	32,5	-	12	24,7	-	16
Olomoucký kraj	85,9	-	100	97,2	-	100	22,5	-	8,3	19,7	-	16,7
Pardubický kraj	86	-	100	92	-	100	22,0	-	8,3	20	-	25
Plzeňský kraj	81,3	-	100	87,5	-	100	21,9	-	18,2	0	-	18,2
hlavní město Praha	97,5	100	85	92,5	100	95	45	0	10	57,5	66,7	35
Středočeský kraj	97	100	100	95	100	100	30,7	0	6,3	23,8	16,7	9,4
Ústecký kraj	93,2	-	100	95,5	-	100	27,3	-	18,8	9,1	-	0
Kraj Vysočina	83,9	-	100	85,7	-	100	21,4	-	12,5	8,9	-	37,5
Zlínský kraj	82,4	-	100	79,4	-	100	23,5	-	8,3	26,5	-	8,3
celá ČR	90,2	100	96,9	92,7	100	99	27,6	6,1	11,8	20,3	33,3	16,9

Zdroj: ČŠI

4.5.2 Ostatní pedagogické pozice a počty pracovníků

Pedagogičtí pracovníci vykonávající specializované, metodické nebo metodologické činnosti – ZŠ

kraj	počet				počet na 10 000 žáků kraje		
	vychovatelé	psychologové	speciální pedagogové	počet žáků ZŠ celkem	vychovatelé	psychologové	speciální pedagogové
hlavní město Praha	4	96	171	102 077	0,39	9,40	16,75
Středočeský kraj	4	74	113	125 416	0,32	5,90	9,01
Jihočeský kraj	0	18	33	56 337	0,00	3,20	5,86
Plzeňský kraj	6	12	23	50 550	1,19	2,37	4,55
Karlovarský kraj	0	6	21	25 002	0,00	2,40	8,40
Ústecký kraj	0	16	46	76 079	0,00	2,10	6,05
Liberecký kraj	6	9	23	40 722	1,47	2,21	5,65
Královéhradecký kraj	0	17	40	48 917	0,00	3,48	8,18
Pardubický kraj	0	29	27	45 746	0,00	6,34	5,90
Kraj Vysočina	1	7	30	44 319	0,23	1,58	6,77
Jihomoravský kraj	0	93	146	101 540	0,00	9,16	14,38
Olomoucký kraj	0	39	41	55 049	0,00	7,08	7,45
Zlínský kraj	0	40	42	50 107	0,00	7,98	8,38
Moravskoslezský kraj	16	67	114	104 247	1,53	6,43	10,94
celá ČR	37	523	870	926 108	0,40	5,65	9,39

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření

Pedagogičtí pracovníci vykonávající specializované, metodické nebo metodologické činnosti – SŠ

kraj	počet				počet na 10 000 žáků kraje		
	vychovatelé	psychologové	speciální pedagogové	počet žáků ZŠ celkem	vychovatelé	psychologové	speciální pedagogové
hlavní město Praha	0	49	16	64 060	0,00	7,65	2,50
Středočeský kraj	0	5	8	39 468	0,00	1,27	2,03
Jihočeský kraj	0	3	1	26 583	0,00	1,13	0,38
Plzeňský kraj	0	3	1	22 059	0,00	1,36	0,45
Karlovarský kraj	0	2	1	10 743	0,00	1,86	0,93
Ústecký kraj	0	3	4	32 388	0,00	0,93	1,24
Liberecký kraj	0	2	2	15 462	0,00	1,29	1,29
Královéhradecký kraj	3	3	5	23 184	1,29	1,29	2,16
Pardubický kraj	0	2	0	21 796	0,00	0,92	0,00
Kraj Vysočina	17	5	0	21 274	7,99	2,35	0,00
Jihomoravský kraj	0	17	6	45 920	0,00	3,70	1,31
Olomoucký kraj	0	16	1	26 880	0,00	5,95	0,37
Zlínský kraj	0	8	1	24 056	0,00	3,33	0,42
Moravskoslezský kraj	0	15	6	47 662	0,00	3,15	1,26
celá ČR	20	133	52	421 535	0,47	3,16	1,23

Zdroj: ČŠI

4.5.3 Neobsazené ostatní pedagogické pozice

Pedagogičtí pracovníci vykonávající specializované, metodické nebo metodologické činnosti – SŠ

kraj	asistenti pedagoga	speciální pedagogové	školní psychologové	kuchaři ve školních jídelnách	pomocní kuchaři ve školních jídelnách
celá ČR	885,1	923,1	816,2	578,4	489,6
hlavní město Praha	188,7	90,7	66,5	122,5	136,2
Středočeský kraj	147,4	152,1	133,6	79,4	74,2
Jihočeský kraj	99	29,4	41,2	28,4	17,9
Plzeňský kraj	29,3	32,1	31,6	26,3	21,6
Karlovarský kraj	10	50	26,5	10,5	17,1
Ústecký kraj	67,3	92,6	99,7	49,1	22,9
Liberecký kraj	32,9	43,4	34,1	18,8	16,5
Královéhradecký kraj	41,4	56,1	56,4	26,5	25,5
Pardubický kraj	29,6	50,5	40,1	20,1	20,7
Kraj Vysočina	25,3	40,3	42,6	18	15
Jihomoravský kraj	77,9	64,6	69	56,6	39,8
Olomoucký kraj	56,4	69,7	54,2	37,3	23,7
Zlínský kraj	30,1	58	46,9	42,6	30,3
Moravskoslezský kraj	49,8	93,8	73,9	42,4	28,6

Zdroj: MŠMT, výkaz R13 Ředitelství

4.5.4 Poskytování podpůrných opatření 1. stupně bez vypracování plánu pedagogické podpory

Poskytování podpůrných opatření 1. stupně bez vypracování plánu pedagogické podpory (podíl škol)

kraj	ZV	G	SOV
Jihočeský kraj	59,6	-	63,6
Jihomoravský kraj	56,7	100	35,7
Karlovarský kraj	68,8	66,7	25
Královéhradecký kraj	67,6	-	42,9
Liberecký kraj	67,6	-	75
Moravskoslezský kraj	64,3	-	61,9
Olomoucký kraj	66,7	-	81,8
Pardubický kraj	51,1	-	54,5
Plzeňský kraj	71,4	-	60
hlavní město Praha	74,3	75	82,4
Středočeský kraj	52,8	33,3	63
Ústecký kraj	70,5	-	68,8
Kraj Vysočina	41,2	-	66,7
Zlínský kraj	66,7	-	33,3
celá ČR	61	66,7	60,2

Zdroj: ČŠI

Následující tabulka zobrazuje míru uplatňování doporučení školských poradenských zařízení školami.

Uplatňování doporučení školských poradenských zařízení (podíl škol)

kraj	ZV					G					SOV				
	ano	ne v plném rozsahu	ne ve všech případech	ne	nevydáno	ano	ne v plném rozsahu	ne ve všech případech	ne	nevydáno	ano	ne v plném rozsahu	ne ve všech případech	ne	nevydáno
Jihočeský kraj	80,8	13,5	3,8	0,0	1,9	-	-	-	-	-	63,6	18,2	0,0	0,0	18,2
Jihomoravský kraj	78,3	18,3	0,0	0,0	3,3	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	78,6	21,4	0,0	0,0	0,0
Karlovarský kraj	31,3	43,8	12,5	0,0	12,5	66,7	33,3	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	75,0	0,0	0,0
Královéhradecký kraj	88,2	8,8	2,9	0,0	0,0	-	-	-	-	-	71,4	28,6	0,0	0,0	0,0
Liberecký kraj	88,6	5,7	2,9	0,0	2,9	-	-	-	-	-	75,0	25,0	0,0	0,0	0,0
Moravskoslezský kraj	91,5	1,4	4,2	0,0	2,8	-	-	-	-	-	90,5	0,0	4,8	0,0	4,8
Olomoucký kraj	85,5	5,8	5,8	0,0	2,9	-	-	-	-	-	81,8	18,2	0,0	0,0	0,0
Pardubický kraj	80,9	12,8	0,0	0,0	6,4	-	-	-	-	-	75,0	16,7	8,3	0,0	0,0
Plzeňský kraj	92,9	3,6	0,0	0,0	3,6	-	-	-	-	-	90,0	10,0	0,0	0,0	0,0
hlavní město Praha	71,4	11,4	8,6	2,9	5,7	91,7	8,3	0,0	0,0	0,0	88,2	0,0	5,9	0,0	5,9
Středočeský kraj	86,5	10,1	0,0	0,0	3,4	66,7	33,3	0,0	0,0	0,0	77,8	7,4	3,7	0,0	11,1
Ústecký kraj	84,1	13,6	2,3	0,0	0,0	-	-	-	-	-	87,5	12,5	0,0	0,0	0,0
Kraj Vysočina	78,4	7,8	2,0	0,0	11,8	-	-	-	-	-	83,3	16,7	0,0	0,0	0,0
Zlínský kraj	97,0	3,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-	-	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
celá ČR	83,4	9,9	2,7	0,2	3,8	84,8	15,2	0,0	0,0	0,0	81,3	10,5	4,1	0,0	4,1

Zdroj: MŠMT, mimořádné šetření

4.5.5 Promyšlený systém podpůrných opatření na základě složení žáků školy a jejich potřeb

V rámci inspekční činnosti bylo ve sledovaných školách zjišťováno, zda mají promyšlený systém podpůrných opatření na základě složení žáků školy a jejich potřeb. Hodnocení je zobrazeno v následující tabulce.

Promyšlený systém podpůrných opatření na základě složení žáků školy a jejich potřeb (podíl škol)

kraj	ZV			G			SOV		
	ano	ne, izolované aktivity	ne, žádné aktivity	ano	ne, izolované aktivity	ne, žádné aktivity	ano	ne, izolované aktivity	ne, žádné aktivity
Jihočeský kraj	71,2	26,9	1,9	-	-	-	54,5	36,4	9,1
Jihomoravský kraj	61,7	31,7	6,7	75	0	25	64,3	28,6	7,1
Karlovarský kraj	43,8	56,3	0	33,3	33,3	33,3	75	25	0
Královéhradecký kraj	91,2	8,8	0	-	-	-	42,9	42,9	14,3
Liberecký kraj	85,3	11,8	2,9	-	-	-	75	25	0
Moravskoslezský kraj	90,1	4,2	5,6	-	-	-	90,5	9,5	0
Olomoucký kraj	80,6	16,4	3	-	-	-	80	10	10
Pardubický kraj	61,7	31,9	6,4	-	-	-	8,3	75	16,7
Plzeňský kraj	89,3	7,1	3,6	-	-	-	80	10	10
hlavní město Praha	88,6	5,7	5,7	83,3	16,7	0	82,4	11,8	5,9
Středočeský kraj	88,8	10,1	1,1	83,3	16,7	0	53,6	42,9	3,6
Ústecký kraj	88,6	11,4	0	-	-	-	68,8	18,8	12,5
Kraj Vysočina	86,3	5,9	7,8	-	-	-	83,3	16,7	0
Zlínský kraj	90,9	6,1	3	-	-	-	75	25	0
celá ČR	81,1	15,3	3,6	72,7	18,2	9,1	66,3	27,3	6,4

Zdroj: ČŠI

4.5.6 Podpora nadání

Ředitelé škol v dotaznících uváděli, prostřednictvím koho realizují metodické vedení asistenta pedagoga. Podíly ředitelů základních škol v jednotlivých krajích, kteří realizují metodické vedení asistenta pedagoga prostřednictvím různých aktérů, zobrazuje následující tabulka.

Metodické vedení asistenta pedagoga prováděno prostřednictvím – základní školy (podíl ředitelů)

kraj	třídního učitele	ostatních učitelů	vých. poradce	školního psychologa	školního speciálního pedagoga	dalšího vzdělávání	realizují sám	jiným způsobem	nerealizují
Jihočeský kraj	98	49	60,8	17,6	13,7	29,4	17,6	3,9	0
Jihomoravský kraj	90,6	69,8	60,4	18,9	30,2	34	22,6	9,4	0
Karlovarský kraj	100	27,3	63,6	9,1	36,4	45,5	27,3	9,1	0
Královéhradecký kraj	96,9	65,6	46,9	6,3	21,9	28,1	12,5	12,5	0
Liberecký kraj	97,1	64,7	64,7	2,9	17,6	23,5	14,7	8,8	0
Moravskoslezský kraj	91,9	43,5	69,4	17,7	27,4	43,5	17,7	11,3	0
Olomoucký kraj	90,2	43,1	54,9	19,6	25,5	35,3	29,4	13,7	0
Pardubický kraj	94,4	55,6	58,3	22,2	27,8	47,2	13,9	8,3	0
Plzeňský kraj	96,2	61,5	61,5	0	19,2	30,8	42,3	7,7	0
hlavní město Praha	92,3	43,6	64,1	25,6	46,2	38,5	12,8	12,8	0
Středočeský kraj	92,4	55,7	53,2	15,2	30,4	43	25,3	10,1	0
Ústecký kraj	92,3	59,0	59	5,1	17,9	30,8	25,6	10,3	0
Kraj Vysočina	91,7	56,3	39,6	6,3	25	29,2	33,3	4,2	0
Zlínský kraj	88,5	53,8	76,9	26,9	23,1	30,8	15,4	11,5	0
celá ČR	93,2	54,2	58,6	14,7	25,9	35,4	22,1	9,5	0

Pozn.: Celé znění možnosti: ano, škola na základě znalosti a vyhodnocení složení žáků školy a jejich potřeb realizuje podpůrná opatření; ne, škola organizuje jednu nebo více izolovaných aktivit, které vychází z aktuálních potřeb školy či poptávky rodičů či žáků; ne, škola nerealizuje žádné podpůrné aktivity.

Zdroj: ČŠI

4.5.7 Důvody pro asistenta pedagoga

Hodnoty jsou reportovány z hospitovaných hodin pouze z běžných škol. Jedná se o procentuální podíl hodin daného kraje, resp. ČR, ve kterých asistent pedagoga působil z uvedeného důvodu.

Důvody pro působení asistenta pedagoga

kraj	z důvodu zdravotního postižení žáka			z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek žáka			sdílený asistent		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	95,7	100	100	1,49	0	0	12,9	0	0
Jihomoravský kraj	95,54	100	100	3,23	0	0	10,78	0	8
Karlovarský kraj	78,49	100	-	1,08	0	-	32,26	0	-
Královéhradecký kraj	86,51	-	-	4,76	-	-	12,7	-	-
Liberecký kraj	96,4	-	-	3,6	-	-	7,19	-	-
Moravskoslezský kraj	92,61	100	100	4,35	0	0	11,74	0	28,57
Olomoucký kraj	92,77	-	100	6,02	-	0	12,45	-	0
Pardubický kraj	95,24	100	100	6,12	0	0	17,01	0	0
Plzeňský kraj	88,28	-	100	4,69	-	0	12,5	-	0
hlavní město Praha	88,2	100	100	11,24	0	0	11,24	0	0
Středočeský kraj	93,72	100	100	7,29	0	0	10,3	0	0
Ústecký kraj	98,45	-	100	4,66	-	0	4,15	-	0
Kraj Vysočina	98,15	-	100	0	-	33,33	2,47	-	0
Zlínský kraj	95,74	-	100	5,32	-	13,33	3,19	-	0
celá ČR	92,25	100	100	4,82	0	3,33	10,96	0	4,44

Zdroj: ČŠI

4.5.8 Jevy v hospitacích

Způsoby hodnocení žáků ve výuce

kraj	Jediným hodnocením v hodině bylo stručně hodnocení okamžitých výkonů (např. „dobře“ vs. „špatně“).			Žákovské hodnocení své práce nebo práce spolužáků bylo podle předem známých kritérií.		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	38,02	58,06	44,66	21,75	9,68	13,83
Jihomoravský kraj	30,29	19,00	27,66	29,47	22,00	18,03
Karlovarský kraj	29,64	25,53	44,12	9,97	10,64	4,90
Královéhradecký kraj	39,24	-	45,30	40,76	-	6,08
Liberecký kraj	31,63	22,95	37,40	32,70	32,79	8,13
Moravskoslezský kraj	33,85	31,71	31,36	33,41	17,07	29,89
Olomoucký kraj	30,70	-	28,90	34,22	-	26,15
Pardubický kraj	46,64	22,45	39,67	16,13	20,41	6,06
Plzeňský kraj	28,34	14,29	27,21	24,52	14,29	24,82
hlavní město Praha	18,85	30,99	24,94	30,49	16,93	21,59
Středočeský kraj	34,29	22,42	32,47	31,42	27,27	12,45
Ústecký kraj	23,87	50,00	43,77	24,54	0,00	11,94
Kraj Vysočina	26,48	0,00	40,10	38,98	0,00	20,77
Zlínský kraj	25,17	0,00	20,60	31,94	46,51	25,14
celá ČR	31,61	26,17	32,56	29,89	20,67	18,28

Způsoby hodnocení ze strany učitele

kraj	Učitel poskytoval alespoň některým žákům zpětnou vazbu využitelnou k jejich dalšímu učení.			V hodině byly ověřovány znalosti a dovednosti.		
	ZV	GV	SOV	ZV	GV	SOV
Jihočeský kraj	59,87	25,81	54,55	45,33	41,94	42,29
Jihomoravský kraj	60,74	65,00	49,18	39,59	45,00	45,90
Karlovarský kraj	48,20	64,89	59,80	36,84	51,06	46,08
Královéhradecký kraj	72,91	-	50,83	67,97	x	38,67
Liberecký kraj	73,13	59,02	62,60	82,52	68,85	56,91
Moravskoslezský kraj	66,30	48,78	55,99	53,55	53,66	46,80
Olomoucký kraj	71,10	-	59,63	50,69	x	50,46
Pardubický kraj	65,73	53,06	55,37	33,60	48,98	35,54
Plzeňský kraj	63,85	71,43	74,94	48,89	14,29	59,43
hlavní město Praha	68,51	52,60	57,07	50,33	43,23	45,24
Středočeský kraj	58,44	66,06	50,64	52,33	44,85	50,07
Ústecký kraj	61,14	0,00	33,69	34,75	50,00	43,50
Kraj Vysočina	64,09	20,00	46,86	38,64	20,00	42,51
Zlínský kraj	56,56	48,84	57,28	53,45	58,14	69,75
celá ČR	63,94	56,42	54,41	49,84	47,05	49,18

www.csicr.cz